

MAŁOPOLSKA

**RAPORT
KULTURA,
DZIEDZICTWO
NARODOWE
I PROMOCJA
2020**

RAPORT KULTURA, DZIEDZICTWO NARODOWE I PROMOCJA 2020

Raport **Kultura, dziedzictwo narodowe i promocja** został opracowany w Departamencie Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Informacje w nim zawarte pochodzą z wewnętrznych materiałów, dokumentów Departamentu oraz opracowań z instytucji kultury województwa małopolskiego i przedstawiają stan na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Fotografie pochodzą z zasobów Departamentu i instytucji kultury.

Wydawca:

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego
Departament Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
ul. Basztowa 22
31-156 Kraków
adres do korespondencji:
ul. Raclawicka 56
30-017 Kraków

www.malopolska.pl
Kraków, 2021

SPIS TREŚCI

Warto wiedzieć	7
Mecenat wspieranie projektów i środowisk	9
Budżet obywatelski	19
Nagrody województwa małopolskiego w dziedzinie kultury	23
Przeszłość przyszłości. Wzmocnienie źródeł tożsamości poprzez ochronę zasobów dziedzictwa	31
Inwestycje. Rozwój infrastruktury i potencjału kulturowego	48
Małopolska. Kultura wrażliwa	56
Pomoce finansowe	60
Projekty własne	67
Kultura w okresie pandemii	69
Wsparcie środowisk twórczych	73
Współpraca międzyregionalna	74
Media audiowizualne	78
Monitoring zjawisk w kulturze	79
Wzmacnianie wizerunku Małopolski	83
Aktywność instytucji kultury województwa małopolskiego	93
• Instytucje artystyczne	94
• Ośrodki i centra kultury	121
• Biblioteka	160
• Muzea	167
Podsumowanie	237

Ukraina-projekt
„Wspólnie dla ratowania piękna przeszłości”
fot. P. Boliński, ASP

WARTO WIEDZIEĆ

Małopolska regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości, zachowującym swoją tożsamość i aktywnie działającym na rzecz integracji europejskiej – sformułowaną w ten sposób wizję planuje się osiągnąć poprzez realizację działań wpisujących się w założenia przyjętej w dniu 17 grudnia 2020 roku Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” (Uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego nr XXXI/422/20).

STRATEGIA „MAŁOPOLSKA 2030” ZAKŁADA PÓDJĘCIE DZIAŁAŃ W RAMACH 5 OBSZARÓW

MAŁOPOLANIE Działania na rzecz wsparcia rodzin, opieki zdrowotnej, poprawy bezpieczeństwa, rozwoju sportu i rekreacji, ochrony dziedzictwa i uczestnictwa w kulturze, rozwoju edukacji oraz wspierania aktywności zawodowej;

GOSPODARKA działania mające na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu, wsparcie turystyki, realizacji inwestycji z zakresu zintegrowanego i zrównoważonego transportu, rozwój cyfryzacji oraz wprowadzanie gospodarki o obiegu zamkniętym;

KLIMAT I ŚRODOWISKO działania skoncentrowane na ograniczaniu zmian klimatycznych (w tym poprawie jakości powietrza, rozwoju OZE i efektywności energetycznej), zrównoważonym gospodarowaniu wodami, ochronie bioróżnorodności i krajobrazu Małopolski oraz edukacji ekologicznej;

ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM działania koncentrujące się na zbudowaniu funkcjonalnego systemu zarządzania rozwojem województwa, współpracy i partnerstwa oraz promocji regionu;

ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE działania adresowane do miast i obszarów wiejskich oraz ukierunkowane na zrównoważony rozwój przestrzenny, spójność wewnątrzregionalną i dostępność.

Główne kierunki działań to: Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego; Wzmocnienie edukacji kulturalnej; Zmiana jakości usług i dostosowanie oferty kultury do zmieniających się potrzeb odbiorców; Zachowanie i budowa tożsamości mieszkańców w oparciu o potencjał innowacyjny i tradycję; Wzmocnienie obecności kultury w sieci; Prezentacja i promocja kultury regionów Europy i świata, w szczególności regionów partnerskich Małopolski.

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych
DAMY RADĘ
fot. Archiwum UMWM

MECENAT MAŁOPOLSKI

OTWARTY KONKURS OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

Głównym założeniem konkursu pn. „Mecenatek Małopolski” jest zwiększenie udziału sektora non-profit w realizacji zapisów Strategii Województwa Małopolskiego dotyczących kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Mecenatek nad działalnością kulturalną polega na wspieraniu, promocji twórczości, edukacji kulturalnej oraz działań i inicjatyw kulturalnych. Mecenatek nad działalnością kulturalną powinien przyczyniać się do:

- **kreowania oferty kulturalnej,**
- **realizacji niepowtarzalnych, unikalnych w skali regionu projektów kulturalnych o najwyższych walorach artystycznych, edukacyjnych, promocyjnych i integracyjnych dla regionu,**
- **wzmacniania kompetencji kulturowych mieszkańców poprzez stwarzanie możliwości świadomego uczestnictwa w kulturze i sztuce.**

W 2020 roku samorząd województwa małopolskiego przeznaczył **2 210 000 zł** na przeprowadzenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych województwa małopolskiego w dziedzinie kultury pn. „**Mecenatek Małopolski**”. W ramach konkursu złożono 457 ofert na oczekiwaną łączną kwotę 21 718 769,43 zł, **wsparcie uzyskało 149 zadań** o charakterze ponadlokalnym i regionalnym.

Edycja konkursu z 2020 roku dofinansowała zadania wpisujące się w następujące kierunki wsparcia:

- wzbogacające ofertę kulturalną Małopolski poprzez realizację działań kulturalnych, animacyjnych, artystycznych oraz chroniących dziedzictwo kulturalne Małopolski, takich jak np. koncerty, wystawy, festiwale, przeglądy, konkursy lub inne;
- rozwijające kompetencje kulturowe mieszkańców Małopolski poprzez edukację kulturalną i animację kultury;
- polegające na przygotowaniu i prezentacji wydarzeń artystycznych mogących mieć wpływ na promocję kultury Małopolski zarówno w kraju, jak i za granicą;
- utrzymujące tożsamość lokalną i regionalną szczególnie poprzez wspieranie folkloru;
- zachowujące i utrwalać w formie cyfrowej zasoby dziedzictwa kulturowego;
- promujące kulturę i tradycje mniejszości narodowych i grup etnicznych zamieszkujących Małopolskę;
- zachęcające do aktywnego i twórczego udziału w kulturze i tworzenia treści kulturowych oraz wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- upowszechniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP.

Fundacja Wiara i Prawda
fot. Archiwum UMWM

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych DAMY RADE
fot. Archiwum UMWM

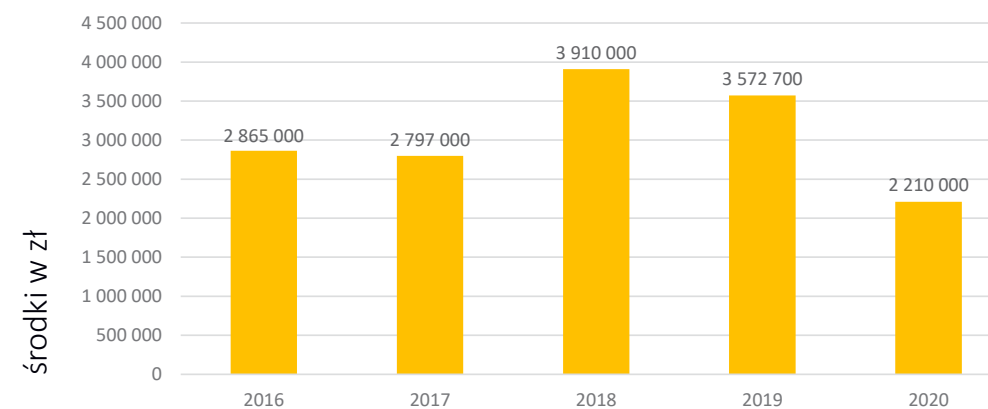
MECENAT MAŁOPOLSKI W LICZBACH

LATA	LICZBA ZŁOŻONYCH OFERT	LICZBA FINANSOWANYCH ZADAŃ	OCZEKIWANA KWOTA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA	KWOTA DOTACJI Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA	STOPIEŃ REALIZACJI POTRZEB	
					PROCENT KWOTY PRZEKAZANEJ W STOSUNKU DO OCZEKIWANEJ	PROCENT WNIOSKÓW DOFINANSOWANYCH W STOSUNKU DO ZŁOŻONYCH
2011	210	82	12 584 178,42	2 100 000	16,69%	39,05%
2012	639	204	26 307 258,67	3 002 000	11,41%	31,92%
2013	337	155	15 757 184,53	2 876 000	18,25%	45,99%
2014	487	182	19 551 120,42	2 067 000	10,57%	37,37%
2015*	941	379	24 532 235,93	3 544 500	14,45%	40,28%
2016	792	341	28 937 854,00	2 865 000	9,90%	43,05%
2017	675	331	23 227 927,25	2 797 000	12,04%	49,03%
2018	674	366	24 746 319,00	3 910 000	15,80%	54,30%
2019	837	274	31 869 845,64	3 572 700	11,21%	32,74%
2020**	457	149	21 718 769,43	2 210 000	10,18%	32,60%

* zestawienie uwzględnia jedną edycję konkursu pn. „Mecenate Małopolski” (kwota: 2 700 000 zł) oraz dwie edycje konkursu pn. „Nasz region – Nasza szansa” (kwota 844 500 zł)

** zestawienie uwzględnia jedną edycję konkursu pn. „Mecenate Małopolski” (II edycja konkursu nie odbyła się z uwagi na pandemię COVID-19)

MECENAT MAŁOPOLSKI 2020 W LICZBACH

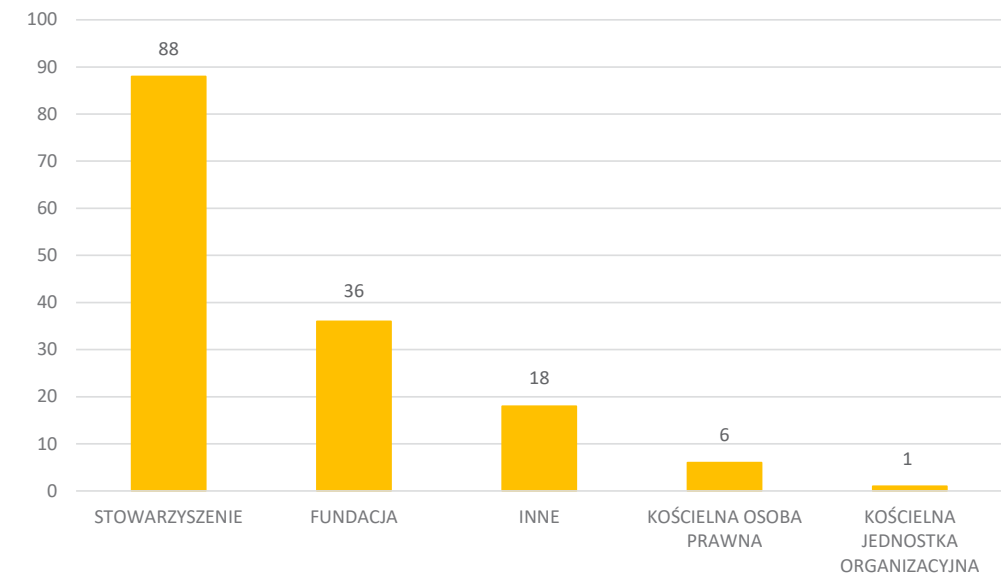

Klasyka w południe 2020
fot. Archiwum UMWM

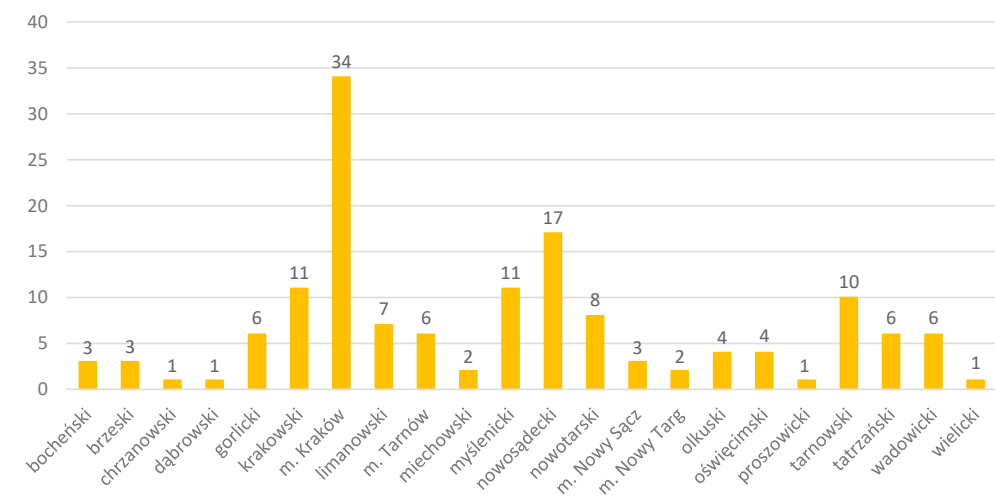
MECENAT MAŁOPOLSKI 2020 –
SZCZEGÓŁOWE
DANE LICZBOWE

Powiat	Środki finansowe (w zł)
Bocheński	25 000
Brzeski	43 000
Chrzanowski	15 000
Dąbrowski	10 000
Gorlicki	68 000
Krakowski	244 000
m. Kraków	593 000
Limanowski	69 000
m. Nowy Sącz	45 000
m. Tarnów	85 000
Miechowski	14 000
Myślenicki	145 000
Nowosądecki	259 500
Nowotarski	142 600
m. Nowy Targ	30 000
Olkuski	52 000
Oświęcimski	55 000
Proszowicki	3 900
Tarnowski	173 000
Tatrzński	88 000
Wadowicki	98 000
Wielicki	10 000

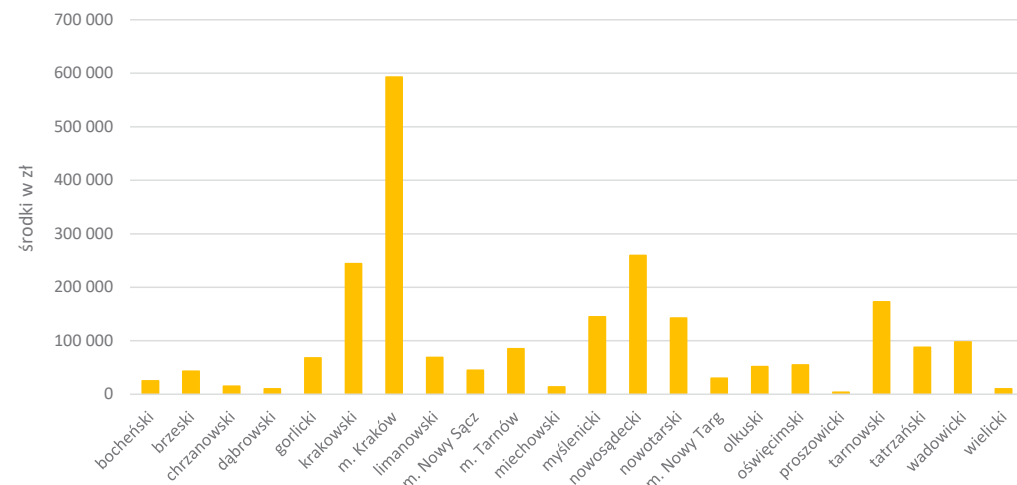
STATUS PODMIOTU, KTÓRY OTRZYMAŁ DOTACJĘ

IŁOŚĆ DOFINANSOWANYCH ZADAŃ W POWIECIE

ŚRODKI FINANSOWE NA ZADANIA DOFINANSOWANE W DANYM POWIECIE W 2020 ROKU REALIZOWANE W MAŁOPOLSCE

PRZYKŁADY DOFINANSOWANYCH ZADAŃ

- **Zad. nr 226 – Kalwaria Zebrzydowska w 100. Rocznicę urodzin Karola Wojtyły – koncert pt. „Święty z Wadowic – Jan Paweł II”**
Koszt całkowity: 64 000 zł
Kwota dofinansowania: 50 000 zł

Głównym celem zadania była realizacja koncertu „Święty z Wadowic – Jan Paweł II”, którego organizatorem była Fundacja Wiara i Prawda. W koncercie, który odbył się 15 sierpnia 2020 roku w klasztorze oo. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej, wzięło udział ok. 800-1000 widzów – odbiorców bezpośrednich (Ojcowie Bernardyni, przedstawiciele władz samorządowych oraz lokalnych środowisk, mieszkańcy Krakowa i okolic oraz Kalwarii Zebrzydowskiej, pielgrzymi i turyści. Ponadto odbiorcami pośrednimi były osoby, które śledziły wydarzenie w mediach społecznościowych. Na koncercie wystąpiło grono znakomitych polskich artystów, m.in. Magda Steczkowska, Justyna Reczeniedi, Joanna Smajdor, Hanka Wójcziak, Andrzej Lampert, Rafał Żur, Darek Mucha, Mateusz Nagórski, Mariusz Ostrowski, Lidia Olszak czy Wojciech Trela.

- **Zad. nr 241 - Koncerty Chłopięcego Chóru Katedralnego PUERI CANTORES TARNOVIENSES w hołdzie św. Janowi Pawłowi II**
Koszt całkowity: 87 018,40 zł
Kwota dofinansowania: 10 000 zł

W ramach zadania odbyły się warsztaty szkoleniowe dla Chłopięcego Chóru Katedralnego PCT w Gródku nad Dunajcem oraz koncert z okazji 100-lecia urodzin Jana Pawła II. W warsztatach wzięło udział 73 z 78 chórzystów oraz 2 pedagogów. Koncert odbył się w Tarnowie przy udziale 100 osób.

- **Zad. nr 24 – Niezwykła ziołowa spizarnia...**
Koszt całkowity: 12 598,56 zł
Kwota dofinansowania: 10 000 zł

Wnioskowany projekt dotyczył organizacji cyklu spotkań i warsztatów (2) o tematyce zielarskiej oraz konkursu rękodzielniczo-artystyczny na najpiękniejszy wianek/bukiet skierowanych do mieszkańców powiatu limanowskiego. W spotkaniach w sumie wzięło udział 25 osób – pierwsze odbyło się w sierpniu w Tymbarku, a drugie w październiku w Męcinie. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 22 października 2020 roku w Męcinie i nagrodzono w nim 39 uczestników.

MAŁE GRANTY

Tryb pozakonkursowy w województwie małopolskim, który umożliwia ubieganie się o dotację na realizację zadania publicznego Województwa Małopolskiego poza otwartymi konkursami ofert. O dofinansowanie mogą ubiegać się organizacje pozarządowe z własnej inicjatywy, a oferta musi dotyczyć zadania o charakterze lokalnym lub regionalnym i dofinansowanie nie może przekraczać 10 000 zł. Czas trwania zadania musi się zmieścić w okresie 90 dni, a wysokość dofinansowania na zadania dla jednej organizacji nie może przekroczyć 20 000 zł w jednym roku kalendarzowym.

MAŁE GRANTY 2020 W LICZBACH

W 2020 roku samorząd województwa małopolskiego przeznaczył 261 000 zł na realizację zadań w trybie „małych grantów”. Spośród 107 złożonych ofert, dofinansowanie dostało 40 ofert.

PRZYKŁADY DOFINANSOWANYCH ZADAŃ

- **Zad. nr 7 – Koncerty organowe w Bazylice Bożego Miłosierdzia**
Koszt całkowity: 6 940 zł
Kwota dofinansowania: 4 500 zł

Celem zadania była organizacja dwóch koncertów organowych w ramach trzeciej edycji jesiennego cyklu koncertów promujących nowe organy z 2018 roku w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach. W koncercie brało udział ok. 200 osób (zgodnie z reżimem sanitarnym), a wydarzenie było również transmitowane i retransmitowane online na stronie sanktuarium, profilu organów oraz kanale YouTube (1 029 odsłon). Koncert I odbył się 18 października 2020 roku w wykonaniu prof. dr hab. Andrzeja Biało, natomiast Koncert II odbył się 25 października 2020 roku przez prof. dr hab. Karola Gołębowskiego. Koncerty zostały poprzedzone 4 próbami.

- **Zad. nr 2503 – Biegiem – słowem – śpiewem do patriotyzmu!**
Koszt całkowity: 11 675 zł
Kwota dofinansowania: 5 000 zł

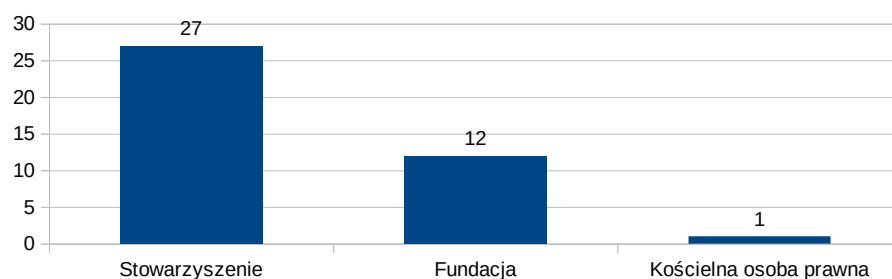
W ramach zadania Krakowski Klub Sportowy „JURA MOTO SPORT” zorganizował konkurs prac plastycznych dla młodzieży szkolnej pn. „Moja Mała Ojczyzna” o tematyce związanej z wydarzeniami historycznymi o charakterze niepodległościowym i patriotycznym. Prace, w związku z zagrożeniem epidemiologicznym, można było składać w wersji elektronicznej, natomiast dyplomy, nagrody i puchary zostały przekazane szkołom, do których uczęszczają uczestnicy konkursu. Rozstrzygnięcie nastąpiło 13 listopada 2020 roku, a w dniach 14 listopada do 31 grudnia 2020 roku odbyła się pokonkursowa wystawa prac w SCKiPGZ.

- **Zad. nr 2427 – Festiwal Papieski „TOTUS TUUS” z okazji 100. rocznicy urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II.**
Koszt całkowity: 11 300 zł
Kwota dofinansowania: 8 000 zł

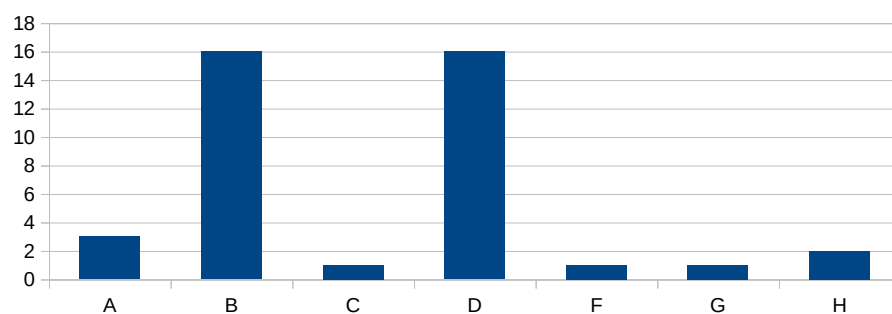
Wnioskowany projekt dotyczył zorganizowania dwóch konkursów (śpiewu i plastyczny) dla uczniów Szkoły Jana Pawła II w Męcinie w ramach Festiwalu Papieskiego „Totus Tuus” z okazji 100. rocznicy urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II na przełomie listopada i grudnia 2020 roku. Ze względu na zawieszenie zajęć stacjonarnych dla uczniów klas 4-8 związane z sytuacją epidemiczną, konkurs śpiewu został zorganizowany tylko dla uczniów klas 0-3. Jego celem było upamiętnienie sylwetki patrona szkoły, wzbudzenie zainteresowania postacią Karola Wojtyły u uczniów klas młodszych oraz popularyzacja piosenek papieskich. Ze względu na bardzo wyrównany poziom wszystkie oddziały biorące udział w konkursie zostały zwycięzcami i otrzymały upominki. Celem konkursu plastycznego (dla uczniów, ich rodziców oraz nauczycieli) pt. „Pielgrzym Świata” było ukazanie Papieża Polaka w roli Pielgrzyma, prezentacja podróży papieskich do różnych zakątków świata, rozwijanie i promowanie uzdolnień artystycznych uczniów, rodziców oraz nauczycieli oraz kształtowanie wrażliwości estetycznej. W ramach konkursu wyłoniono trzech laureatów oraz trzy prace wyróżnione natomiast wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni. Uwieńczeniem festiwalu był występ Zespołu Regionalnego „Mali Męcianie”, który zaprezentował pieśni papieskie. Całość wydarzenia można obejrzeć na platformie YouTube.

STATUS PODMIOTU, KTÓRY OTRZYMAŁ DOTACJĘ

STREFA DZIAŁAŃ PUBLICZNYCH, KTÓRE OTRZYMAŁY DOTACJĘ

- A** - działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego
- B** - kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
- C** - nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania
- D** - podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej
- F** - pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
- G** - w zakresie wspierania działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
- H** - inne

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych
DAMY RADĘ
fot. Archiwum UMWM

MAŁOPOLSKIE ORKIESTRY DĘTE 2020 – WSPARCIE DLA ORKIESTR DĘTYCH Z REGIONU

15 września 2020 roku Zarząd Województwa Małopolskiego ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych pn. „Małopolskie Orkiestry Dęte 2020”. Konkurs miał na celu wsparcie rozwoju i promocję twórczości orkiestr dętych z terenu Małopolski. W ramach konkursu wspierane były zadania przygotowujące świadomych odbiorców i uczestników kultury wśród wszystkich grup wiekowych oraz stwarzających warunki do tworzenia i poznawania kultury i rozwijania pasji, talentów i postaw aktywnych poprzez zakup: instrumentów, akcesoriów muzycznych, strojów, sprzętu niezbędnego do realizacji koncertów lub zajęć warsztatowych oraz wydawnictw muzycznych, z przeznaczeniem dla wyposażenia orkiestr dętych – połączony z organizacją wydarzeń związanych z rozwojem lub popularyzacją działalności orkiestr dętych (np. warsztatów, szkoleń, koncertów małego składu zespołu, spotkań, prelekcji), które będą się odbywać i będą dostępne dla odbiorców w wersji online (np. w formie relacji online, webinarium itp.). Dofinanso-

wanie umożliwiło zakup niezbędnego wyposażenia, jak również organizację wydarzeń związanych z rozwojem i popularyzacją działalności orkiestr dętych (np. warsztatów, szkoleń), które odbyły się, i w tej formie były dostępne dla odbiorców w wersji online (z uwagi na obecne wymogi sanitarne związane z epidemią COVID-19).

W konkursie rozstrzygniętym 3 listopada 2020 roku, adresowanym do organizacji pozarządowych, wsparcie finansowe z budżetu województwa małopolskiego w wysokości 350 tys. zł pozwoliło zrealizować 51 zadań ze 100 zgłoszonych ofert. Wśród beneficjentów znalazły się m.in. Ochotnicze Straże Pożarne ze Starego Wiśnicza, Niedzicy czy Głogoczowa, a także Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Talent”, Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Zakliczyn „Klucz” czy Stowarzyszenie Zespół Śpiewaczy „Podolszanka”.

Stowarzyszenie inicjatyw lokalnych TALENT
fot. Archiwum UMWM

PRZYKŁADY DOFINANSOWANYCH ZADAŃ

• **Zad. nr 2584 – Świąteczny koncert kolęd i pastorałek, zakup strojów i instrumentu muzycznego dla Stowarzyszenia „Orkiestra Dęta w Jaworznej”**
Koszt całkowity: 8 900 zł
Kwota dofinansowania: 7 000 zł

W ramach zadania Orkiestra Dęta z Jaworznej zakupiła 50 koszul góralskich dla muzyków orkiestry oraz instrument muzyczny – sakshorn. W okresie świąteczno-noworocznym został zorganizowany Świąteczny koncert kolęd i pastorałek, wykonany online przez Orkiestrę Dętą w Jaworznej, który został nagrany i udostępniony dla odbiorców oraz zachowany w archiwum.

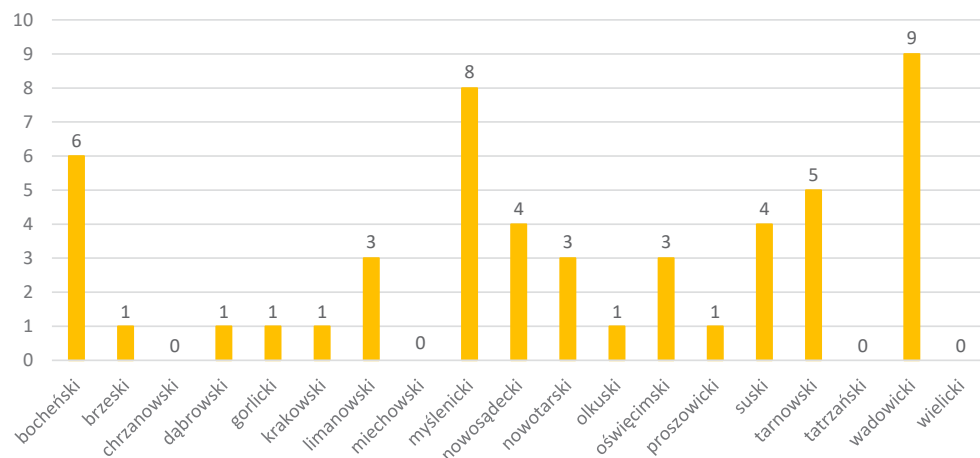
• **Zad. nr 2559 – Orkiestrowe tradycje w Gminie Kalwaria Zebrzydowska. Edycja II**
Koszt całkowity: 9 280 zł
Kwota dofinansowania: 7 000 zł

Wnioskowany projekt dotyczył zakupu nowego saksofonu altowego, laptopa dla członków orkiestry potrzebnego do realizacji koncertu online, który odbył się Remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Przytkowicach (Kalwaria Zebrzydowska).

• **Zad. nr 2629 – Telekolęda Orkiestry Dętej**
Koszt całkowity: 9 071,13 zł
Kwota dofinansowania: 7 000 zł

Efektom realizacji zadania był 1 Telekoncert Kolęd, transmitowany teletransmisją przez stronę www na żywo, w wykonaniu Orkiestry Dętej w Leszczynie. Koncert został poprzedzony 11 próbami orkiestry (3 próby całości składu, 4 próby dla uczących się i młodszych członków oraz 4 próby sekcyjne i części składu) oraz zakupem akcesoriów orkiestrowych oraz instrumentów: komplet logotypów odlewanych do mundurów, nadruk logo na naciąg bębna wielkiego, remont dwóch tub, zakup dwóch pokrowców na tuby, zakup dwóch stroików do klarnetu oraz dwóch do saksofonu altowego. Koncert odbył się w kościele parafialnym w Leszczynie, bez udziału publiczności, przy udziale 31 muzyków.

ILOŚĆ DOFINANSOWANYCH ZADAŃ W POWIECIE

BUDŻET OBYWATELSKI

EDYCJA IV – KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Budżet obywatelski pozwala mieszkańcom województwa decydować o tym na co wydać pieniądze. Mogą oni nie tylko wybierać zadania, które mają być zrealizowane, ale sami zostać ich autorami. Budżet obywatelski województwa pozwala Małopolanom określić ich potrzeby, kształtować ich najbliższe otoczenie oraz daje możliwość wskazania tego, co jest dla nich szczególnie ważne. Dzięki niemu mieszkańcy określają priorytety dla rozwoju powiatów, subregionów oraz całej Małopolski.

W 2019 roku dopuszczonych do głosowania zostało aż 188 z 239 zgłoszonych przez mieszkańców regionu projektów, zagłosowało ponad 227 141 osób, w porównaniu do 1. edycji liczba oddanych głosów wzrosła o ponad 185 proc. i o 61 tys. więcej niż w poprzednim roku. W ramach IV edycji Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego zostało zrealizowanych 86 zadań (w roku 2020).

Cztery pory roku u Lachów Szczyrzyckich- Zielone Świątki
fot. Archiwum UMWM

ZREALIZOWANE PROJEKTY

Wśród zrealizowanych projektów o charakterze kulturalnym znalazły się następujące zadania:

• „II Małopolski Festiwal Taneczno-Musicalowy”

W ramach zadania ma zostać zorganizowane wydanie kulturalne realizowane w formie transmisji online, poprzedzone cyklem wakacyjnych warsztatów scenicznych dla dzieci i młodzieży (w tym także osób niepełnosprawnych) z Krakowa. Głównym celem wydarzenia jest rozwijanie, promowanie i upowszechnianie ekspresji kulturalnej z wykorzystaniem tańca nowoczesnego, wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej i regionalnej, promowanie postawy aktywności życiowej opartej na rozwijaniu pasji, talentów i zainteresowań, wielopokoleniowa integracja mieszkańców, promowanie mechanizmów partycypacji społecznej oraz poszerzenie oferty kulturalnej Regionu. Odbiorcami działań przewidzianych w ramach Festiwalu będzie minimum 250 młodych pasjonatów tańca nowoczesnego (20 grup) a bezpośrednimi odbiorcami wydarzenia głównego (Festiwalu), dzięki wykorzystaniu nowych technologii, będą wszyscy mieszkańcy Małopolski.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 148 600 zł.

• Festiwal „Karmelitańskie spotkania z muzyką organową”

Celem ogólnym zadania jest promocja muzyki organowej poprzez wykonywanie jej na organach firmy Rieger z 1931 roku znajdujących się kościele Karmelitów Bosych w Krakowie w formie pięciu koncertów organowych, które mają promować muzykę organową, jej twórców i wykonawców oraz kościół oo. Karmelitów Bosych jako miejsca szerzenia kultury, a także utrzymanie zabytkowych w pełni sprawności poprzez systematyczną konserwację i strojenie na potrzeby festiwalu.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 56 960 zł.

• „Tradycja i kultura naszą siłą. Przyłącz się do nas. Tworzymy krakowski teatr regionalny „Złoty Róg”

Głównym celem zadania jest integracja dotychczasowych i nowych mieszkańców, odwołując się do tradycji i kultury, promować tzw. „wyższe” wartości i idee. Ma stanowić dla uczestników i widzów wartościową, rozwijającą alternatywę spędzania wolnego czasu, przeciwdziałając chorobom cywilizacyjnym wynikającym z otyłości, braku ruchu, zagubienia w szybko zmieniającej się rzeczywistości i braku sensu życia. Wszystko to doprowadza do schorzeń psychologicznych i ulegania nałogom (narkotyki, alkohol, uzależnienie od gier komputerowych i telewizji itp.). Wydarzenie jest próbą zapobiegnięcia tym zagrożeniom rujnującym społeczeństwo, w każdym wieku. Efekty finalne projektu w postaci wystawienia spektaklu przed publicznością zostaną zarejestrowane na nośnikach audio-video i fotograficznych i będą dla celów edukacyjnych i promocyjnych prezentowane w klubach kultury, szkołach itp. W ramach projektu chcemy również przeprowadzić warsztaty teatralne dla uczniów SP nr 50 przy ul. Katowickiej 28.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 149 900 zł.

• „Największa góralska Majówka w Polsce z okazji 100. rocznicy urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II”

Głównym celem wydarzenia ma być upamiętnienie papieża Jana Pawła II z okazji 100. rocznicy jego urodzin, która przypada na 2020 roku oraz przybliżenie jego postaci młodszemu pokoleniu. W ramach tegoż wydarzenia są zaplanowane wspólne nabożeństwa na świeżym powietrzu, koncert zespołu „Mała Armia Janosika”, przygotowanie animacji i mappingu dotyczącego pontyfikatu Karola Wojtyły oraz rozpalenie wielkiej watry obok jego pomnika. Całość ma zapoczątkować tradycję corocznych góralskich majówek na terenie gminy Raba Wyżna.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• „Łączymy tradycję z nowoczesnością”

Głównym założeniem zadania jest znaczące rozszerzenie i podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej Orkiestry Dętej Ochotniczej Straży Pożarnej w Tęgorozie, poprzez zakup instrumentów muzycznych, niezbędnych dla prowadzenia i dalszego rozwoju orkiestry oraz doposażenie w stroje i buławy Grupy Artystycznej Tamburmajorki. W ramach zadania dla orkiestry zostaną zakupione następujące instrumenty muzyczne: Flet poprzeczny, Klarnet Bb, Saksofon alto, Saksofon tenorowy, Saksofon barytonowy, Trąbka Bb, Puzon tenorowy z kwartentylem.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• „Kultywowanie tradycji muzycznych regionu poprzez warsztaty muzyczne dla mieszkańców oraz zakup instrumentów dla Orkiestry Dętej OSP w Mszanie Górnej”

Celem zadania jest zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, umacnianie tożsamości lokalnej poprzez zachowanie, promowanie i kultywowanie tradycji muzycznych regionu przez Orkiestrę Dętą działającą przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Mszanie Górnej. W ramach zadania przewidziany jest zakup 7 nowych instrumentów oraz naprawa 20 starych, a także warsztaty muzyczne skierowane do miłośników instrumentów dętych dla 30 osób z powiatu limanowskiego w wieku 8-60 lat, składające się z 125 godzin warsztatowych.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• „Cztery pory roku u Lachów Szczyrzyckich” – film dokumentalny prezentujący obyczaje i zwyczaje regionu”

Celem zadania jest powstanie filmu, który realizowany będzie na przestrzeni roku kalendarzowego, tak by przedstawić wybrane dawne zwyczaje Lachów Szczyrzyckich związane z obchodzeniem świąt Bożego Narodzenia, kolędowaniem, Wielkanocą.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 134 500 zł.

• „Tradycja to piękno, które nas łączy i wyróżnia”

W ramach zadania ma się odbyć cykl wydarzeń kulturalno-edukacyjnych w formie online (X Gminny Konkurs Gawędziarski „Gorczańskie Bajanie”, III Potycki góralsko-lachowskie warsztaty), zostaną wydane dwie publikacje skierowane do szerokiego kręgu odbiorców: gawędy i gadki subregionu łącko-kamienickiego oraz zeszyt regionalny, które będą realizowane poprzez współpracę i zaangażowanie organizacji zrzeszających dzieci, młodzież i osoby dorosłe (Zespół Regionalny Kiyrpecki, Zespół Regionalny Zasadnioki, Zespół Regionalny Słopnicki Zbyrcok, Koło Gospodyń Wiejskich z Łącka, Oddziały Związku Podhalan w Łącku i Obidzy, młodzieżowa grupa przykościelna z Łącka). Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• „Chcę wyjechać na wieś, gdzie się zatrzymał czas”

Celem zadania jest zachowanie i przekaz dziedzictwa kulturowego regionu Lachów Podegrodzkich poprzez organizację cyklu warsztatów i pokazów tradycyjnych zajęć i umiejętności takich jak lachowski haft regionalny, ceramika, bibułkarstwo, kuchnia lachowska, zielarstwo, kowalstwo itp., a także przypomnieć gwarę lachowską, tradycyjne pieśni i tańce, obrzędy i kulturę. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 139 380 zł.

• „Razem możemy zdziałać o wiele więcej!”

Celem zadania jest wzmocnienie potencjału orkiestr dętych, zespołów folklorystyczno-regionalnych, kapel muzycznych, grup muzycznych, grup śpiewaczych poprzez zakup instrumentów muzycznych i strojów regionalnych, wspieranie i promocja dziedzictwa lokalnej kultury ludowej, upowszechnianie kultury poprzez organizację koncertu bożonarodzeniowego online, wzrost wiedzy i świadomości nt. życia pszczoł, a także edukacja ekologiczna w zakresie ochrony różnorodności biologicznej, ekologii i znaczenia owadów zapyłających oraz wiedzy i umiejętności w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej, integracja wewnątrz i międzypokoleniowa lokalnej społeczności, organizacja działań z zakresu integracji społecznej. Będzie ono obejmowało zakup instrumentów muzycznych i strojów regionalnych dla wybranych lokalnie działających orkiestr, zespołów, kapel itd.,

zakup wyposażenia naukowo-badawczej pracowni pszczelarskiej, zakup automatyzowanego defibrylatora dwufazowego AED oraz przeprowadzenie 1 szkolenia dotyczącego udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej skierowane m.in. do dzieci, młodzieży i osób dorosłych z miejscowości położonej na terenie powiatu nowosądeckiego w której zamontowany będzie defibrylator AED oraz 7 szkoleń na terenie powiatu limanowskiego.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• **„Realizacja musicalu z wykorzystaniem elementów śpiewu, aktorstwa, rytmiki i tańca”**

Celem zadania jest realizacja musicalu przy udziale uczniów klas wokalnych i instrumentalnych, młodych ludzi pozyskiwanych z wolnych naborów oraz nauczyciele Szkoły Muzycznej w Domosławicach oraz cenionej kompozytorki młodego pokolenia dr Renate Stivrine, który ma być relacjonowany na platformie YouTube w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• **„Książka i muza”**

Celem projektu jest promocja wysokiej kultury i stworzenie wśród mieszkańców długofalowej potrzeby uczestnictwa w szeroko rozumianej kulturze. Działania w ramach zadania będą też skuteczną alternatywą wobec alarmujących zjawisk „płytkiej kultury” i wszechobecnym zalewem kultury masowej. Całość ma być skierowana do dzieci, młodzieży, dorosłych oraz seniorów, którzy będą mieli możliwość spotkania z wybitnymi ludźmi, poznania sławnych osób, dotarcia do wartościowych wydawnictw oraz uczestniczenia w wysokiej kulturze.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• **„Dąbrowski Festiwal Słowa”**

Głównym celem zadania jest rozwój intelektualny i duchowy społeczeństwa poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych oraz korzystanie z literatury pięknej, a także pozyskanie nowych odbiorców dla bibliotek. W ramach zadania przewidziano spotkania z pisarzami i dziennikarzami, zakup książek z dużą czciością dla osób słabo widzących oraz audiobooków. Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

• **„Namiot – miejsce spotkań, edukacji, rekreacji”**

Celem głównym projektu jest zakup i montaż całorocznego namiotu o wymiarach 15X40 metrów, który będzie miejscem spotkań, koncertów i innych uroczystości patriotycznych i religijnych dla mieszkańców subregionu tarnowskiego oraz przybywających pielgrzymów, a także będzie pełnił funkcję miejsca wystawowego, w szczególności dla upamiętnienia Operacji III Most.

Kwota przyznana z budżetu województwa małopolskiego: 150 000 zł.

NAGRODY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

NAGRODA MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA IM. KAZIMIERZA WYKI ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ESEISTYKI ORAZ KRYTYKI LITERACKIEJ I ARTYSTYCZNEJ

24 stycznia 2020 roku wręczona została doroczna Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa im. Kazimierza Wyki za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej. Przyznawana wspólnie przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa. Nagroda zbiegła się z 45-leciem śmierci wybitnego humanisty i krytyka literackiego Kazimierza Wyki.

36. laureatem prestiżowej Nagrody w wysokości 40 000 zł został **Janusz Drzewucki** (krytyk literacki, poeta, dziennikarz, wydawca, redaktor miesięcznika „Twórczość”, Członek PEN Clubu i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich), któremu Jury przyznało Nagrodę za całokształt twórczości, ze szczególnym uwzględnieniem książki pt. „Lekcje u Różewicza”.

Jak co roku uroczystość wręczenia Nagrody im. Kazimierza Wyki była wyjątkową okazją do spotkania w gronie osób swobodnie poruszających się po spuściznie Profesora, którzy twórczo z niej czerpią w procesie indywidualnego dorobku krytycznoliterackiego i eseistycznego i tworzą poczet godnych następców wybitnego humanisty. Wśród obecnych na uroczystości znalazła się córka Prof. Kazimierza Wyki Prof. Marta Wyka wraz z rodziną oraz wielu wybitnych przedstawicieli polskiej humanistyki.

Przyznawana wspólnie przez Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Prezydenta Miasta Krakowa Nagroda im. Kazimierza Wyki należy do nielicznych w tym zakresie nagród w Polsce. Idea Nagrody zrodziła się wkrótce po śmierci jej patrona, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego Kazimierza Wyki. W ten

sposób środowisko literackie Krakowa pragnęło uczcić i zachować w pamięci jedną ze swych osobowości: wybitnego historyka literatury, krytyka literackiego, eseistę, twórcę własnej metodologii krytyki literackiej, zwanej „szkołą Wyki”, znawcę sztuki, animatora życia kulturalnego, humanistę o niezwykłej energii artystycznej wyobraźni.

Ustanowienie nagrody było wyrazem hołdu dla prof. Kazimierza Wyki. Ideą nagrody jest wyróżnienie wybitnych dokonań literackich i artystycznych twórców, którzy w swojej działalności nawiązują do świata wartości i zakresu zainteresowań prof. Kazimierza Wyki.

Pierwszym laureatem nagrody został w 1980 roku prof. Jerzy Kwiatkowski. Grono laureatów obejmuje wybitne osobowości, wśród których można wymienić m.in.: Zbigniewa Herberta, prof. Marię Janion, prof. Mariana Stalę, prof. Jerzego Jarzębskiego, prof. Teresę Walas, prof. Krzysztofa Uniłowskiego, prof. Stanisława Balbusa, prof. Franciszka Zięjkę, prof. Stanisława Burkota, prof. Włodzimierza Maciągą, prof. Mieczysława Porębskiego, prof. Michała Pawła Markowskiego, prof. Przemysława Czaplińskiego i wielu innych wybitnych przedstawicieli polskiej humanistyki.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. MARIANA KORNECKIEGO ZA WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE OCHRONY I OPIEKI NAD ZABYTKAMI ARCHITEKTURY DREWNIANEJ MAŁOPOLSKI

Samorząd województwa małopolskiego, uznając zabytki architektury drewnianej za jeden z istotnych czynników współkształtujących środowisko człowieka oraz uczestniczących w kształtowaniu świadomości indywidualnej i społecznej ustanowił Nagrodę, która daje możliwość wyróżnienia dokonani w dziedzinie szeroko pojętej ochrony i opieki nad zabytkami architektury drewnianej Małopolski. Nagroda jest przyznawana corocznie za całokształt działalności oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- dbałości o zachowanie zabytkowych obiektów architektury drewnianej, ich utrzymanie i należyte wykorzystanie, w tym zapobiegania zagrożeniom mogącym powodować ich niszczenie;
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do nowych funkcji związanych z turystyką, kulturą i nauką oraz na inne cele publiczne;
- adaptacji zabytkowych obiektów architektury drewnianej do celów mieszkaniowych i działalności gospodarczej;
- przeprowadzonych prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkowych obiektach architektury drewnianej;
- badania i dokumentowania zabytkowych obiektów architektury drewnianej;
- promocji zabytkowych obiektów architektury drewnianej;
- „ożywiania” zabytkowych obiektów architektury drewnianej poprzez m.in. organizację koncertów, wystaw i innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych i naukowych.

Uchwałą nr 1835/20 z dnia 22 grudnia 2020 roku Zarząd Województwa Małopolskiego dokonał wyboru laureata Nagrody Województwa Małopolskiego im. Mariana Korneckiego w 2020 roku oraz przyznał wyróżnienia na podstawie rekomendacji ujętych w treści protokołu przedstawionego przez Kapitułę Nagrody.

Nagroda główna w wysokości 15 000 zł wraz z okolicznościowym dyplomem i statuetką przyznana została **Pani Elżbiecie Graboś** – konserwatorce dzieł sztuki, pomysłodawczyni i twórczyni „Zagrody Apollonia” w miejscowości Zakrzów, składającej się z zabytkowych drewnianych budynków z końca XIX i początku XX w., poddanych konserwacji, które oprócz funkcji mieszkalnych są również miejscem aktywnej działalności edukacyjnej, popularyzującej wśród lokalnej społeczności wiedzę o architekturze drewnianej.

Wyróżnienia w ramach Nagrody im. Mariana Korneckiego w 2020 roku przyznano:

- **Panu Michałowi Winiarskiemu** – twórcy prywatnego Muzeum Młynarstwa, Techniki i Rzemiosła Wiejskiego w miejscowości Roztoka-Brzeziny, zaangażowanemu w odbudowę i remont konserwatorski drewnianego młyna stanowiącego, wraz z tartakiem, domem młynarza i stodołą, część historycznej zagrody wiejskiej oraz przystosowanie całego założenia do funkcji związanych z promocją turystyki, kultury i nauki;
- **Księdzu mitratowi dr Romanowi Dubecowi** – Diecezjalnemu Konserwatorowi Zabytków Diecezji Przemysko-Gorlickiej, prowadzącemu szeroką działalność związaną z opieką konserwatorską nad zabytkami architektury drewnianej oraz aktywny animator kultury popularyzujący ideę ożywiania drewnianych świątyń poprzez organizację w ich wnętrzach wydarzeń artystycznych;
- **Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Różańcowej w Przydonicy**, która od lat prowadzi kompleksowe prace konserwatorsko-budowlane zabytkowej, drewnianej świątyni z 1527 roku. Prace prowadzone są od 2010 r. dzięki pozyskanym środkom finansowym m.in. z MKiDN oraz Województwa Małopolskiego. Wykonano pełną konserwację bryły architektonicznej, wymieniono poszycie gontowe, wykonano renowacje malowideł ściennych, konserwację obrazów, ołtarza głównego i ambony.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. WŁADYSŁAWA ORKANA ZA PROPAGOWANIE IDEI REGIONALIZMU ORAZ WYBITNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ I KULTURALNEJ LOKALNYCH WSPÓLNOT MAŁOPOLSKI

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana za propagowanie idei regionalizmu oraz wybitne osiągnięcia w dziedzinie działalności artystycznej i kulturalnej lokalnych wspólnot Małopolski, ma na celu wspieranie przez Województwo Małopolskie lokalnych grup twórców kreujących wartości artystyczne oparte na znajomości kultury lokalnej i tradycji regionalnych.

Nagrodzone instytucje, organizacje artystyczno-kulturalne lub grupy osób, które prowadzą działalność artystyczną i kulturalną otrzymują nagrody finansowe w wysokości: I Nagroda w wysokości 10 000 zł, II Nagroda w wysokości 6 000 zł, III Nagroda w wysokości 4 000 zł oraz okolicznościowy dyplom i statuetkę.

Regulamin Nagrody, zmieniony uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego Nr XL/618/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r., określa, iż Kapituła Nagrody ma prawo przyznać dwie równorzędne Nagrody po 5 000 zł (miejsca ex aequo) w zakresie Nagrody II stopnia, przy jednoczesnej rezygnacji z Nagrody III stopnia.

W dniu 17 listopada 2020 r. odbyło się posiedzenie Kapituły Nagrody w celu dokonania wyboru Laureata Nagrody oraz przyznania wyróżnień. Po dokonaniu oceny merytorycznej przedstawionych zgłoszeń Kapituła Nagrody Województwa Małopolskiego im. Władysława Orkana przedstawiła Zarządowi Województwa Małopolskiego rekomendacje, które Zarząd Województwa Małopolskiego przyjął uchwałą ZWM Nr 1669/20 z dnia 26 listopada 2020 roku i dokonał wyboru laureatów Nagrody im. Władysława Orkana w 2020 roku.

Nagrody przyznano:

- **Zespołowi Regionalnemu SPOD KICEK z Mordarki** – I Nagroda w wysokości 10 000 zł. Zespół SPOD KICEK został założony przez braci Józefa i Wojciecha Tokarczyków należy do grona reprezentatywnych zespołów województwa małopolskiego. Prezentuje folklor Lachów Limanowskich z wielką dbałością o autentyczną formę przekazu rodzimych tradycji.
- **Zespołowi Regionalnemu „Kasinianie-Zagórzanie”** – II Nagroda w wysokości 6 000 zł. Zespół powstał w 1970 roku, w 2020 roku obchodził swój Jubileusz 50-lecia działalności. „Kasinianie-Zagórzanie” są najdłużej działającym zespołem w Gminie Mszana Dolna. Zespół ma w swoim dorobku występy na różnego rodzaju konkursach i przeglądach zarówno w kraju, jak i za granicą.
- **Zespołowi Pieśni i Tańca „Elegia” z Rudnika** – III Nagroda w wysokości 4 000 zł. Zespół swoją działalnością nawiązuje do rodzimej etnografii muzycznej i tanecznej pieśni oraz melodii ludowych i starych tańców. Zespół został utworzony w 1942 roku przez Stanisława Kaletę. Aktywnie uczestniczy w wielu konkursach na poziomie zarówno regionalnym jak i ogólnopolskim.

Przyznano jedno wyróżnienie:

- **Zespołowi Regionalnemu „Sami Swoi” z Przytkowic**, będącego etnograficzną wizytówką regionu Kalwarii Zebrzydowskiej. Zespół realizuje wiele przedsięwzięć związanych z działalnością odtwarzającą kalwaryjskie tradycje religijne i ludowe, promuje tradycyjną żywność małopolską, uczestniczy w wielu przeglądach religijnych i targach żywności.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. ROMANA REINFUSSA ZA WYBITNE I SZCZEGÓLNE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE ZACHOWANIA LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI KULTURALNEJ W MAŁOPOLSCE

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa za wybitne i szczególne osiągnięcia w dziedzinie zachowania lokalnej tożsamości kulturowej w Małopolsce ma na celu promowanie przez Województwo Małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Nagroda ma charakter indywidualny i przyznawana jest za całokształt dokonań oraz za realizację wartościowych projektów na obszarze Małopolski w zakresie:

- ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego;
- ochrony dóbr materialnej kultury lokalnej, w tym sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego;
- ochrony dóbr niematerialnej kultury lokalnej, w szczególności ochrony tradycji, folkloru, technologii, historycznych i tradycyjnych nazw, gwary oraz ochrony tzw. ginących zawodów i upowszechniania wiedzy o zawodach, które już wyginęły;
- upowszechniania wiedzy o wartości i znaczeniu lokalnego dziedzictwa kulturowego m.in. poprzez organizowanie wystaw, koncertów, festiwali, konkursów oraz innych wydarzeń artystyczno-kulturalnych.

Zarząd Województwa Małopolskiego, uchwałą nr 1592/20 z dnia 12 listopada 2020 roku, na podstawie rekomendacji ujętych w treści protokołu, przedstawionych przez Kapitułę Nagrody zdecydował o przyznaniu w 2020 roku:

• **I Nagrody – Marii Waniczek** – pedagog, regionalistce, poetce, animatorce kultury, działaczce na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i upowszechniania tradycyjnego folkloru Spisza, konsekwentnie oddanej tworzeniu i realizacji autorskich programów edukacji regionalnej w szkołach podstawowych. Jej opracowania zostały wysoko ocenione w Małopolskim Konkursie „Dziedzictwo kulturowe w regionie, Bliższe Ojczyzny – Małopolska” oraz przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, z którym

współpracowała. Maria Waniczek zorganizowała szkolne muzeum pod nazwą „Izba spiska”, „Dni spiskie” będące świętem folkloru dzieci i młodzieży. Z zaangażowaniem zabiega o przetrwanie rodzimej gwary – dzięki niej szkoła dysponuje własnym słownikiem wyrazów gwarowych zebranych przez uczniów w terenie, zbiorem legend, gawęd i pieśni. Laureatka założyła regionalne koło przewodniczące oraz chór, który w swoim repertuarze posiada pieśni spiskie. W szkole organizowała także cykliczne spotkania z twórcami ludowymi i przeglądy folklorystyczne pn. „Spiskie Zwyki” – konkurs gawędziarzy, solistów skrzypków i śpiewaków ludowych oraz przegląd widowisk obrzędowych, które realizowane są do dziś. Była współinicjatorką i przez lata współorganizatorką letniego przeglądu spiskiego folkloru pn. „Śpisko Watra”. Współtworzyła Zespół regionalny CZARDASZ z Niedzicy, który jest ambasadorem folkloru Spisza, a którego kierownikiem i opiekunem jest do dziś. Systematycznie gromadzi słownictwo gwarowe, zbiera informacje w formie wywiadów w zakresie tańca, muzyki, zwyczajów, obrzędów, wierzeń, by na ich podstawie tworzyć scenariusze programów i widowisk regionalnych. Niebagatelny jest również dorobek autorski Pani Marii; szczególne miejsce zajmuje w nim twórczość literacka – poetycka i prozaiczna. Pisze piękną spiską gwarą. W poezji podejmuje tematykę miłości do rodzinnej ziemi, patriotyzmu, tradycji.

• **II Nagrody – Piotrowi Trochanowskiemu** – łemkowskiemu regionaliście, społecznikowi, pedagogowi, pieśniarzowi i poecie, który ogromną część życia poświęcił społecznie dla ratowania i animowania dziedzictwa kulturowego swojej rodzinnej łemkowszczyzny. Jest m.in. inicjatorem i współorganizatorem pierwszych „łemkowskich Watr”, które w latach 80. XX wieku odbywały się najpierw w Czernej, a następnie w Bartnem, współorganizatorem „łemkowskiej Watry na Obczyźnie”, głównym współorganizatorem „łemkowskiej Jesieni Twórczej”

oraz „Międzynarodowego Biennale Kultury Łemkowskiej”, dyrygentem chórów cerkiewnych oraz autorem elementarza i nauczycielem języka łemkowskiego w szkołach w okolicy Krynicy-Zdrój. Jest najwybitniejszym współczesnym poetą łemkowskim. Uratował przed zniszczeniem wiele dokumentów historycznych związanych z łemkowszczyzną, które zgromadził na stałej wystawie w cerkwi prawosławnej w Krynicy-Zdroju. Jest jednym z inicjatorów założenia Stowarzyszenia Łemków – najważniejszej w Polsce łemkowskiej organizacji kulturalno-oświatowej, angażuje się w pracę Stowarzyszenia Ruska Bursa w Gorlicach, prowadząc bardzo aktywną działalność kulturalną i edukacyjną wśród młodzieży łemkowskiej.

• **III Nagrody – Stanisławie Górkiewicz** – propagatorce kultury podhalańskiej, jednej z najwybitniejszych polskich instrumentalistek ludowych, która od przeszło 40 lat aktywnie uczestniczy w działalności kulturalno-regionalnej, promując i upowszechniając podhalańską kulturę ludową w kraju i zagranicą. Związana z Bukowińskim Centrum Kultury „Dom Ludowy”, aktywnie uczestniczyła w przygotowaniu imprez „Sabałowe Bajania” i „Góralski Karnawał”. Jako znawca muzyki góralskiej i folkloru była zapraszana do jury konkursów i przeglądów organizowanych m.in. przez Dom Ludowy. Od kilku lat jest członkiem jury konkursu „Stara Tradycja” organizowanego w czasie imprezy „Wszystkie Mazurki Świata” w Warszawie. Przygotowywała wystawy twórczości ludowej i była ich kustoszem. Jest laureatką wielu prestiżowych nagród i wyróżnień z dziedziny muzyki ludowej w Polsce. Nagrania jej muzyki znajdują się w zbiorach archiwalnych Polskiego Radia.

Wyróżnienia w ramach Nagrody im. Romana Reinfussa otrzymali:

• **Bogdan Krok** – animator, autor scenariuszy, reżyser i aktor. Inicjator powstania i współzałożyciel Stowarzyszenia Twórczości Regionalnej w Bobowej oraz jego Prezes, który jako autor i realizator programu ginącego rękodzieła – koronki klockowej, uczynił ją na powrót sztandarowym produktem regionalnym gminy oraz jej głównym znakiem rozpoznawczym poprzez stworzenie: Międzynarodowego Festiwalu Koronki Klockowej w Bobowej oraz Ogólnopolskiego Konkursu Koronki Klockowej w Bobowej. Bogdan Krok jest także inicjatorem powstania Galerii Koronki

Klockowej przy Centrum Kultury i Promocji Gminy Bobowa, reaktywował Regionalny Zespół „Koronka” i zainicjował powstanie dziecięcego Zespołu Regionalnego „Koronecka”. Dzięki jego inicjatywie, odrodziło się w Bobowej i regionie gorlickim rękodzieło koronki klockowej.

• **Jan Ryś** – regionalista zajmujący się ochroną lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz upowszechnianiem i rejestracją obrzędów i zwyczajów Krakowiaków Zachodnich z terenu Gminy Chrzanów. Współpracował z grupami śpiewaczymi z Luszowic, Balina, Płazy i Pogorzyc oraz „RUDNIANIE” z Rudna, przeprowadzając konsultacje etnograficzne i przygotowanie grup do konkursów, festiwali i imprez lokalnych. Odtworzył strój chrzanowski, współpracował także z grupami śpiewaczo-obrzędowymi Chrzanowskiego Stowarzyszenia Folklorystycznego w zakresie dokumentacji pieśni, ballad i piosenek ludowych z terenu gminy oraz przy odtworzeniu dawnych przepisów kulinarnych. Jan Ryś organizuje wystawy z zakresu plastyki obrzędowej: wystawy kwiatów bibułkowych, strojów Krakowiaków Zachodnich, tradycyjnych ozdób bożonarodzeniowych, palm wielkanocnych. Organizuje konkursy i przeglądy, m.in.: Małopolski Przegląd Grup Kolędniczych „Herody”, przegląd zespołów i grup śpiewaczych Krakowiaków Zachodnich, Chrzanowskie Spotkania Folklorystyczne „BOSA NÓŻKA”. Corocznie promuje folklor Ziemi Chrzanowskiej na Ogólnopolskim Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu nad Wisłą.

Ustanowienie i przyznawanie dorocznej Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa za wybitne i szczególne osiągnięcia w dziedzinie zachowania lokalnej tożsamości kulturowej w Małopolsce ma na celu promowanie przez województwo małopolskie dobrych wzorców w zakresie szczególnego i aktywnego zaangażowania na rzecz ochrony wszelkich elementów lokalnego dziedzictwa kulturowego.

NAGRODA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO IM. STANISŁAWA WITKIEWICZA ZA NAJLEPSZE, WSPÓŁCZESNE REALIZACJE ARCHITEKTONICZNE SPRZYJAJĄCE OCHRONIE I KSZTAŁTOWANIU KRAJOBRAZU KULTUROWEGO MAŁOPOLSKI

Ustanowienie Nagrody jest formą zwrócenia uwagi na ważny aspekt, jakim jest promowanie wartościowych rozwiązań architektonicznych w regionie. Nagroda im. Stanisława Witkiewicza przyznawana jest raz na dwa lata projektantom oraz inwestorom najlepszych realizacji architektonicznych, które zostały usytuowane na obszarze województwa małopolskiego oraz zrealizowane i oddane do użytkowania w okresie ostatnich dwóch lat, w ramach trzech kategorii: architektura użyteczności publicznej, w tym mała architektura i zagospodarowanie przestrzeni; architektura mieszkaniowa, architektura sakralna.

Rozstrzygnięcia konkursu dokonał Zarząd Województwa Małopolskiego na podstawie oceny i nominacji Sądu konkursowego:

1. Kategoria: Architektura użyteczności publicznej

- **I miejsce: Dworzec kolejowy PKP w Oświęcimiu**, ul. Powstańców Śląskich 22, 32-600 Oświęcim

Autor: Paweł Kościński, PKP S.A. Biuro Funduszy i Przygotowania Inwestycji Wydział Projektowania

Inwestor: Polskie Koleje Państwowe S.A.

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Nagroda za kreatywną modernizację ważnego, ale zaniedbanego budynku, w wyniku której osiągnięto wysokie standardy funkcjonalne i estetyczne przy zachowaniu wielu charakterystycznych wartości obiektu.

- **II miejsce: Budynek biurowy Imperial w Krakowie**, ul. Wadowicka 7, 30-363 Kraków

Autor: Artur Jasiński i Wspólnicy Biuro Architektoniczne, Artur Jasiński, Marta Grochowska, Marcin Pawłowski, Paweł Wieczorek; współpraca autorska: Dominika Cenda, Katarzyna Kapłoniak, Adrian Kasperski

Inwestor: Imperial Capital Sp. z o.o. Sp. K.

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Nagroda za twórcze rozwiązanie racjonalnej szklanej architektury, wyjątkowy ład i przejrzystość rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych budynku oraz za bardzo dobre wpisanie kubatury obiektu w miejski kontekst.

- **III miejsce: Centrum Integracji Mieszkańców w Świątnikach Górnych**, ul. Witolda Pileckiego 7, 32-040 Wrząsowice

Autor: Maciej Kozub, Marian Mikołajski, Katarzyna Mroczek (współpraca), Architekci Mikołajski & Wiese Sp. z o.o.

Inwestor: Gmina Świątniki Górne

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Nagroda za interesujące połączenie architektury budynku starej szkoły z dobudowaną współczesną częścią, dzięki czemu udało się uzyskać efekt zharmonizowania bryły poprzez zastosowanie przemyślanego kontrastu. Dodatkową wartością jest zaangażowanie społeczności lokalnej w proces kształtowania przestrzeni publicznej.

Specjalne wyróżnienie:

- **Willa Elżbiecina w Zakopanem**, ul. Wł. HR Zamoyńskiego 30, 34-500 Zakopane

Autor: Rafał Rafacz, Anna Rafacz, Konrad Rafacz, Andrzej Skubisz (współpraca autorska), Biuro architektoniczne AMAR arch. Rafał Rafacz

Inwestor: Willa Elżbiecina Sp. z o.o.

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Za czułość dla witkiewiczowskiej tradycji Zakopanego.

2. Kategoria: Architektura mieszkaniowa

- **I miejsce: Domek w Dursztynie**, ul. Długa, 34-433 Dursztyn

Autor: Gaja Bieniasz, Javier Presencio Fernandez

Inwestor: Wojciech Goj

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Dom „Okno na Tatry” – nagroda za pełne poszanowanie wpisania się budynku w otoczenie. Skromna symetryczna bryła i naturalne materiały nawiązują do regionalnych tradycji. Minimalnie ingerując w teren dom manifestuje dążenie do harmonii ze środowiskiem.

- **II miejsce: Budynki mieszkalne wielorodzinne – CHE162PI47 w Krakowie**, ul. Chełmońskiego 162/Piaskowa 47, 31-348 Kraków

Autor: Piotr Kita, Tomasz Koral, Kita Koral Architekci Sp. z o.o.

Inwestor: Modern Living Development Sp. z o.o. Sp. K.

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Realizację nagrodzono za propozycję wykorzystania swobodnej geometrii dachów wielospadowych dla ukształtowania zdyscyplinowanej urbanistycznie, rzeźbiarskiej formy domu wielorodzinnego.

- **III miejsce: Dom jednorodzinny na obszarze wiejskim w Bochni**

Autor: Mateusz Górnik, Magdalena Górnik

Inwestor: Wioletta Maraj

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Realizację nagrodzono za wkomponowanie obiektu w kontekst lokalny, stworzenie przestrzeni półprywatnej oraz nawiązanie do obiektów ujętych na Szlaku Architektury Drewnianej.

3. Kategoria: Przestrzeń publiczna

- **I miejsce: Park Pamięci Wielkiej Synagogi w Oświęcimiu**, ul. Berka Joselewicza 5, 32-600 Oświęcim

Autor: Bartosz Haduch, Łukasz Marjański, NArchitekTURA, współpraca: Magdalena Poprawska, Imaginga Studio

Inwestor: Fundacja Edukacyjna Centrum Żydowskie w Oświęcimiu

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Subtelna interwencja architektoniczna uczyniła z zaniedbanego fragmentu miasta miejsce refleksji i pamięci. Wspomnienie rozebranej synagogi zostało zrealizowane skromnymi środkami i bez uciekania w dosłowność, a dzięki projektowi Oświęcim zyskał interesujący znak po brutalnie odciętej kulturze części swej społeczności.

- **II miejsce: Polana na Sikorniku w Krakowie**

Autor: Pracownia Projektowa Zarządu Zieleni Miejskiej w Krakowie, Barbara Kaźmirowicz, Kinga Nestorowicz

Inwestor: Gmina Miejska Kraków – Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Nagroda przyznana za stworzenie unikalnego, subtelnego i nie dominującego architektoniczną formą miejsca, umożliwiającego kontakt z przyrodą, izolację od miejskiego zgiełku i uwrażliwienie na dźwięki lasu.

- **III miejsce: Smoczy Skwer „Do Woli” w Parku De-cjusza w Krakowie**, ul. Królowej Jadwigi, 30-218 Kraków

Autor: JAKABE Projekty S. z o.o. Wojciech Jakubowski, zespół projektowy: Olaf Cirut, Katarzyna Piszczkiewicz, Jakub Zemanek, Grzegorz Dziedzic

Inwestor: Gmina Miejska Kraków – Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie

Uzasadnienie Sądu konkursowego: Nagroda za stworzenie pełnej inwencji, starannie wpisanej w teren, przyjaznej dzieciom przestrzeni, której nie chce się opuszczać.

NAGRODA IM. JANA PAWŁA II VERITATIS SPLENDOR ZA SZCZEGÓLNE ZASŁUGI NA RZECZ SZERZENIA DIALOGU MIĘDZY KULTURAMI W WYMIARZE KULTUROWYM, SPOŁECZNYM, MIĘDZYRELIGIJNYM

Nagroda Veritatis Splendor została ustanowiona 23 maja 2016 roku przez Sejmik Województwa Małopolskiego. Jest przyznawana za szczególne zasługi na rzecz szerzenia dialogu między kulturami w wymiarze kulturowym, społecznym, międzyreligijnym. Otrzymują ją osoby otwarte na inne kultury, przezwyciężające stereotypy oraz działające na rzecz poznawania i współistnienia z drugim człowiekiem.

Realizatorem Nagrody jest Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – samorządowa instytucja kultury, której misją jest zachowanie i promowanie dziedzictwa Ojca Świętego Jana Pawła II oraz dialogu między religiami i kulturami.

Nagroda przyczynia się do podkreślenia tożsamości województwa małopolskiego na arenie międzynarodowej, pokazania jego wyjątkowości i dziedzictwa intelektualnego. To również forma uhonorowania Jana Pawła II, którego zasługi w dziedzinie dialogu między kulturami zostały powszechnie docenione. Nagroda została ustanowiona również dla upamiętnienia Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016. Laureatami poprzednich edycji zostali Rosemary Nyirumbe, siostra zakonna z Ugandy pomagająca ofiarom wojny domowej oraz ks. Mieczysław Puzewicz, m.in. inicjator programów pomocy bezdomnym, więźniom, uchodźcom, dzieciom ulicy, młodocianym przestępcom, chorym psychicznie, młodzieży w schroniskach dla nieletnich.

III edycja Nagrody Veritatis Splendor odbywała się zgodnie ze zmienionym Regulaminem Nagrody, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XVI/207/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 grudnia 2019 roku, zgodnie z którym m.in. Nagroda Veritatis Splendor ma być przyznawana w cyklu rocznym, wysokość Nagrody to równowartość 450 000 zł, Kapituła Nagrody może wybrać maksymalnie 4 laureatów.

8 grudnia 2021 roku w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie odbyła się uroczysta Msza św., która była zwieńczeniem obchodów Święta Małopolski. Po nabożeństwie ogłoszono laureata III edycji Nagrody Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor, którym został **Szpital Uniwersytecki w Krakowie**.

Szpital Uniwersytecki w Krakowie to najstarszy i największy szpital w Polsce. To przede wszystkim wieloletnie doświadczenie pracującej w nim kadry, a także nieustająca chęć rozwoju skutkująca wprowadzaniem innowacyjnych metod leczenia. Ich działalność oraz odpowiedzialność podczas pandemii jest świadectwem niezłomnej pracy na rzecz drugiego człowieka, niesienia pomocy, szczególnie potrzebnej w tak trudnym czasie.

PRZESZŁOŚĆ PRZYSZŁOŚCI. WZMOCNIENIE ŹRÓDEŁ TOŻSAMOŚCI POPRAZ OCHRONĘ ZASOBÓW DZIEDZICTWA

„OCHRONA ZABYTKÓW MAŁOPOLSKI” SYSTEM WSPIERANIA PRAC KONSERWATORSKICH, RESTAURATORSKICH I ROBÓT BUDOWLANYCH PRZY ZABYTKACH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW POŁOŻONYCH NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Celem konkursu pn. „Ochrona zabytków Małopolski” jest zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania, jak również utrzymanie obiektów o niekwestionowanych wartościach artystycznych i historycznych, poprzez wsparcie finansowe z budżetu województwa małopolskiego prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych podejmowanych przy zabytkach nieruchomości i ruchomych wpisanych do rejestru zabytków położonych w granicach administracyjnych Małopolski.

Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku mogą dotyczyć:

- zabytków nieruchomości – podejmowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy substancji zabytku nieruchomego wraz z jego otoczeniem oraz w historycznych układach urbanistycznych, ruralistycznych i w historycznych zespołach budowlanych;
- zabytków ruchomych – prowadzenia prac konserwatorskich i restauratorskich zabytkowego wyposażenia i wystroju zabytków nieruchomości posiadających najwyższą wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- krajobrazu kulturowego – działań zmierzających do wyeksponowania historycznie ukształtowanej (w wyniku działalności człowieka) przestrzeni, zawierającej wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;
- dokumentowania zasobów – diagnozowania, programowania i dokumentowania prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych.

Uprawnionymi do złożenia wniosku o dotację są wszystkie podmioty będące właścicielami lub posiadaczami zabytku, jeżeli posiadanie to oparte jest o tytuł prawny do zabytku wynikający z użytkownia wieczystego, ograniczonego prawa rzeczowego, trwałego zarządu albo stosunku zobowiązaniowego.

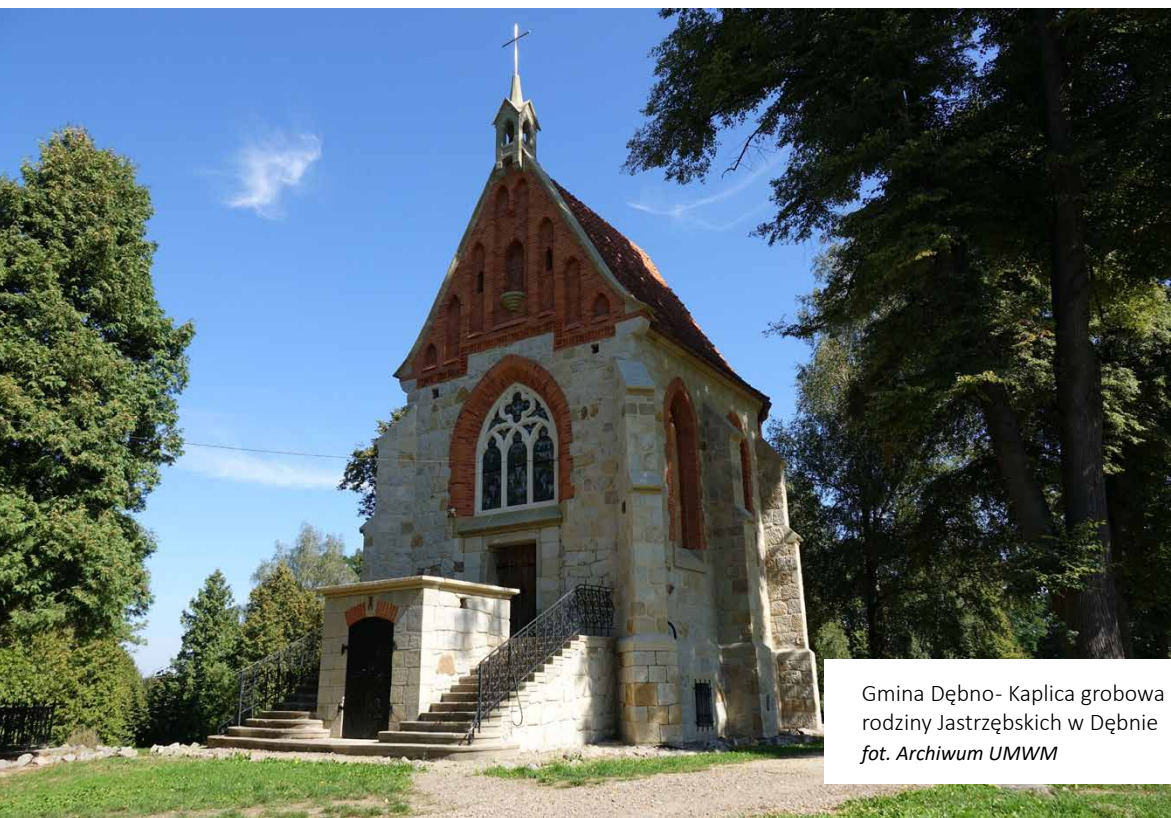
Na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, uchwałą nr XII/145/19 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku Sejmik Województwa Małopolskiego określił zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze Województwa Małopolskiego. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 16 grudnia 2019 roku, złożonych zostało 196 wniosków o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Ogólna kwota oczekiwanej dotacji z budżetu województwa małopolskiego wyniosła 21 316 248,89 złotych.

Uchwałą nr XVIII/237/20 z dnia 24 lutego 2020 roku Sejmik Województwa Małopolskiego podjął decyzję w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na obszarze województwa małopolskiego. Udzielone zostały dofinansowania na realizację 111 zadań w łącznej kwocie 3 817 000 złotych. Średnia wartość dotacji wyniosła 34 387,39 złotych.

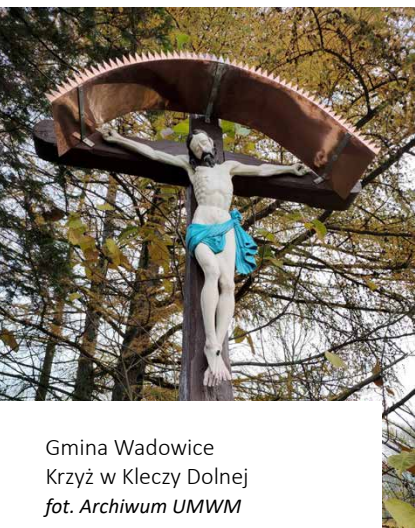
STATYSTYKA KONKURSU PN. OCHRONA ZABYTKÓW MAŁOPOLSKI
W LATACH 2010-2020

LATA	LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	LICZBA DOTACJI	OCZEKIWANA KWOTA DOTACJI Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	KWOTA DOTACJI PRZEKAZANA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	STOPIEŃ REALIZACJI POTRZEB	
					PROCENT KWOTY PRZEKAZANEJ W STOSUNKU DO OCZEKIWANEJ	PROCENT WNIOSKÓW DOFINANSOWANYCH W STOSUNKU DO ZŁOŻONYCH
2010	265	117	29 757 882,27	5 000 000	16,80%	44,15%
2011	152	108	15 972 709,52	3 550 000	22,22%	71,05%
2012	178	140	18 588 573,09	3 530 000	18,99%	78,65%
2013	169	123	15 371 852,01	3 500 000	22,76%	72,78%
2014	171	131	14 010 615,99	3 500 000	24,98%	76,61%
2015	186	129	15 641 132,36	3 500 000	22,38%	69,35%
2016	171	88	15 049 475,77	1 800 000	11,96%	51,46%
2017	168	120	15 758 434,30	2 600 000	16,50%	71,43%
2018	166	120	15 443 218,83	2 600 000	16,84%	72,29%
2019	218	112	20 410 476,45	6 253 276	30,64%	51,38%
2020	196	111	21 316 248,89	3 817 000	17,91%	56,63%

Gmina Dębno- Kaplica grobowa rodziny Jastrzębskich w Dębnie
fot. Archiwum UMWM

LP.	ZADANIE	WNIOSKODAWCA	KWOTA DOTACJI
1	Kochanów, zespół willi Lubomirskich, 1896 r., roboty wykończeniowe: posadzki, ścianki, tynki wewnętrzne, gładzie, termoizolacja ścian, izolacja poddaszy, stolarka, roboty malarskie, schody wewnętrzne	Gmina Zabierzów	40 000
2	Nowy Wiśnicz, zakład karny, XVII w., remont elewacji byłego kościoła i częściowo elewacji budynku poklasztornego od strony wschodniej	Zakład Karny w Nowym Wiśniczu	30 000
3	Lipnica Murowana, sanktuarium św. Szymona z Lipnicy w Lipnicy Murowanej, 1636-1648, odrestaurowanie tynków/elewacji zewnętrznej oraz tynków wewnętrznych, stropu oraz wymiana stolarki wewnętrznej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Lipnicy Murowanej	50 000
4	Cichawa, zespół dworsko-parkowy, 1935 r., remont więźby dachowej wraz z wymianą poszycia dachowego	Barbara Fieber	50 000
5	Żegiestów, Dom Zdrojowy, 1927-1929, wymiana konstrukcji i pokrycia dachu	"CECHINI Żegiestów-Zdrój Główny" Sp. z o.o.	50 000
6	Biecz, kamienne figury apostołów, 1868-1869, konserwacja kamiennych figur z wapienia oraz piaskowcowych postumentów wraz z zwińczeniem muru oporowego oraz balustradą	Parafia Rzymskokatolicka pw. Bożego Ciała w Bieczu	30 000
7	Dobra, kościół pw. św. św. Szymona i Judy Tadeusza, XVII w.: rozpoczęcie ratunkowych prac konstrukcyjnych	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Dobrej	50 000
8	Nowa Biała, kościół parafialny pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, 1748 r., kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji pfn., zach. i wsch. nawy oraz prezbiterium (etap III)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Nowej Białej	40 000
9	Limanowa, Bazylika pw. Matki Boskiej Bolesnej, pocz. XX w., prace renowacyjne i budowlane przy posadzce	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej	40 000
10	Rożnów, zamek Zawiszy Czarnego, pocz. XIV w., prace remontowo-konserwatorskie górnego zamku	Fundacja Zamek Zawiszy Czarnego w Rożnowie	30 000
11	Zakopane, Muzeum Jana Kasprowicza, 1920 r., renowacja podmurówki, pomieszczeń podpiwniczenia, ścian zrębowych, deskowania, stropów, podłóg, usunięcie ugięcia stropu, stolarka drzwiowa i okienna	Stowarzyszenie Przyjaciół Twórczości Jana Kasprowicza	50 000
12	Poręba Górna, kościół parafialny pw. św. Jana Chrzciciela, XIV w., remont konserwatorski ceglano-muru	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Porębie Górnej	60 000
13	Inwałd, kościół pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, 1747-1750, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych ścian fundamentowych	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Inwałdzie	50 000
14	Krzyszowice, kościół pw. św. Marcina, 1832-1844, konserwacja stolarki okiennej po wschodniej stronie nawy głównej	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Krzyszowicach	10 000
15	Jaworki, ogrodzenie wokół kościoła pw. św. Jana Chrzciciela, XX w., prace konserwatorskie przy gontowym pokryciu ogrodzenia - fragment od strony południowej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pośredniczki Łask w Szlachtowej	24 000
16	Ryczów, pałac, 1864 r., rekonstrukcja stolarki okiennej - kontynuacja prac	Marta Tarabula	25 000
17	Zawoja, Zespół Budownictwa Drewnianego im. Józefa Żaka w Zawoi, 1973 r., wykonanie robót remontowych oraz budowy polegającej na rozbudowie kamiennych opasek wokół obiektów oraz ścieżki z płyt kamiennych (piaskowiec)	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział "Ziemi Babiogórskiej" im. prof. dr Walerego Goetla w Suchej Beskidzkiej	30 000

Gmina Wadowice
Krzyż w Kleczy Dolnej
fot. Archiwum UMWM

Kościół pw. Św. Apostołów Piotra
i Pawła w Lachowicach
V-Stacja Drogi Krzyżowej
fot. Archiwum UMWM

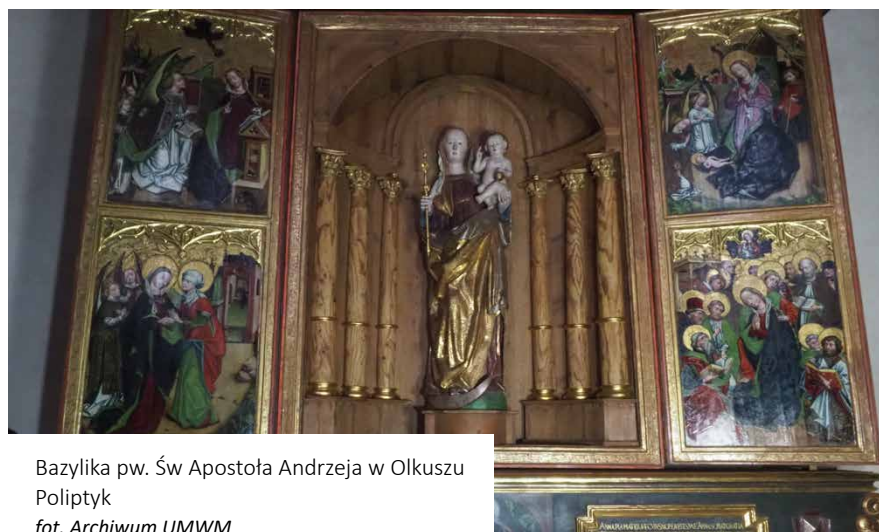
Bazylika pw. Św. Apostoła Andrzeja
w Olkuszu
Obraz Ecce-Homo
fot. Archiwum UMWM

18	Skrzyszów, kościół parafialny pw. św. Stanisława BM, 1517 r., konserwacja więzby dachowej oraz powąty kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BM w Skrzyszowie	30 000
19	Rodaki, kościół pw. św. Marka w Rodakach, 1601 r., wykonanie zabiegu fumigacji i impregnacji owadobójczej drewnianego kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej w Rodakach	50 000
20	Dębno, kaplica grobowa rodziny Jastrzębskich, 1906 r., dach i elewacja - I etap prac konserwatorskich	Gmina Dębno	40 000
21	Harmęże, zespół dworski, I poł. XIX w., remont elewacji, izolacja fundamentów oraz ocieplenie stropu	Gmina Oświęcim	70 000
22	Zubrzyk, kościół filialny pw. Podwyższenia Krzyża, dawna cerkiew pw. św. Łukasza, 1875 r., remont dachu kościoła nad prezbiterium oraz rozbiórka kotłowni	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Żegiestowie	30 000
23	Goszyce, Nowy Dwór, 1897 r., wymiana części stropu, więzby i pokrycia dachowego (stan zagrożenia katastrofą budowlaną)	Michał Smoczyński	70 000
24	Poręba Radlna, kościół parafialny pw. św. Ap. Piotra i Pawła, 1904-1905 r., osuszenie murów przyziemia	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Porębie Radlnej	15 000
25	Nowy Sącz, budynek Sądeckiej Biblioteki Publicznej, XVI-XVII w., restauracja elewacji zabytkowej części budynku	Sądecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego w Nowym Sączu	25 000
26	Dziankowice, kościół św. Mikołaja i św. Marii Magdaleny, XI/XII w., prace konserwatorskie przy polichromowanym drewnianym stropie w kruchcie, kamiennej posadzce w zakrystii i tablicach epitafijnych w kościele	Parafia Rzymskokatolicka pw. Macierzyństwa NMP w Dziekanowicach	30 000
27	Tarnów, Dom Mikołajowskich, elewacja wschodnia budynku wraz z kamiennymi portalami, 1524 r., konserwacja techniczna i estetyczna ceglanej elewacji o wątku gotyckim oraz gotycko-renesansowego kamiennego detalu architektonicznego	Diecezja Tarnowska Kościoła Rzymskokatolickiego	40 000
28	Krużłowa Wyżna, drewniany kościół pw. Narodzenia NMP, 1520 r. - kontynuacja prac we wnętrzu: konserwacja dekoracji malarskiej kaplicy bocznej, ołtarza z obrazem św. Antoniego i chrzcielnicy z 1486 r.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Krużłowej Wyżnej	30 000

29	Kraków, Bazylika Mariacka, empora chóru w przęśle zachodnim nawy głównej, 1801 r., prace konserwatorskie - pełna konserwacja techniczna, estetyczna przy dekoracji empory chóru	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Krakowie	100 000
30	Paszkówka, kaplica Wężyków kościoła parafialnego, 1882-1891, konserwacja polichromii ściennych - III etap prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego w Paszkówce	30 000
31	Ptaszkowa, kościół pw. Wszystkich Świętych, 1555 r., konserwacja prawego ołtarza bocznego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Imienia Maryi Panny w Ptaszkowej	20 000
32	Raławice Kościuszkowskie, figury ołtarzowe oraz obraz ze zwieńczenia z ołtarza głównego, XVIII w., konserwacja techniczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Piotra i Pawła w Raławicach Kościuszkowskich	10 000
33	Szynwałd, zespół witraży z kościoła NMP Szkaplerznej w Szynwałdzie, 1917 r., wykonanie kompleksowej konserwacji sześciu witraży w północnej nawie bocznej kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Szynwałdzie	20 000
34	Wierchomla Wielka, kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła, XVIII w., konserwacja ołtarza bocznego pw. św. Barbary - etap II	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Wierchomli Wielkiej	10 000
35	Ujanowice, polichromia kościoła pw. św. Michała Archanioła, 1905 r., odstonięcie i pełna konserwacja polichromii na ścianach i stropie kaplicy pñ. oraz stropie kaplicy pñd.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Ujanowicach	60 000
36	Grabie, polichromia w zakrystii kościoła pw. Wniebowzięcia NMP, XVIII w., pełna konserwacja estetyczna polichromii na ścianie wschodniej w zakrystii kościoła	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Grabiu	15 000
37	Trzebnia, ołtarz z bocznej kaplicy Matki Bożej z kościoła pw. Marii Magdaleny, XIX w., wykonanie konserwacji ratunkowej ołtarza: II etap (konserwacja estetyczna)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Trzebuni	35 000
38	Piotrkowice, ołtarz główny w kościele pw. św. Michała Archanioła w Piotrkowicach, 1905-1907, kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna ołtarza głównego	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Piotrkowicach	30 000
39	Olkusz, obraz Ecce Homo, bazylika pw. św. Andrzeja Apostoła, XVII w., kompleksowa konserwacja obrazu wraz z srebrnymi blachami i ramą	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Ap. w Olkuszu	15 000
40	Iwanowice Włościańskie, kościół pw. Świętej Trójcy, 1745 r., konserwacja techniczna i estetyczna drewnianego stropu nawy wraz z dekoracją malarską	Parafia Rzymskokatolicka pw. Świętej Trójcy w Iwanowicach	50 000
41	Strzegowa, kościół parafialny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, XV w., konserwacja i restauracja ołtarza bocznego z XVIII w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Strzegowej	30 000
42	Dębno, polichromia nawy, kamieniarka i witraże w nawie kościoła pw. św. Małgorzaty, XV w. - XX, pełna konserwacja polichromii (IV etap) oraz kamiennych obramień okiennych i witraży (wraz ze szkleniem ochronnym) w nawie	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Małgorzaty w Dębnie	30 000
43	Męcina, polichromia w kościele św. Antoniego Opata (zakrystia, skarbczyk, kruchta), XVII - XIX w., pełna konserwacja polichromii	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Antoniego Opata w Męcinie	25 000
44	Jazowsko, nawarstwienia ścienne w prezbiterium kościoła pw. Narodzenia NMP, 1734 r., odstonięcie i zabezpieczenie	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Jazowsku	70 000
45	Uście Solne, rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego w tęczy z barokowego kościoła parafialnego, XVIII w., konserwacja (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. Apostołów Piotra i Pawła w Uściu Solnym	10 000
46	Trzebnia, polichromie sufitów kaplic św. Józefa i Matki Bożej., XIX w., przeprowadzenie pełnej konserwacji technicznej oraz estetycznej wraz z wyprawami tynkarskimi	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Trzebuni	35 000
47	Łukowica, organy (prospekt organowy i instrument), 1905 r. (el. z XVIII w.), pełna konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Apostoła w Łukowicy	25 000

Kościół pw. Św. Mikołaja
w Siedliskach
Ambona
fot. Archiwum UMWM

Bazylika pw. Św. Apostoła Andrzeja w Olkuszu
Polyptyk
fot. Archiwum UMWM

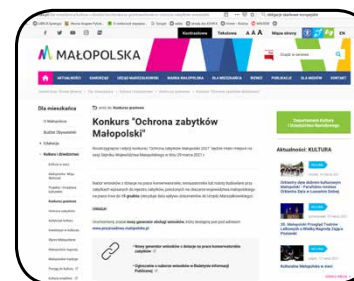
48	Borusowa, ołtarz w Kaplicy Mszalnej pw. Opieki NMP w Borusowej, 1860 r., konserwacja Ołtarza Kaplicy Mszalnej pw. Opieki NMP w Borusowej	Gmina Gręboszów	25 000
49	Siedliska, ambona w kościele pw. św. Mikołaja, XVIII w., kompleksowa konserwacja techniczna i estetyczna	Rektorat przy kościele pw. św. Mikołaja w Siedliskach	20 000
50	Czarne, gmina Sękowa, kamienny nagrobek Iwana i Barbary Hybów, ok. 1906 r., konserwacja zagrożonego kamiennego nagrobka	Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Krzywa	5 000
51	Skrzydlna, ołtarz główny, boczne i ambona z kościoła pw. św. Mikołaja Bpa, XVII/XVIII w., kontynuacja prac przy ołtarzach, w tym rekonstrukcja snycerki i rzeźb (VII etap) i pełna konserwacja ambony	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Skrzydlniej	20 000
52	Tropie, rokokowy feretron z obrazem Chrystus Zmartwychwstały i Matka Boska Różańcowa, XVIII w., II etap, restauracja złocień i srebrzeń rzeźbionej ramy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Pustelników Andrzeja Świerada i Benedykta w Tropiu	5 000
53	Żelichów, obraz na płótnie pt: "Św. Jan Nepomucen", 1702 r., pełna konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Zygmunta w Żelichowie	15 000
54	Chełm, Ołtarz główny w kościele parafialnym pw. Narodzenia Jana Chrzciciela, 1749 r., konserwacja techniczna i estetyczna wybranych elementów ołtarza głównego - etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Chełmie	30 000
55	Kęty, ołtarz główny w kościele pomocniczym/kaplicy pw. Jana Kantego w Kętach, 1722-25 r., konserwacja snycerki złożonej i wykończonej szypolem (rzeźby świętych i aniołów) - etap V	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Małgorzaty i św. Katarzyny w Kętach	40 000
56	Głębowice, ołtarz boczny w kaplicy ptn. z kościoła z 1518 r. pw. NMP Szkaplerznej, XVIII w., konserwacja złożonej snycerki ołtarza - etap III	Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszej Maryi Panny Szkaplerznej w Głębowicach	30 000
57	Bochnia, ołtarz pw. Jezusa Nazareńskiego z Bazyliki pw. św. Mikołaja Bpa w Bochni, 1730 r., konserwacja wystroju ołtarza w zakresie: 2 złożonych kolumn bocznych, ornamentyki rocaille z pilastrów i obrazu św. Walentego - kontynuacja prac	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja Biskupa w Bochni	20 000
58	Chechło, ołtarz boczny w nawie (prawy) z krucyfiksem, XVII/XVIII w., kompleksowa konserwacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Chechle	40 000

59	Grodzisko, kościół pw. Wniebowzięcia NMP w Grodzisku, XVII w., konserwacja trzech podwójnych barokowych ław w kościele	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP i św. Józefa Rzemieślnika Ojców-Grodzisko	15 000
60	Wierzchosławice, kościół pw. Matki Bożej Pocieszenia, XIX w., konserwacja i restauracja ołtarza głównego, 1887-1893, część południowa, prawa oś	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Pocieszenia w Wierzchosławicach	50 000
61	Uniejów-Parcela, obraz zasuwowy oraz elementy podstawy ołtarza głównego, około 1880 r., konserwacja obrazu olejnego oraz elementów podstawy ołtarza głównego	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wita w Uniejowie Parceli	15 000
62	Mogilno, kościół św. Marcina Bpa, 1756 r., kontynuacja prac konserwatorskich przy polichromii w kościele	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Bpa w Mogilnie	25 000
63	Bochnia, ołtarz pw. św. Kingi z kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli w Bochni, 1861 r., kontynuacja konserwacji technicznej i estetycznej w zakresie struktury architektonicznej, elementów wystroju oraz krucyfiksem ze zwieńczenia - II etap	Kopalnia Soli Bochnia sp. z o.o.	25 000
64	Mętków, polichromia w kościele pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie, 1771 r., kontynuacja prac konserwatorskich polichromii na ścianach i stropach modrzewiowego kościoła, w którym posługę pełnił ks. Karol Wojtyła - etap X	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Mętkowie	30 000
65	Brzozowa, chrzcielnica, 2 poł. XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja BP w Brzozowej	10 000
66	Bobowa, synagoga przy ul. Żydowskiej 2, XVIII w., konserwacja estetyczna polichromii na ścianie zachodniej - etap I	Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie	90 000
67	Żębocin, dzwonnica przy kościele pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika, 1776 r., prace interwencyjne przy zdegradowanych tynkach i pokryciu dachowym dzwonnicy	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Stanisława BM w Żębocinie	50 000
68	Proszowice, elewacja frontowa budynku kaplicy pw. Św. Trójcy, poł. XIX w., remont konserwatorski	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Proszowicach	60 000
69	Bochnia, Willa pod Kozłem przy ul. Konstytucji 3 Maja 3, 1895 r., renowacja i konserwacja oraz rekonstrukcja stolarki zewnętrznej na poziomie parteru - kontynuacja prac	Jerzy Silberring	40 000
70	Prandocin, kościół pw. Św. Jana Chrzciciela, 1 ćw. XII w., prace ratunkowe przy gotyckiej, dekorowanej wyprawie tynkowej w prezbiterium	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Jana Chrzciciela w Prandocinie	40 000
71	Sieniawa, zespół parkowo-dworski z XVII w., odtworzenie kominka w formie pierwotnej, odrestaurowanie stolarki drzwiowej, izolacja i częściowe odtworzenie parterze w salach reprezentacyjnych	Firma Handlowo-Usługowa "Wiktor" Krystyna Wojtowicz	20 000
72	Wojnicz, kaplica cmentarna św. Krzyża rodziny Jordanów, 1852 r., remont elewacji: ściana południowa i zachodnia	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca Męczennika w Wojniczu	50 000
73	Staniątki, Opactwo św. Wojciecha Mniszek Benedyktynek, XII/XVII w., zespół klasztorny - prace remontowo konserwatorskie; więźba i dach skrzydła wschodniego wraz z częścią elewacji - etap 2020	Opactwo św. Wojciecha Mniszek Benedyktynek w Staniątkach	100 000
74	Wolbrom, budynek "starej poczty", XIX/XX w., ratunkowe prace remontowo-konserwatorskie klinkierowej elewacji	Mariusz Będkowski, Anna Myszor PPHU "AiM PRESTIGE" s.c.	50 000
75	Goszyce, Stary Dwór, II poł. XVI l w. ok. 1673 r., wymiana pokrycia dachu z gontu drewnianego, obróbki blacharskie, wymiana instalacji odgromowej	Zbigniew Jakubowski	20 000
76	Wysocice, romański kościół pw. św. Mikołaja, XII w., remont konserwatorski elewacji wieży kościoła oraz części muru otaczającego zabytek (II etap)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja w Wysocicach	40 000

77	Michałowice, dwór projektu Teodora Talowskiego, 1897, kontynuacja konserwatorskich prac ratunkowych attyk z kamienia pińczowskiego wraz z konserwacją wątku ceglanoego i kamienia jurajskiego	Monika Biernacka-Lorenz	30 000
78	Szreniawa, kaplica grobowa rodziny Linowskich, 1868 r., remont konserwatorski elewacji (etap IV) oraz wnętrza kaplicy	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia NMP w Szreniawie	60 000
79	Imbramowice, Dom Kapelana w Zespole Klasztornym Sióstr Norbertanek w Imbramowicach, II poł. XVIII w., remont elewacji kapelanii, etap I - wykonanie izolacji przeciwwilgociowych	Klasztor Sióstr Norbertanek w Imbramowicach	100 000
80	Nowy Wiśnicz, zespół zamkowy, XIV-XVII w., remont konserwatorski muru łuku na bastionie wschodnim fortyfikacji	Muzeum Ziemi Wiśnickiej	40 000
81	Gorlice, kolekcja cyrylickich starodruków cerkiewnych, XVII-XVIII w., pełna konserwacja-kontynuacja	Diecezjalny Ośrodek Kultury Prawosławnej "Elpis" w Gorlicach	15 000
82	Olszyny, obraz tablicowy "Upadek Chrystusa pod krzyżem", pocz. XVII w., konserwacja strukturalna podobrazia, konserwacja estetyczna, rozległe rekonstrukcje warstwy malarskiej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Podwyższenia Świętego Krzyża w Olszynch	25 000
83	Bodaki, ikonostas z 1902 r., kontynuacja konserwacji technicznej i estetycznej: carskie wrota, diakońskie wrota prawe	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Wniebowziętej w Małastowie	15 000
84	Nowy Sącz, kaplica klasztorna, 1897 r., konserwacja pozostałej części plafonu nad kaplicą – VI etap prac konserwatorskich	Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP – Dom Zakonny w Nowym Sączu	30 000
85	Tłuczań, drewniany kościół pw. Nawiedzenia NMP na nowsiu, 1664 r., konserwacja estetyczna korpusu ołtarza głównego i montaż	Parafia Rzymskokatolicka pw. Nawiedzenia NMP w Tłuczani	15 000
86	Gnojnik, ołtarz boczny lewy, XVIII w., pełna konserwacja i restauracja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina Biskupa w Gnojniku	50 000
87	Maciejowa, kościół pw. NMP Wniebowziętej (d. cerkiew greckokatolicka), 1830 r., pełna konserwacja dwóch ikon z II ćw. XVII w., "Chrzest Chrystusa" i "Chrystus Pantokrator"	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Wniebowziętej w Maciejowej	20 000
88	Kunkowa, cerkiew prawosławna pw. św. Ap. Łukasza, 1868 r., konserwacja techniczno-estetyczna obrazu "Chrystus z dwoma Apostołami" z 1905 r.	Parafia Prawosławna pw. św. Ap. Łukasza w Kunkowej	15 000
89	Zbyszycze, kościół pw. św. Bartłomieja Ap. w Zbyszycach, 1 poł. XV w., konserwacja techniczna i estetyczna malowideł z XVII w. na ścianach pd. i zach. zakrystii (kontynuacja)	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Bartłomieja w Zbyszycach	30 000
90	Łapczyca, gotycki kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, 1340 r., konserwacja: chrzcielniczy, ławek kolatorskich, krucyfiksów	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Anny w Łapczycy	15 000
91	Kunkowa (Leszczyny), cerkiew prawosławna pw. św. Ap. Łukasza, 1835 r., konserwacja techniczno-estetyczna ołtarza ofiarnego (żertwiennik)	Parafia Prawosławna pw. św. Ap. Łukasza w Leszczynach	8 000
92	Bielanka, ikonostas w cerkwi greckokatolickiej Opieki NMP, 1700 r., konserwacja ikonostasu - kontynuacja prac	Parafia Greckokatolicka pw. Opieki Najświętszej Marii Panny w Bielance	15 000
93	Wielogłowy, ołtarz boczny lewy, 1648 r., II etap konserwacji ołtarza	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Wielogłowach	20 000
94	Lachowice, kościół pw. św. Apostołów Piotra i Pawła, XVIII w., 1846 r., konserwacja techniczna i estetyczna Stacji Drogi Krzyżowej autorstwa Antoniego Krząstkiewicza z 1846 r., kontynuacja	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. św. Apostołów Piotra i Pawła w Lachowicach	15 000
95	Nowica, ikonostas z cerkwi św. Paraskewy, XVIII w., konserwacja estetyczna 3 obramień wraz z cokołami ikon Namiestnych, konserwacja techniczna i estetyczna wrót Diakońskich wraz z obramieniami	Parafia Greckokatolicka pw. św. Paraskewy w Nowicy	40 000

96	Marcyporeba, drewniany kościół pw. św. Marcina, 1670 r., ratunkowe prace konserwatorskie przy prospekcje organowym z 1 ćw. XVIII w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Marcyporebie	50 000
97	Andrzejówka, dawna cerkiew pw. Zaśnięcia Bogarodzicy, XVII w., ratunkowe prace konserwatorskie przy polichromii ścian w nawie z 1874 r.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Męczenników Kosmy i Damiana w Miliku	50 000
98	Berest, cerkiew pw. św. św. Kosmy i Damiana, 1842 r., ratunkowe prace konserwatorskie przy polichromii ścian i stropu z 1922 r. - III etap	Parafia Rzymskokatolicka pw. MB Nieustającej Pomocy w Bereście	40 000
99	Rzepiennik Biskupi, kościół parafialny pw. Wniebowzięcia NMP, 1864 r., konserwacja i restauracja polichromii transeptu	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Rzepienniku Biskupim	50 000
100	Śnietnica, cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra, XVIII w., konserwacja techniczna i estetyczna malowideł ściennych, pocz. XX w., kontynuacja	Parafia Greckokatolicka pw. św. Dymitra w Śnietnicy	20 000
101	Poręba Dzierżna, kościół na szlaku architektury drewnianej, ołtarz boczny lewy św. Józefa, XVIII w., pełna konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Porębie Dzierżnej	40 000
102	Bartne, cerkiew prawosławna, tabernakula, pocz. XX w., konserwacja techniczna i estetyczna	Parafia Prawosławna pw. św. św. Kosmy i Damiana w Bartnem	30 000
103	Przesławice, drewniany kościół pw. NMP Matki Kościoła, 1657 r., kompleksowe prace konserwatorskie ołtarza bocznego prawego z 1 poł. XIX w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Matki Kościoła w Przesławicach	30 000
104	Binarowa, kościół pw. św. Michała Archanioła, ok. 1500 r., konserwacja techniczna i estetyczna rzeźby św. Jan Nepomucen (XVIII w.) w kapliczce przy kościele	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Michała Archanioła w Binarowej	25 000
105	Olkusz, poliptyk olkuski, bazylika pw. św. Andrzeja Apostoła, 1485 r., prace ratunkowe i interwencyjne	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja Ap. w Olkuszu	30 000
106	Kraków, Zabytkowa Szopka Krakowska, 1930 r., kompleksowy remont konserwatorski poprzedzony badaniami konserwatorskimi wraz z wykonaniem przeszklonej skrzyni do ekspozycji zabytku	Szpital Kliniczny im. dr. Józefa Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie	20 000
107	Rożnowice, kościół pw. św. Andrzeja Ap., XVIII w. (1756-1764), prace konserwatorskie i restauratorskie przy ołtarzu głównym, ołtarzu bocznym lewym z 2. poł. XVIII w. oraz prawym z XIX w.	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Andrzeja w Rożnowicach	30 000
108	Łososina Górna, polichromia wnętrza i ołtarz główny w kościele pw. Wszystkich Świętych, XVII - XIX w., zakończenie prac przy konserwacji polichromii wnętrza (część zach. nawy) i pełna konserwacja ołtarza głównego	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wszystkich Świętych w Łososinie Górnej	40 000
109	Proszowice, ołtarz główny w kaplicy pw. Trójcy Świętej, XVII-XIX w., III etap prac konserwatorskich z wyłączeniem obrazu Matki Bożej Łaskawej	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Proszowicach	15 000
110	Bochnia, Bazylika Mniejsza pw. św. Mikołaja Biskupa, XV w. prace konserwatorskie elewacji od strony południowo-wschodniej w zakresie dwóch ścian prezbiterium z wątkiem ceglany i kamiennym	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Mikołaja Biskupa w Bochni	50 000
111	Korzkiew, ołtarz boczny św. Józefa, XVIII w., konserwacja i restauracja drewnianej struktury	Parafia Rzymskokatolicka pw. Narodzenia św. Jana Chrzciciela w Korzkwi	50 000

OGÓŁEM 3 817 000

Więcej informacji o zasadach konkursu i jego efektach:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/konkursy-grantowe/konkurs-ochrona-zabytkow-malopolski>

„KAPLICZKI MAŁOPOLSKI_2020” – KONKURS DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z TERENU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO, PODEJMUJĄCYCH PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE LUB ROBOTY BUDOWLANE PRZY ZABYTKOWYCH KAPLICZKACH POŁOŻONYCH NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Celem konkursu pn. „Kapliczki Małopolski” jest ochrona regionalnego zasobu dziedzictwa kulturowego poprzez udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego. Zabytkowe kapliczki od wieków stanowią cenny element krajobrazu kulturowego Małopolski. Są one świadectwem religijności mieszkańców naszego regionu. Kapliczki były często fundowane jako dziękczynne lub przebłagalne wota oraz dla upamiętnienia ważnych wydarzeń. Niejednokrotnie są one także czynnikiem budowania lokalnej tożsamości, łącząc przeszłość z teraźniejszością. Obiekty te posiadają wyjątkową wartość historyczną i artystyczną.

Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o udzielenie dotacji z budżetu województwa małopolskiego w formie dotacji celowej są jednostki samorządu terytorialnego położone w granicach administracyjnych województwa małopolskiego. Kapliczki, przy których będą wykonywane prace nie muszą być wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego, ale powinny posiadać wartość artystyczną lub historyczną.

Głównymi kryteriami udzielenia dotacji są:

- stan zachowania i stopień zagrożenia istnienia kapliczki,
- znaczenie kapliczki dla dziedzictwa kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem wartości historycznej, artystycznej lub naukowej,

- racjonalne uzasadnienie kosztów realizacji planowanych prac lub robót budowlanych,
- wysokość zaangażowania finansowego wnioskodawcy,
- wpis obiektu do rejestru zabytków województwa małopolskiego lub do gminnej ewidencji zabytków,
- posiadanie przez jednostkę samorządu terytorialnego aktualnego gminnego lub powiatowego programu opieki nad zabytkami.

Uchwałą nr 171/20 z dnia 13 lutego 2020 roku Zarząd Województwa Małopolskiego ogłosił kolejną edycję konkursu pn. „Kapliczki Małopolski_2020”. W oparciu o przyjęte zasady, w terminie do dnia 13 marca 2020 roku, złożonych zostało 146 wniosków o udzielenie pomocy finansowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkowych kapliczkach. W związku z epidemią koronawirusa COVID-19 oraz ze względu na trudną sytuację finansową jednostek samorządu terytorialnego 19 wniosków zostało wycofanych przez wnioskodawców. Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XXIII/321/20 z dnia 1 lipca 2020 roku podjął decyzję o udzieleniu dotacji w łącznej kwocie 500 000 zł, na realizację 46 zadań obejmujących prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane podejmowane przy zabytkowych kapliczkach z terenu Małopolski.

LP.	BENEFICJENT	ZADANIE	KWOTA DOTACJI (zł)
1	Gmina Alwernia	Remont konserwatorski słupowej kapliczki NMP w Alwerni z początku XX w.	10 000
2	Gmina Andrychów	Remont zabytkowej kapliczki figury Chrystusa Ecce Homo z 1864 roku w Brzezince Górnej	14 000
3	Gmina Bobowa	Renowacja i konserwacja murowanej kapliczki domkowej z 1920 r. z figurą Matki Bożej z Lourdes w Stróżnej	10 000
4	Gmina Bochnia	Kompleksowa konserwacja kapliczki słupowej z figurą Matki Bożej Różańcowej z XIX w. w Gierczycach	15 000
5	Gmina Brzesko	Konserwacja przydrożnej kamiennej kapliczki – krucyfiks z 1899 r. wraz z drzewostanem w Brzesku	5 000
6	Gmina Budzów	Remont kapliczki kamiennej, przydrożnej Matki Boskiej z 1830 r. w miejscowości Jachówka	10 000
7	Gmina Dębno	Konserwacja i restauracja kamiennej kapliczki Matki Bożej Niepokalanie Poczętej z drugiej połowy XIX wieku w miejscowości Łysa Góra – etap II	8 000
8	Gmina Dobra	Konserwacja wymurowanej z kamienia kapliczki w Porąbce 1895 r.	4 500
9	Gmina Grybów	Wykonanie prac konserwatorskich przy zabytkowym wyposażeniu kapliczki z 1907 r. w miejscowości Cieniawa	9 500
10	Gmina Igotomia – Wawrzeńczyce	Remont figurki kamiennej Najświętszej Panny Marii Niepokalanie Poczętej w Stręgorzycach	7 000
11	Gmina Iwkowa	Konserwacja i renowacja figury przydrożnej – krzyża z 1905 r. w Iwkowej	6 000
12	Gmina Kalwaria Zebrzydowska	Konserwacja kapliczki słupowej zwieńczonej krzyżem z 1905 r. w Podolanach	8 200
13	Gmina Kęty	Konserwacja kamiennego pomnika z figurą świętego Jana Kantego zlokalizowanego w Kętach na rynku głównym	9 000
14	Gmina Kocmyrzów – Luborzycza	Kompleksowe prace konserwatorsko-budowlane przy kapliczce Matki Boskiej w Baranówce z 1864 r. na terenie Zespołu Dworskiego z 1926 r.	15 000
15	Gmina Koszyce	Konserwacja kapliczki z figurą św. Jana Nepomucena w Koszycach	17 000
16	Gmina Krynica-Zdrój	Renowacja przydrożnych kapliczek słupowych z figurami św. Jana Chrzciciela i św. Mikołaja w Bereście	9 500
17	Gmina Krzeszowice	Remont kapliczki z 1890 r. w miejscowości Czerna	19 000
18	Gmina Lanckorona	Remont Kapliczki słupowej św. Alojzego z 1889 r. w Lanckoronie	15 000
19	Gmina Libiąż	Wykonanie prac konserwatorskich kapliczki z 1848 r. w Żarkach	15 000
20	Gmina Lubień	Wykonanie prac konserwatorskich murowanej kapliczki w formie domkowej w Lubniu	7 000
21	Gmina Łącko	Odbudowa kapliczki przydrożnej w Maszkowicach	9 000
22	Gmina Mogiła	Renowacja kamiennej kapliczki św. Marcina z 1869 r. w Mogiłanach	9 000
23	Gmina Myślenice	Konserwacja kamiennej przydrożnej kapliczki św. Floriana z 1862 r. w Myślenicach	16 000
24	Gmina Niepołomice	Renowacja kamiennej kapliczki przydrożnej św. Jana Nepomucena z 1907 r. w Woli Batorskiej	8 000
25	Gmina Nowy Wiśnicz	Prace konserwatorsko-restauratorskie przy drewnianej kapliczce z rzeźbą stiukową św. Anny Samotrzeciej z 1863 r. w Leksandrowej	10 000
26	Gmina Pcim	Wykonanie prac konserwatorskich i budowlanych przy kamiennej kapliczce z figurą Matki Bożej Różańcowej w Pcimiu	9 000
27	Gmina Podegrodzie	Renowacja murowanej kapliczki Trójcy Świętej w Podegrodziu	14 000
28	Gmina Proszowice	Ratunkowe prace konserwatorskie kamiennej kapliczki w formie latarni z XVII w. w Ostrowie	15 000
29	Gmina Ropa	Konserwacja kapliczki – kamiennego krzyża obrządku greckiego z 1907 r. we wsi Łosie	8 000
30	Gmina Słaboszów	Odnowa kapliczki Krzyż Jezusa Chrystusa w miejscowości Janowice	9 500
31	Gmina Słomniki	Prace konserwatorsko-budowlane w celu odnowy kapliczki św. Antoniego w Janikowicach	12 000

Gmina Bochnia - kapliczka Matki Bożej Różańcowej w Gierczycach
fot. Archiwum UMWM

Powiat brzeski - kapliczka Św. Jana Nepomucena w Gnojniku
fot. Archiwum UMWM

Powiat miechowski - kapliczka „Bożej męki” w Boczkowicach
fot. Archiwum UMWM

STATYSTYKA KONKURSU PN. KAPLICZKI MAŁOPOLSKI W LATACH 2014-2020

LATA	LICZBA ZŁOŻONYCH WNIOSKÓW	LICZBA DOTACJI	OCZEKIWANA KWOTA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	KWOTA DOTACJI PRZEKAZANA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	STOPIEŃ REALIZACJI POTRZEB	
					% KWOTY PRZEKAZANEJ W STOSUNKU DO OCZEKIWANEJ	% WNIOSKÓW DOFINANSOWANYCH W STOSUNKU DO ZŁOŻONYCH
2014	82	56	1 305 054,11	208 000	15,94%	68,29%
2015	106	40	1 634 205,74	250 000	15,30%	37,74%
2016	157	50	2 497 531,82	300 000	12,01%	31,85%
2017	137	64	2 127 004,22	340 000	15,98%	46,72%
2018	112	75	1 618 706,28	550 000	33,98%	66,96%
2019	149	77	2 389 560,76	750 000	31,39%	51,68%
2020	146	46	2 393 267,69	500 000	20,89%	31,51%

32	Gmina Spytkowice	Kompleksowa renowacja kapliczki słupowej z XIX w. z figurą Niepokalanej Marii Panny w Miejscu	16 000
33	Gmina Stryszów	Renowacja kamiennej figury Matki Boskiej Różańcowej z 1935 r. w Zakrzowie	6 500
34	Gmina Sucha Beskidzka	Prace remontowo-konserwatorskie kamiennej kapliczki z figurą św. Antoniego Padewskiego z 1918 r. w Suchej Beskidzkiej – II etap	6 500
35	Gmina Szczurowa	Konserwacja figurki kamiennej Matki Boskiej z 1860 r. znajdującej się w Szczurowej	15 000
36	Gmina Trzciana	Remont kapliczki Dudziaków z 1891 r. w Kamionnej	9 000
37	Gmina Tymbark	Prace konserwatorsko-restauratorskie kamiennej kapliczki słupowej z 1874 r. w Podłopieniu – II etap	10 000
38	Gmina Wadowice	Renowacja drewnianego krzyża przydrożnego z figurą Chrystusa Ukrzyżowanego w Kleczy Dolnej	16 000
39	Gmina Wieprz	Prace konserwatorskie kamiennego nagrobka Wiktorii Wróbel z 1903 r.	4 300
40	Gmina Wojnicz	Konserwacja techniczna i estetyczna zabytkowej kapliczki przydrożnej z 1868 r. z figurą Matki Bożej z Dzieciątkiem w Grabnie	16 000
41	Gmina Wolbrom	Wykonanie prac konserwatorskich XIX-wiecznej wolnostojącej Kapliczki – Latarni Umarłych w miejscowości Domaniewice	8 000
42	Gmina Zator	Renowacja kapliczki kamiennej z figurą św. Rocha z 1905 r. w Zatorze	11 000
43	Powiat brzeski	Konserwacja kamiennej figury św. Jana Nepomucena w Gnojniku z 1732 r. przy drodze krajowej nr 75 Brzesko – Nowy Sącz	13 000
44	Powiat krakowski	Prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich kamiennej kapliczki Najświętszej Maryi Panny z 1925 roku usytuowanej w Paczółtowicach	6 000
45	Powiat miechowski	Konserwacja kamiennej figury w typie „Bożej Męki” z 1605 r. w Boczkowicach	19 500
46	Powiat tarnowski	Renowacja kapliczki z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1887 r. w Ryglicach, etap III – konserwacja techniczna i estetyczna postumentu kapliczki	10 000
OGÓŁEM			500 000

Gmina Kalwaria Zebrzydowska - kapliczka słupowa w Podolanach
fot. Archiwum UMWM

Powiat krakowski - kapliczka Najświętszej Maryi Panny w Paczółtowicach
fot. Archiwum UMWM

Gmina Tymbark - kapliczka słupowa w Podłopieniu
fot. Archiwum UMWM

WOJEWÓDZKI PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI W MAŁOPOLSCE NA LATA 2018-2021 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W LATACH 2018-2019 WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W MAŁOPOLSCE NA LATA 2018-2021

Aktualny wojewódzki program opieki nad zabytkami został sporządzony na lata 2018-2021. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na samorząd województwa obowiązek sporządzania sprawozdań – w trybie dwuletnim. Dlatego też zostało opracowane sprawozdanie z działań podjętych w latach 2018-2019 w obszarze szeroko rozumianej ochrony dziedzictwa kulturowego w Małopolsce. Dokument został przyjęty uchwałą nr XXXIII/441/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 grudnia 2020 roku.

Zmiany w obszarach poddanych sprawozdawczości określone zostały na podstawie 28 wskaźników wskazanych w wojewódzkim programie opieki nad zabytkami jako podstaw do przeprowadzenia badań ewaluacyjnych w celu pozyskania wiedzy o stanie opieki nad regionalnym dziedzictwem i podejmowania w przyszłości właściwych decyzji o działaniach w tym obszarze. 13 wskaźników użyto do zbadania realizacji działań zbliżających do osiągnięcia celu operacyjnego I – skutecznej ochrony zasobów dziedzictwa i wartości kulturowych regionu, 15 wskaźników – do oceny stopnia realizacji celu operacyjnego II – wspólnotowej odpowiedzialności i efektywnego zarządzania regionalną przestrzenią kulturową.

W ramach przygotowanego raportu dane pozyskano m.in. z: Banku Danych Lokalnych GUS i opracowań statystycznych GUS, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO, Społecznego Komitetu odnowy Zabytków Krakowa, bazy ngo.pl, raportów regionalnych instytucji kultury, departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz własnych danych i opracowań Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Kilka danych ujętych w sprawozdaniu:

- Wojewódzka ewidencja zabytków w Małopolsce na koniec 2019 roku ujmowała około **48 000 obiektów**.

- Do wojewódzkiego rejestru **zabytków nieruchomości** wpisanych było ok. **5 100 zabytków**, w wyniku wydania przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 3 446 decyzji administracyjnych.
- Z wojewódzkiego rejestru **skreślono 34 obiekty**, np. spalony drewniany kościół w Libuszy.
- Do wojewódzkiego rejestru **zabytków ruchomych** wpisanych było **33 058 obiektów**, w okresie sprawozdawczym ujęto w tym spisie 333 obiekty.
- Na obszarze Małopolski w okresie poddanym sprawozdawczości utworzono **2 nowe parki kulturowe**: Park Kulturowy Dzikowy Skarb w granicach gminy Raciechowice oraz Park Kulturowy Nowa Huta na terenie Krakowa.
- W regionie na koniec 2019 roku odnotowano istnienie **2 640 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego pokryte było 68% powierzchni regionu – 2. miejsce w kraju, za Śląskiem.
- Gminy opracowały i przyjęły **14 gminnych ewidencji zabytków**, dzięki czemu na koniec okresu sprawozdawczego 132 tego rodzaju jednostki samorządu terytorialnego (ponad 71%) zinwentaryzowało zasób posiadane na swoim obszarze dziedzictwa. Niestety nadal aż 50 samorządów gminnych w regionie nie spełniło obowiązku na nich wymogu ustawowego.
- W okresie poddanym sprawozdawczości Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał rekordową liczbę **9 275 pozwoleń konserwatorskich**. Dodatkowo pracownicy służb konserwatorskich opracowali 8 126 zaleceń i opinii konserwatorskich.
- Na koniec okresu sprawozdawczego w regionie działały 304 zespoły, około 220 grup śpiewaczych i orkiestrowych, ponad 160 muzyków (kapel) ludowych, około 1000 twórców ludowych, 350 grup kołędniczych, 240 gawędziarzy, 50 teatrów wiejskich oraz

około **700 kół gospodyń wiejskich**. W okresie poddanym sprawozdawczości utworzono 11 nowych zespołów regionalnych oraz 10 kapel ludowych.

- W latach 2018-2019, rozporządzeniem wykonawczym Komisji Unii Europejskiej, rejestr europejskich produktów regionalnych powiększono o 2 produkty wytwarzane w naszym kraju – **czosnek galicyjski** oraz **kiełbasę krakowską suchą staropolską** – oba wytwarzane na terenie województwa małopolskiego.
- 17 wytwarzanych w regionie wyrobów (w skali kraju 181) wpisanych zostało na – prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – **Listę Produktów Tradycyjnych**, w tym m. in. miód ze spadzi iglastej z Harbutowic, chleb swojski bobowski, lubecka zupa z lubczykiem. Te wpisy powiększyły liczbę produktów tradycyjnych pochodzących z Małopolski do 220 (ponad 11% krajowego ogółu). Województwo małopolskie plasowało się na 2. miejscu, za Podkarpaciem.
- W 2018 roku na sesji Komitetu Międzyrządowego na prestiżową Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO wpisano pierwszą polską tradycję – **krakowskie szopkarstwo**.
- W małopolskich muzeach zdigitalizowano 114 079 sztuk muzealiów. Na koniec 2019 roku w regionie odnotowano w sumie 987 155 zdigitalizowanych jednostek małopolskich muzealiów, które stanowiły aż **26% ogółu digitalizacji muzealnych** w krajowym zasobie elektronicznym.
- W latach poddanych sprawozdawczości powstało **107 nowych**, zarejestrowanych w Małopolsce, **organizacji pozarządowych** deklarujących działalność w obszarach: kultury, sztuki, dziedzictwa narodowego oraz związanych z rozwojem wspólnot i społeczności lokalnych – powiększając zasób aktywnych podmiotów non-profit w tym zakresie w regionie do liczby 2 801 (na 14 139 małopolskich NGO ogółem). Małopolska plasowała się na 2. miejscu w kraju, za województwem mazowieckim, pod względem liczby podmiotów trzeciego sektora działających na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego.
- W regionie działało **14,1%** ogółu polskich **muzeów i oddziałów muzealnych**, 18,7% wszystkich galerii i salonów sztuki, 10,8% centrów kultury, domów kul-

tury, ośrodków kultury, klubów i świetlic, 11,7% teatrów i instytucji muzycznych (posiadających własny, stały zespół artystyczny), 8,6% kin stałych oraz 9,7% bibliotek i placówek informacyjno-bibliotecznych (łącznie z filiami). W latach 2018-2019 powstało 14 nowych podmiotów: 3 muzea, 7 domów kultury, 2 teatry, 1 galeria i 1 kino).

- Niestety w regionie od lat ubywa bibliotek oraz placówek informacyjno-bibliotecznych, to także tendencja krajowa. W okresie poddanym sprawozdawczości liczba podmiotów związanych z czytelnictwem **zmałała w Małopolsce o 10 instytucji** (a w ciągu 5 lat – ubyłoby aż 44 biblioteki).
- Na koniec okresu sprawozdawczego w Małopolsce działalność prowadziło **135 muzeów i oddziałów muzealnych**, w tym 65 (czyli 48% ogółu) lokowanych w Krakowie. Najwięcej placówek specjalizowało się w profilu historycznym – 29,6%. Muzea o tematyce regionalnej oraz artystycznej, stanowiły po 14,8% ogólnej liczby tego typu instytucji. Do sektora publicznego należało 105 (77,8%) muzeów – dla 77 z nich (73,3%) organizatorem były jednostki samorządu terytorialnego. Pod opieką samorządu województwa nadal były 23 regionalne instytucje kultury.
- Małopolskie **muzea** w ciągu 2 lat **zwiedziło w sumie 21,6 mln osób**. Nastąpił kolejny wzrost zainteresowania widzów ofertą regionalnych placówek. Województwo małopolskie pod tym względem zajmowało 2. miejsce w kraju (za Mazowszem z liczbą ponad 24 mln zwiedzających). Z placówek regionalnych najczęściej odwiedzających odnotowały znane – w skali kraju i świata – muzea lokowane na obszarach wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau – były niemiecki, nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady w Oświęcimiu, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce oraz Zamek Królewski na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki w Krakowie.

- W okresie dwóch lat placówki muzealne w regionie zorganizowały **1 266 wystaw** oraz **746 wystaw stałych**. Same muzea regionalne (11), dla których funkcję organizatora pełni województwo małopolskie w okresie poddanych sprawozdawczości zorganizowały 441 wystaw czasowych, najwięcej – Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach (95).
- Z budżetu samorządu województwa wydatkowano ponad **8,85 mln zł** na wsparcie działań podejmowanych przez właścicieli małopolskich zabytków, dodatkowo przyznano prawie **1,8 mln zł** na remonty zabytkowych kapliczek przydrożnych i miejsc pamięci narodowej – zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Wzrosła ogólna kwota przeznaczana na konkurs pn. „Ochrona zabytków Małopolski” – w 2019 roku do rekordowej od lat kwoty – 6 253 276 zł, co za tym idzie, podniosła się też średnia kwota udzielonej dotacji (z 21 667 zł w 2018 roku do wartości 55 832 zł w 2019 roku).
- W okresie poddanych sprawozdawczości podjęto nową inicjatywę samorządu województwa małopolskiego – konkurs pn. **Małopolska Pamięta** – zachowanie zabytkowych miejsc pamięci narodowej i martyrologii. W 2019 roku z budżetu województwa udzielono 53 dotacji w ogólnej kwocie dofinansowania 489 300 zł przeznaczonej na remonty zabytkowych obiektów małej architektury stanowiących miejsca pamięci narodowej.
- 19 powiatów w regionie, w ramach wydatków w dziale 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, zagwarantowało w okresie dwóch lat łącznie prawie 36,5 mln zł (tendencja wzrostowa). Najwięcej środków w tym dziale w 2019 roku wydatkował **powiat nowotarski**.
- W latach 2018-2019 **małopolskie gminy** wraz z miastami na prawach powiatu w swoich budżetach zabezpieczyły środki finansowe na **ochronę zabytków** i opiekę nad zabytkami (rozdział 92120) w łącznej wysokości: prawie 62 mln zł i 57 mln zł. Plasowało to regionalne jednostki odpowiednio na 2. i w kolejnym roku – 3. miejscu w kraju pod względem tego rodzaju wydatków, po gminach w województwach dolnośląskim i mazowieckim. Najwyższe środki finansowe zostały przeznaczone w JST na obszarach powiatów: miasto Kraków, olkuskiego, miasto Tarnów i krakowskiego.
- Właściciele i użytkownicy regionalnych zabytków, poza dotacjami z budżetów samorządów regionalnych gmin, powiatów i województwa pozyskiwali znaczące środki **z budżetu państwa**. W latach 2018-2019 dla Małopolski były to ogólne kwoty dotacji: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 28,3 mln zł, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków – 12,3 mln zł, SKOZK – 60,2 mln zł. Średnie kwoty dofinansowania były wysokie, odpowiednio ponad 200 tys. zł (MKiDN), 64 tys. zł (MWKZ) i ponad 280 tys. zł (budżet SKOZK) na jedno zadanie.
- W okresie poddanych sprawozdawczości zawarto **9 umów o finansowanie przedsięwzięć** w ramach **Poddziałania 6.1.1 RPO**, w ogólnej kwocie dofinansowania z Unii Europejskiej ponad 40 mln zł, trwały także zadania dofinansowane z tych środków 34 umowami podpisanymi w 2017 roku. Podobnie było z projektami dofinansowanymi w ramach **VIII osi priorytetowej Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury PO Liś 2014-2020**, większość umów zawarto tuż przed okresem sprawozdawczym, w latach 2018-2019 zawarto 2 dodatkowe umowy dotyczące zabytków lokowanych na obszarze Małopolski. Beneficjenci z regionu pozyskali w sumie ponad 340 mln zł unijnego dofinansowania z PO Liś na realizację w sumie 23 zadań (dwa projekt dotyczył kilku regionów, w tym Małopolski). W ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza do końca 2019 roku wsparcie uzyskało 55 transgranicznych projektów (w obszarze ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa) w łącznej kwocie dofinansowania wynoszącego prawie 35 mln euro. Wśród wszystkich polskich beneficjentów było 30 pochodzących z terenu Małopolski (55% wszystkich uczestników), którzy pozyskali w sumie prawie 20 mln euro.
- Na koniec okresu sprawozdawczego do Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego wpisane były **142 gminne programy** rewitalizacji (78% gmin). Małopolska zajmuje w tym względzie 1. miejsce w Polsce. W latach 2018-2019 rozstrzygnięto ważne konkursy dotyczące działań rewitalizacyjnych (RPO WM 2014-2020), dofinansowanie otrzymało 209 wniosków w łącznej wysokości wsparcia blisko 820 mln zł.
- Wzrosły powierzchnie Małopolski objęte rewitalizacją – do końca 2019 roku działaniom rewitalizacyjnym poddano w sumie ponad **126 ha** terenów miejskich, **75 ha** terenów wiejskich oraz ponad **16 ha** obszarów przemysłowych.
- W latach 2018-2019 z budżetów wszystkich jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów, miast na prawach powiatów i województwa) z terenu województwa małopolskiego wydatki na **kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego** (w dziale 921) wyniosły w sumie **1 754,37 mln zł**. Od lat wydatki w tym zakresie w regionie stopniowo wzrastały, w ostatnim roku sprawozdawczości były **wyższe o prawie 7%** niż w roku poprzedzającym (2018).
- W 2019 roku odnotowano największe roczne wydatki regionalnych gmin i miast na prawach powiatu w rozdziale 92118 Muzea, przekroczony został próg 80 mln zł. Także w budżecie samorządu województwa wzrosły wydatki na regionalne instytucje kultury, wśród których było **11 muzeów** wraz z oddziałami. W porównaniu do wydatków na regionalne muzea w 2017 roku – w 2019 roku budżet województwa w tym zakresie był większy o ponad 7,5 mln zł. Największy wzrost dotacji podmiotowej odnotowały: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Muzeum Okręgowe w Tarnowie oraz Muzeum Etnograficzne w Krakowie.
- W okresie poddanych sprawozdawczości wzrosły także – i to znacząco – wydatki jednostek samorządu terytorialnego (gmin i miast na prawach powiatu) przeznaczone na rozwój turystyki – wartości 17,6 mln w 2017 roku – do kwoty 117,7 mln w 2019 roku (wzrost o 100 mln zł). Powiększony został także budżet samorządu województwa w dziale 630 – **Turystyka**, z wartości 12 mln zł w 2018 roku – do kwoty 13,8 w 2019 roku.
- W okresie sprawozdawczym województwo małopolskie odwiedziło każdego roku ponad 13 mln. W 2019 roku odwiedzających region (czyli turystów i tych, którzy nie skorzystali z noclegu) było odpowiednio więcej – prawie **17,9 mln przyjeżdżających**). Najwięcej gości zagranicznych przybyło z Wielkiej Brytanii, Włoch, Francji i Hiszpanii. Podróżującymi po regionie byli też sami mieszkańcy województwa, w dalszej kolejności region gościł wizytujących ze Śląska, Podkarpacia i Mazowsza. Największą atrakcją, wskazywana w badaniach, była wizyta w stolicy Małopolski.
- W zestawieniu krajowym województwo małopolskie w 2019 roku nadal, mimo pomniejszenia liczby **gospodarstw agroturystycznych** (o 8), było liderem w liczbie oferowanych tego typu miejsc noclegowych (80).
- Małopolska wyróżniła się także wśród innych regionów w Polsce największą siecią (długością) wytyczonych **szlaków turystycznych** – w sumie ponad **8,7 tys. km**. W 2019 roku wyznaczonych było: 3,4 tys. szlaków pieszych górskich, prawie 2,5 tys. km szlaków konnych, 1,2 tys. km szlaków rowerowych i prawie tyle też tras pieszych nizinnych oraz 218 km szlaków narciarskich i 217 km tras pieszych spacerowych. Region charakteryzowało też największe zagęszczenie sieci szlaków na 100 km² powierzchni, mimo potwierdzania tendencji krajowej – ubywania szlaków (w regionie ubywało 0,4 tys. km tras).
- W Małopolsce zidentyfikowano 16 165 podmiotów z branży **przemysłów kreatywnych i czasu wolnego** (to 9,7% udział w statystykach krajowych). Wśród nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ponad 7% deklarowało działalność z tego obszaru (minimalny spadek danych). Dla Miasta Kraków dane te były wyższe – z uwagi na dużą koncentrację funkcjonujących podmiotów i istniejący popyt na towary i usługi – odnotowano minimalny wzrost udziału nowych firm, które zaliczamy do sektora kreatywnego (w 2015 roku – 9,55% a w 2019 roku – 9,98%) w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Z branży konserwacji zabytków i dzieł sztuki ponad połowa firm była w rękach prywatnych właścicieli.

INWESTYCJE. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY I POTENCJAŁU KULTUROWEGO INFRASTRUKTURA DLA KULTURY

STAN ZAAWANSOWANIA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO DOFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH W PERSPEKTYWIE 2014-2020

Małopolska może poszczycić się niezwykłym zasobem dziedzictwa kulturowego, który sprawia, że nasz region niezmiennie zajmuje znaczące miejsce na mapie kulturalnej kraju. Odpowiedzialność za bogactwo unikatowego dziedzictwa kulturowego regionu oraz chęć jego zachowania dla przyszłych pokoleń wymaga prowadzenia systematycznych działań dążących do ochrony, poprawy i zabezpieczenia jego stanu, jak i działań umożliwiających kreację nowych funkcji zabytków, odpowiadających na aktualne potrzeby społeczne i gospodarcze (w szczególności kulturalne, edukacyjne i turystyczne). Warto podkreślić, że „kultura” to czynnik pobudzający wzrost gospodarczy, zatrudnienie, wpływający na włączenie społeczne oraz mający wpływ na wzmocnienie stosunków międzynarodowych.

Inwestycja w kulturę i dziedzictwo narodowe to inwestycja w podstawę tożsamości danej społeczności, regionu, państwa. Realizacja projektów z szeroko po-

jętego obszaru kultury umożliwia skuteczną poprawę funkcjonalności, podwyższenie jakości i stwarza nowe możliwości rozwijania oferty kulturalnej, a co z kolei prowadzi do zwiększenia zainteresowania uczestnictwem w kulturze.

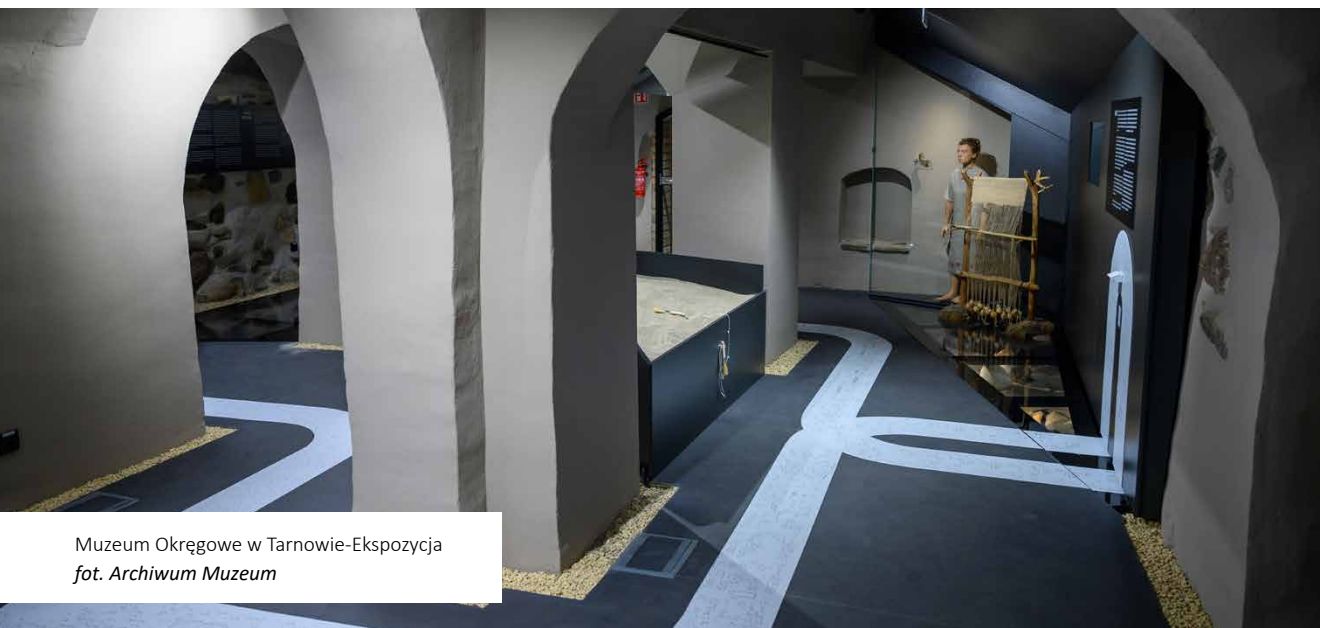
Niezmiennie znaczący wpływ na prowadzenie inwestycji infrastrukturalnych oraz na realizację projektów miękkich w obszarze kultury na tak szeroką skalę mają dostępne fundusze unijne (głównym źródłem finansowania inwestycji publicznych w obiekty kultury jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego).

Pomimo trudnej sytuacji finansowej, w jakiej w związku z pojawieniem się epidemii koronawirusa COVID-19 znalazły się również instytucje kultury województwa małopolskiego, w 2020 roku z sukcesem kontynuowano realizację następujących przedsięwzięć rozwojowych, współfinansowanych z budżetu województwa małopolskiego:

LP.	INWESTOR	NAZWA PROJEKTU /ŹRÓDŁO FINANSOWANIA/LATA REALIZACJI	WARTOŚĆ CAŁKOWITA PROJEKTU /DOFINANSOWANIE UE/ INNE /BUDŻET WM (W TYS. ZŁ)
1.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Małopolska Biblioteka Cyfrowa w horyzoncie 21. wieku - stworzenie innowacyjnej platformy udostępniania regionalnych zasobów cyfrowych w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Krakowie RPO WM/2016-2021	12 287,95 /UE: 9 862,95 /bWM: 1 788,32
2.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	Wirtualna Małopolska RPO WM/2016-2021	6 357,41 /UE: 4 954,24 /bWM: 863,54
3.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnianie zasobów Muzeum Archeologicznego w Krakowie RPO WM/2017-2021	1 491,12 /UE: 1 247,29 /bWM: 220,11
4.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	Digitalizacja i udostępnianie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie RPO WM/2017-2021	913,48 /UE: 776,44 /bWM: 80,00

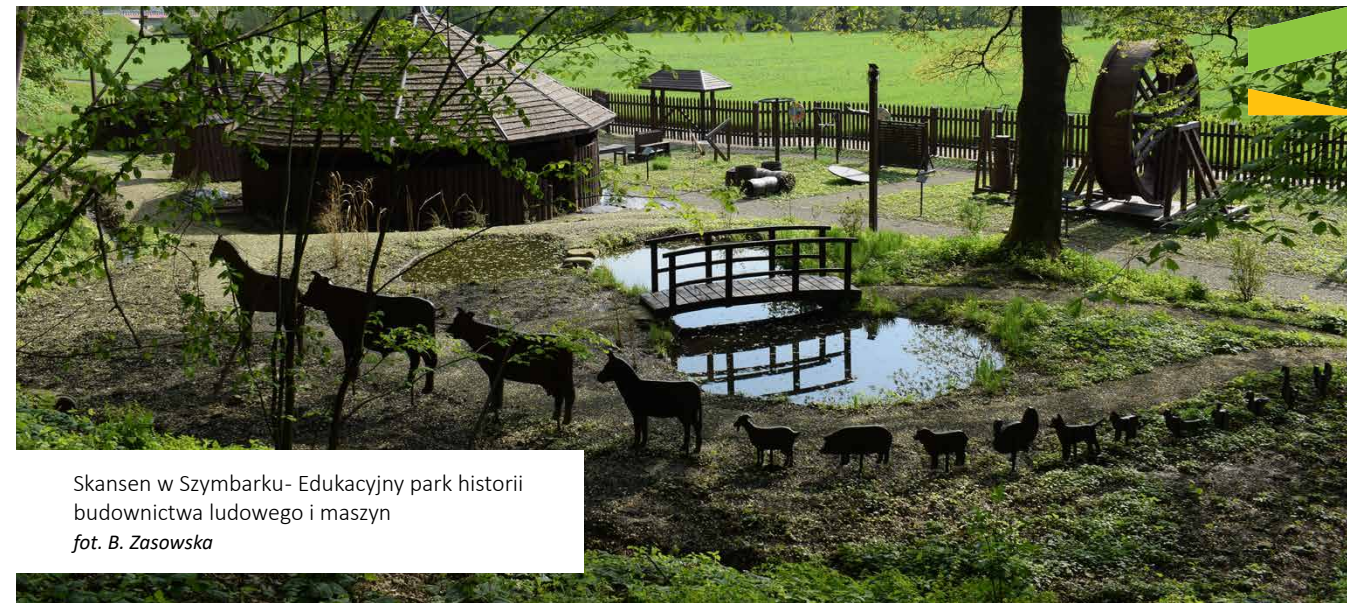
5.	Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygieźlowie i Zamek Lipowiec	Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyczności Zamku Lipowiec i rozwój skansenu RPO WM/2016-2022	4 543,97 /UE: 1 874,66 /bWM: 2 669,31
6.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala RPO WM/2019-2021	18 291,91 /UE: 7 999,93 /bWM: 10 291,98
7.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie RPO WM/2013-2020	10 894,79 /UE: 5 645,62 /bWM: 5 249,17
8.	Opera Krakowska	Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48 RPO WM/2016-2021	3 959,64 /UE: 1 979,82 /bWM: 1 976,32
9.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	Małopolska Szkoła Tradycji RPO WM/2016-2020	2 252,73 /UE: 1 434,32 /bWM: 476,07
10.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	Małopolska źródłem tradycji RPO WM/2016-2020	2 545,67 /UE: 1 910,97 /bWM: 633,20
11.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci RPO WM/2018-2021	3 421,31 /UE: 1 552,77 /bWM: 1 864,10
12.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych, drewnianych budynków Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala POIS/2015-2020	12 968,43 /UE: 9 878,80 /bWM: 3 061,66
13.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	Remont konserwatorski i modernizacja zabytkowego obiektu stanowiącego siedzibę krakowskiej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego POIS/2015-2020	24 476,71 /UE: 14 667,08 /bWM: 9 600,64
14.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie POIS/2017-2020	15 644,06 /UE: 9 350,94 /bWM: 4 744,62
15.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej POIS/2017-2021	20 472,12 /UE: 15 283,27 /bWM: 5 088,85
16.	Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach	Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego PWT/2016-2021	7 230,27 /UE: 4 795,20 /bWM: 1 892,32
17.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	Wymiana instalacji elektrycznej, instalacji kablowej systemów scenicznych oraz systemów niskoprądowych dla obiektu Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie, Pl. Św. Ducha 1 oraz wykonanie instalacji Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego dla obiektów Pl. Św. Ducha 1 i Pl. Św. Ducha 2 budżet WM/2019-2020	2 900,00 /UE: 0 /bWM: 2 900,00

18.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	Zagospodarowania terenu budynku na zapleczu budynku WBP w Krakowie budżet WM/2019-2021	3 199,68 /UE: 0 /bWM: 3 180,00
19.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	SCENA ATELIER przy Teatrze Witkacego w Zakopanem /EOG_planowane dofinansowanie 2017-2023	10 521,17 /UE: 8 030,00 /bWM: 2 491,17
20.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Wymiana instalacji c.o. w ramach waloryzacji zabytkowego gmachu głównego Muzeum Archeologicznego w Krakowie budżet WM/2018-2020	1 333,81 /UE: 0 /bWM: 1 333,81
21.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Nowe przestrzenie kultury Muzeum Archeologicznego w Krakowie EOG_planowane dofinansowanie/2019-2022	9 768,25 /UE: 8 524,36 /bWM: 473,91 /NFRZK: 328,12
22.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	Zakończenie remontu konserwatorskiego elewacji gmachu głównego Muzeum Archeologicznego w Krakowie 2015-2021	3 337,58 /UE: 0 /bWM: 2 062,50 /NFRZK: 1 275,08
23.	Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni - budowa nowego oddziału Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec 2020-2023	12 705,20 /UE: 8 100,00 /bWM: 4 605,20
24.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	Udostępnianie zasobów dziedzictwa - Utworzenie Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich – etap pierwszy 2020-2022	2 332,42 /UE: 0,00 /bWM: 2 332,42
25.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	Utworzenie Muzeum Palace 2020-2023	16 235,29 /UE: 12 000,00 /bWM: 4 235,29

Muzeum Okręgowe w Tarnowie-Ekspozycja
fot. Archiwum Muzeum

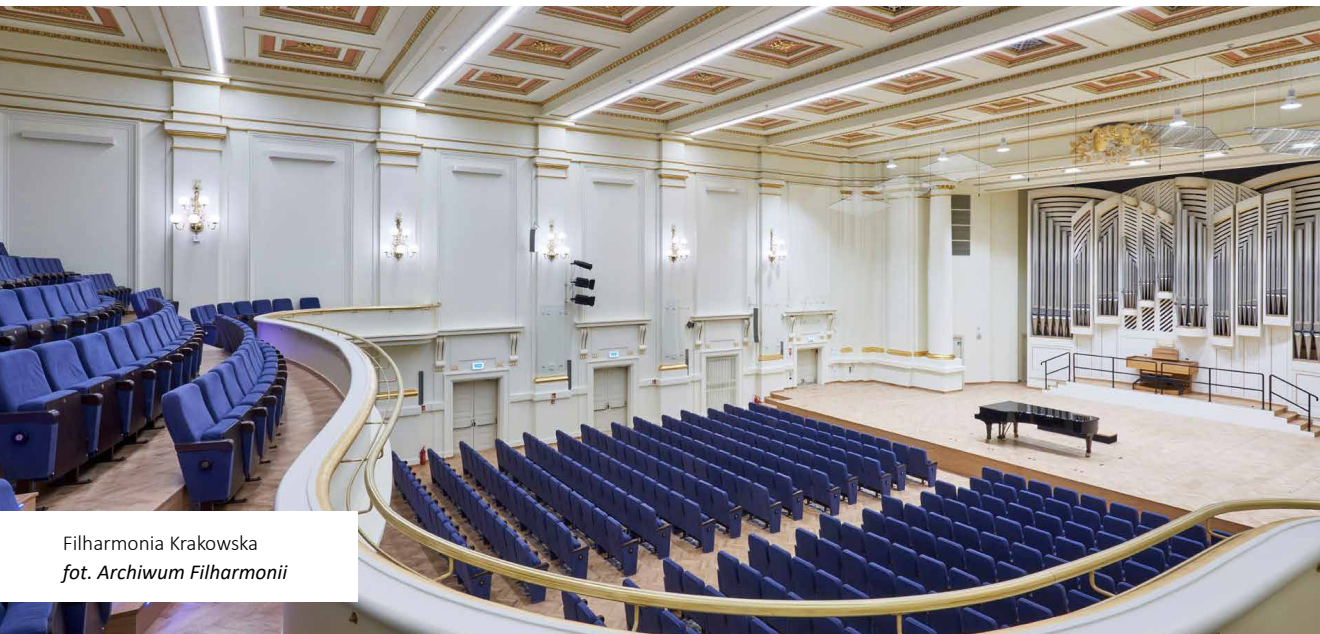
NOWE PRZESTRZENIE KULTURY – PRZYKŁADY ZAKOŃCZONYCH PROJEKTÓW I NOWYCH OBIEKTÓW INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA ODDANYCH DO UŻYTKU W 2020 ROKU

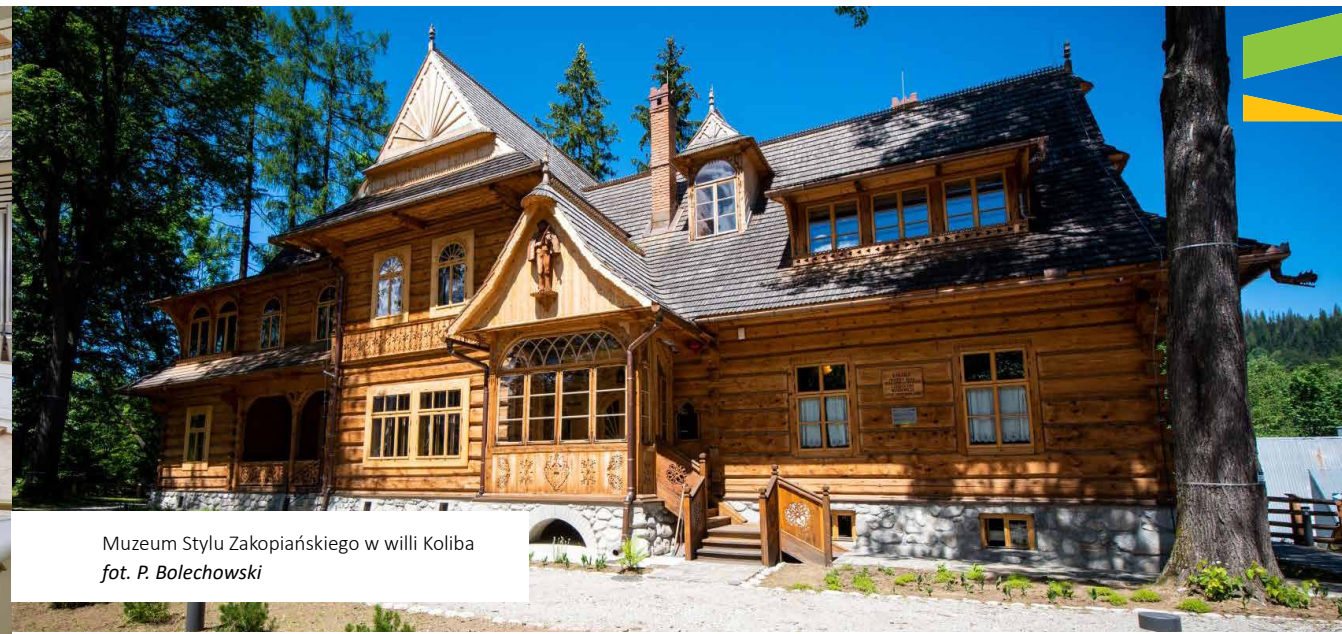
Skansen w Szymbarku- Edukacyjny park historii budownictwa ludowego i maszyn
fot. B. Zasowska

• Realizowany w formule partnerskiej projekt pn. **Muzea otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego** w bieżącym roku przyniósł kolejne pozytywne efekty – oddział sądeckiego Muzeum Okręgowego – Muzeum Nikifora w Krynicy Zdroju, mieszczące się w zabytkowej willi Romanówka, w nowej odsłonie zostało udostępnione dla zwiedzających – w ramach projektu przeprowadzono modernizację i remont konserwatorski obiektu, zaadaptowano pomieszczenia dla osób z niepełnosprawnościami oraz przygotowano aranżację nowej wystawy. W Nadwiślańskim Parku Etnograficznym w Wygiełzowie stworzono ogród sensoryczny pełniący funkcję rekreacyjną, spacerową, terapeutyczną oraz edukacyjną. Jest on podzielony na dwie strefy. Pierwsza z nich nawiązuje do tradycji i historii miejsca. Druga natomiast stymuluje zmysły: węch, słuch, wzrok i dotyk. Powstała m.in. strefa dźwięku, roślin oraz integracyjny i bezpieczny plac zabaw. Na nowo zaadaptowano i uporządkowano również istniejący rynek. Z kolei Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem przygotowało

narzędzia, które przez materię i strukturę tworzyć język opisujący zasób zgromadzony w Muzeum Stylu Zakopiańskiego. A wszystko z myślą o osobach z niepełnosprawnościami. Powstały m.in. miniaturowe makiety najważniejszych obiektów w stylu witkiewiczowskim dedykowane osobom niewidzącym i słabowidzącym, zaopatrzone w brailowski opis, a także sensoryczne zestawy edukacyjne eksponujące elementy z motywami w stylu podhalańskim, angażujące zmysły dotyku, słuchu oraz smaku. Najważniejsze portrety autorstwa Witkacego zostały zaprezentowane w technice tyflografiki. Obiekty eksponowane są we wnętrzach willi Koliba oraz w miarę możliwości pogodowych – w ogrodzie willi. W Skansenie Wsi Pogórzeńskiej w Szymbarku (oddział Muzeum- Dwory Karwacjanów i Gładyszów) udostępniono edukacyjny park historii budownictwa ludowego i maszyn z pogranicza polsko-słowackiego oraz nową wystawę „Pogórze i sąsiedzi – stroje ludowe z regionów Polski i Słowacji” zaaranżowaną w translokowanej na teren skansenu zabytkowej stodoły.

Filharmonia Krakowska
 fot. Archiwum Filharmonii

Muzeum Stylu Zakopiańskiego w willi Koliba
 fot. P. Bolechowski

Projekt **Muzea otwarte** realizowany jest w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja na lata 2014-2020.

- Muzeum Okręgowe w Tarnowie zakończyło realizację projektu dofinansowanego ze środków pochodzących z RPO WM 2014-2020. Przeprowadzono kompleksową restaurację i konserwację zabytkowej substancji najcenniejszego zespołu renesansowych kamienic na tarnowskim Rynku (kamienice Rynek 20 i 21 oraz Kapitulna 9), obejmującą zabytkowe polichromie, kamieniarkę i wątki ceglane. Ponadto przeprowadzono adaptację poddasza dla zwiększenia powierzchni użytkowej adaptację pomieszczeń do rozszerzonej koncepcji ekspozycji stałej; zastosowano nowoczesne technologie wystawiennicze i zabezpieczające.

- Zakończono remont konserwatorski i modernizację siedziby krakowskiej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego – przeprowadzono prace służące zabezpieczeniu i utrwaleniu substancji zabytkowej, zahamowaniu procesów destrukcyjnych, wyeksponowaniu walorów architektonicznych i estetycznych. Jednocześnie nastąpiła poprawa warunków akustycznych oraz funkcjonalnych w obiekcie – wyciszenie głównej sali koncertowej od strony ul. Zwierzynieckiej; adaptacja akustyczna wnętrza głównej sali koncertowej; przebudowa estrady; rozbudowa instalacji odsłuchu z estrady; przebudowa widowni; remont i rozbudowa gerderób; inne niezbędne prace budowlano-adaptacyjne. Projekt współfinansowany był ze środków unijnych w ramach POIS 2014-2020.

- Dzięki pozyskanemu wsparciu z Funduszy Europejskich (POIS 2014-2020) Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem przeprowadziło rewaloryzację i modernizację zespołu 6 obiektów zlokalizowanych w Zakopanem i na Podtatrzu, które wymagały prac konserwatorskich i modernizacyjnych: Muzeum Stylu Zakopiańskiego w willi Koliba; Galeria Sztuki XX wieku w willi Oksza; Galeria Władysława Hasióra; Muzeum Stylu Zakopiańskiego – Inspiracje im. M. i B. Dembowskich; Zagroda Sołtysów w Jurgowie; Zagroda Korkoszów w Czarnej Górze. Obiekty te prezentują nową ofertę programową odpowiadającą na potrzeby współczesnych odbiorców i spełniają standardy nowoczesnego muzealnictwa.
- Małopolskie Centrum Kultury Sokół w Nowym Sączu zakończyło realizację dwóch komplementarnych projektów dofinansowanych w ramach RPO WM 2014-2020 tj. Małopolska Szkoła Tradycji oraz Mało-

polska Źródłem Tradycji. Pierwszy z nich skupiał się na różnych aspektach niematerialnego dziedzictwa kulturowego m.in. muzyka, taniec, tradycyjne rzemiosło i rękodzieło artystyczne. Na obszarze regionu stworzono tzw. Mateczniki Tradycji, w których odbywały się warsztaty i konsultacje. W ramach projektu zorganizowano także cykl spotkań Regionalnych Kół Gospodyń Wiejskich. Z kolei drugi projekt obejmujący również zagadnienia związane z ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego Małopolski stanowił fundament, na którym można było realizować działania edukacyjne. W ramach projektu przeprowadzono badania terenowe, mające na celu dokumentację i archiwizację aktualnego stanu zachowania tradycyjnej kultury ludowej na terenie całej Małopolski; wydano tematyczne albumy (książka, film); prowadzono prace digitalizacyjne; rozbudowano i zaktualizowano portal etnoZAGRODA.

PLANY, PERSPEKTYWY, NOWE INICJATYWY – PRZYKŁADY

W 2020 roku zainicjowano, a następnie rozpoczęto fazę przygotowawczą m.in. następujących przedsięwzięć – wpisujących się w kierunki wskazane w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”:

- Przedsięwzięcie realizowane przez Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem pn. Utworzenie Muzeum Palace. Projekt zakłada rozbudowę, remont konserwatorski i adaptację budynku Palace na cele muzealne. Nowopowstałe Muzeum przybliży trudną i skomplikowaną historię Podhala podczas II wojny światowej oraz umożliwi zachowanie w pamięci osób w różny sposób uwikłanych w wojenne dzieje okresu 1939-1945 za sprawą budynku Palace. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na wydarzenia mające miejsce w willi Palace służące zwiększeniu świadomości historycznej mieszkańców i turystów poprzez przedstawienie złożonego mechanizmu wojenno-okupacyjnego oraz totalitarnego charakteru państwa niemieckiego w sposób jednoznaczny ku przestrodze. W obiekcie powstanie historyczno-martyrologiczna wystawa stała, przestrzeń do realizacji programu kulturalno-edukacyjnego; pozyskane zostaną zbiory (zabytki ruchome), infrastruktura zostanie dostosowana do prowadzenia działalności kulturalnej w obiekcie oraz do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Prace inwestycyjne związane z Muzeum Palace są zaplanowane na lata 2020-2023; aranżacja wystawy zostanie wykonana w latach 2022-2023, natomiast otwarcie Muzeum Palace dla zwiedzających zaplanowane jest na czerwiec 2023 roku. Zadanie zostało ujęte w dokumentach strategicznych Województwa Małopolskiego tj. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Małopolskiego oraz w Małopolskim Planie Inwestycyjnym na lata 2015-2023. Szacowana całkowita wartość inwestycji wynosi ponad 16,2 mln zł, w tym 12 mln zł z RPO 6.1.3. Projekt planowany do realizacji jako projekt pozakonkursowy.
- Przedsięwzięcie realizowane przez Muzeum- Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec pn. Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni- budowa nowego oddziału Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzo-

wie i Zamek Lipowiec – to zadanie inwestycyjne mające na celu budowę nowoczesnej siedziby Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa – 3-kondygnacyjnego budynku o powierzchni użytkowej 2 239,7 m² wkomponowanego w istniejącą zabudowę i teren, spełniającego wszystkie wymagania stawiane przed obiektem o profilu technicznym. Obiekt będzie spełniać wszystkie warunki wymagane przez obecne normatywy oraz wymagania wynikające z wymogów UE w ramach programów wsparcia, a w szczególności posiadać przystosowania dla osób z niepełnosprawnościami. Zadanie planowane do realizacji w latach 2020-2023. Otwarcie Muzeum planowane jest na czerwiec 2023 roku. Zadanie zostało ujęte w dokumentach strategicznych Województwa Małopolskiego tj. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Małopolskiego oraz w Małopolskim Planie Inwestycyjnym na lata 2015-2023. Szacowana całkowita wartość inwestycji wynosi około 12,7 mln zł, w tym 8,1 mln zł z RPO 6.3.1. Projekt planowany do realizacji jako projekt pozakonkursowy.

- Projekt pn. Udostępnianie zasobów dziedzictwa – utworzenie Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich – etap pierwszy – realizowany przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu. Zakłada się adaptację wielofunkcyjnego obiektu. Powierzchnia użytkowa budynku powinna wynosić ok. 1700 – 2000 m². Obiekt będzie wyposażony w sprzęt do archiwizacji i digitalizacji oraz do funkcji upowszechniania i promocji dziedzictwa kulturowego, a także do działalności dydaktyczno-szkoleniowej. W programie funkcjonalno-użytkowym przewidziane są pracownie specjalistyczne i pomieszczenia do działalności programowej: pracownia etnograficzna, etnomuzykologiczna, etnochoreograficzna, sztuki ludowej i rzemiosła artystycznego, edukacji regionalnej z pow. biurową i salą wielofunkcyjną, pracownie specjalistyczne do digitalizacji archiwalnych zbiorów fonograficznych, wideo, foto, studio nagrań. Działalność instytutu ukierunkowana będzie na pracę z „żywą” kulturą regionalną i obejmować będzie między innymi:

współpracę z instytucjami i organizacjami w zakresie dokumentowania i opracowywania najistotniejszych elementów i zjawisk w zakresie kultury i sztuki ludowej; kształcenie i doskonalenie kadry instruktorskiej amatorskiego ruchu artystycznego; doskonalenie i popularyzowanie twórczości artystycznej, folkloru i sztuki ludowej; działalność w obszarze wykorzystywania małopolskich tradycji dla wzmocnienia potencjału ekonomicznego regionu; upowszechnianie interesujących zjawisk kulturotwórczych, tworzenie i inspirowanie projektów promujących regionalne dziedzictwo niematerialne i oryginalne zjawiska kulturowe w ciekawej, nowoczesnej formule, wraz z użyciem nowych technologii.

- Małopolski Dwór – „zielona” odnowa i odbudowa zabytków i adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych – projekt ujęty w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” jako przedsięwzięcie strategiczne, planowany do realizacji w formule partnerstwa w ramach środków unijnych dostępnych w nowym okresie programowania 2021-2027. Projekt ma na celu ochronę i opiekę nad dziedzictwem narodowym, głównie w kontekście zabytkowych obiektów i zespołów dworskich

w Małopolsce wraz z nadaniem lub utrzymaniem w tych obiektach funkcji kulturalnej.

- Muzea domowe – ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski – jako przedsięwzięcie strategiczne Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”. Zakres projektu polega m.in. na pomocy w dotarciu do tego rodzaju kolekcji instytucjom kultury, osobom piszącym prace naukowe i popularnonaukowe oraz wszystkim zainteresowanym zbiorami, pomoc właścicielom kolekcji w prezentowaniu swoich prywatnych zbiorów szerszemu gronu odbiorców i ich promowanie, pomoc przy profesjonalnym opisie gromadzonych przedmiotów i w określeniu ich przynależności kulturowej, wskazaniu sposobów w pozyskiwaniu środków i w wypełnianiu wniosków o dotacje finansowe, organizacji spotkań i konferencji dla muzeów domowych na terenie Małopolski. Celem jest wypracowanie modelu współpracy instytucji kultury z muzeami domowymi. Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji dysponuje danymi dotyczącymi obecności muzeów domowych w Małopolsce w postaci mapy, która jest sukcesywnie uzupełniana.

Udostępnianie zasobów dziedzictwa – Utworzenie Instytutu Dziedzictwa Niematerialnego Ludów Karpackich
wizualizacja, fot. Firma DRESLER

MAŁOPOLSKA. KULTURA WRAŻLIWA

Projekt pn. „*Małopolska. Kultura wrażliwa*”. Pomocą dostępności instytucji kultury województwa małopolskiego dla osób z niepełnosprawnościami” został zainicjowany przez województwo małopolskie w 2016 roku. Jego celem jest uczynienie miejsc kultury bardziej dostępnymi i otwartymi na potrzeby osób głuchych oraz niedosłyszących, niewidomych i niedowidzących, a także na potrzeby osób mających problemy w poruszaniu się. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Małopolskim Instytutem Kultury w Krakowie. Beneficjentami projektu są 23 instytucje kultury województwa małopolskiego, które dobrowolnie przystępują do działań realizowanych w projekcie. W 2020 roku po raz pierwszy beneficjentami projektu były także organizacje pozarządowe w ramach otwartego konkursu ofert.

W ramach zadania zostały zrealizowane następujące działania:

Wdrażanie dostępności

Konsultacje i wsparcie eksperckie. Od marca do grudnia koordynatorzy dostępności instytucji kultury WM korzystali z indywidualnych konsultacji, których mailowo i telefonicznie udzielało trzech ekspertów ds. dostępności z zakresu wzroku, słuchu i ruchu. Konsultacje zostały wykorzystane na rzecz realizacji indywidualnych planów dostępnościowych.

Spotkania koordynatorów dostępności. W lutym odbyło się spotkanie z 21 koordynatorami dostępności. Od kwietnia forma spotkań koordynatorów dostępności została zmieniona na formę zdalną.

Przyznanie i wręczenie wyróżnień dostępności. Za działania zwiększające dostępność w instytucjach WM dla osób ze szczególnymi potrzebami. 18 instytucji kultury przedstawiło swoje działania w 2020 roku, których celem było dostosowanie infrastruktury oraz oferty dla osób z niepełnosprawnościami. Wszyscy aplikujący spełnili niezbędne kryteria które kwalifikowały ich do otrzymania wyróżnienia.

Wybrane działania instytucji kultury województwa małopolskiego w 2020 roku na rzecz zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami:

Małopolski Instytut Kultury w Krakowie

- „XXII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. Brzmi dobrze” – w ramach internetowego zwiedzania przygotowano dostępną stronę internetową. Dla osób z niepełnosprawnością wzroku, przygotowano także audiobook tradycyjnie publikowanej książki. Poza tym, jeden z filmów jest poprzedzony audiowstępem – nowym narzędziem dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Wszystkie filmy przygotowane w tej edycji Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego, posiadają tłumaczenie na Polski Języki Migowy oraz transkrypcję napisów w języku polskim.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

- Zainstalowano pętlę indukcyjną stanowiskową w punkcie obsługi czytelnika;
- Stworzono Tyfloklub – miejsce gdzie mogą spotykać się osoby niewidome i niedowidzące. Celem tyfloklubu jest integracja, popularyzacja czytelnictwa wśród osób z niepełnosprawnością wzroku oraz prezentacja oferty Wypożyczalni Książki Mówionej i Brajlowskiej.

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu

- „Po sieci do teatru” – przygotowano transkrypcję do cyklu filmów edukacyjnych dostępnych online;
- Prace nad dostosowaniem strony internetowej do standardów WCAG 2.1.;
- Zakup wyłóczarki do tworzenia pomocy sensorycznych;
- Szkolenie dla pracowników – „Metody i techniki pracy z grupą osób z niepełnosprawnościami”. Podczas szkolenia przygotowano pomoce sensoryczne do warsztatów edukacyjnych w ramach prezentowanej w Galerii BWA SOKÓŁ wystawy, używając m.in. wyłóczarki;
- Opracowanie i nagranie audiodeskrypcji do wybranych eksponatów prezentowanych podczas wystaw - BWA JATKI w Nowym Targu.

Makieta dotykowa
fot. G. Mart

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

- Przygotowano audiodeskrypcję, napisy i tłumaczenie PJM do 7 nowych spektakli repertuarowych;
- Stworzono makiety dotykowe 4 scen Teatru;
- Wykonano dotykowe makiety scenografii i kostiumów do 7 spektakli repertuarowych;
- Przygotowano audiodeskrypcję ponad 80 filmów znajdujących się na kanale YouTube;
- Opisano blisko 3 tysiące grafik i zdjęć tekstem alternatywnym.

Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

- Projekt „Galicjskie Eksploracje” – przygotowano 5 słuchowisk w technice binauralnej, zrealizowano 5 nagrań audio-wideo warsztatów dla osób niewidomych i słabowidzących, przygotowano kopie eksponatów oraz plansze tyflograficzne do realizacji zajęć edukacyjnych oraz wykorzystywanych jako materiały sensoryczne podczas zwiedzania Muzeum Galicyjskiego;
- W ramach współpracy z ośrodkami WTZ, ŚDS powstają teksty łatwe do czytania, przygotowywane dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz w spektrum autyzmu lub w kryzysie psychicznym;
- W ramach projektu ministerialnego powstała makieta Sądeckiego Parku Etnograficznego oraz nowa ścieżka zwiedzania uzupełniona o Audiodeskrypcję oraz materiały sensoryczne;

- Zakupiono 2 pętle indukcyjne do punktów kasowych w Gmachu Głównym oraz w Miasteczku Galicyjskim;
- Oddano do użytku aplikację do pobrania bezpłatnie w formie audio-przewodnika dla rodzin z dziećmi, z opisami audiodeskrypcji oraz z filmami w PJM dla oddziałów Miasteczko Galicyjskie, Muzeum Nikifora, Muzeum Pienińskie.

Szkolenia i edukacja

Doskonalenie kadr instytucji kultury. 12 lutego 2020 roku odbyło się jedyne stacjonarne spotkanie dla koordynatorów dostępności instytucji kultury WM, podczas którego miały miejsce warsztaty ewaluacyjne pn. „Jak sobie (po)radzić z dostępnością?”. Z powodu wprowadzonych obostrzeń związanych z epidemią od kwietnia do grudnia zorganizowano 8 spotkań koordynatorów dostępności instytucji kultury WM w formie online. Celem spotkań była edukacja, prezentacja dobrych praktyk, wymiana doświadczeń, a także integracja koordynatorów. Tematyka spotkań koordynatorów dostępności w 2020 roku

- Działania w zakresie dostępności w Muzeum Okręgowym w Tarnowie.
- Realizacja projektów, w których aktywnymi uczestnikami (a nie odbiorcami) są osoby z niepełnosprawnościami.
- Oferta instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.
- Materiały przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami – jak można je wykonać samodzielnie lub niskobudżetowo?
- Jak zorganizować dzień otwarty w instytucji kultury dla osób z niepełnosprawnościami?
- Warsztaty z audiodeskrypcji.
- Jakie zasady należy zachować, aby w dobie pandemii osoby z niepełnosprawnościami były bezpieczne.
- Najważniejsze zagadnienia dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnością słuchu.

W tegorocznej edycji zorganizowano także 15 otwartych webinarów na tematy związane ze zwiększaniem dostępności instytucji kultury. Za organizację i realizację webinarów odpowiedzialny był Małopolski Instytut Kultury.

Pilotażowy projekt wsparcia szkoleniowo-merytorycznego dla Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu.

Celem projektu było zwiększenie dostępności Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, osób w spektrum autyzmu, rodzin z małymi dziećmi, seniorów przy jednoczesnej analizie zasobów merytorycznych, osobowych i specyfiki wszystkich oddziałów i filii Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu. Program wsparcia kierowany był bezpośrednio do pracowników. Zakładał audyt dostępności, projekcje, szkolenia, warsztaty prowadzone we wszystkich oddziałach i filiach muzeum, jednak ze względu na obowiązujące obostrzenia związane z pandemią COVID-19 znaczna część działań odbyła się zdalnie z użyciem narzędzi online. W ramach zadania odbyły się 182 godziny szkoleń dla pracowników merytorycznych, opiekunów ekspozycji, osób wspierających działania koordynatora dostępności.

Wypracowane rozwiązania i schematy działania:

- Schemat długofalowego wsparcia dla instytucji kultury i sztuki w obszarze zwiększania dostępności dla publiczności.
- Wprowadzenie dedykowanego działania dla instytucji, obejmującego szkolenia i warsztaty skrojone ma miarę i możliwości instytucji.
- Szkolenia, warsztaty i praca indywidualna dla całego zespołu muzeum.
- Narzędzia do pracy stacjonarnej i online z zespołem muzeum.
- Wypracowanie rozwiązań dostępnych dla: ekspozycji historycznych, ekspozycji sztuki, muzeów wnętrz, muzeum biograficznych, muzeów tradycji i kultury materialnej i niematerialnej, ekspozycji będących rekonstrukcją historycznych założeń, wnętrz, budynków, muzeów na otwartym powietrzu.

Upowsechnianie idei kultury dostępnej

Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych pn. „Kultura Wrażliwa” – pierwsza edycja.

Z uwagi na pandemię koronawirusa osoby z niepeł-

nosprawnościami były w jeszcze większym stopniu narażone na wykluczenie i brak dostępu do oferty kulturalnej – przede wszystkim z powodu braku działań podejmowanych przez potencjalnych organizatorów wydarzeń, a co za tym idzie niedostosowanie prezentowanej oferty do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizacja zadania miała na celu zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnościami, dofinansowując adresowane do nich nowe, ciekawe i lokalne inicjatywy. Konkurs był odpowiedzią na potrzeby środowisk zarówno kultury, jak i osób ze specjalnymi potrzebami. Budżet konkursu wynosił 100 000 zł, a wartość dotacji nie mogła być wyższa niż 10 000 zł.

W ramach konkursu dofinansowanie mogły uzyskać zadania:

- znoszące bariery w dostępie do kultury dla osób z niepełnosprawnościami, m.in. poprzez dostosowanie do potrzeb tego typu publiczności dzieł literackich, teatralnych, filmowych oraz ekspozycji, obiektów i zajęć warsztatowych;
- aktywizujące środowisko osób z niepełnosprawnościami i zwiększające ich udział w obiegu kulturalnym;
- utrwalające i zachowujące zasoby dziedzictwa kulturowego w formie cyfrowej, która umożliwi ich odbiór przez szerokie grono publiczności (w tym równy dostęp dla osób z niepełnosprawnościami);
- zachęcające do tworzenia dostępnych treści kultury.

Zarząd Województwa Małopolskiego na mocy uchwały nr 1435/20 z dnia 13 października 2020 roku ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2020 roku pn. „Kultura Wrażliwa”. Zgodnie z regulaminem otwartego konkursu ofert zostało złożonych 30 ofert na oczekiwaną łączną kwotę wsparcia finansowego w wysokości 279 674,20 zł. Sześć ofert nie spełniło wymogów formalnych określonych w regulaminie konkursu. Komisja Konkursowa dokonała

Szyny najazdowe
fot. K. Schubert

oceny złożonych ofert spełniających wymogi formalne i zarekomendowała udzielenie wsparcia finansowego z budżetu województwa małopolskiego na realizację 12 zadań, na łączną kwotę 99 999 zł. Zarząd Województwa Małopolskiego uwzględniając opinię Komisji Konkursowej udzielił wsparcia finansowego na realizację tych zadań w niezminionej wysokości.

LP.	NAZWA ZADANIA	OFERENT	KWOTA PRYZNANA Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
1.	Wrażliwi z Inkluzją	Fundacja INKLUZJA- Edukacja Włączająca	7 000
2.	Tłumaczenie na Polski Język Migowy cyklu pięciu wirtualnych oprowadzań pn.: „Tajemnice obozu nieznaną historią KL Auschwitz-Birkenau”	Fundacja Pobliskie Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau	9 400
3.	Dostosowanie kina internetowego KFF VOD do standardów WCAG 2.1	Krakowska Fundacja Filmowa	9 000
4.	Wzbudźmy swoją kreatywność	Stowarzyszenie Fablab Kraków	8 200
5.	Opowieści Outsiderów	Stowarzyszenie Psychiatria i Sztuka im. dr Andrzeja Kowala	9 000
6.	Kultura dobrych myśli	Fundacja W drodze do marzeń	7 000
7.	UDOSTĘPNIJ SIĘ! – cykl szkoleń o budowaniu publiczności dostępnych wydarzeń	Fundacja Siódmy Zmysł	5 000
8.	Kierunek. Dostępna Biblioteka	FUNDACJA NOWE KIERUNKI	9 999
9.	„Kultura Wrażliwa”	Fundacja Ecotravel	9 000
10.	Filozofia dostępna	Fundacja Naturalnie Edukacyjna	8 400
11.	Budowa strony internetowej Festiwalu Piosenki „Integracja malowana dźwiękiem”, dostosowanej dla osób z niepełnosprawnościami	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Kropla Dobroci”	9 000
12.	Kultura w Twoim domu	Fundacja Instytut Państwa i Prawa	9 000
ŁĄCZNA KWOTA			99 999

POMOCE FINANSOWE

GMINA KALWARIA ZEBRZYDOWSKA

2020 ROK MIKOŁAJA ZEBRZYDOWSKIEGO

Gmina Kalwaria Zebrzydowska na realizację projektu „2020 rok Mikołaja Zebrzydowskiego” otrzymała dotację w wysokości 50 tys. zł z Województwa Małopolskiego.

17 czerwca 2020 roku upłynęło 400 lat od śmierci Mikołaja Zebrzydowskiego – fundatora „Polskiej Jerozolimy” założyciela miasta Kalwaria Zebrzydowska. W roku jubileuszowym dzięki wspólnemu projektowi Gminy Kalwaria Zebrzydowska i Województwa Małopolskiego udało się przypomnieć postać Mikołaja Zebrzydowskiego.

Wykonano kopię medalu Mikołaja Zebrzydowskiego z 1601 roku – wybito łącznie 480 szt. medali, 450 – miedzianych i 30 srebrnych. Medale trafiły do mieszkańców i turystów.

Opracowano Monografię Mikołaja Zebrzydowskiego – wydano 1 100 szt. książki, które trafiły do mieszkańców i turystów. Autorami publikacji byli naukowcy: s. dr Elżbieta Wróbel, dr Tomasz Graff i dr Bartłomiej Wołyniec. Publikacji towarzyszyła szeroka promocja prowadzona za pośrednictwem strony internetowej urzędu i mediów społecznościowych, o przygotowanym wydawnictwie szeroko informowały lokalne media. Książkę można otrzymać nieodpłatnie w Urzędzie Miasta. Książka trafiła też do bibliotek z terenu Małopolski i Polski.

Zrealizowano Film „Polska Jerozolima” – przygotowano 1 560 szt. płyt DVD z zapisem filmu. Prowadzono szeroką promocję medialną w lokalnych i ogólnopolskich mediach. Płyty DVD trafiły do mieszkańców i turystów, można go odebrać w Urzędzie Miasta. Film powstał na podstawie scenariusza Mirosława Krzyszkowskiego i Joanny Zając, którzy także reżyserowali dzieło. Niezwykłym walorem projektu jest oryginalna muzyka Krzysztofa Odrobiny, w tym specjalnie napisana dla filmu piosenka „Pielgrzym” (słowa: Mirosław Krzyszkowski, muzyka: Krzysztof Odrobina). Film ukazuje głównego bohatera – Mikołaja Zebrzydowskiego, którego życie jest bogate w niezwykle zwroty akcji, którym towarzyszą często przełomowe decyzje.

Realizatorom filmu udało się także pokazać – dzięki współczesnym zdjęciom z Jerozolimy, archiwaliom oraz korespondującymi z nimi malarskimi kadrami z Polskiej Jerozolimy (Kalwarii Zebrzydowskiej) – jak wiele łączy te miejsca w przestrzeni wpisanej w krajobraz historii, ale przede wszystkim w wymiarze duchowego i kulturowego dziedzictwa.

GMINA ŁAPANÓW

REMONT CENTRUM KULTURY GMINNEJ ŁAPANÓW

W 2020 roku Województwo Małopolskie postanowiło udzielić pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego województwa małopolskiego, dotkniętych klęską żywiołową w postaci nawalnych deszczy, które miały miejsce na terenie tych jednostek w czerwcu ubiegłego roku. Przekazane środki miały zostać wykorzystane na usunięcie szkód powstałych w infrastrukturze gminnej i powiatowej. W związku z powyższym 1 lipca 2020 roku Sejmik Województwa Małopolskiego podjął uchwałę nr XXIII/320/20 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków nawalnych deszczy. Beneficjentem tej pomocy została m.in. Gmina Łapanów, gdzie w skutku nawalnych czerwcowych deszczy został zniszczony budynek Centrum Kultury Gminy Łapanów.

W konsekwencji, w dniu 29 września 2020 roku między Województwem Małopolskim a Gminą Łapanów została zawarta umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej w kwocie 250 000 zł, z przeznaczeniem na bieżący remont Centrum Kultury Gminnej Łapanów. W Centrum Kultury Gminy Łapanów w 2020 roku przeprowadzono remont budynku, który został zniszczony przez powódź w dniu 21 czerwca 2020 roku. Fala powodziowa wdarła się do budynku niszcząc sale instruktorskie, biura oraz załała dwie piwnice znajdujące się pod budynkiem. Ze środków przekazanych z Urzędu Marszałkowskiego przeprowadzono remont obiektu, który zawierał: wykonanie przepony – izolacji poziomej ścian, remont ścian, remont posadzek, naprawę powierzchni schodów zewnętrznych, remont pomieszczenia piwnicy pod aulą.

GMINA DOBCZYCE

NAPRAWA ZNISZCZEŃ W OBRĘBIE ZAMKU I SKANSENU W DOBCZYCACH

Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego nr XXIV/348/20 z dnia 2 września 2020 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków nawalnych deszczy przyznano pomoc finansową dla Gminy Dobczyce w wysokości 150 000 zł. Pomoc finansowa z budżetu województwa małopolskiego w wysokości 100 000 zł została przeznaczona na usunięcie zniszczeń powstałych w wyniku gwałtownych deszczy w obrębie Zamku i Skansenu w Dobczycach. Pozostała kwota w wysokości 50 000,00 zł została przeznaczona na usunięcie zniszczeń drogowych.

W ramach przedmiotowego zadania pn. „Naprawa zniszczeń w obrębie Zamku i Skansenu w Dobczycach” wykonano: wymianę pokrycia dachowego nad kioskiem, odbudowano skarpe przy Skansenie wraz z umocnieniem i robotami towarzyszącymi, modernizację pokrycia dachowego na części Zamku z zastosowaniem folii paroprzepuszczalnej i membrany dachowej PCV. Zrealizowane prace modernizacyjne pozwoliły na zabezpieczenie eksponatów znajdujących się na terenie Zamku oraz zabezpieczenie murów Zamku przed nasiąkaniem wody opadowej podczas nagłych opadów deszczu.

GMINA MIECHÓW

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH „U JAKSY”

W 2020 roku Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XVII/222/20 z dnia 27 stycznia udzielił Gminie Miechów pomocy finansowej w wysokości 190 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Biura Wystaw Artystycznych „U Jaksy” w Miechowie. Działalność BWA „U Jaksy” prowadzona jest w trzech obiektach:

- Galerii „U Jaksy” – podstawowa działalność wystawiennicza, również poza siedzibą własną, działalność edukacyjna z zakresu sztuki współczesnej oraz działalność koncertowa;

- Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego – udostępnianie zbiorów własnych oraz Galerii Twórczości Stefana Żechowskiego, Galerii Autorskiej Wincentego Kućmy, Galerii Autorskiej Sachy Stawiarzkiego, prowadzenie spotkań autorskich, wykładów o sztuce współczesnej, warsztatów plastycznych, pokazów filmów o sztuce oraz koncertów;
- Dworku „Zacisze” – organizowanie plenerowych zajęć plastycznych, imprez patriotycznych, wystaw okazjonalnych, a także biesiadnych spotkań integracyjnych.

Wystawy

W 2020 roku BWA „U Jaksy” zrealizowało 9 wystaw czasowych, 5 wystaw stałych oraz 6 wystaw poza siedzibą własną. Zasadniczą zmianą związaną ze specyficznymi okolicznościami panującymi w kraju i na świecie BWA „U Jaksy” podjęło wysiłek na udostępnienie działalności BWA „U Jaksy” w formie wirtualnej: <http://www.ujaksy.pl/360/index.html>

Wystawy czasowe indywidualne

- Krzysztof Rzeźniczek – malarstwo
- Paulina Krajewska – ikony
- Iwona-Witka Wawrzkiwicz – rysunek
- Jan Biczysko – rysunek i malarstwo
- Dorota Sak – malarstwo

Koncert zespołu Ula Lazar Band w Galerii - U Jaksy
fot. P. Olchawa

Wystawy czasowe zbiorowe

- W kręgu abstrakcji – międzynarodowa wystawa malarstwa, grafiki i rzeźby
- Fotografia – ze zbiorów BWA „U Jaksy”
- Barwy Małopolski – Miechów 2020 – XXI międzynarodowa wystawa poplenerowa
- Pomiedzy – Formą, Materią, Skalą – międzynarodowa wystawa małej formy rzeźbiarskiej

Wystawy odwiedziło 1 165 osób. Ponadto w formie wirtualnych spacerów wystawy odwiedziło 4 735 osób.

Warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży przy Dworku Zacisze
fot. P. Olchawa

Wystawy stałe

Prezentowane są w Domu Pracy Twórczej im. Stefana Żechowskiego, aktualnie znajduje się 5 wystaw stałych (Galeria Twórczości Stefana Żechowskiego – Śniętę własną sztukę; Galeria Autorska Wincentego Kućmy – Pod Witrażem; Galeria Autorska Sachy Stawiarskiego – Saint Tropez; Salon Sztuki Współczesnej – Barwy Małopolski), Pracownia komputerowa – Malarstwo Pawła Olchawy.

Wszystkie wystawy stałe zaprezentowano w formie wirtualnego spaceru. Szacuje się, że odwiedziło je 3 978 osób.

Wystawy poza siedzibą własną

BWA „U Jaksy” jest autorem 5 wystaw stałych poza siedzibą własną oraz 1 ekspozycji w Przemyślu.

- W Urzędzie Gminy i Miasta Miechów – 3 stałe wy-

stawy: Maciej Miechowita w rysunkach Wincentego Kućmy, Miechów – echa obecności. Rysunek Władysława Szczepańskiego, Miechów w malarstwie współczesnych artystów

- W budynku poklasztornym Zakonu Bożogrobców w Miechowie – 2 stałe wystawy „Barwy Małopolski dla Jana Pawła II” oraz Galeria obrazów Antoniego Wróblewskiego – Monstrancje Polne i Krzyże Pamiętne.

- Centrum Kulturalne w Przemyślu, w Galerii 12 – wystawa czasowa W kręgu abstrakcji – międzynarodowa wystawa malarstwa, grafiki i rzeźby.

Najważniejsze wydarzenia

Najważniejszym wydarzeniem zrealizowanym przez BWA „U Jaksy” był XXI Międzynarodowy Plener Malarski – „BARWY MAŁOPOLSKI” – Miechów 2020. Plener zorganizowano w sierpniu, uczestniczyło w nim 23 artystów z trzech krajów: Litwy, Rosji i Polski. Przebieg pleneru dostosowano do obowiązujących przepisów. Dzięki nowej formule tradycja pleneru została utrzymana, a jego innowacją polegała na stworzeniu aplikacji internetowej umożliwiającej wirtualne zwiedzanie wystawy poplenerowej.

Działalność wydawnicza

Działalności wystawienniczej zawsze towarzyszy działalność wydawnicza, są to przede wszystkim wydawnictwa katalogowe i książkowe, publikowane również na stronie internetowej.

W 2020 roku wydano:

- 4 katalogi (jako wydawca) łączna ilość: 1 200 szt., 1 katalog (jako współwydawca) łączna ilość: 300 szt.
- 860 sztuk zaproszeń na wystawy – 5 wzorów
- 140 plakatów i afiszy – 8 wzorów
- 19 tekstów w publikacjach i na stronach internetowych

Działalność edukacyjna

BWA „U Jaksy” prowadzi zajęcia edukacyjne na temat prezentowanych wystaw dla zorganizowanych grup szkolnych, wprowadzające uczniów w zagadnienia sztuki, które przybliżyło słuchaczom sylwetkę artystyczną twórcy, tematykę i symboliczne znaczenia oraz wartości formalne omawianych prac. Pogadanki ułatwiają interpretację dzieł prezentowanych na wy-

stawach. Ponadto organizowane są wykłady i spektakle muzyczne. W 2020 roku zrealizowano:

- 18 wykładów do prezentowanych wystaw, na które przybyło 18 grup, udział 187 osób;
- 12 wykładów nt. analizy obrazu współczesnego pod kątem formalnym, literackim i filozoficznym, dla 11 grup, udział 206 osób;
- 5 spotkań autorskich z autorami wystaw, w których wzięło udział 5 grup, 312 osób;
- 17 zajęć plastycznych dla 17 grup, udział 228 osób;
- 1 film dla 1 grupy, 28 osób;
- 1 wakacyjna gra miejska (Miechów – miasto uśmiechów – czyli wesoła gra drużynowa na temat ciekawostek i atrakcji Miechowa), we współpracy z Centrum Kultury i Sportu, w której udział wzięło 6 grup, 57 osób;
- 10 spacerów wirtualnych;
- 3 konkursy (Test wiedzy o Dworku Zacisze, fotograficzny Świat wokół nas, malarski W krainie fantazji), w których udział wzięło 109 osób.

Działalność koncertowa

Działalność koncertowa jest wprowadzeniem interdyscyplinarnej formy dla wzbogacenia działalności wystawienniczej. Mocno okrojona działalność koncertowa z powodu pandemii w Galerii „U Jaksy” poszerzona została o formę internetową:

- 4 koncerty na żywo (Ula Lazar Band, Matragon, Grzane Wino, koncert „Sielskość” w Dworku „Zacisze”), w których udział wzięło 301 osób;
- 5 opraw muzycznych wernisaży i wydarzeń kulturalnych, w których udział wzięło 274 osób;
- 7 opraw muzycznych do spacerów wirtualnych po wystawach w obiektach BWA „U Jaksy”.

Dworek „Zacisze”

Zadanie to jest misją szczególną, której BWA „U Jaksy” podjęło się w 2011 roku, a która uratowała ten obiekt od kulturowego zapomnienia. Dworek „Zacisze” z XVIII w., znajduje się na Małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej. Sezon turystyczny w Dworku trwa od 1 kwietnia do 30 października, ale w sezonie zimowym też bywają zwiedzający turyści, którym obiekt był udostępniany po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu. W obiekcie tym regularnie odbywają się okolicznościowe imprezy i spotkania m.in. koncerty, pikniki, spotkania biesiadne, przeznaczone dla tury-

stów, uczniów szkół i mieszkańców miasta. W 2020 roku Dworek odwiedziło łącznie 662 osoby (zorganizowane grupy i indywidualne osoby). Ze względu na pandemię koronawirusa COVID-19 BWA „U Jaksy” udostępniło zwiedzanie Dworku w formie wirtualnej, z którego skorzystało 3 215 osób.

Frekwencja

liczba zwiedzających wystawy stacjonarnie: 1 165 os.
liczba zwiedzających w formie wirtualnych spacerów: 4 735 odsłon

liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych: 815 os.

liczba uczestników koncertów: 575 os.

liczba zwiedzających Dworek „Zacisze” w formie wirtualnego spaceru: 3 215 odsłon

GMINA OLKUSZ

GALERIA SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

W 2020 roku Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XVII/223/20 z dnia 27 stycznia udzielił Gminie Olkusz pomocy finansowej w wysokości 170 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Galerii Sztuki Współczesnej Biuro Wystaw Artystycznych w Olkuszu.

Program wystawienniczy obejmuje znaczące, najnowsze zjawiska z dziedziny sztuki, twórczość artystów ciekawych, ważnych, interesujące ekspozycje, wspiera (poprzez wystawy, promocje) osoby wybitnie utalentowane ze środowiska artystycznego Olkusza i regionu. Galeria współpracuje z wiodącymi galeriami sztuki współczesnej, muzeami, kuratorami, aranżerami wystaw w Polsce, szkołami i stowarzyszeniami twórczymi w regionie, jak również środowiskami artystycznymi Ukrainy, Słowacji, Słowenii, Czech, Gruzji, Białorusi, Bułgarii, Danii, Holandii, Mołdawii, a nawet Chin i Meksyku. Znaczącym osiągnięciem Galerii jest stworzenie liczącej ponad 500 prac Kolekcji Sztuki Współczesnej.

Wystawy indywidualne

- Małgorzata Jenta-Dmitruk, Jerzy Dmitruk – malarstwo
- Adam Pocięcha – grafika
- Stanisława Zacharko – fotografia

- Marcin Korek – malarstwo
- Magdalena Barczyk-Kurus – malarstwo
- Łukasz Kocjan, Samvel Paremuzyan – malarstwo
- Jerzy Piątkowski – malarstwo

Wystawy zbiorowe

- Środowisko artystyczne Zagłębia Dąbrowskiego – techniki różne
- Artyści związani z Zakonem Pijarów (Kraków, 18 artystów) – techniki różne
- „Twarze ZAiKS-u” – fotografia
- „Artyści Olkucy” 2020 (36 artystów z powiatu olkuskiego)
- „Artyści Olkucy” z kolekcji Sztuki Współczesnej BWA w Olkuszu
- „Srebrne Miasto” Olkusz 2020 – wystawa poplenerowa (udział wzięło 18 artystów)
- V Ogólnopolski Konkurs Plastyczny Kolaż-Asamblaż – wystawa pokonkursowa (do drugiego etapu zakwalifikowano 30 artystów)

Ponadto BWA w Olkuszu zorganizowało:

- 6 spotkań autorskich – poezja/proza (Kamil Pietrzyk, Jakub Pszoniak, Karina Stempel, Łukasz Jarosz (dwukrotnie), wspólne spotkanie: Maciej Melecki, Olgerd Dziechciarz – spotkanie prowadził poeta Jakub Kornhauser);
- 2 konkursy: XVI Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. K. Ratonia, V Ogólnopolski Konkurs Plastyczny Kolaż-Asamblaż 2020;
- 1 plener malarski: XVI Międzynarodowy Plener Malarski „Srebrne Miasto” Olkusz 2020;
- 6 koncertów online: trzy koncerty jazzowe w wykonaniu Władysława Grochota (trąbka, śpiew) i Jarosława Kagańca (fortepian); dwa koncerty w ramach Olkuskich Zadaszek Jazzowych (pierwszy koncert: Jacek Korohoda, Leszek Nowotarski i Grzegorz Piątek, drugi koncert: Mili Morena z zespołem w składzie: Jarosław Kaganiec, Wojtek Szwugier, Michał Heller); Olkuskie Jazz Kolędy (wystąpili: Katarzyna Wrońska, Władysław Grochot, Jarosław Kaganiec).

Działalność edukacyjna

- 2 wykłady o muzyce: Jarosław Kaganiec „Czym się różni muzyka liturgiczna od muzyki sakralnej?”, Paulina Stach-Pluskowska „Inspiracje zimą w muzyce”
- 1 warsztat z rysunku (Michał Kwarcia)

Wystawa malarstwa
Magdaleny Barczyk-Kurus
fot. O. Dziechciarz

- 1 warsztat z malarstwa akrylowego (Michał Kwarcia)
- 1 warsztat ceramiczny: Anna Płachecka-Śniadach
- 3 wykłady o sztuce: Małgorzata Dusza „Kobieta zmienną jest”, „Przewodnik po najstynniejszych artystach – z przymrużeniem oka”, Stanisław Tabisz „Miasto jako dzieło sztuki”
- XVIII Powiatowy Konkurs Recytatorski dla edukacji wczesnoszkolnej

Działalność wydawnicza

- Album z okazji 18-lecia Galerii BWA w Olkuszu;
- Tomik wierszy Piotra Piątki „Destylat”, będący nagrodą dla finalistki ubiegłorocznej, XV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. K. Ratonia;
- Katalogi towarzyszące Plenerowi Malarskiemu „Srebrne Miasto” Olkusz, Ogólnopolskiemu Konkursowi Plastycznemu Kolaż-Asamblaż, katalog wystawy olkuskiego środowiska artystycznego „Artyści Olkucy”.

W związku z pandemią koronawirusa Sars-Cov-2 większość tegorocznych wydarzeń odbywała się online. Filmy z koncertów i wystaw dostępne są na stronie internetowej Galerii www.bwaolkusz.com Liczba wyświetleń strony w 2020 roku – 23 708.

Frekwencja

Liczba wyświetleń strony w 2020 roku – 23 708.

GMINA MIASTA TARNOWA

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

W 2020 roku Sejmik Województwa Małopolskiego uchwałą nr XVII/224/20 z dnia 27 stycznia udzielił pomocy finansowej na rzecz Gminy Miasta Tarnowa w wysokości 100 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie.

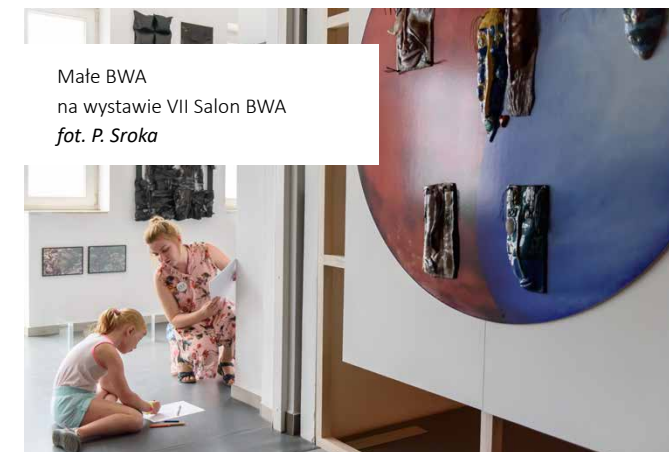
Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie jest miejską instytucją kultury. W latach 2010-2012 eksperymentalną siedzibą galerii był dworzec PKP Tarnów Główny. Efektem dworcowych działań artystycznych jest unikalna „Wystawa stała” – oddział BWA Tarnów funkcjonujący w budynku dworca PKP od 2013 roku. Jest to wspólne przedsięwzięcie Województwa Małopolskiego i Miasta Tarnowa, powstałe w celu stałej prezentacji sztuki współczesnej – prac z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej.

W 2020 roku galeria BWA skupiła się na prezentacji lokalnego środowiska, w tym ukazaniu twórczości tarnowskich artystów na tle dorobku polskiej sztuki współczesnej. Wystawa „Bardzo różnie i bardzo dobrze” pokazywała bogate środowisko grafików warsztatowych na tle najlepszych polskich grafik z kolekcji Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki. 16. Festiwal Sztuki ArtFest im. Bogusława Wojtowicza odbył się pod hasłem „Zły czas mija, sztuka pozostaje”, a tematem przewodnim było połączenie sztuki i profilaktyki zdrowotnej. Czas zamknięcia galerii sztuki spowodowany pandemią tarnowskie BWA wykorzystało na realizację wirtualnej oferty, która powiększyła grono dotychczasowych odbiorców.

Poza „Wystawą stałą” w budynku PKP, Województwo Małopolskie wsparło dodatkowo dwa projekty: „Wirtualne BWA” zapewniające większą obecność instytucji w internecie oraz „VII Salon BWA Tarnów”. „Salon” to największa wystawa prac tarnowskich artystów. Siódma edycja była rekordową pod względem udziału regionalnych artystów, wzięło w niej udział 135 osób. „Salon” był doskonałą okazją do zapoznania się z różnorodnością sztuki współczesnej, prezentował wszystkie media, począwszy od klasycznych – malarstwo, grafika, rzeźba, tkanina artystyczna, szkło, ceramika; po eksperymentalne – wideo czy instalacja. Na uwagę zasługuje międzypokoleniowy charakter

wystawy, w której wzięli udział zarówno nestorzy, jak i artyści średniego i młodego pokolenia.

Warto podkreślić sukcesy młodych tarnowskich artystów, m.in. obecność w czołówce ogólnopolskiego rankingu „Kompas Młodej Sztuki 2020” Rzeczypospolitej. Wśród najbardziej obiecujących i liczących się na rynku młodych polskich artystów znaleźli się twórcy z Tarnowa: miejsce 2 – Karolina Jabłońska, miejsce 3 – Kamil Kukla, miejsce 4 – Martyna Czech, miejsce 21 – Krzysztof Maniak. Z pracami tych artystów publiczność mogła zapoznać się w tarnowskim BWA w ostatnim czasie.

Małe BWA
na wystawie VII Salon BWA
fot. P. Sroka

Galeria w 2020 roku zrealizowała łącznie: 17 wystaw i 121 wydarzeń artystyczno-edukacyjnych. łącznie w wydarzeniach tych stacjonarnie i wirtualnie wzięło udział 72 032 osoby.

Kolekcja Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej

Dzięki współpracy Województwa Małopolskiego z Gminą Miasta Tarnowa od końca 2013 roku działa w Tarnowie „Wystawa stała” – wyjątkowe miejsce sztuki w budynku dworca PKP, gdzie każdy podróżny może (bezpłatnie!) zwiedzić wystawę sztuki współczesnej. Galerią dworcową opiekuje się Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie. Tradycyjnie prace z kolekcji MFMSW prezentowane były w 2020 roku w kilku odsłonach:

- rok rozpoczęła wystawa zbiorowa „Czas wolny, czas zatrzymany” prezentująca prace m.in. Pawła Althamera, Mirosława Bałki, Pavlíny Fichy Čierny, Aneta Grzeszykowskiej & Jana Smagi, Roberta Kuśmirowskiego, Marcina Maciejowskiego, Łukasza Skąpskiego, Zorki Wollny & Romana Dziadkiewicza;
- najważniejszą odsłoną 2020 roku była wystawa „Przeciw wojnie. 80 rocznica I transportu do KL Auschwitz”. Wystawa wpisana w tarnowskie i ogólnopolskie obchody rocznicy przypominała, że I transport do KL Auschwitz odjechał z Tarnowa, z rampy dworca kolejowego, w którym dziś mieści się galeria. Dzieła sztuki współczesnej z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej, uzupełniono o specjalnie wypożyczone prace i archiwalia; prace m.in. Mariana Kołodzieja – więźnia z I transportu, Józefa Szajny – więźnia KL Auschwitz, Krzysztofa Piętki – młodego artysty pochodzące z Oświęcimia, czy komiks „Maus” Arta Spiegelmana;
- rok zakończyła ekspozycja pt. „Elementarz polskiej kultury”, na której prace z kolekcji Małopolskiej Fundacji Muzeum Sztuki Współczesnej zostały przedstawione razem z ilustracjami 44 najwybitniejszych dzieł polskiej kultury współczesnej.

Wszystkim wystawom Fundacji prezentowanym w Tarnowie towarzyszyły działania edukacyjne popularyzujące sztukę współczesną. Ponadto, prace z kolekcji były wypożyczane na inne wystawy, m.in. w MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie.

Łącznie wystawy zorganizowane przez Fundację w 2020 roku odwiedziło 2 057 osób, w tym zwiedzający z zagranicy (z Węgier, USA, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Ukrainy). Ponadto, część „Wystawy stałej” na dworcu PKP dostępną poza godzinami otwarcia

oglądnęło ok. 15 000 osób.

Więcej informacji: www.bwa.tarnow.pl / www.fundacjamuzeum.pl

Frekwencja

liczba zwiedzających wystawy: 10 287

liczba uczestników spotkań edukacyjnych: 44 095

liczba uczestników koncertów: 7 050

liczba uczestników performansów: 745

liczba innych wydarzeń artystycznych (seanse filmowe, konkursy): 9 855

PROJEKTY WŁASNE

MAŁOPOLSKI KONGRES DYREKTORÓW DOMÓW KULTURY

Idea Małopolskiego Kongresu Dyrektorów Domów Kultury zrodziła się z wyrażanych przez środowiska kultury w regionie potrzeb spotkania, wymiany doświadczeń, a także dyskusji o wyzwaniach, z jakimi mierzą się kadry zarządzające kulturą poza dużymi ośrodkami miejskimi. Mimo bogatej oferty konferencyjnej, brakuje bowiem wydarzenia poświęconego problematyce praktyk kulturalnych i edukacyjnych prowadzonych na peryferiach wielkomiejskich obiegów kulturowych – w małych miejscowościach i miasteczkach obszarów wiejskich.

Celem wydarzenia jest przede wszystkim konsolidacja środowiska, które obejmuje niezwykle zróżnicowane i rozrzucone po całym województwie ośrodki. Dzięki kongresowi, dyrektorzy domów kultury zyskują wspólną płaszczyznę rozmowy o najważniejszych dla ich instytucji kwestiach. To także szansa na nawiązanie współpracy w kluczowych dla małopolskiej kultury kwestiach.

Program wydarzenia przewiduje wystąpienia ekspertów i szeroki udział lokalnych kadr zarządzających domami kultury w tematycznych panelach dyskusyjnych oraz w grupach roboczych, które będą skoncentrowane wokół zgłaszanych przez uczestników zagadnień.

Pierwsza edycja Małopolskiego Kongresu Dyrektorów Domów Kultury odbyła się w dniach 19-20 września 2019 roku na terenie Ośrodka Konferencyjno-Wypoczynkowego Hyrny w Zakopanem. Edycja druga z powodu sytuacji pandemicznej, została przeniesiona do sieci i miała miejsce w dniach 20 i 22 października. Tematyka wydarzenia uwzględniła szczególne warunki, w jakich przyszło funkcjonować instytucjom kultury po nastaniu pandemii.

Uczestnicy II Kongresu Dyrektorów Domów Kultury brali udział w:

- panelach dyskusyjnych poświęconych przyspieszonej transformacji domów kultury i odbudowywaniu publiczności;
- prezentacji oraz dyskusji na temat edukacji medialnej,
- wieczorze z kulturą online, w ramach którego rozegrano partię gry Hamernia i zaprezentowano spektakl „Tod i Trauma”.

Analogicznie do I edycji Kongresu, w programie wydarzenia uwzględnione zostały także otwarte dyskusje i warsztaty prowadzone metodą Open Space Technology.

Wśród zaproszonych gości Anna Pieczarka – dyrektorka Centrum Animacji Kulturalnej Gminy Tarnów i posłanka na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Beata Dubiel-Stawska – ekspertka i trenerka w europejskich projektach ADESTE i CONNECT z obszaru audience development, Michał Rydzewski – kierownik Działu Programów Dotacyjnych Narodowego Centrum Kultury, przedstawiciele instytucji kultury województwa małopolskiego: Anna Chmura – dyrektor Centrum Sztuki Mościce i Piotr Gąsienica – zastępca dyrektora Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, a także Elżbieta Mostowik – dyrektor Regionalnego Ośrodka Kultury Doliny Karpia w Zatorze oraz Tomasz Stawowy – dyrektor Centrum Kultury i Sportu w Skawinie. Realizatorem wydarzenia był Małopolski Instytut Kultury w Krakowie.

WIELCY Z MAŁOPOLSKI

Projekt Wielcy z Małopolski jest poświęcony postaciom wybitnych małopolskich naukowców, wynalazców i ludzi kultury. Zwraca uwagę na cenny, współczesny i praktyczny kontekst ich dorobku oraz na to, jak ich dokonania zakorzeniły się w rzeczywistości trzeciego tysiąclecia. Dlatego bohaterami są przede wszystkim twórcy osiągnięć (udogodnień, odkryć, wynalazków, dokonań artystycznych), które są doskonale znane współczesnym odbiorcom. W 2019 roku byli to: Ignacy Łukasiewicz, Józef Hofmann, Karol Olszewski i Józef Szczepanik. Bohaterami akcji w roku kolejnym zostali: Ada Sari, Napoleon Cybulski i Michał Sędziwój.

Planowane na rok 2020 działania w ramach projektu zakładały szereg powiązanych ze sobą działań promocyjno-edukacyjnych. Z powodu pandemii musiały zostać jednak one odwołane lub zawieszane.

W ramach umowy zawartej między Województwem Małopolskim i TVP Kraków powstał materiał filmowy poświęcony jednej z bohaterek projektu – Adzie Sari, kręcony m.in. na terenie Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

NASZA MAŁOPOLSKA 2020: PROGRAMY TELEWIZYJNE TVP KRAKÓW

W ramach umowy zawartej między Województwem Małopolskim i Telewizją Kraków, w okresie listopad-grudzień 2020 roku powstała seria programów telewizyjnych o małopolskiej tematyce. Dotyczyły one zagadnień kultury regionu oraz postaci związanych z instytucjami kultury województwa małopolskiego.

Etno Małopolska

Seria programów zapoznających z kulturą i obyczajami wybranych grup etnicznych zamieszkujących Małopolskę.

Zrealizowano odcinki:

- **Orawa** – materiał poświęcony historii i kulturze regionu orawskiego, m.in. dziejom farbiarstwa, zastosowaniu torfu i Inu, drewnianej architekturze („chafupa z wyżką”), pszczelarstwu oraz orawskiej gwarze, muzyce i tańcu ludowym. Zdjęcia były kręcone m.in. na terenie Muzeum- Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej. Wśród zaproszonych do wypowiedzi ekspertów znaleźli się m.in. Robert Kowalczyk- regionalista, dr Krzysztof Miraj- geograf, Jadwiga Pilch – kustosz Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej oraz dr Karolina Kowalczyk – dyrektor Gminnego Centrum Kultury w Lipnicy Wielkiej;

- **Łemkowie** – materiał poświęcony historii i kulturze Łemków, m.in. łemkowskiemu budownictwu, obrzędowości religijnej, maziarstwu, kamieniarstwu, tańcu łemkowskiemu oraz postaci Nikifora. Zdjęcia były kręcone m.in. na terenie Sądeckiego Parku Etnograficznego, Muzeum Nikifora w Krynicy- Zdroju oraz Zagrody Maziarskiej w Łosiu. Wśród zaproszonych do wypowiedzi ekspertów znaleźli się m.in. Grzegorz Trochanowski – przewodniczący Stowarzyszenia „Zjednoczenie Łemków”, Mirosław Bogoń – muzyk, Ksenia Onyszkanycz – choreograf i Zbigniew Wolanin – etnograf.

Wielcy z Małopolski. Ada Sari

W ramach cyklu poświęconego wybitnym Małopolanom powstał odcinek na temat słynnej śpiewaczki i nauczycielki śpiewu Ady Sari. O jej życiu i karierze opowiedzieli przed kamerą m.in. Agnieszka Malatyńska – rzecznik prasowy Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari, Anna Woźniakowska –

krytyk muzyczny i Andrzej Długosz – kustosz Muzeum Regionalnego w Starym Sączu. Zdjęcia były kręcone m.in. na terenie Muzeum Regionalnego w Starym Sączu.

Pál Teleki

Z okazji ufundowania, przy wsparciu województwa małopolskiego, rzeźby Pála Telekiego na terenie Zielonej Czytelni Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, powstał specjalny materiał filmowy. O postaci zasłużonego dla przyjaźni polsko-węgierskiej polityka opowiedzieli m.in. prof. Tomasz Gąsowski – historyk Akademii Ignatium w Krakowie, dr Wojciech Frazik – historyk krakowskiego oddziału IPN i dr István Kovács – historyk węgierski. Zdjęcia były kręcone na terenie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie.

Dobro jest w Małopolsce. Prosto z serca

W ramach promocji wydarzenia pn. Dobro jest w Małopolsce Telewizja Kraków przygotowała odcinek obrazujący całość działań zrealizowanych w ramach akcji. Program został wyemitowany w okresie świąteczno-noworocznym na antenie TVP3 oraz w Telewizji Małopolskiej. W Radio RDN Małopolska, RDN Nowy Sącz oraz Radiu Kraków można było posłuchać spotów zachęcających do włączenia się w kampanię.

KULTURA W OKRESIE PANDEMII

Pandemia koronawirusa miała wielki wpływ na kształt życia kulturalnego w roku 2020. Dla Województwa Małopolskiego kluczową kwestią stało się zapewnienie płynnego funkcjonowania w tym okresie wszystkich prowadzonych i współprowadzonych instytucji kultury. Tego typu działania były wdrażane od 12 marca (w którym to, zgodnie z decyzją Rady Ministrów RP, po raz pierwszy zawieszona została publiczna działalność instytucji kultury) aż do końca roku. Dotyczyły one sfery zatrudnienia, oferty kulturalnej, a także reorganizacji działalności, również w kontekście dynamicznie zmieniających się sanitarnych obostrzeń.

Utrzymanie miejsc pracy i bezpieczeństwo sanitarne

Pod względem kadrowym, głównym celem stało się utrzymanie wszystkich dotychczasowych miejsc pracy oraz zadbanie o bezpieczeństwo zatrudnionych osób. Zgodnie z rekomendacją władz województwa, instytucje kultury zaczęły wprowadzać system pracy zdalnej, ograniczając do minimum ilość osób przebywających na miejscu. Tam, gdzie warunki nie pozwalały na zdalne pełnienie obowiązków, wprowadzono system pracy rotacyjnej. Każda z instytucji została jednocześnie zobowiązana do zapewnienia dyżurującemu personelowi środków do dezynfekcji rąk i powierzchni. Działania te były na bieżąco monitorowane przez województwo, m.in. w formie telekonferencji z dyrektorami i głównymi księgowymi instytucji. O swojej bieżącej sytuacji instytucje informowały także w ramach słanych codziennie raportów. To dokumenty uwzględniające m.in. stan osobowy pracującego personelu i zakres świadczonych prac.

Przeniesienie oferty kulturalnej do internetu

Dla utrzymania w okresie pandemii atrakcyjnej dla odbiorcy oferty, instytucje kultury przeniosły swoje działania do internetu. Przede wszystkim została zwiększona, gwarantująca stały kontakt z publicznością, aktywność w mediach społecznościowych. Za ich pośrednictwem, wiele instytucji kultury województwa małopolskiego zaproponowało własne autorskie projekty internetowe. Stanowiły one wirtualny odpowiednik istniejących wydarzeń kulturalnych i zachęcały internautów do realizacji hasła #zostanwdomu.

Nie mogąc zaprosić publiczności do siebie, instytucje przygotowały program, dzięki któremu mogły być

stałym gościem w domach swoich odbiorców. Wśród tych inicjatyw warto wyróżnić:

- transmisje koncertów Filharmonii Krakowskiej oraz spektakli operowych Opery Krakowskiej,
- czytanie powieści Andrzeja Struga przez aktorów Teatru Witkacego w Zakopanem,
- cykle wideo-wywiadów: „Kulturalna Rozmowa” MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu i „CSM Studio” Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie,
- wirtualne oprowadzania po wystawach Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu,
- filmy z serii „Naukowiej” Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon w Krakowie,
- serial „Zagubieni w teatrze” Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

Interaktywną, wirtualną formułę zyskały także wydarzenia przygotowane przez instytucje kultury w związku z 100. rocznicą urodzin św. Jana Pawła II. Akcje odnoszące się wprost do pandemii zaproponowały m.in. Muzeum Etnograficzne w Krakowie, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie i Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon.

Wobec bogatej i stale poszerzanej oferty kulturalnej w sieci, ówczesny Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji podjął działania popularyzujące internetową aktywność swoich instytucji. Na stronie województwa został wprowadzony cykl Kulturalna Małopolska w sieci, będący przeglądem najciekawszych wydarzeń online. Z myślą o internautach stworzona została także tematyczna, aktualizowana baza linków do wirtualnych zasobów wszystkich 23 instytucji kultury województwa małopolskiego.

Zadbanie o ciągłość inwestycji

Trzecim obok spraw kadrowych i oferty kulturalnej wyzwaniem w okresie pandemii stało się zapewnienie ciągłości prowadzonych w instytucjach kultury inwestycji. W 2020 roku 14 instytucji kultury województwa małopolskiego realizowało 25 projektów wieloletnich współfinansowanych w ramach środków unijnych oraz z budżetu województwa. Wartość finansowego wkładu województwa za ten rok wyniosła około 24,95 mln zł.

W realizację tych zadań zatrudniane są także osoby reprezentujące branżę tzw. przemysłów kreatywnych, np. architektki, w tym projektanci wnętrz i ekspozycji muzealnych, graficy – projektujący materiały do promocji projektów, twórcy multimedialnych, wytwórcy modeli sensorycznych, filmowcy, specjaliści ds. konserwacji i digitalizacji zbiorów, autorzy tekstów. I tak przykładowo, w realizację projektów wieloletnich, które się toczą w czterech instytucjach (Muzeum Lotnictwa Polskiego, Małopolskim Instytucie Kultury, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów i Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej) zaangażowanych jest 5 firm sektora kreatywnego (zespoły wieloosobowe) oraz 26 indywidualnych twórców.

Z trudną sytuacją finansową w tym okresie związane było również czasowe wstrzymanie wydatków budżetowych na nowe plany inwestycyjne instytucji kultury. Województwo wsparło działania dotyczące przygotowania budowy Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni oraz utworzenia samorządowego Muzeum PALACE w Zakopanem. Oba projekty, wychodzące naprzeciw lokalnym potrzebom mieszkańców, mają szansę otrzymać dofinansowanie unijne.

Wznowienie działalności i obostrzenia epidemiologiczne

W okresie pandemii instytucje kultury województwa małopolskiego podjęły także przygotowania niezbędne do wznowienia swojej działalności. Wobec zapowiedzianego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego III i IV etapu otwierania instytucji kultury, zostały opracowane nowe, obowiązujące czasowo, zasady funkcjonowania instytucji. W porozumieniu z ówczesnym Departamentem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji instytucje wprowadziły:

- regulaminy zwiedzania dla publiczności, które zostały uaktualnione o kwestie bezpieczeństwa w związku z koronawirusem;
- ograniczenia ilości osób obecnych na terenie danego pomieszczenia;
- dodatkowe zabezpieczenia w przestrzeni udostępnianych obiektów (elementy typu szyby izolujące lub organizację ruchu turystycznego, taką, aby unikać gromadzenia się dużej ilości osób i kontaktu między nimi);

- szkolenia dla pracowników na temat zapobiegania rozpowszechniania się koronawirusa;
- konsultacje z lokalnymi przedstawicielami Głównego Inspektora Sanitarnego w kwestii spełnienia przez instytucję wymogów bezpieczeństwa w kontekście COVID-19;
- powszechnie dostępne środki do dezynfekcji rąk i powierzchni, a także ubrania ochronne dla pracowników typu maseczki, przyłbice i rękawiczki.

Zgodnie z rekomendacją Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ponowne otwarcie objęło najpierw instytucje muzealne. 4 maja jako pierwsze ponownie otworzyło się na publiczność Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach. Od tamtego czasu swoją działalność wznowiły także: Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie, Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie, Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyca Górnej, Muzeum Dom Rodzinny Ojca Św. Jana Pawła II w Wadowicach oraz wybrane oddziały Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu i Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem. Z dniem 14 maja w ograniczonym zakresie wróciła do działalności Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie. 21 maja Opera Krakowska udostępniła publiczności wystawę „Zobacz Operę”.

W czerwcu do wymienionych wyżej dołączyły instytucje artystyczne (Teatr im. Juliusza Słowackiego, Teatr im. Stanisława Witkiewicza) oraz ośrodki i centra kultury (Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie, Małopolskie Centrum Sztuki w Nowym Sączu, Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie). Wznowieniu artystycznej działalności towarzyszyły specjalne wydarzenia koncertowe i plenerowe:

- koncert „OTWIERAMY głowy!” Teatru im. Juliusza Słowackiego (19.06),
- koncert „Sądecka szansa na sukces” Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu (21.06),
- gala „Viva Opera!” na zakończenie sezonu Opery Krakowskiej, zorganizowana w ogrodach Muzeum Archeologicznego w Krakowie (27.06).

Oferta otwartych wówczas instytucji kultury w tym okresie była zależna od aktualnych zaleceń epidemio-

logicznych – obecności danego powiatu w zielonej, żółtej lub czerwonej strefie. 7 listopada nastąpiło ponowne, związane z pandemią, zawieszenie publicznej działalności wszystkich instytucji kultury. Część instytucji kultury województwa małopolskiego skorzystała jednak z możliwości udostępniania plenerowych zbiorów i parków.

Biletowane transmisje na platformach internetowych

W ostatnim kwartale 2020 roku instytucje artystyczne województwa małopolskiego wprowadziły biletowanie transmisji koncertów na żywo, premierowych spektakli oraz okolicznościowych wydarzeń. Opera Krakowska i Teatr im. Juliusza Słowackiego wykorzystały w tym celu internetową platformę PlayKaków, a Filharmonia Krakowska – własny kanał na YouTube. Teatr Witkacego w Zakopanem uruchomił natomiast swoją odrębną witrynę płatnych transmisji pod adresem witkacy.tv.

Kultura w sieci – udział instytucji kultury w programach dotacyjnych MKiDN

W trakcie pandemii instytucje kultury województwa małopolskiego zgłaszały również swój akces do programów dotacyjnych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach pierwszego naboru do programu Kultura w sieci, wśród dofinansowanych projektów znalazły się:

- seria filmów pt. „Interpretacje” Opery Krakowskiej,
- transmisje pod hasłem „Filharmonia w Twoim domu!” Filharmonii Krakowskiej,
- cykle „Witkacy Wirtualny” i „Bebechy Witkacego” Teatru im. St. Witkiewicza w Zakopanem,
- dział strony internetowej „Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora online” Ośrodka Badań nad Dokumentacją Twórczości Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie,
- dział strony internetowej „Muzeum Podręczne” Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie,
- projekt „Jestem z Wami: w stulecie urodzin Ojca Św. Jana Pawła II” Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie,
- witryna „T jak Tytus. Opowieść o Królu Tatr” Muzeum Tatrzańskiego im. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem,

- oferta edukacyjna „AK-ademia Online” Muzeum Armii Krajowej im. gen. Fieldorfa „Nila” w Krakowie,
- witryna „Rok w skansenie” Muzeum Nadwiślański Park Edukacyjny w Wygiełzowie,
- serial „Zamknięci w teatrze” Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie,
- Wirtualna Akademia Muzyki, zgłoszona przez Stowarzyszenie „Akademia imienia Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki”.

Fundusz Wsparcia Kultury dla instytucji artystycznych

Do kolejnego programu dotacyjnego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Funduszu Wsparcia Kultury, własne wnioski wysłały wszystkie instytucje artystyczne województwa małopolskiego. Jego celem było zapewnienie stabilnego funkcjonowania instytucji i utrzymanie dotychczasowego zatrudnienia w sektorze kultury. Instytucje artystyczne mogły wnioskować o rekompensatę utraconych – z powodu epidemii – przychodów w okresie od 12 marca do 31 grudnia 2020 roku.

W ramach Funduszu Ministerstwo przyznało instytucjom artystycznym województwa małopolskiego dofinansowanie o łącznej kwocie ponad 7,5 miliona złotych w tym:

- Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie - 1 976 700,00 zł;
- Teatr im. Stanisława I. Witkiewicza w Zakopanem - 209 653,00 zł;
- Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie - 650 090,00 zł;
- Opera Krakowska w Krakowie - 906 189,00 zł.

Po obniżeniu przez Ministerstwo pierwotnych kwot dofinansowania, brakujące środki zostały uzupełnione z budżetu województwa małopolskiego.

Jazz Juniors 2020
fot. M. Łepecki

WSPARCIE ŚRODOWISK TWÓRCZYCH

JAZZ IT UP

W ramach projektu zostały wybrane oraz zaprezentowane na portalu www.jazzitup.pl oraz w mediach społecznościowych (instagram, facebook, tweeter) najciekawsze i największe imprezy kulturalne związane z muzyką jazzową, realizowane w Małopolsce w okresie od stycznia do grudnia 2020 roku pod hasłem „Jazz It Up”. Promocja kalendarza imprez związanych z muzyką jazzową w Małopolsce miała też miejsce podczas koncertu zrealizowanego online.

Pomimo trwającej w sezonie koncertowym pandemii, a tym samym odwołanym licznie koncertom i festiwalom, w kalendarium „Jazz It Up” publikowane były średnio 30 zapowiedzi koncertów lub innych wydarzeń jazzowych miesięcznie (w większości zapowiedzi dotyczyły koncertów realizowanych online).

W związku z pandemią, kulminacyjnym punktem przedsięwzięcia był zrealizowany przez Fundację Muzyki Jazzowej i Filmowej koncert promujący projekt „Jazz It Up”, podczas którego wystąpili młodzi artyści z Małopolski: Stanisław Słowiński Project oraz Mateusz Pałka Trio. Koncert – jak większość tego typu imprez w 2020 roku – odbył się online, a transmitowany był z krakowskiego klubu Strefa na profilu facebook/jazzitupPL oraz na profilu facebook.com/StrefaKrakow. Skutecznie prowadzona internetowa promocja wydarzenia, jak też liczne udostępnienia w sieci (głównie na profilach muzyków oraz profilach wydarzeniowych i muzycznych) przyczyniły się do rekordowego poziomu oglądalności profilu „Jazz It Up”, który w tym okresie przekroczył 30 tysięcy odsłon. Okres pandemii i zamkniętych sal oraz klubów koncertowych spowodował olbrzymie zwiększenie popularności portalu i mediów społecznościowych projektu „Jazz It Up”.

Statystyki realizacji projektu:

- Oglądalność LIVE w czasie rzeczywistym – 51 osób,
- Wyświetleń koncertu – 2,9 tys.,
- Zasięg reklam – ok. 10 tys. odbiorców,
- Generalnie zasięg strony (fanpage’a) w okresie promowania i reklamowania koncertu live – 36,1 tys.

19. MAŁOPOLSKIE DNI KSIĄŻKI „KSIĄŻKA I RÓŻA”

Małopolskie Dni Książki „Książka i Róża” odbyły się 23 kwietnia 2020 roku i były specjalne, ze względu na panującą epidemię koronawirusa. W tegorocznej edycji „Książki i Róży”, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie rozdawała dodatkowe kody do platformy Legimi. W ramach akcji zorganizowane zostały warsztaty online wprowadzające do biografistyki z Marcinem Wilkiem oraz wirtualny spacer po biograficznych półkach wydawniczych z Łukaszem Wojtusikiem - dziennikarzem kulturalnym związanym z radiem TOKfm, czytającym w Księgarni pod Globusem z mieszkańcami Krakowa różne biografie, w ramach spotkań dyskusyjnych klubów czytelniczych. Dodatkowo zorganizowany został webinar z Karoliną Szlązak i Kingą Urbańską ze Stowarzyszenia Twoje Korzenie w Polsce i Firmy Your Roots in Poland na temat poszukiwań genealogicznych. Podczas spotkania można było dowiedzieć się m.in. od czego zacząć poszukiwania genealogiczne, jak prowadzić domowe archiwum i jakie ważne informacje można w nim odnaleźć. Jakie są podstawowe źródła do badań genealogicznych a także, jakie są podstawowe bazy internetowe, pozwalające prowadzić tego typu poszukiwania nie ruszając się z domu.

Dodatkową inicjatywą w ramach Małopolskich Dni Książki była zbiórka książek wśród pracowników Urzędu Marszałkowskiego dla Biblioteki Publicznej w Jodłowniku. Z powodu ulewnych deszczy w czerwcu pomieszczenia Biblioteki zostały zalane i zniszczeniu uległy tam regały, sprzęt komputerowy, a przede wszystkim księgozbiór w liczbie ponad 2 500 pozycji. Podczas zbiórki udało się zebrać 803 książki, w tym 302 książki dla dzieci i młodzieży. Pracownicy przekazali również 32 gry edukacyjne, które uzupełnią kącie zabaw dla dzieci w bibliotece.

Organizatorami Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” była Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Województwo Małopolskie.

Dobro jest w Małopolsce
razem wszyscy

ZBIÓRKA KSIĄŻEK

dla
Biblioteki Publicznej Gminy Jodłownik

MAŁOPOLSKA stop |
koronawirusowi

WSPÓŁPRACA MIĘDZYREGIONALNA

SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I SAMORZĄDOWEGO KRAJU PRESZOWSKIEGO W STARYM SĄCZU

17 stycznia 2020 roku w Starym Sączu odbyło się spotkanie przedstawicieli Samorządowego Kraju Preszowskiego i Województwa Małopolskiego z udziałem najwyższych władz regionów – Pana Witolda Kozłowskiego – Marszałka Województwa Małopolskiego oraz Pana Milana Majerski – Przewodniczącego Samorządowego Kraju Preszowskiego. W ramach działań z zakresu kultury, przedstawione zostały następujące projekty współpracy:

- GreenFilmTourism (MCK Sokół – Instytut Europa Karpat),
- Znają Sąsiedzi (MCK Sokół – Instytut Europa Karpat),
- Polonica w zasobach Archiwum Państwowego w Lewoczy IV etap (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu),
- Szlak Maryjny – Światło ze Wschodu (Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie),
- Zabytki z duszą (Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach),
- Strefa Etno-rzemiosło. Warsztaty i prezentacje twórczości ludowej (Wiejski Ośrodek Kultury w Ochotnicy Górnej).

Podczas spotkania wypracowano następujące propozycje współpracy między regionami:

- WYSTAWA – ANDY WARCHOL – w miejscowości Medzilaborce w Kraju Preszowskim znajduje się muzeum poświęcone A. Warcholowi (Andy Warhol Museum of Modern Art.). Strona słowacka zaproponowała realizację wystawy prac Andiego Warchola w jednej z placówek na terenie Małopolski. Województwo Małopolskie zaproponowało realizację wy-

stawy w dwóch przestrzeniach: Galeria BWA Sokół w Nowym Sączu oraz Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Cricoteka w Krakowie;

- WARSZTATY DLA ARTYSTÓW RZEMIEŚNIKÓW- Małopolska zaprosiła artystów rzemieślników z Kraju Preszowskiego do udziału w warsztatach, które odbywają się w Ochotnicy Górnej w Gorcach. Warsztaty trwają ok. 7 dni;
- DNI SŁOWACKIE W NOWYM SĄCZU – Małopolska zaproponowała udział artystów z Kraju Preszowskiego w organizowanych przez Instytut Europa Karpat Dniach Słowackich realizowanych w ramach projektu „Znają Sąsiedzi”;
- KONGRES KULTURY REGIONÓW- Małopolska zaproponowała uczestnictwo w Kongresie, który poświęcony jest różnym aspektom dziedzictwa kultury tradycyjnej. Przedstawiciele regionów partnerskich mogliby uczestniczyć w kongresie w charakterze prelegentów podczas paneli kongresowych, organizując promocyjne stoiska/eventy swoich regionów lub jako słuchacze i uczestnicy kongresowych wydarzeń.

Strona słowacka zaproponowała także współpracę między bibliotekami na terenie Kraju Preszowskiego i Małopolski. Ustalenie szczegółów współpracy między instytucjami kultury na następne lata zostały wstrzymane do czasu zniesienia obostrzeń epidemiologicznych.

Wszystkie planowane projekty współpracy z zakresu kultury będą dopracowywane w 2021 roku zgodnie z aktualnymi obostrzeniami epidemiologicznymi w Polsce oraz na Słowacji.

POLSKA ANIMACJA NA MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU FILMÓW ANIMOWANYCH TOFUZI W GRUZJI

Gruziński festiwal ma na celu zachęcanie do wymiany twórczych doświadczeń, poszukiwania nowych pomysłów, stylów i technologii, a także wspieranie włączania animacji gruzińskiej w globalny proces kinowy. Co roku na festiwalu goszczą też animacje z różnych krajów świata. W tym roku są to pokazy polskich produkcji przygotowane dzięki współpracy Województwa Małopolskiego i Autonomicznej Republiki Adżarii.

W programie tegorocznego festiwalu znalazł się przegląd przybliżający historię polskiej animacji, pokaz najnowszych filmów młodych twórców z Krakowa, a także wykład dr hab. Roberta Sowy z krakowskiej

ASP. To ostatnie wydarzenie przybliżyło widzom różne techniki stosowane w animacji i pomogło w samodzielnym tworzeniu filmów.

12. edycja Międzynarodowego Festiwalu Filmów Animowanych Tofuzi w Gruzji trwała od 26 do 29 października w wersji online na stronie <https://prosite.ge/>. Wszystkie wydarzenia promujące na imprezie polską animację realizowane były we współpracy Województwa Małopolskiego, Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Festiwalu Etiuda&Anima oraz Centrum Animacji w Krakowie.

WIDEOKLIP PT. „BRUNO S.” NA MIĘDZYNARODOWYM FESTIWALU FILMÓW ANIMOWANYCH W TOFUZI W GRUZJI

Województwo Małopolskie udzieliło finansowego wsparcia na produkcję 3-minutowego animowanego wideoklipu pt. „Bruno S.” do ostatniego nagrania legendarnego krakowskiego muzyka jazzowego i działacza społecznego, śp. Jerzego Michała Bożyka (1941-2019).

Wideoklip powstał do piosenki pt. „Bruno S.”, którą śp. Jerzy Bożyk nagrał w międzypokoleniowym duecie z młodą krakowską wokalistką, Yoanną Ayers. W teledysku zostały wykorzystane nagrania wideo, które zostały nakręcone w czasie ich spotkań w ciągu ostatniego roku życia artysty.

Ręcznie rysowane animacje autorstwa młodej artystki wizualnej, Maryi Yakimovich, powstały z inspiracji materiałami archiwalnymi wideo upamiętniającymi Jerzego Bożyka, a także twórczością literacką i plastyczną Brunona Schulza, do którego nawiązuje tekst wykonanej przez artystów piosenki.

Teledysk podkreśla niezwykły hart ducha, z którym śp. Jerzy Bożyk pokonywał ograniczenia związane z amputacją obu nóg, regularnie koncertując i występując także w wielu wydarzeniach dedykowanych osobom

z niepełnosprawnościami ruchowymi. Wideoklip ma na celu wyrażenie wsparcia dla twórców z niepełnosprawnościami oraz seniorów i zainspirowanie jeszcze większej ilości osób do niepoddawania się przeciwnościom losu. Projekt ten także wzmacnia potencjał sektora kreatywnego Małopolski poprzez zainicjowanie współpracy artystów z różnych dziedzin sztuki oraz stworzenie możliwości prezentacji teledysku na arenie międzynarodowej.

Wideoklip został premierowo zaprezentowany w czasie Międzynarodowego Festiwalu Filmów Animowanych Tofuzi w Gruzji w październiku 2020 roku.

W planszach końcowych wideoklipu pojawia się informacja o Patronacie Honorowym Marszałka Województwa Małopolskiego oraz o wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

Wideoklip został wyprodukowany przez Stowarzyszenie Twórczy Aktywni Kreatywni TAK! z Krakowa, które powstało na bazie działań charytatywnych, w których aktywnie uczestniczył śp. Jerzy Michał Bożyk.

PLENERY PN. „UKRAIŃSKIE ŚLADY W KRAKOWIE” DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PLASTYCZNYCH

Termin: wrzesień 2020 rok

Uczestnicy: uczniowie szkół plastycznych z Krakowa (Zespół Państwowych Szkół Plastycznych), Nowego Wiśnicza (Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Jana Matejki) i Zakopanego (Zespół Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara)

Ilość uczestników: 27 uczniów, 4 opiekunów

Ze względu na panującą pandemię nie można było w bieżącym roku zrealizować plenerów plastycznych we Lwowie. Aby jednak kontynuować zapoczątkowane 5 lat temu tradycję wyjazdów na Ukrainę, która na stałe wpisała się w wydarzenia trzech plastycznych szkół z Małopolski, zaproponowano uczniom i ich opiekunom inne, aczkolwiek bardzo ciekawe rozwiązanie. Były to plenery w Krakowie po ukraińskich śladach w tym mieście.

Okazało się bowiem, że tradycja ukraińska, a nawet Ruska jest w Krakowie bardzo bogata. Do współpracy zaproszona została działająca w Krakowie ukraińska fundacja Zustricz. Jedną z osób z fundacji – Mykoła Mańko to teolog, pisarz i licencjonowany przewodnik miejski. Jest on również specjalistą w zakresie ukraińskich śladów w Krakowie i ich powiązań historyczno-kulturalnych ze Lwowem. Mykoła Mańko zgodził się oprowadzić uczniów po Krakowie i opowiedzieć o ukraińskich śladach.

Aby zapewnić maksymalne bezpieczeństwo uczestni-

kom plenerów uczniowie każdej szkoły wraz ze swoim opiekunem spotykali się oddzielnie, w grupkach max. 9 osobowych. Grupa z Nowego Wiśnicza i Zakopanego miała zagwarantowany transport.

Na liście omawianych miejsc znalazły się:

- Dom (kamienica) architekta Lwowa – Teodora Talowskiego na rogu ul. Karmelickie i Batorego,
- Pomnik „Pamięci Bohdana Zaleskiego 1886” przedstawiający „Grupę Bojana” na Plantach krakowskich,
- Kamienica, w której mieszkał metropolita Andrzej Szeptycki (ul. Św. Jana 4),
- Cerkiew Unicka Podwyższenia Krzyża Świętego w Krakowie przy ul. Wiśnej,
- Witraż Bł. Salomei według projektu Stanisława Wyspiańskiego w kościele franciszkanów,
- Kaplica Św. Jacka w kościele dominikanów.

Wszystkie te obiekty łączą ze sobą historię i kulturę Polski i Ukrainy, a także Krakowa i Lwowa. W pierwszym dniu Mykoła Mańko oprowadził uczniów po ww. obiektach i dokładnie je omówił. Po obiedzie uczniowie przystąpili do prac plastycznych. Drugi dzień poświęcony był w całości na rysowanie, szkicowanie i malowanie. Prace plastyczne powstałe podczas pleneru zaprezentowane były na wirtualnej wystawie Powstał też katalog prac. Prace zostaną przekazane do prezentacji w Politechnice Lwowskiej w 2021 roku.

POLSKO-UKRAIŃSKIE WARSZTATY KONSERWATORSKIE „WSPÓLNIE DLA RATOWANIA PIĘKNA PRZESZŁOŚCI” – LWÓW 2020

Celem zadania jest ratowanie cennego polskiego dziedzictwa kulturowego, poprawa jego stanu zachowania i stworzenie właściwych warunków do jego efektywnej ochrony i popularyzacji. Dawny kościół Jezuitów we Lwowie pw. śś Piotra i Pawła przez ponad 60 lat pozostawał prawie zupełnie niedostępny, służył jako magazyn zbiorów Ossolineum. Od II wojny światowej nie prowadzono w nim żadnych prac remontowo konserwatorskich przez co stan jego zachowania jest bardzo zły, a w przypadku polichromii i niektórych elementów wyposażenia katastrofalny. Zaniechanie natychmiastowych, przemyślanych działań konserwatorskich doprowadzi do zupełnej degra-

dacji obiektu. Od grudnia 2011 roku świątynia służy jako cerkiew greckokatolicka. W latach 2012-2015, dzięki finansowemu wsparciu Województwa Małopolskiego oraz MKiDN, w ramach międzynarodowej współpracy koordynowanej przez konserwatorów dzieł sztuki z krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, interdyscyplinarny zespół złożony z przedstawicieli kilku instytucji i niezależnych specjalistów wykonał inwentaryzację konserwatorską. W latach 2015-2017 w ramach warsztatów przeprowadzono również prace ratunkowe i konserwatorskie przy polichromii na sklepieniu w prezbiterium.

Ukraina-projekt
„Wspólnie dla ratowania piękna przeszłości”
fot. P. Boliński, ASP

Realizowane w ramach niniejszego zadania warsztaty konserwatorskie finansowane ze środków z budżetu Województwa Małopolskiego są kontynuacją skomplikowanego procesu rozpoczętego w 2019 roku ratowania lwowskiego kościoła i obejmowały swym zasięgiem prace przede wszystkim na sklepieniu w nawie głównej. Zadanie polegało na wymianie doświadczeń między dwoma środowiskami akademickimi Lwowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Krakowskiej ASP im. Jana Matejki. Wymiana tych doświadczeń, porównanie dwóch szkół konserwacji zachodniej i wschodniej umożliwia opracowanie właściwych standardów i metod potrzebnych przy ratowaniu polichromii w kościele jak również zastosowanie ich przy innych realizacjach na terenie Ukrainy przy ratowaniu Polskiego dziedzictwa. Również próby zastosowania nowych technologii stały się ważnym etapem opracowywania spójnej koncepcji konserwacji min. polichromii we Lwowskiej świątyni. Warsztaty odbywały się w okresie od lipca do października 2020 roku. Była to już dziewiąta edycja i kontynuacja warsztatów przeprowadzonych we Lwowie.

Nad realizacją projektu czuwali pedagodzy z ASP w Krakowie: pod kierunkiem dra Pawła Bolińskiego we współpracy z przedstawicielem ASP we Lwowie Lesyiom Hanuljak. Uczestnicy zostali zapoznani z wynikami badań konserwatorskich oraz przeprowadzonymi pracami przeprowadzonych w ramach Warsztatów w poprzednich latach. Rezultaty tych badań jak również opracowane metody, które zostały wypróbowane w praktyce na freskach sklepienia w prezbiterium były teraz wypróbowywane przy malowidle w nawie głównej. Ponieważ zeszłoroczna problematyka warsztatów spotkała się z dużym zainteresowaniem w tym roku kontynuowano te same zagadnienia roz-

szerzając ich zakres. Były to przede wszystkim metody oczyszczania powierzchni, usuwania przemałówek, odsalania powierzchni malowideł oraz ich zabezpieczanie. Uczestnicy warsztatów pod opieką prowadzących uczyli się stosowania tych opracowanych metod przy konserwacji polichromii. Dzięki tym ćwiczeniom uczestnikom udało się zabezpieczyć większość malowideł na sklepieniu w nawie głównej. Poprzez proces stabilizacji podłoży z zapraw, przez iniekcję podtynkową i wykonanie uzupełnień ubytków tynków. Dzięki temu procesowi udało się odsłonić i zabezpieczyć oryginalny XVIII w. fresk autorstwa Franciszka Eksteina. W ramach warsztatów dla uczestników organizowane były liczne wykłady oraz zajęcia w innych obiektach zabytkowych, ukazujące problematykę ich konserwacji lub stanu zachowania. Uczestnicy ćwiczyli również metody badania i rozpoznawania stratygrafii nawarstwień ściennych wykonując badania sondażowe w Winnikach, lub Husakowie. Prace zostały zaakceptowane i odebrane przez międzynarodową komisję konserwatorską.

Kolejnym nowym zagadnieniem w prowadzonym w trakcie warsztatów były zajęcia z teorii i praktyki wykonywania retuszy, malowideł ściennych. Warsztaty te w oparciu o wykłady, pokazy i ćwiczenia realizowane były głównie przy malowidłach na sklepieniu nawy głównej kościoła Jezuitów we Lwowie.

Ponieważ warsztaty cieszyły się dużym zainteresowaniem w toku prowadzonych warsztatów pojawiały się kolejne zagadnienia, problemy takie jak rozwiązania konserwacji estetycznej, rekonstrukcje lub stabilizacja warunków klimatycznych. Zagadnienia te będą mogły być przedmiotem następnej edycji warsztatów konserwatorskich.

MEDIA AUDIOWIZUALNE

REGIONALNY FUNDUSZ FILMOWY W 2020 ROKU

Regionalny Fundusz Filmowy w Krakowie funkcjonuje w Małopolsce od 2009 roku, jako wspólny projekt Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków, realizowany przez Krakowskie Biuro Festiwalowe (Krakow Film Commission). Fundusz ma na celu wspieranie rozwoju produkcji filmowej w regionie poprzez dofinansowanie najciekawszych produkcji związanych z Małopolską i Krakowem.

W dotychczasowych dwunastu edycjach konkursu zgłoszonych zostało 387 wniosków, z czego 300 wniosków zostało dopuszczonych do oceny merytorycznej.

W latach 2009-2020 możliwość finansowego wsparcia otrzymały 64 filmy, w tym: 33 filmy fabularne, 24 filmy dokumentalne i 7 animacji.

Na dwanaście edycji konkursu Województwo Małopolskie przekazało łącznie 6 mln zł (500 tys. zł rocznie) w formie pomocy finansowej dla Gminy Miejskiej Kraków na realizację Regionalnego Funduszu Filmowego.

Dotychczas zrealizowane produkcje zdobywały liczne nagrody i wyróżnienia, m.in. „Mała Matura 1947” w reż. Janusza Majewskiego, „Uwikłanie” Jacka Bromskiego, „Droga na drugą stronę” w reż. Ancy Damian, „Obława” w reż. Marcina Krzyształowicza, „Nieulotne” Jacka Borcucha, „Lekarze” w reż. Tomasza Wolskiego, „Pod mocnym aniołem” w reż. Wojciecha Smarzowskiego, „Kler” w reż. Wojciecha Smarzowskiego czy „Ikar. Legenda Mietka Kosza” w reż. M. Pieprzycy.

W 2020 roku Województwo Małopolskie przeznaczyło 500 tys. zł na wsparcie produkcji filmowych związanych z Małopolską. Nabór wniosków trwał do 18 maja. 4 września Komisja w jawnym głosowaniu zdecydowała o przyznaniu dofinansowania następującym produkcjom filmowym:

- „Prime Time” – prod. Watchout – 250 tys. zł,
- „Ziemia” – prod. Fundacja Instytutu – 50 tys. zł,
- „Delegacja” – prod. Koi Studio – 290 tys. zł,
- „Zakopiańscy Dżentelmeni” – prod. Koi Studio – 308 tys. zł,
- „Gonave” – prod. Kraków Film Klaster – 45 tys. zł,
- „Częstotliwość” – prod. SFP – 22 tys. zł,
- „Miriam from Poland” – prod. Anagram Film – 35 tys. zł.

W związku z niepewną i niezamkniętą strukturą finansowania projektu oraz niemożliwością realizacji w tym roku zdjęć do projektu z powodu pandemii COVID-19, Krakowskie Biuro Festiwalowe, na wniosek producenta, odstąpiło od negocjacji umowy koprodukcyjnej z firmą KOI STUDIO realizującą film pt. „Zakopiańscy Dżentelmeni”. W związku z tym faktem z posiedzenia Komisji Konkursowej podjęto negocjacje z producentami projektów, które znalazły się na liście rezerwowej i przekazano następujące dotacje:

- „Podróż” firmy Balapolis – 194 tys. zł,
- „Do ślubu” firmy Staron Film – 114 tys. zł.

PREMIERY FILMOWE 2020

xABo Książd Boniecki, reż. Aleksandra Potoczek

Film pt. „xABo: Książd Boniecki” otrzymał wsparcie w ramach Regionalnego Funduszu Filmowego w Krakowie w 2019 roku w wysokości 50 000 zł netto. Premiera filmu odbyła się online w dniu 5 czerwca 2020 roku podczas 60. edycji Krakowskiego Festiwalu Filmowego, tam też dostał specjalną nagrodę – Nagrodę im. Macieja Szumowskiego za szczególną wrażliwość na sprawy społeczne. Film trafił do kin 24 lipca 2020 roku (liczba widzów w kinie do grudnia 2020 roku wyniosła 13 000).

Film „xABo” był pokazywany m.in.:

- 27. Ińskie Lato Filmowe (7-16.08),

- pokaz specjalny w Pile z udziałem twórców (18.09),
  - Opolskie Lamy – pokaz z udziałem twórców; pokaz w sekcji DOKUMENTALNA ODSŁONA KINA (3.10),
  - Off Cinema Festival – pokaz w sekcji SEZON (18.10),
  - Toffifest – pokaz z udziałem reżyserki i spotkanie z Książdem Bonieckim (online) – sekcja MUST SEE MUST BE (19.10),
  - Festiwal Mediów „Człowiek w zagrożeniu” – pokaz online na platformie cyfrowej dafilms.pl (24-28.11).
- Od grudnia film rozpoczął życie na platformach VOD.

MONITORING ZJAWISK W KULTURZE

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA „MAŁOPOLSKA 2030”

Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji aktywnie uczestniczył w pracach nad zaktualizowaniem dotychczas wypracowanych zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, podjętych w związku z pojawieniem się epidemii koronawirusa Covid-19. Skutki pandemii odczuwalne we wszystkich obszarach życia wpłynęły na weryfikację przyszłych priorytetów i działań polityki rozwoju województwa.

W Strategii szczególny nacisk położono m.in. na zagadnienia związane ze wzmocnieniem obecności kultury w sieci poprzez takie działania:

- Wzmocnienie, tworzenie i upowszechnianie zjawisk kulturalnych w sieci poprzez rozwój infrastruktury cyfrowej podmiotów kultury.
- Tworzenie alternatywnej oferty on-line dziedzictwa kulturowego Małopolski, w tym bibliotek cyfrowych upowszechniających wiedzę i zasoby podmiotów kultury, twórców i artystów Małopolski, z uwzględnieniem zasobów niematerialnego dziedzictwa kulturowego.
- Intensyfikacja działań marketingowych i promocyjnych podmiotów działających w obszarze kultury i dziedzictwa.
- Wzmacnianie kondycji finansowej i atutów konkurencyjności podmiotów sektora kultury, w tym instytucji kultury, poprzez rozwój sprzedaży produktów tych podmiotów w Internecie.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” została przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego nr XXXI/422/20 z dnia 17 grudnia 2020 roku Tematy poświęcone kulturze i dziedzictwu znajdują się w obszarze I MAŁOPOLANIE.

Główne kierunki działań to: Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego; Wzmocnienie edukacji kulturalnej; Zmiana jakości usług i dostosowanie oferty kultury do zmieniających się potrzeb odbiorców; Zachowanie i budowa tożsamości mieszkańców w oparciu o potencjał innowacyjny i tradycję; Wzmocnienie obecności kultury w sieci; Prezentacja i promocja kultury regionów Europy i świata, w szczególności regionów partnerskich Małopolski.

Przedsięwzięcia strategiczne przypisane do kierunku polityki rozwoju Kultura i dziedzictwo:

- Muzea domowe,
- Małopolskie dwory, zamki i grody – „zielona” odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych,
- Wirtualne Muzea Małopolski,
- Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon,
- Centrum Muzyki w Krakowie.

Z całością dokumentu Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” można zapoznać się poprzez: <https://www.malopolska.pl/strategia-2030>

RAPORTY – UDZIAŁ DEPARTAMENTU KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I PROMOCJI

CYKLICZNY RAPORT PN. NOWE PRZESTRZENIE KULTURY. ANALIZA EFEKTÓW INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji we współpracy z 10 instytucjami kultury województwa małopolskiego przeprowadził badanie ankietowe oraz opracował raport dotyczący wykorzystania nowych przestrzeni kultury, które zostały dofinansowane z Funduszy Europejskich. Badaniem zostały objęte m.in. dwa projekty partnerskie – SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu oraz Przy wiejskiej drodze – w rytmie pracy dawnych zakładów przemysłowych i pracowni rzemieślniczych. Poprzez kwestionariusz przygotowany przez Departament możliwe było zbadanie efektów inwestycji w instytucjach kultury województwa małopolskiego za 2019 roku. W raporcie pojawiły się nowe zagadnienia dotyczące m.in.: działalności edukacyjnej, aktywności w internecie, działalności na rzecz otwartości na oczekiwania społeczności lokalnych oraz świadectw dostępności w ramach projektu Małopolska. Kultura wrażliwa. Raport oraz jego dane mogą stanowić inspirację przy planowaniu i projektowaniu kolejnych inwestycji, również przy realizacji projektów kulturalnych w nowych przestrzeniach. Na podstawie zebranych informacji możliwe jest prowadzenie dialogu z instytucjami kultury oraz programowanie działań na rzecz wzrostu efektywności podejmowanych działań, w tym m.in. niwelowania różnic między kosztami a przychodami wynikającymi z rozbudowy i modernizacji posiadanej infrastruktury.

Z raportem można się zapoznać poprzez:

<https://www.malopolska.pl/dla-mieszkanca/kultura-i-dziedzictwo/inwestycje-w-kulturze/nowe-przestrzenie-kultury>

RAPORT ZA 2019 ROK KULTURA, DZIEDZICTWO NARODOWE I PROMOCJA

Raport stanowi podsumowanie najważniejszych wydarzeń i zjawisk w dziedzinie kultury, które miały

miejsce w Małopolsce oraz informujący o podjętych działaniach Samorządu Województwa Małopolskiego, m.in. o programach w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego skierowanych do organizacji pozarządowych, podmiotów kościelnych i innych uczestników działających w sferze kultury; zawiera zwięzłe podsumowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury z wyszczególnieniem najważniejszych programów i inicjatyw realizowanych przez jednostki kultury; jak i informacje o nagrodach przyznawanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury. Wersja elektroniczna raportu została zamieszczona na www.malopolska.pl

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ZA 2019 ROK

Raport opracowany zgodnie z art. 34a ustawy o samorządzie województwa. Część w raporcie poświęcona Programowi Strategicznemu Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego została przygotowana siłami własnymi Departamentu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji.

- Również siłami własnymi Departamentu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji opracowano rozdział KULTURA do RAPORTU WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE 2020. Raport dostępny jest na: <https://www.malopolska.pl/publikacje/rozwoj-regionalny/wojewodztwo-malopolskie-2020>

SZANSA NA POZYSKANIE DODATKOWEGO WSPARCIA FINANSOWEGO SEKTORA KULTURY

Podjęto kroki, w celu pozyskania dodatkowych środków zewnętrznych wspierających realizację projektów inwestycyjnych w obszarze kultury:

1. Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji brał aktywny udział w przygotowaniu propozycji przedsięwzięć zgłoszonych przez Województwo Małopolskie do dofinansowania w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększe-

nia Odporności (RFF). Podstawą uzyskania wsparcia w ramach tego instrumentu jest przedstawienie Komisji Europejskiej Krajowego Planu Odbudowy (KPO), określającego reformy i inwestycje wzmacniające potencjał wzrostu i odporności gospodarczej i społecznej państwa oraz zwiększające spójność terytorialną. Z obszaru kultury zgłoszono następujące przedsięwzięcia:

- Małopolski dwór – „zielona” odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych;
  - Wirtualne Muzea Małopolski;
  - Waloryzacja zabytkowego Gmachu Głównego Muzeum Archeologicznego w Krakowie dla wzmocnienia funkcji muzealnych.
2. W ogłoszonym przez Prezesa Rady Ministrów naborze (I i II tura) wniosków o wsparcie dla jednostek samorządu terytorialnego w ramach dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (RFIL) projektów inwestycyjnych z obszaru kultura Województwo Małopolskie zgłosiło 17 wniosków na łączną oczekiwaną kwotę wsparcia ponad 14,3 mln zł. Pozyskanie przez Województwo Małopolskie dodatkowego wsparcia finansowego z budżetu państwa w znaczący sposób wsparłoby prowadzone przez Samorząd Województwa Małopolskiego działania w różnych obszarach, w tym inwestycje realizowane w obszarze kultury. Wnioski przygotowane zostały przez Departament KDP przy współudziale instytucji kultury województwa małopolskiego prowadzących wieloletnie projekty inwestycyjne.

WZMACNIANIE WIZERUNKU MAŁOPOLSKI

Realizacja własnych działań promocyjnych o charakterze kulturalnym oraz wspieranie najbardziej rozpoznawalnych projektów ma na celu wielowymiarową promocję regionu wzmacniającą wizerunek Małopolski. W związku z trwającą pandemią organizowanie wydarzeń kulturalnych w 2020 r. zostało w znacznym stopniu ograniczone, a niektóre wydarzenia zostały odwołane.

DZIAŁANIA WŁASNE

• Święto Małopolski

Ustanowienie Święta Małopolski to inicjatywa samorządu województwa, którego celem jest budowanie silnej wspólnoty Małopolan i umacnianie tworzących jej więzów oraz promocja walorów naszego regionu wśród samych mieszkańców regionu. Małopolanie po raz pierwszy obchodzili swoje święto w 2009 roku. Na Święto Małopolski w 2009 roku., Samorząd Województwa Małopolskiego wybrał dzień 10 czerwca dla upamiętnienia trzech ważnych rocznic: 30-lecia mszy papieskiej na krakowskich Błoniach, 20-lecia wolnej Polski i 10-lecia Samorządu Regionalnego.

W tym roku w związku z pandemią koronawirusa organizacja wydarzenia została przeniesiona z czerwca na koniec roku. 8 grudnia 2020 roku w Sanktuarium Św. Jana Pawła II Wielkiego w Krakowie odbyła się uroczysta msza święta wieńcząca obchody Święta Małopolski. Na zakończenie nabożeństwa Marszałek Witold Kozłowski oraz metropolita krakowski ks. arcybiskup Marek Jędraszewski wręczyli Nagrodę Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor. W trakcie uroczystości przyznano również Medale Honorowe za Zasługi dla Województwa Małopolskiego. Wśród laureatów Złotych Medalii Honorowych za Zasługi dla Województwa Małopolskiego 2020 znaleźli się min. Andrzej Lis – krwiodawca, Śp. Szymon Łytek – samorządowiec, Kpt. Stefan Kulig – kombatant. Medal Honorowy za Zasługi dla Województwa Małopolskiego jest najwyższym wyróżnieniem wojewódzkim, przyznawanym od 2011 r., mającym na celu uhonorowanie osób, organizacji i instytucji, które w sposób szczególny przyczyniają się do rozwoju województwa małopolskiego na różnych płaszczynach, m.in. politycznej, gospodarczej, społecznej, kulturalnej i sportowej. Szczególnie uroczystym punktem wydarzenia było wręczenie Nagrody Województwa

Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor. W roku 2020 – w ramach III edycji Nagrody Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor – Zarząd Województwa Małopolskiego zgodnie z rekomendacją Kapituły Nagrody, przyznał ją Szpitalowi Uniwersyteckiemu w Krakowie, a to zaszczytne wyróżnienie odebrał Marcin Jędrzychowski, dyrektor Szpitala Uniwersyteckiego. Nagroda Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor jest nagrodą finansową, której wysokość wynosi równowartość 450 tys. zł. Nagroda przyznawana jest raz na rok osobom fizycznym lub prawnym, które swoją działalnością przyczyniają się do budowania płaszczyzn porozumienia dla różnych społeczności, postaw otwartych na inne kultury, przezwyciężających stereotypy oraz skierowanych na poznawanie i współistnienie z drugim człowiekiem, uwzględniające całokształt dokonań lub jednostkowe osiągnięcia w duchu nauczania i działania Św. Jana Pawła II. Uroczystości towarzyszyła oprawa muzyczna artystów scen polskich – wykonawców hymnu „Nie zastąpi Ciebie nikt”, nagranych w 100. rocznicę urodzin św. Jana Pawła II.

• Forum Ekonomiczne

To największe w Europie spotkanie przedstawicieli świata gospodarczego, biznesu i polityki. W związku z pandemią, w tym roku wyjątkowo i jednorazowo zostało przeniesione do Karpacza. Mimo zmiany lokalizacji, Małopolska pozostała głównym partne-

Święto Małopolski 2020
fot. Archiwum UMWM

Forum Ekonomiczne 2020
fot. Archiwum UMWM

rem Forum Ekonomicznego. „Europa po pandemii: Solidarność, Wolność, Wspólnota?” – to przesłanie przyświecało uczestnikom Forum Ekonomicznego 2020. Wszystkie działania promocyjne jak również wydarzenia towarzyszące sygnowane były logo partnerskim, utworzonym z logo województwa oraz Fundacji Instytut Studiów Wschodnich. W 2020 roku Małopolska Strefa Spotkań zorganizowana zastała pod hasłem „Małopolska.Stop Koronawirusowi”. W Małopolskiej Strefie Spotkań odbyło się łącznie 9 paneli dyskusyjnych z udziałem członków Zarządu oraz zaproszonych gości, znanych osobistości świata polityki, kultury, gospodarki. Działania promocyjne realizowane były także podczas Forum Inwestycyjnego, Forum Regionów oraz Forum Młodych Liderów. W ramach forum odbyło się niemal 200 paneli dyskusyjnych, seminariów poświęconych przede wszystkim tematyce gospodarczej oraz wydarzeń specjalnych. W spotkaniach wzięło udział ok. 2 tys. uczestników, ponad 230 akredytowanych dziennikarzy przeprowadzało relacje z obrad.

• **100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II**

Kampania obejmowała stworzenie, z okazji 100. rocznicy urodzin Papieża Polaka, dedykowanego serwisu papieskiego, który zawierał m.in. kalendarium życia oraz biogram św. Jana Pawła II. Serwis zawierał również informacje na temat wydarzeń organizowanych z tej okazji w całym regionie przez instytucje kultury województwa małopolskiego. Obok działań

w internecie odbyła się także, zorganizowana w październiku, kampania outdoorowa z dedykowanym layoutem. W ramach tych działań w przestrzeni, w 18

miejsowościach w całej Małopolsce, pojawiło się 45 dedykowanych billboardów oraz 2 obrandowane tramwaje w Krakowie.

• **Dożynki Prezydenckie 2020**

Małopolska prezentuje się corocznie podczas Dożynek Prezydenckich w Spale. Zwyczajowo wydarzeniu towarzyszy szereg atrakcji m.in. konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy o Nagrodę Prezydenta RP, występy zespołów ludowych, degustacje, a także Miasteczko Regionów. W 2020 roku, z uwagi na COVID-19, wydarzenie odbyło się w ograniczonym wymiarze na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego w Warszawie, gdzie Małopolska otrzymała I miejsce w konkursie na najładniejszy wieniec dożynkowy. Województwo Małopolskie reprezentowała grupa z Poręby Radnej.

• **Dobro jest w Małopolsce. Prosto z serca**

Województwo Małopolskie wspólnie z Caritas Archidiecezji Krakowskiej oraz Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie realizowało świąteczną odsłonę kampanii Dobro jest w Małopolsce, tym razem pod hasłem Prosto z serca. Ze względu na pandemię, Boże Narodzenie było w tym roku zupełnie inne. Nie wszystkim było dane spotkać się w rodzinnym gronie, zasiąść przy świątecznym stole i podzielić się opłatkiem. Pokazano, że są oso-

Dożynki Prezydenckie 2020
fot. Ł. Kieroński

by, które o nich myślą, że Dobro jest w Małopolsce”, a nasza pomoc płynie „Prosto z serca”. Taka właśnie idea przyświecała świątecznej akcji Województwa. Małopolska przygotowała na święta upominki dla podopiecznych z małopolskich domów dziecka. Dzieci znalazły w paczkach zabawki, gry, maskotki, klocki, zestawy kosmetyków, słodycze. W akcję włączyły się również małopolskie instytucje kultury, które wzbogaciły upominki swoją ofertą. Świąteczne niespodzianki trafiły także do osób z niepełnosprawnościami, podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej, prowadzonych przez Caritas w Małopolsce. Samotne i chore osoby żyjące w małopolskich domach opieki społecznej otrzymały dedykowane, indywidualne kartki świąteczne pisane prosto z serca. Pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, tym drobnym gestem chcieli sprawić, by podopieczni poczuli namiastkę tego magicznego czasu. Zachęcano również do włączenia się w Wigilijne Dzieło Pomocy Dzieciom i ustawienia na wigilijnym stole świecy Caritas. Można było także wesprzeć prowadzoną w Krakowie Kuchnię św. Brata Alberta- bezpłatną jadłodajnię

dla osób bezdomnych i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W ramach kampanii Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego wspólnie z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa zorganizował świąteczną zbiórkę krwi. Przed budynkiem urzędu czekał na pracowników krwiobus, w którym chętni mogli oddać krew dla potrzebują-

Cavaliada
fot. Archiwum UMWM

cych. Małopolska wspierała również akcję oddawania osocza przez ozdrowieńców. W ramach kampanii, jak co roku Marszałek Województwa Małopolskiego spotkał się z podopiecznymi domu dziecka ze Żmiącej, zorganizowanego tym razem w formule online. W całej Małopolsce zaprezentowano świąteczne billboardy. Akcja prowadzona była także na stronie internetowej i fanpagu Małopolski.

PROJEKTY PARTNERSKIE

Współpraca z partnerami realizującymi najbardziej rozpoznawalne festiwale w regionie zakłada wizerunkową obecność Małopolski jako Partnera, podczas największych i najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Małopolsce. Wspierane są wydarzenia o długoletniej tradycji, posiadające uznaną renomę, dużą popularność wśród uczestników oraz zapewniające szeroki zakres usług promocyjnych. W 2020 r. województwo małopolskie w ramach projektów partnerskich włączyło się w następujące wydarzenia:

• Cavaliada Tour

Małopolska edycja wydarzenia odbyła się w dniach 20-23 lutego w TAURON Arenie w Krakowie. Cavaliada Tour to największy cykl halowych zawodów międzynarodowych autoryzowany przez Międzynarodową Federację Jeździecką (FEI), które odbywają się w czterech miastach: Poznaniu, Lublinie, Krakowie i w Warszawie. Cavaliada to jedyne zawody w kraju, podczas których można zobaczyć cztery konkurencje jeździeckie w jednym miejscu i w jednym czasie. Przez cztery dni rywalizują ze sobą zawodnicy skoków przez przeszkody, WKKW, ujeżdżenia i powożenia. Dodatkowo rozgrywany jest konkurs dla dzieci na kucach – CAVALIADA Future. Głównym celem CAVALIADY jest popularyzacja jeździectwa w Polsce przede wszystkim jako dyscypliny sportowej, ale również jako formy rekreacji i aktywnego spędzania czasu wolnego. Nieodłącznym elementem każdej CAVALIADY jest szereg pokazów i atrakcji dla publiczności. Od prezentacji koni arabskich, przez finałowe rozgrywki zaprzęgów huculskich o Kryształową Kulę po Ogólnopolski Cempionat Koni Ras Szlachealnych w Skokach Luzem.

Największe zainteresowanie ze strony publiczności wzbudza konkurs Venus vs. Mars, Duża Runda i Potęga Skoku, Speed & Music i finał Średniej Rundy, a także Grand Prix. Najbardziej widowiskowe są zaś wyścigi czterokonnych zaprzęgów. Ważną częścią Cavaliady Tour jest bogaty program rozrywkowy. Piękno i precyzja najtrudniejszych elementów ujeżdżeńiowych w magicznej aranżacji muzyki filmowej oraz energetyczne i szalone ewolucje na koniach w pełnym galopie w rockowym klimacie tworzą niepowtarzalny klimat. Nie brakuje również naturalnego jeździectwa pokazującego więź łączącą konia z człowiekiem. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

• Góralski Karnawał w Bukowinie Tatrzańskiej

48. edycja wydarzenia odbyła się w dniach 6-9 lutego. W części konkursowej wystąpiło 46 grup kołędniczych z województw: lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i śląskiego. Nagrodę grand prix, Złotego Turonia zdobyła grupa kołędnicza „Żywa Szopka” z Lubomierza. W wieczornych zmaganiach komisja oceniła 59 par tanecznych oraz 10 zespołów w konkursie tańca zbójnickiego. Pierwsze miejsce wraz z Ciupagą Zbójnicką wytańczył zespół „Zbójnicek” z Zębu. Wśród tańczących par jurorzy wyróżnili dyplomami ponad 30. W sobotę pod Domem Ludowym

Góralski Karnawał
fot. Bukowińskie Centrum Kultury
Dom Ludowy

miłośnicy czworonogów spotkali się na X Zimowej Krajowej Wystawie Polskich Owczarków Podhalańskich. W niedzielę prym wiodły atrakcje w plenerze czyli Kumoterki. 48. Góralskiemu Karnawałowi tradycyjnie towarzyszyła Wystawa Twórczości Ludowej, w której zgromadzono ponad 200 eksponatów, a także zawody strzeleckie o „Turoniowy Róg”. Góralski Karnawał przyczynia się do promowania, rozpowszechniania i rozwijania kultury ludowej, a w szczególności kultury Podhala, wyrażanej w tradycyjnym kolędowaniu, pieśniach, tańcu i muzyce, to największa tego typu impreza folklorystyczna w Polsce. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

Royal Opera Festival
fot. Stowarzyszenie Passionart

• Royal Opera Festival

II edycja Royal Opera Festival odbyła się w dniach 30 sierpnia - 11 października w Wadowicach, Kąsnej Dolnej oraz Poznaniu. W tym roku pandemia koronawirusa wymusiła na Organizatorze dostosowanie programu i formuły festiwalu do wprowadzonych ograniczeń i obostrzeń. Nie była możliwa realizacja wszystkich pierwotnie zaplanowanych wydarzeń, które miały się odbyć przy udziale licznie zgromadzonej

Festiwal Kultury Żydowskiej
fot. Stowarzyszenie Festiwal
Kultury Żydowskiej

widowni. Festival rozpoczął się 30 sierpnia w Bazylice Mniejszej Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach koncertem z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II. Mszę F-Dur Józefa Michała Ksawerego Poniatowskiego wykonało 4 solistów, Górecki Chamber Choir oraz Orkiestra Symfoniczna Passionart. Kolejnym wydarzeniem był koncert najsłynniejszych arii i duetów operowych „Vivat Opera”, który odbył się dnia 4 września w Centrum Paderewskiego w Kąsnej Dolnej w wykonaniu trojga solistów z towarzyszeniem fortepianu. Druga edycja Festivalu zakończyła się 11 października w Farze Poznańskiej Mszą F-Dur Józefa Michała Poniatowskiego w wykonaniu czworga solistów, Orkiestry Symfonicznej Passionart, Górecki Chamber Choir oraz Chóru Filharmonii Krakowskiej. Kwota dofinansowania: 25 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

• Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie

Województwo Małopolskie było Partnerem Prologu 30. FKŻ w dniach 20 sierpnia- 18 grudnia. Tematem Prologu był Ogień – jako siła skupiająca ludzi wokół siebie, przynosząca ciepło, rozświetlająca mroki nocy. Podczas Prologu 30. FKŻ odbyło się 80 wydarzeń, które dzięki transmisjom internetowym trafiły do 1 229 778 osób na całym świecie! Na program najdłuższego FKŻ w historii złożyło się: 14 wydarzeń muzycznych (koncertów, imprez DJ-skich, słuchowisk), 22 wykłady, w tym 8 spotkań w ramach Programu Literackiego, 5 warsztatów, 3 zwiędzania, a nawet ... chanukowe śniadanie szabatowe (z dostawą do domu)! Opublikowano 17 podcastów, 4 rekomendacje współczesnych książek izraelskich i 14 playlist przyjaciół FKŻ. Na specjalne zamówienie FKŻ powstało 47 wydarzeń. Do Prologu zostało zaproszonych 146 artystów, instruktorów, wykładowców i twórców z 5 krajów: Polski, Izraela, Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Turcji. Wszystkie z tych 80 wydarzeń były prezentowane online: na stronie internetowej FKŻ, kanale na YouTube oraz na Facebooku i Spotify. Kwota dofinansowania: 30 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

• Jazz Contest Tarnów

13. edycja wydarzenia odbyła się w dniach 12 listopada- 16 grudnia. W związku z pandemią koronawirusa, w tym roku nie było możliwości zorganizowania festi-

walu w dotychczasowej formie, nie przeprowadzono warsztatów i konkursu dla jazzującej młodzieży, sytuacja nie pozwoliła także na organizację koncertu gwiazdy muzyki jazzowej. W ramach tej edycji została zorganizowana konferencja naukowa w formie online pn. Tribute to Jazz, nawiązująca do wieloletniej festiwalowej tradycji. Podczas konferencji swoje wykłady na temat historii jazzu wygłosili profesorowie z Akademii Muzycznej w Krakowie, Akademii Muzycznej w Katowicach, Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Odbyły się m.in.: wykłady oraz panel dyskusyjny poświęcone: życiu i twórczości Charlie Parkera w setną rocznicę urodzin, innowacje w grze na saksofonie Charlie Parkera; Dave’owi Brubeckowi – w setną rocznicę urodzin oraz Lyle Mays’owi. Kwota dofinansowania: 20 000 zł w ramach zakupu przez województwo małopolskie usług promocyjnych.

• Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem

Prestżowa i uznana impreza folklorystyczna, ceniona zarówno w kraju jak i poza jego granicami. Wydarzenie stanowi okazję do spotkania z bogactwem góralskiej tradycji, muzyki, śpiewu, tańca, strojów, rzemiosła i kuchni. W minionym roku z powodu panującej pandemii dotychczasowa formuła festiwalu nie była możliwa do realizacji. Dlatego też w dniach 16-22 sierpnia odbyła się specjalna edycja Międzynarodowego Festiwalu Folkloru Ziem Górskich pod nazwą „Górale świata sercem w Zakopanem”, która stanowiła preludium 52. Festiwalu przełożonego na rok 2021. Ze względu na panującą epidemię, zespoły zagraniczne zaproszone do prezentacji programów w formie zdalnej, z transmisją w wiosce festiwalowej oraz na stronie internetowej MFFZG. W programie festiwalu znalazły się wydarzenia rozpoczynające i kończące festiwal, tj. inauguracyjna msza św., parady przejazd ulicami Zakopanego i krótkie występy regionalne zespołów gospodarzy, a na zakończenie ekumeniczna modlitwa o pokój w oprawie góralskiej. W wiosce festiwalowej zorganizowano Kiermasz Sztuki Ludowej i Rzemiosła Artystycznego, nie zabrakło warsztatów regionalnych dla dorosłych oraz animacji folklorystycznych dla dzieci. W sposób wirtualny zaprezentowane zostały otwarte pracownie podhalańskich artystów, muzea i galerie. Kwota dofinansowania: 30 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

Międzynarodowy Festiwal Folkloru Ziem Górskich
fot. Archiwum UMWM

• **Festiwal Folkloru Polskiego „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej**

To najstarszy w regionie konkurs sprzyjający zachowaniu gwary góralskiej i prawdziwe święto polskiej kultury ludowej. 54. edycja festiwalu odbyła się w dniach 13-16 sierpnia i została tradycyjnie otworzona paradnym przejazdem przez Bukowinę Tatrzańską. Głównym elementem tegorocznej edycji wydarzenia był ogólnopolski konkurs gawędziarzy, instrumentalistów, śpiewaków, drużbów i starostów weselnych. Bukowińskie Buki, Złote, Srebrne i Brązowe Spinki Góralskie to nagrody, które czekały na laureatów zgłoszonych do udziału w konkursie. W tym roku, ze względu na pandemię, publiczność mogła oglądać występy konkursowe wyłącznie na telebimie zlokalizowanym przed Domem Ludowym, a także on-line na stronie internetowej festiwalu. Kwota dofinansowania: 30 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

Sabałowe Bajania- otwarcie
fot. Archiwum UMWM

• **Międzynarodowy Festiwal „Muzyka na Szczytach”**

Odbywający się w Zakopanem nieprzerwanie od 2009 r., wpisał się już na stałe w kalendarz kulturalny miasta i regionu. Nazwa wydarzenia nawiązuje nie tylko do krajobrazu, w jakim odbywa się festiwal, ale także do jego wysokiego poziomu artystycznego. „Muzyka na Szczytach” promuje polskich twórców – artystów, kompozytorów, muzyków oraz polską kulturę wśród publiczności rodzimej i zagranicznej. XII edycja wydarzenia, które odbyło się w dniach 12-19 września, ze względu na ograniczenia związane z epidemią zrealizowana została w formule łączonej. Organizatorzy zaplanowali 8 koncertów, które odbyły się w wybranych miejscach Zakopanego tj. kościół św. Krzyża, Teatr Witkacego, kościół „na Pęksowym Brzyzku” z udziałem artystów i publiczności wskazanych w programie wydarzenia. Podczas każdego koncertu prowadzona była transmisja on-line wydarzenia. W ramach festiwalu, oprócz koncertów odbyły się także spektakle teatralne, wystawy, projekcje filmów, wydarzenia muzyczne dla dzieci oraz rozmowy z artystami z udziałem dziennikarzy muzycznych. Kwota dofinansowania: 50 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

Muzyka na Szczytach
fot. Archiwum UMWM

Festiwal Piosenki „Integracja Malowana Dźwiękiem” to ważne wydarzenie, pozytywnie wpływające na wizerunek Małopolski, jako Regionu zaangażowanego w przedsięwzięcia dotyczące osób niepełnosprawnych. Festiwal cieszy się dużym zainteresowaniem i jest rozpoznawalny w kraju, o czym świadczy udział w nim wielu najbardziej cenionych w Polsce artystów. Kwota dofinansowania to: 100 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

• **Festiwal Piosenki „Integracja Malowana Dźwiękiem”**

13. edycja wydarzenia odbyła się w dniach 5-8 października w Bochni. W tegorocznym wydaniu uczestnicy startowali w trzech kategoriach: integracyjny duet muzyczny, zespół muzyczny i kabaret. W ramach festiwalu odbyły się trzy wydarzenia towarzyszące: „Muzyka i obraz” – 5 października festiwal zainaugurował wernisaż prac niesamowitego artysty malującego ustami- Walerego Siejtbatałowa oraz recital Alicji Węgorzewskiej, „Muzyka i teatr” – 7 października w kościele pw. św. Pawła Apostoła aktorzy z Teatru EXIT z Krakowa odegrali wyjątkowy spektakl pt. „Pieśń nad Pieśniami”, warsztaty z uczestnikami festiwalu w tym roku prowadzili artyści: Izabela Trojanowska, Alicja Węgorzewska, Wojciech Cugowski oraz Ania Rusowicz i Dorota Miśkiewicz. 8 października odbyła się Gala Laureatów podczas której zaprezentowano publiczności efekty prac warsztatowych podczas przesłuchań konkursowych.

• **Summer Music Festiwal Wieliczka**

14. edycja z powodu pandemii koronawirusa była nieco skromniejsza, zorganizowano tylko pięć koncertów, ale równie zachwycająca jak festiwalowe spotkania z lat poprzednich. Jak co roku na dziedzińcu Zamku Żupnego w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka zaprezentowano różnorodne gatunki muzyki od piosenek francuskich i kabaretowych, po muzykę filmową i utwory kompozytorów z dynastii Straussów w najlepszym wykonaniu. Kwota dofinansowania: 25 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie. Koncert kapeli Maliszów
fot. Archiwum UMWM

• Międzynarodowe Warsztaty Gitarowe w Lanckoronie

To projekt, który stanowi innowacyjną formę rozwijania umiejętności gry na gitarze. Oprócz doskonalenia warsztatu uczestników duży nacisk kładziony jest na kształtowanie ich wrażliwości artystycznej i poszerzanie horyzontów twórczych poprzez udział w dodatkowych zajęciach z innych dyscyplin sztuki (m.in. warsztaty teatralne, filmowe, plastyczne, wernisaże i wieczory poetyckie). Warsztaty to także uczta dla melomanów. Zajęciom warsztatowym towarzyszą ogólnodostępne koncerty wirtuozów gitary, a także interesujących, tworzących niestandardową muzykę

zespołów. Projekt rozwija, wspiera i upowszechnia umiejętność gry na gitarze również w zapomnianych, regionalnych stylach muzycznych. Tegoroczna, trzynasta edycja Warsztatów odbyła się między 19 a 26 lipca w Lanckoronie, w której udział wzięła ograniczona liczba aktywnych uczestników (30 osób) ze względu na sytuację związaną z epidemią COVID-19. Wszyscy uczestnicy warsztatów wystąpili w koncertach finałowych na Rynku w Lanckoronie, podczas finału warsztatów 25 lipca. Kwota dofinansowania: 10 000 zł w ramach zakupu przez Województwo Małopolskie usług promocyjnych.

**AKTYWNOŚĆ
INSTYTUCJI
KULTURY
WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO**

INSTYTUCJE ARTYSTYCZNE

TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Całoroczny Festiwal Wyspiański Wyzwała – w 2020 r. odbyła się premiera oraz wydarzenia dodatkowe inspirowane twórczością Stanisława Wyspiańskiego:
- (7.02) premiera spektaklu Juliusza Słowackiego *Balladyna* w reż. Pawła Świątka,
- (14.09) po rewitalizacji otwarto plac na którym stoi Teatr Słowackiego – Plac św. Ducha, w ramach uświetnienia tego wydarzenia powstało słuchowisko Jakuba Roszkowskiego i Mateusza Biertery Duch Placu.

Do tego przez cały rok odbywały się spotkania teatralno-filozoficzne z cyklu „Sztuka Myślenia”. Kuratorzy cyklu: Piotr Augustyniak i Bartosz Szydłowski rozmawiają z myślicielami, filozofami, naukowcami o współczesnej Polsce poprzez pryzmat myśli Stanisława Wyspiańskiego. (10 spotkań).

- „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale” Wojciecha Bogusławskiego i Jana Stefani w reż. Cezarego Tomaszewskiego (premiera 12.12)
- Premiera spektaklu Napiórkowskiego/Szyngiera/Wlekłego „Jedzonko” w reż. Katarzyny Szyngiera (premiera 11.09)
- Inauguracja Sceny Bank Opowieści w krakowskim oddziale NBP i premiera spektaklu „Piotruś Pan i Jakub Hak” w reżyserii Magdaleny Miklasz (premiera: 29.10). Scena Bank Opowieści to nowa, dedykowana dla dzieci i młodzieży przestrzeń teatralna w Krakowie. To kameralna przestrzeń (widownia na około 150 miejsc), położona w samym sercu starożytnego miasta. Projekt we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim. Maciej Podstawny „Piotruś Pan i Jakub Hak” reż. Magdalena Miklasz

PREMIERY (9)

PREMIERY NA DUŻEJ SCENIE (2)

- BORN BY BONEY M, reż. Krzysztof Głuchowski (premiera 31.01)

- Wojciech Bogusławski/Jan Stefani CUD MNIEMANY, CZYLI KRAKOWIACY I GÓRALE, reż. Cezary Tomaszewski (premiera online 12.12)

PREMIERY NA SCENIE MOS (2)

- Juliusz Słowacki BALLADYNA, reż. Paweł Świątek (premiera 7.02)
- Marcin Napiórkowski, Katarzyna Szyngiera, Mirosław Wlekły JEDZONKO, reż. Katarzyna Szyngiera (premiera: 12.04)

PREMIERY NA SCENIE MINIATURA (4)

- Charles Bukowski O KOTACH, reż. Tomasz Cyz (premiera 17.02)
- LUDWICZEK, scenariusz i reż. Daniel Malchar, Rafał Szumski (premiera 18.09)
- AMERI CANE, scenariusz i reż. Mirek Kaczmarek (premiera 23.10)
- Rodrigo Garcia AGAMEMNON, reż. Szymon Kaczmarek (premiera 18.12)

PREMIERY NA SCENIE BANK OPOWIEŚCI (1)

- Maciej Podstawny PIOTRUŚ PAN I JAKUB HAK, reż. Magdalena Miklasz (premiera 29.10)

WYSTAWIANE SPEKTAKLE (37):

- Duża scena (14): Chory z urojenia; Hamlet; Imię róży; Kariera Artura Ui; Kwiat paproci; Lalka; Plastik; Smok; Stary Testament; Teatr w Krakowie. Prolog; Wyspiański. Koncert; Wyzwolenie; Zagraj to jeszcze raz, Sam; Zemsta.
- Scena Miniatura (4): Bóg, ja i pieniądze; Minia-tour, Rabacja, Trzy kobiety.
- MOS (10): Bajki robotów; Bolesław Śmiały; Bóg mordu, Czarne papugi; Dom dźwięku; In dreams

Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale
reż. Cezary Tomaszewski
fot. B. Barczyk

Jedzonko
reż. Katarzyna Szyngeiera
fot. B. Barczyk

begin responsibilities; Tajemnice Wesela 1900; Tur-nus mija, a ja niczyja; W ogień!, Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną.

- Tytuły premierowe (9): Born by BONEY M; O ko-tach; Balladyna; Ludwiczek; Ameri Cane; Jedzonko; Agamemnon; Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale; Piotruś Pan i Jakub Hak.

INNA DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA

PROJEKTY TEATRALNE

- Między wersami – projekt poetycki. Każdorazowo nazwisko poetki/poety staje się hasłem-tematem i znajduje indywidualne koncertowe rozwiązanie – zależnie od tonacji, wewnętrznej myśli i ukrytej melodii wierszy (1 wydarzenie).
- Dom Machin – Teatr kontynuował współpracę z kultową już grupą IMPRO KRK, wspierał młodych, poszukujących artystów (jak w zeszłym roku Teatr Grupa i projekt Zofii Zoń), otwierał się na inicjatywy własnych aktorów, by to miejsce żyło nie tylko rytmem spektaklowym, ale też energią ekspery-

mentu, poszukiwania, czy po prostu dobrej zabawy (5 wydarzeń).

- Prezentacja monety z serii WIELKIE AKTORKI – Antoina Hoffmanowa – Teatr kontynuował współpracę z Narodowym Bankiem Polskim i po wybiciu monety upamiętniającej 125-lecie działalności Teatru, tym razem trwa wybijanie serii WIELKIE AKTORKI. Pierwszą artystką uwiecznioną na monecie była w 2019 r. Helena Modrzejewska. Odsłonięto monetę okolicznościową oraz popiersie aktorki – Antoiny Hoffmanowej, a jej historię przybliżyli aktorzy (1 wydarzenie).

GALERIE, WYSTAWY

W 2020 r. działalność wystawiennicza Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie została mocno ograniczona ze względu na zaistniałą sytuację epidemiczną. Udało się pokazać wystawy fotografii współczesnej, plakatów, kontynuowano cykliczne prezentacje promujące sztukę z pogranicza designu, architektury i nowych technologii zapoznające widzów z aktualnymi trendami i poszukiwaniami w tych dziedzinach.

Wystawy odnosiły się do problemów, takich jak ekologia, konsumpcja, społeczna przestrzeń wymiany, projektowanie przyszłości. Wszystkie prezentacje oprócz wysokiego poziomu artystycznego zawierały elementy edukacyjne.

- There is no release from the brain police – wystawa fotografii austriackiego artysty Clemensa Aschera.
- THE FUTURE IS NOW! – wystawa w ramach 6 Międzynarodowym Biennale Architektury Wnętrz- in (the) FUTURE.
- ZOMA FX- miejsce magiczne – pokaz obiektu architektonicznego powstałego w ramach warsztatów studentów z Pracowni Projektowania Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz (Katedra Projektowania Mebli i Elementów Wyposażenia Wnętrz, Wydział Architektury Wnętrz).
- INFILATALES. Stalowe opowieści Oskara Zięty – wystawa zorganizowana w ramach działalności Galerii Gaga MOS, poświęcona twórczości najbardziej znanego polskiego projektanta i artysty Oskara Zięty.
- Starałem się... – wystawa plakatów Piotra Kuncce. Prezentacja plakatów kulturalnych: teatralnych, wystawowych, muzycznych, festiwalowych z kilkunastu lat.
- Myśląca ręka (Dom Rzemiosł) – wystawa interaktywna w formie environment poświęcona teatralnemu rzemiosłu, które zapewne za kilka lat straci swój obecny kształt i charakter.

KINO

Przywrócone arcydzieła

W przestrzeni Małopolskiego Ogrodu Sztuki działa nowoczesna sala kinowa, w której odbywają się projekcje w ramach cyklu Przywrócone arcydzieła. Krytyk filmowy Łukasz Maciejewski prezentuje wybitne tytuły polskiego kina, które niesłusznie odeszły w zapomnienie. W ramach projektu przypomina najlepsze z najbardziej niedocenianych polskich filmów. Comiesięczne spotkania w Małopolskim Ogrodzie Sztuki są próbą rehabilitacji mniej znanych polskich arcydzieł filmów i oddaniem szacunku ich twórcom. Projekcji towarzyszy rozmowa z udziałem współtwórców filmu (10 wydarzeń).

KONCERTY

- Capella in Theatrum – ta wspaniała, grająca na najlepszych scenach w Europie orkiestra w ma-

cięższym Krakowie nie miała dotąd swojego miejsca. W 2020 r. Teatr zaprosił Capellę Cracoviensis w swoje progi, by Capella grała w niezwykłych przestrzeniach Teatru, a także by stała się artystycznym partnerem Teatru. Zorganizowano comiesięczny cykl koncertów Capelli Cracoviensis na Dużej Scenie Teatru. Rozpoczęto również cykl spotkań CAPELLA DLA DZIECI, podczas których najmłodszy widzowie Teatru mogli poznawać muzykę, rozmawiać o niej i słuchać jej podczas kameralnych koncertów z muzykami orkiestry. Zrealizowano podróż po muzycznych epokach by poznać, czym w muzyce odznaczał się barok, klasycyzm, romantyzm (12 wydarzeń).

- Something Must Break – w ramach projektu Something Must Break (kurator: Artur Rojek) wystąpił brytyjski zespół The Comet is Coming.
- Oprócz tego, na Scenie MOS zrealizowano jedno wydarzenie z cyklu muzycznego „Nowa Polska”, prezentującego najciekawsze zjawiska na polskiej scenie offowej, w czasie którego wystąpiły zespoły Enchanted Hunters oraz Cudowne Lata.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Zwiedzanie teatru – w Teatrze dla różnych grup wiekowych organizowane są zwiedzania. Oporządzenia po teatrze odbywały się w formie wędrówki po ogólnie dostępnych oraz zakulisowych przestrzeniach teatru pod kierunkiem przewodnika lub zawodowego aktora (zwiedzanie: Zagubieni w Teatrze). Razem odkrywano tajemnice teatru, zakulisowe zabobony i legendy w kontekście historii Teatru im. J. Słowackiego w Krakowie.
- Klub Wyspiańskiego – propozycja dla krakowskiej młodzieży licealnej. Jego celem jest stworzenie przestrzeni kształtowania przyszłych elit kulturalnych, wspomaganie wśród młodzieży rozwoju świadomych i zaangażowanych postaw obywatelskich o wysokim poziomie wrażliwości i empatii społecznej; pobudzanie ambicji budowania przyszłości w oparciu o samokształcenie poprzez aktywny kontakt ze światem sztuki i myśli. W tegorocznej edycji projektu podjęto współpracę z 8 krakowskimi liceami ogólnokształcącymi. Niestety, z powodu pandemii, odbył się tylko 1 warsztat dla nauczycieli, 1 warsztat dla młodzieży oraz pokazy trzech spektakli.

- Lekcje online – przygotowano 2 lekcje online dla młodzieży licealnej. Są to krótkie filmy, podczas których artyści dialogują z ważnymi tekstami kultury, będącymi jednocześnie bazą do naszych repertuarowych spektakli: „Hamlet” Szekspira i „Lalka” Prusa.
- Myśląca ręka – cykl działań edukacyjnych, które odkrywają zasady pracy w teatrze, zwyczajnie, pokazując jakimi skarbnikami dla teatru są rzemieślnicy, na czym polega praca na zapleczu sceny.
- Warsztaty prowadzone stacjonarnie: Jak działa teatr – warsztaty pracowni krawieckiej: Kołnierzyk czy kreza, Guzik wieńczy dzieło, Spodnie Ofelii, Koszula bliska ciału, Suknia Balladyny. Tropem człowieka cienia – spotkania z pracownikami sceny: Na piaskach Elsynoru, Elsynor okiem kamery, Studio telewizyjne Poloniusza.
- Warsztaty i spotkania prowadzone online: w związku z sytuacją pandemiczną Teatr zdecydował się na prowadzenie zajęć online. Zostały przygotowane filmy dotyczące pracy inspicjenta, akustyka i realizatora video dostępne jako vod na stałe w sieci (YouTube) oraz 3 webinary prowadzone na żywo z twórcami teatru dla zarejestrowanych uczestników (scenografia, muzyka, produkcja).
- Warsztaty badawcze: badanie dotyczące stanu rzemiosła teatralnego przeprowadzone na bazie ankiet rozsyłanych do teatrów w całej Polsce. Analiza sytuacji rzemiosła na bazie ankiet została opublikowana w wydawnictwie „Myśląca ręka”.

DIŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Publikacja „Myśląca ręka 2017-2020” – książka podsumowująca trzyletni projekt, dotycząca tajników rzemiosła teatralnego. Publikacja przeznaczona dla osób ze środowiska, a także dostępna dla wszystkich jako pdf na stronie Teatru.

POKAZY FESTIWALOWE

- „Turnus mija a ja niczyja. Operetka sanatoryjna”, reż. Cezarego Tomaszewskiego (w ramach Katowickiego Festiwalu Komedi, Rzeszowskich Spotkań Teatralnych, na Festiwalu MALTA)
- „Hamlet”, reż. Bartosza Szydłowskiego (w ramach Gdańskiego Festiwalu Szekspirowskiego – pokaz online)

- „Piotruś Pan i Jakub Hak”, reż. Magdalena Miklasz (w ramach Małej Boskiej Komedi – pokaz online)
- „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale”, reż. Cezarego Tomaszewskiego (w ramach Boskiej Komedi – pokaz online)

NOMINACJE

- Nominacja do Nagrody im. K. Swinarskiego za „Hamleta”, reż. Bartosza Szydłowskiego
- Nominacja do Nagrody im. A. Zelwerowicza dla Agnieszki Judyckiej za rolę Ofelii i dla Marcina Kalisza za rolę Hamleta w „Hamlecie”, reż. Bartosza Szydłowskiego
- Nominacja do PASZPORTU POLITYKI 2020 w kategorii: TEATR dla Macieja Pesty (m.in. za spektakl „Jedzonko”)

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

W 2020 r. Teatr podjął szerokie działania mające poszerzenie oferty kulturalnej dla osób z niepełnosprawnością, m.in.

- realizacja projektu w ramach Kultury Dostępnej – „Dostępny Teatr im. Juliusza Słowackiego”
- 7 nowych spektakli repertuarowych zostało przygotowanych do odbioru przez widzów z niepełnosprawnością słuchu i wzroku, co pozwoli widzom na pełne uczestnictwo w kulturze w zakresie sztuk scenicznych (audiodeskrypcja, napisy tłumaczenie PJM);
- 4 sceny Teatru zostały stworzone dla osób z niepełnosprawnością wzroku w formie makiet dotykowych;
- 7 spektakli repertuarowych zostało przygotowanych do odbioru poprzez wykonanie dotykowych makiet scenografii i kostiumów dla osób z niepełnosprawnością wzroku;
- 8 filmów promujących wydarzenia artystyczne w Polskim Języku Migowym;
- szkolenie z dostępności cyfrowej pracowników
- przystosowanie materiałów na stronie internetowej do odbioru osobom z niepełnosprawnością wzroku
- przygotowanie dostępnych spektakli
- przygotowanie materiałów dotykowych dla osób z niepełnosprawnością wzroku

MONETA
fot. K. Schubert

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Festiwal WYSPIAŃSKI WYZWAŁA (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Projekt edukacyjny MYŚLĄCA RĘKA (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Projekt DOSTĘPNY TEATR SŁOWACKIEGO (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- Pokazy filmów PRZYWRÓCONE ARCYDZIEŁA (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
- SCENA BANK OPOWIEŚCI (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowego Banku Polskiego)
- Serial Zamknięci w Teatrze (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Narodowego Banku Polskiego)
- Inwestycje (środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz POIŚ; opisane szerzej w części Inwestycje i Remonty)

INWESTYCJE I REMONTY

- Kontynuacja projektu: „Modernizacja infrastruktury technicznej Teatru im. Juliusza Słowackiego

w Krakowie wraz z zakupem wyposażenia doprowadzenia działalności kulturalnej” – kolejny etap projektu wraz z zakupem wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, w ramach działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz wkład własny ze środków Województwa Małopolskiego.

• Realizowano jako partner projekt: Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej Województwa Małopolskiego – działanie 4.3 RPO. W 2020 r. zaktualizowano zakres rzeczowy zadania oraz rozpoczęto jego realizację tj. dokonano wyboru inwestora zastępczego dla zadania inwestycyjnego „Konservacja i modernizacja stolarki okiennej i drzwiowej wraz z częściową wymianą i odtworzeniem w budynku Teatru „Miniatura” przy Placu Świętego Ducha 2 w Krakowie.

• Zrealizowano II etap oraz zakończono zadanie pn. „Wymiana instalacji elektrycznej, instalacji kablowej

systemów scenicznych oraz systemów niskoprądowych dla obiektu Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, pl. Św. Ducha 1 oraz wykonanie instalacji Dźwiękowego Systemu Ostrzegawczego dla obiektów Pl. Św. Ducha 1 i Pl. Św. Ducha 2". Okres realizacji prac remontowych: 2019-2020.

- Wykonano dokumentację projektową – projektu budowlano-wykonawczego modernizacji elementów konstrukcji i dolnej mechaniki sceny Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie – zadanie sfinansowane ze środków Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Pozyskana dokumentacja projektowa stanowić będzie podstawę do starania się o środki na wykonanie koniecznej modernizacji mechaniki dolnej (zapadni) Dużej Sceny Teatru.

! DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Pandemia i niezwykle skomplikowała działalność Teatru im. Juliusza Słowackiego w 2020 r. Zasadą Teatru było jednak, by nie zaprzestać działalności i grać, tworzyć, rozmawiać, edukować, jeśli tylko jest to możliwe. Normalnie, z obostrzeniami sanitarnymi, a w najgorszym wypadku także online. Część premier i wydarzeń należało odwołać bądź przesunąć na późniejszy termin. Dużo wydarzeń zostało przeniesionych do sieci. W 2020 r. online odbyły się:

- dwie ostatnie premiery: „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale” oraz „Agamemnon”,
- część spotkań z cyklu Sztuka Myślenia,
- część działań edukacyjnych projektu Myśląca Ręka,
- część pokazów filmów w ramach cyklu Przywrócone Arcydzieła,
- część koncertów z cyklu Capella in Theatrum.

Dodatkowo specjalnie w okresie pandemii przygotowano:

- serial internetowy „Zamknięci w teatrze,” – to nowa, teatralno-serialowa produkcja. Internetowe poszukiwanie teatru w czasach zarazy. Tekst i reż.: Jakub Roszkowski; wyemitowano 17 odcinków (kwiecień-czerwiec 2020 r.); wystąpił (oraz w większości sam się nakręcił) cały zespół artystyczny Teatru oraz 40 osób gościnnych;
- dwie lekcje online dla młodzieży licealnej o „Hamlecie” Szekspira i „Lalce” Prusa.

! STATYSTYKA

liczba premier ogółem: 5 (Duża Scena: 2, MOS: 1, Scena Miniatura: 2)

liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów/wydarzeń ogółem: 227 (2 online)

w tym:

spektakle na Dużej Scenie: 85 (w tym dwa pokazy na foyer i jeden online)

spektakle na Scenie Dom Machin (Miniatura): 51 (w tym jeden online)

spektakle/koncerty w MOS: 82 (w tym 1 spotkanie „Między wersami”)

wydarzenia w Domu Rzemiosł Teatralnych: 5

Scena NBP: 4

! FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów/wydarzeń: 31 269 os.

w tym:

na Dużej Scenie: 18 990 os.

na Scenie Dom Machin (Miniatura): 2 700 os.

w MOS: 9 386 os.

w Domu Rzemiosł Teatralnych: 45 os.

Scena NBP: 148 os.

liczba projektów, na które pozyskano środki

zewnętrzne: 9

liczba wolontariuszy, praktykantów: 6

! STRONA WWW

Odsłony: 948 318

Unikalne odsłony: 681 429

Użytkownicy: 219 608

Nowi użytkownicy: 207 823

OPERA KRAKOWSKA

! NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Koncert Karnawałowy (1.02) – jako gość specjalny wystąpił Nigel Kennedy – światowej sławy wirtuoz skrzypiec. Motywem przewodnim koncertu była muzyka obu Ameryk. Artyści pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka wykonali m.in. „Bachianas brasileiras” Hectora Villa-Lobosa, „Libertango” Astora Piazzoli czy wielki przebój Franka Sinatry „Strangers in the Night”.
- Koncert dla Australii (15.02) – specjalny koncert charytatywny stanowił wyraz zaangażowania Opery Krakowskiej i jej Artystów w pomoc dla trawionego ogniem kontynentu i jego cierpiących mieszkańców oraz zwierząt. Podjęta została w tej sprawie współpraca z Czerwonym Krzyżem. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Marszałek Województwa Małopolskiego, Witold Kozłowski. Ponadto dyrekcja Opery Krakowskiej nawiązała kontakt z Nicholasem Moorem, szefem Opery w Sydney. Wyraził on wdzięczność i także objął koncert swoim patronatem.
- Koncert Viva Opera...! (27.06) – tym koncertem Opera Krakowska zakończyła 66. sezon artystyczny. Był to pierwszy występ Artystów po blisko trzymiesięcznej przerwie spowodowanej epidemią COVID-19. Opera Krakowska po raz pierwszy gościła w ogrodach Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Koncert wykonali Soliści, Orkiestra i Balet pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka.
- Koncert Galowy na inaugurację 67. sezonu artystycznego (12.09) – koncert odbył się pośród zabytkowych murów malowniczych ogrodów Muzeum Archeologicznego w Krakowie. W programie, pośród wielu słynnych fragmentów dzieł operowych, znalazło się także podniosłe Te Deum z finału I aktu Toski Giacomo Pucciniego, które zabrzmiało ku pamięci zmarłej w sierpniu 2020 r. Moniki Swarowskiej-Walawskiej – długoletniej i zastępowanej solistki Opery Krakowskiej. Wystąpili Soliści, Chór i Orkiestra pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka.
- Koncert Listopadowy wieczór z Operą (28.11) – repertuar koncertu Widzowie ułożyli sami, głosując na swoje ulubione utwory za pośrednictwem anonimowej ankiety. Soliści, Chór i Orkiestra pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka wykonali najbardziej lubiane przez Publiczność fragmenty dzieł operowych m.in.

wybitne dzieła Belliniego, Czajkowskiego, Delibesa, Leoncavalla, Donizettiego, Moniuszki, Mozarta, Pucciniego, Rossiniego, czy Verdiego. Koncert był transmitowany na żywo na platformie Play Kraków.

- Giuseppe Verdi – „Otello” wykonanie koncertowe (premiera: 11.12, transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie Play Kraków) – kierownictwo artystyczne: Laco Adamik (reż.), Tomasz Tokarczyk (kierownictwo muzyczne), Barbara Kędzierska (scenografia), Maria Balcerek (kostiumy), Dariusz Pawelec (reż. światła). Opera Krakowska zaprezentowała widzom „Otella” jako „koncert w teatrze”. Dzieło zostało pokazane w nietypowej formie i interpretacji, z wykorzystaniem symbolicznej roli światła oraz skromnej scenografii.

Koncert karnawałowy_Nigel Kennedy
fot. R. Kornecki

- Koncert Urodziny pana Ludwiga (16.12) – 2020 r. został poświęcony pamięci jednego z trzech klasyków wiedeńskich – Ludwiga van Beethovena. Opera Krakowska przyłączyła się do obchodów 250. rocznicy urodzin kompozytora organizując koncert zatytułowany „Urodziny pana Ludwiga”, objęty Patronatem Honorowym Konsula Generalnego Austrii w Krakowie, Philippa Charwatha. Wykonawcami koncertu, którego program obejmował mniej znane utwory kameralne Beethovena, byli Soliści oraz Instrumentaliści Opery Krakowskiej. Kierownictwo muzyczne sprawował Paweł Wójtowicz.

PREMIERY

- Giuseppe Verdi - „Otello” wykonanie koncertowe (11.12), Transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie PLAY KRAKÓW: 11.12, 13.12.2020 r., Kierownictwo artystyczne: Laco Adamik (reż.), Tomasz Tokarczyk (kierownictwo muzyczne).

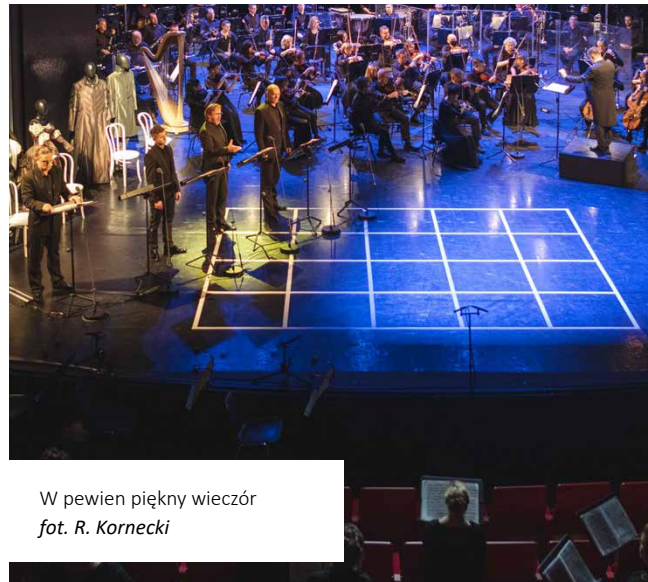
WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY

Z widownią na żywo:

- opery: „Kandyd”, „Ariadna na Naxos”, „Traviata”, „Cyruлик sewilski”, „Madama Butterfly”, „Carmen”; (wersja koncertowa), „Tosca”, „Straszny dwór”;
- operetki: „Zemsta nietoperza”, „Baron cygański”;
- balety: „Dziadek do orzechów”, „Sen nocy letniej”;
- spektakle dla dzieci: „Ongaku trzy kamienie”, „Muzyka i magia”;
- koncerty: Koncert Sylwestrowy „W pewien piękny wieczór...”, Koncerty Noworoczne w Kopalni Soli „Wieliczka”, Koncert Karnawałowy, Koncert Ostatkowy - „Zemsta nietoperza”, Koncert dla Australii, Viva Opera...!, Koncert Galowy (inaugurujący sezon 2020/2021), Viva Opera! – koncert dla Darczyńców Opery Krakowskiej, Gala Operowo-Operetkowa (koncert w ramach współpracy Opery Krakowskiej z Akademią Muzyczną im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie).

W przestrzeni medialnej:

- premiera: „Otello” wykonanie koncertowe;
- spektakle: „Loteria na mężów” (pokaz nagrania ze spektaklu na kanale YouTube Opery Krakowskiej), „Teresica- una pasión” (pokaz nagrania ze spektaklu na kanale YouTube Opery Krakowskiej), „Cyganeria” (pokaz nagrania ze spektaklu na kanale YouTube

W pewien piękny wieczór
fot. R. Kornecki

Opery Krakowskiej), „Dziadek do orzechów” (transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie Play Kraków);

- koncerty: „Muzyka na wielki tydzień” (cykl 7. koncertów domowych artystów Opery Krakowskiej i ich rodzin; prezentacje na kanale YouTube i na Facebooku Opery Krakowskiej), Agnus Dei (część „Mszy Koronacyjnej” W. A. Mozarta wykonana na stulecie urodzin Karola Wojtyły; prezentacja nagrania z bazyliki na Skałce na kanale YouTube i na Facebooku Opery Krakowskiej), Listopadowy wieczór z Operą (transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie Play Kraków), Urodziny pana Ludwiga (transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie Play Kraków), „Świeciła gwiazda na niebie...” - Koncert Bożonarodzeniowy, (transmisja na platformie Play Kraków), „Kto śpiewa jest wolny!” - Koncert Sylwestrowy (transmisja live z Opery Krakowskiej na platformie Play Kraków).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Playlista Osobista – cykl 7. odcinków – fascynacje muzyczne solistów Opery Krakowskiej. Prezentacje na kanale YouTube, Facebooku i Instagramie Opery Krakowskiej (20.04, 27.04, 05.05, 11.05, 18.05, 25.05, 25.05).
- Interpretacje, czyli studium roli – cykl, w którym

Artyści Opery Krakowskiej opowiadają o budowaniu kreacji scenicznej w przedstawieniach. Prezentacja nagrań na kanale YouTube Opery Krakowskiej (16.06, 19.06, 23.06, 26.06, 30.06, 03.07, 07.07, 10.07, sfinansowane ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach projektu „Kultura w sieci”).

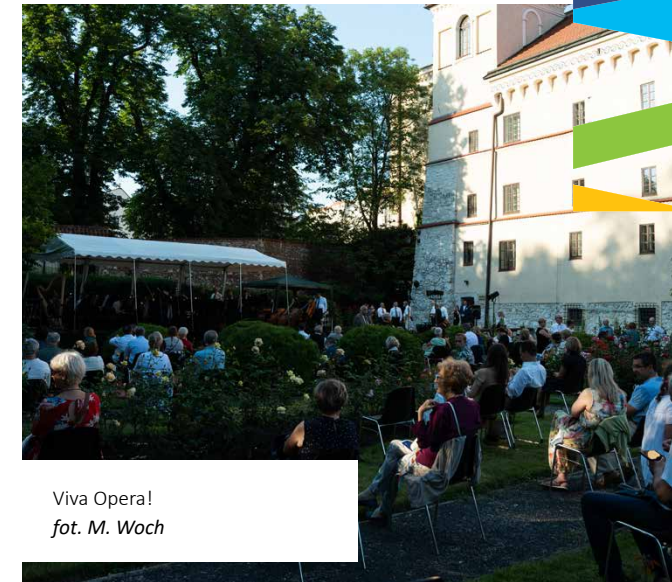
- Zróbmy balet! – specjalne nagranie z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca. Prezentacja na kanale YouTube Opery Krakowskiej (28.04).
- Dzień Dziecka z Profesorem Wiolinkiem, prezentacja na kanale YouTube i Facebooku Opery Krakowskiej 1.06.2020 r.: Ulubione piosenki Smoka Operokusa, Wiolinkowa TV (premiera), Profesor Wiolinek i grający wieloryb.
- Czwórka za czwórkę – trzy edycje konkursu z wiedzy o Operze Krakowskiej na Facebooku (18.03, 24.03, 31.03).
- #zostańwdomu – wspólna akcja Filharmonii Krakowskiej i Opery Krakowskiej. Anna Wójtowicz (Filharmonia) i Paweł Wójtowicz (Opera) zadają pytania z dziedziny muzyki. Cztery edycje konkursu na Facebooku Opery Krakowskiej (28.04, 05.05, 12.05, 19.05).

GALERIE, WYSTAWY

- Body Art Gallery (11.01-31.03) – kolekcja fotografii sztuki bodypainting stworzona przez założycielkę i dyrektor artystyczną Art Color Ballet Agnieszkę Glińską
- Zobacz Operę (21.05-30.06) – wystawa elementów scenografii, rekwizytów i kostiumów z 18 spektakli Opery Krakowskiej, wzbogacona projekcjami nagrań audiowizualnych (przy zachowaniu obowiązujących zasad sanitarnych związanych z pandemią COVID-19)
- wystawa plakatów Janusza Jacka Wrzesińskiego do spektakli Opery Krakowskiej wrzesień-grudzień

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Poranki – cykl spotkań edukacyjnych dla dzieci od 6-9 lat (26.01, 16.02)
- Poranki w sieci – program edukacyjny dla dzieci, prezentacja warsztatów na kanale YouTube Opery Krakowskiej, (26.04, 24.05, 05.07, 29.11, 31.12)
- Z muzyką od poczucia – warsztaty muzykoterapeutyczne dla kobiet w ciąży (20.02)
- Studio Baletowe Opery Krakowskiej – zajęcia nauki

Viva Opera!
fot. M. Woch

baletu dla dzieci i młodzieży w wieku 5-28 lat na różnych poziomach zaawansowania. Studio kształci młodzież w oparciu o programy publicznych szkół baletowych i zapewnia realizację wymagań niezbędnych do uzyskania państwowych uprawnień artysty baletu.

- Chór Dziecięcy Opery Krakowskiej – do zespołu należą dziewczynki i chłopcy w wieku od 9 do 13 lat. Łącznie jest to blisko 40 osób.
- Spektakl edukacyjny „Muzyka i magia” (21.01, 03.03)

! DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Wydawnictwo programowe „Muzyka i magia” (dodruk)
- Wydawnictwo programowe „Orfeusz w piekle”
- Wydawnictwo merytoryczne z przewodnikiem do wystawy „Balet 21”
- Wydawnictwo podsumowanie roku 2020

! DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Dostosowanie (przebudowa według nowego projektu) ludy w Kasie Opery dla potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchu. Celem inicjatywy było umożliwienie osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim swobodnego dostępu i możliwości samodzielnego dokonania zakupu w Kasie Opery.
- Opracowanie broszury informacyjnej dotyczącej Wystawy multimedialnej „Balet 21”. Celem inicjatywy było dostosowanie materiałów informacyjnych dla osób z niepełnosprawnością wzroku.
- Spektakl „Carmen” (wersja koncertowa) z audiodeskrypcją (02 i 04.10). Celem inicjatywy było umożliwienie osobom z niepełnosprawnością wzroku odbioru warstwy wizualnej spektaklu operowego.
- Spektakl „Ongaku trzy kamienie” w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu (06.10) Projekt edukacyjny jest dedykowany nastoletnim odbiorcom, zrealizowany w ramach działań „Kultura wrażliwa. Spektakl został przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami słuchu, wzroku i ruchu poprzez zastosowane dodatkowe elementy przekazu: m.in. audiodeskrypcję, język migowy.

! WYSTĘPY GOŚCINNE

- Koncerty Noworoczne w Kopalni Soli „Wieliczka” (4 i 5.01)
- „Baron cygański” w Małopolskim Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu (4.02)
- „Ongaku trzy kamienie” w Małopolskim Centrum Kultury „Sokół” w Nowym Sączu (6.10)
- Totus Tuus – uroczysty koncert w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie z okazji 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły, zorganizowany przez Instytut Promocji Kultury Polskiej, z udziałem Artystów Opery Krakowskiej (18.10)

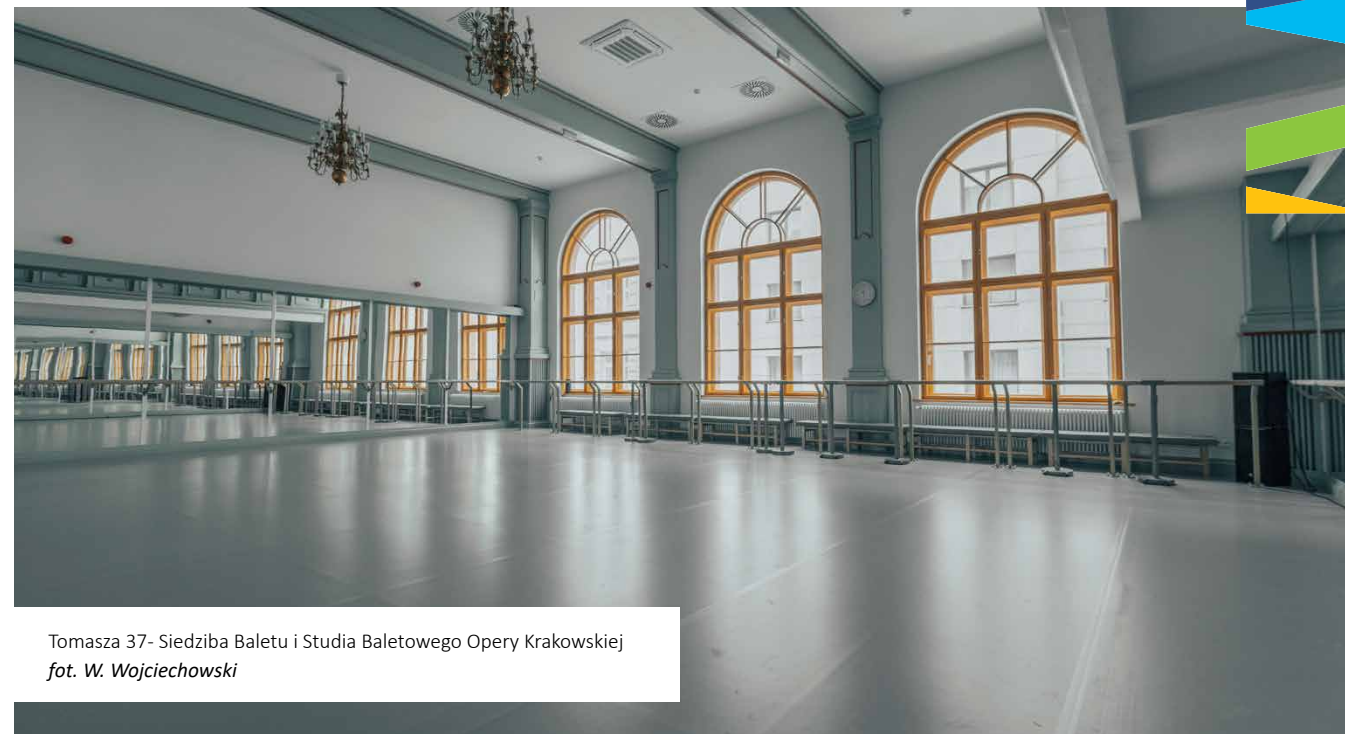
- Koncert Noworoczny w Sali Pod Ptakami na Wawelu, transmisja live na kanale YouTube, Facebooku i Instagramie Zamku Królewskiego na Wawelu (29.12)

! NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- Marka Radia Kraków za spektakl „Cyrułik sewilski” reż. Jerzego Stuhra
- Teatralna Nagroda Muzyczna im. Jana Kiepury:
- Laco Adamik za całokształt pracy artystycznej,
- Tomasz Tokarczyk w kategorii „najlepszy dyrygent”,
- Gabriele Togni, odtwórca roli Puka w „Śnie nocy letniej” w reż. Giorgio Madii w kategorii „najlepszy tancerz klasyczny”.

! PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Projekt: Zakup inteligentnych urządzeń oświetleniowych wraz z systemami ich sterowania i oprogramowaniem, MKiDN – Program: Infrastruktura Kultury – w ramach zadania zakupione zostały urządzenia do oświetlenia oraz elementy systemu sterowania oświetleniem w Operze Krakowskiej, które obejmowały: Reflektory inteligentne „ruchome głowy” typu wash, zestaw specjalnych skrzyń, zestaw odbiorników i nadajników do systemu bezprzewodowego DMX.
- Projekt: Interpretacje, MKiDN – Program: Kultura w Sieci – w ramach zadania został zrealizowany cykl wydarzeń pn. „Interpretacje” udostępniony w sieci internetowej w okresie od maja do czerwca 2020 r., który stanowił kolejne stopnie wtajemniczenia w tematykę opery, „kulis” a także dający możliwość również bliższego zapoznania się z artystami oraz muzyką. Poszczególne części dotyczyły różnych spektakli operowych, arii a także kreowanych postaci.
- Instytut Muzyki i Tańca – program wsparcia finansowego jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Projekt dotyczył – Finansowego wsparcia działalności artystycznej Opery Krakowskiej w 2020 r. m.in. w zakresie organizacji wydarzeń artystycznych (Koncert Bożonarodzeniowy, Koncert „Urodziny pana Ludwiga”, Listopadowy wieczór z Operą), zakup licencji do publicznej emisji.

Tomasza 37- Siedziba Baletu i Studia Baletowego Opery Krakowskiej
fot. W. Wojciechowski

! INWESTYCJE, REMONTY

Dofinansowane ze środków RPO WM 2014-2020

- „Modernizacja i rewitalizacja budynku Baletu Opery Krakowskiej przy ul. św. Tomasza 37 w Krakowie”;
- „Modernizacja technologii sceny Opery Krakowskiej w Krakowie przy ul. Lubicz 48”.

! DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Od marca do końca 2020 r. działalność Opery Krakowskiej ograniczyły przepisy związane z pandemią COVID-19. Większość tego czasu teatr był zamknięty dla publiczności, rozwinął natomiast aktywność na platformach społecznościowych.

Na kanale YouTube instytucji zostało udostępnionych kilka nagrań wideo ze spektakli operowych. Powstały także nowe materiały wideo z udziałem Artystów Opery, jak np. Playlista osobista, czy Interpretacje czyli studium roli, które także zostały umieszczone na kanale YouTube. Do przestrzeni online przeniesione zostały spotkania edukacyjne dla dzieci Poranki. Teatr

nawiązał także współpracę z platformą streamingową Play Kraków, transmitując za jej pośrednictwem organizowane w Operze wydarzenia.

Opera Krakowska z inicjatywy pracowników pracowni krawieckich zaangażowała się w akcję szycia maseczek ochronnych, które trafiły do krakowskich szpitali w tym między innymi do Szpitala Uniwersyteckiego, Wojewódzkiego Szpitala Okulistycznego, Szpitala Położniczo-Ginekologicznego „Ujastek”, Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Żeromskiego.

! STATYSTYKI – Z WIDOWNIĄ NA ŻYWO

liczba premier: 0
liczba zaprezentowanych spektakli: 41
liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem/
koncertów ogółem: 7
liczba wydarzeń edukacyjnych: 5

Urodziny pana Ludwiga
Fot. M. Korneluk

■ FREKWENCJA – Z WIDOWNIĄ NA ŻYWO

liczba odbiorców spektakli: 22 873
liczba odbiorców innych wydarzeń kulturalnych i koncertów ogółem: 4 519
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 105
STATYSTYKI – W PRZESTRZENI MEDIALNEJ
liczba premier: 1
liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów ogółem: 10
liczba innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 6
liczba wydarzeń edukacyjnych: 5
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 3

■ FREKWENCJA – W PRZESTRZENI MEDIALNEJ

liczba odbiorców spektakli i koncertów: 11 608
liczba odbiorców innych wydarzeń kulturalnych ogółem: 22 459
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 3 743

■ STRONA WWW

liczba odsłon: 1 000 252
liczba użytkowników: 150 761

TEATR IM. STANISŁAWA IGNACEGO WITKIEWICZA W ZAKOPANEM

■ NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

PREMIERY (3)

- **STACHURA**- się powie o tym wolniutko, a Ty tylko słuchaj, na podstawie tekstów Edwarda Stachury. Scenografia – Zbigniew Bajek, Choreografia – Anita Podkova Muzyka – Andrzej Bienias, Muzyka do pieśni – Andrzej Bienias, Jerzy Satanowski, Konsultacja metafizyczna – Jerzy „Berdo” Berdowski, reż. – Andrzej Bienias, Scena A. Bazakbala, Kawiarnia Witkacy (premiera 8.02).
- **THE UNDERGROUND MAN** na podstawie „Notatek z podziemia” Fiodora Dostojewskiego. Tłumaczenie – Gabriel Karski, Scenografia, instalacja – Zbigniew Bajek, Muzyka – Przemysław Sokół, Kierownik produkcji – Arkadiusz Kudła, Współpraca – „Studio Halny” – Marcin Szyndler, Scenariusz i reż. – ANDRZEJ ST. DZIUK. Spektakl zrealizowany w ramach projektu „Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne PĘPEK ŚWIATA Science? Fiction? PROLOG” (premiera 14.11).

- **AKT PRZERYWANY** czyli TEATR NIE (konsekwencji) wg tekstów Tadeusza Różewicza – spektakl złożony z fragmentów utworów Tadeusza Różewicza: Świadkowie albo Nasza mała stabilizacja, Akt przerywany, Wyszedł z domu, Teatr Niekonsekwencji, Rajski ogródek, Co tu macie oraz Spadanie czyli o elementach wertrykalnych i horyzontalnych w życiu człowieka współczesnego. W spektaklu wykorzystano Koncert klawesynowy op 40 cz.1 Allegro molto Henryka Mikołaja Góreckiego w wykonaniu Elżbiety Chojnackiej. Scenografia i Kostiumy – Rafał Zawistowski, Jolanta Solska, Muzyka – Paweł Steczkowski, Choreografia – Anita Podkova, Kierownik Produkcji – Arkadiusz Kudła, Inscenizacja, reż., opracowanie tekstu – Andrzej St. Dziuk, spektakl zrealizowany w ramach projektu „Zakopiańskie Prezentacje Artystyczne PĘPEK ŚWIATA Science? Fiction? PROLOG” (premiera zamknięta – 28.11, Scena Witkacego).

35. Urodziny Teatru Witkacego
fot. Archiwum Teatru

The Underground Man
fot. Archiwum Teatru

WYSTAWIONE SPEKTAKLE/KONCERTY (109)

Spektakle repertuarowe: OPERETKA W. Gombrowicza, NA NIBY-NAPRAWDĘ L. de Vega, CCY – WITKACY Menażeria wg Juweniliów, CZŁAPÓWKI-ZAKOPANE wg A. Struga, NA PRZEŁĘCZY wg S. Witkiewicza, SPISKI-HEJ! wg Wojciecha Kuczoka, DEMONIZM ZAKOPIAŃSKI wg St. I. Witkiewicza, METAFIZYKA DWUGŁOWEGO CIEŁĘCIA wg St. I. Witkiewicza, CZY W NIEBIE JEST CYRK wg prozy Aglai Veteranyi, PANOPTICUM wg tekstów Juliana Tuwima, NIEPRZYJACIEL wg J. Greena (grany w Dworze Tetmajerów w Łopusznej), ONI – HASIOR wg St. I. Witkiewicza. RZEŻNIA wg Sł. Mrożka.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

35 Urodziny Teatru (26-29.02) – urodziny Teatru Witkacego organizowane są od początku istnienia Sceny, założonej 24 lutego 1985 r., dokładnie w 100. rocznicę Urodzin St. I. Witkiewicza – Patrona zakopiańskiego Teatru. Jest to impreza cykliczna ciesząca się ogromnym powodzeniem wśród, ciągle poszerzającego się grona, publiczności; Przyjaciół, Gości, Dobroczyńców i Sponsorów Teatru. W ramach Urodzin Teatru zaprezentowano spektakle: NIEPRZYJACIEL wg J. Greena, STACHURA wg poezji E. Stachury, RZEŻNIA wg Sł. Mrożka, koncerty: INTYMNE – Dorota Ficoń, MICHAEL JONES & MANDORLA – Pieśni Świata, TRA-

TWA SZALEŃCÓW – koncert Urodzinowy aktorów Teatru Witkacego, Wernisaż wystawy „PRZECZUCIE CUDU” MARC CHAGALL – LITOGRAFIE, TERESA IWANEJKO-TARCZYŃSKA OKNA – Moi Aktorzy, film DZIUK (Scenariusz i reżyseria – Dominik K. Rakoczy), zrealizowano 2 spacer: LITERACKIE KRUPÓWKI I NIE TYLKO oraz PIONIERZY I NOBLIŚCI – niespodzianki urodzinowe Doroty Ryst. Spotkania z zaproszonymi przyjaciółmi: Iwoną Pawłowską, Łucją Czarnecką, Pawłem Steczkowskim, Joachimem Menclm, Włodzimierzem Kiniorskim, Jackiem Bieleńskim.

GALERIE, WYSTAWY (6)

- wernisaż wystawy fotografii Ewy Bilan – Stoch „Perpetui Flores”
- wernisaż wystawy Grzegorza Steca „Anhedonia”
- wernisaż wystawy litografii MARCA CHAGALLA „Przecucie cudu”
- internetowa wystawa prac Rafała Zawistowskiego „Notatnik z czasów zarazy” (od.26.05)
- wernisaż wystawy Teresy Iwanejko-Tarczyńskiej „KORONA HIMALAJÓW”, w ramach Festiwalu Filmów Górskich MOC GÓR
- TERESA IWANEJKO-TARCZYŃSKA OKNA – Moi Aktorzy

KINO

- prezentacja premierowa niezależnego filmu dokumentalnego DZIUK
- Scenariusz i reżyseria – Dominik K. Rakoczy

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Spektakl dla dzieci KUBUSIOWE GRANIE TeatrYLE z Poznania (17.02 x 2)
Lekcja teatralna – 1
Warsztaty teatralne – 3
Warsztaty taneczne – 5

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Kalendarz „Portrety 2021” ze zdjęciami Iwony Toporowskiej z portretami aktorów Teatru
- Materiały poligraficzne (repertuary, programy spektakli, bilety, plakaty, zaproszenia, ulotki)
- Reklama w mediach:

- „Infogram” – informator zakopiański – w 10 numerach ukazały się informacje o wydarzeniach i repertuarze
- Reklama Teatru w Kinie Sokół w Zakopanem
- Reklama Teatru w Kinie Pod Baranami w Krakowie
- Reklama na portalu internetowym LovePoland.pl
- Reklama outdoorowa – tablica przy wjeździe do Zakopanego – promocja w magazynie turystycznym Tatramagazine

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Filmy zamieszczane w sieci mają napisy dla osób niesłyszących, dostosowanie strony www do wytycznych dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Udział w 8 Festiwalu Kultury Bez Barrier (26.09-4.10) on-line pokaz filmu „Gwazder” i filmu ze spaceru po budynkach Teatru

WYSTĘPY GOŚCINNE I UDZIAŁ W FESTIWALACH

„Taki mały nic – variétés, czyli szlagiery z polskich filmów międzywojennych” (1.10) – w ramach cyklu Wieczory Małopolskie Teatr wystąpił w Miejskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Projekt „Kultura w sieci” Programu Narodowego Centrum Kultury
- „INSide OutSide- Bebechy Witkacego, Chrobot” Programu Teatr i Taniec ze środków finansowych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Fundusz Wsparcia Kultury – ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (Instytut Teatralny)
- Fundusz Wymiany Dwustronnej dla Programu „Kultura” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021

INWESTYCJE, REMONTY

Program „Kultura” Działanie 1. „Poprawa zarządzania dziedzictwem kulturowym”
Poddziałanie 1.2. Innowacyjne wykorzystanie infrastruktury dla prezentacji dziedzictwa kulturowego w ramach MF EOG 2014-2021

Norweski Mechanizm Finansowy EOG – SCENA ATELIER przy Teatrze Witkacego w Zakopanem

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Premiery zamknięte bez udziału publiczności: (14.11), THE UNDERGROUND MAN na podstawie „Notatek z podziemia” Fiodora Dostojewskiego, (28.11) AKT PRZERWANY czyli TEATR NIE(konsekwencji) wg tekstów Tadeusza Różewicza.
- Streamingi on-line (4.04, 26.11, 3.12, 11.12) HALNY, CZŁAPÓWKI
- Odbyło się 6 recitali aktorów Teatru, 5 spotkań on-line z widzami
- Film GWAZDER (16.05, 26.09)

AKT PRZERWANY czyli TEATR NIE(konsekwencji)
fot. Archiwum Teatru

- 4 reportaże o Teatrze w pandemii BEBECHY WITKACEGO, odcinki „Zakopanoptikonu” Andrzeja Struga czytane przez aktorów Teatru
- cykl wirtualnych spotkań „Witkacy wirtualny (Signum temporis)”, realizowany w ramach programu „Kultura w sieci” WITKACY WIRTUALNY (SIGNUM TEMPORIS)
- SPOTKANIA Z „WITKACYM” Mój Teatr – Mój Witka-

fot. Archiwum Teatru

cy” – opowiadania o pracy nad rolą w spektaklach na podstawie dramatów St. I. Witkiewicza mówią aktorki i aktorzy Teatru „Witkacy” (11.08-18.09). Realizacja projektu – Andrzej Bienias

- Stanisław Ignacy Witkiewicz NIEMYTE DUSZE – fragmenty powieści czytali oraz „witkacowskie” piosenki śpiewali aktorki i aktorzy Teatru „Witkacy” (25.08-30.09). Realizacja projektu – Krzysztof Najbor, Krzysztof Wnuk
- SPOTKANIA Z „WITKACYM”: „Zakopane Witkacego – Witkacy w Zakopanem” – dr Maciej Pinkwart (9-30.09), „Teatr im. St. I. Witkiewicza – Zakopane, ul. Chramcówki 15 – dawny legendarny Zakład Wodolecznicy dra Andrzeja Chramca” – dr hab. Zbigniew Możdziej.
- (12.09) Realizacja projektu – Marzena Wnuk, Koordynator techniczny – Gaja Gajewska, Realizacja on-line – Studio Halny, Koncepcja artystyczna – ANDRZEJ ST. DZIUK, YouTube Teatr Witkacy i <https://www.facebook.com/witkacyteatr>. Nagrania dostępne są online przez 24 godziny przez pół roku do końca marca. Dofinansowano ze środków Na-

rodowego Centrum Kultury w ramach Programu KULTURA W SIECI Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- Chrobot czyli Na Przełęczach Bezsensu – suita taneczna stworzona przez najmłodszych członków naszego Zespołu Aktorskiego – Agnieszka Michalik oraz Kamila Jońskiego. Spektakl powstał w ramach projektu „In-side- Out-side” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Reż. i scenariusz: Agnieszka Michalik i Kamil Joński. Spektakl prezentowany od 20 grudnia – dostępny na profilu Teatru na Facebooku przez pół roku do końca czerwca 2021 r.

FREKWENCJA

Ilość widzów na spektaklach stacjonarnych 7 166
Ilość widzów na wydarzeniach on-line – 84 948

STRONA WWW

Liczba odsłon 239 735
Liczba unikalnych użytkowników 172 110

FILHARMONIA IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO W KRAKOWIE

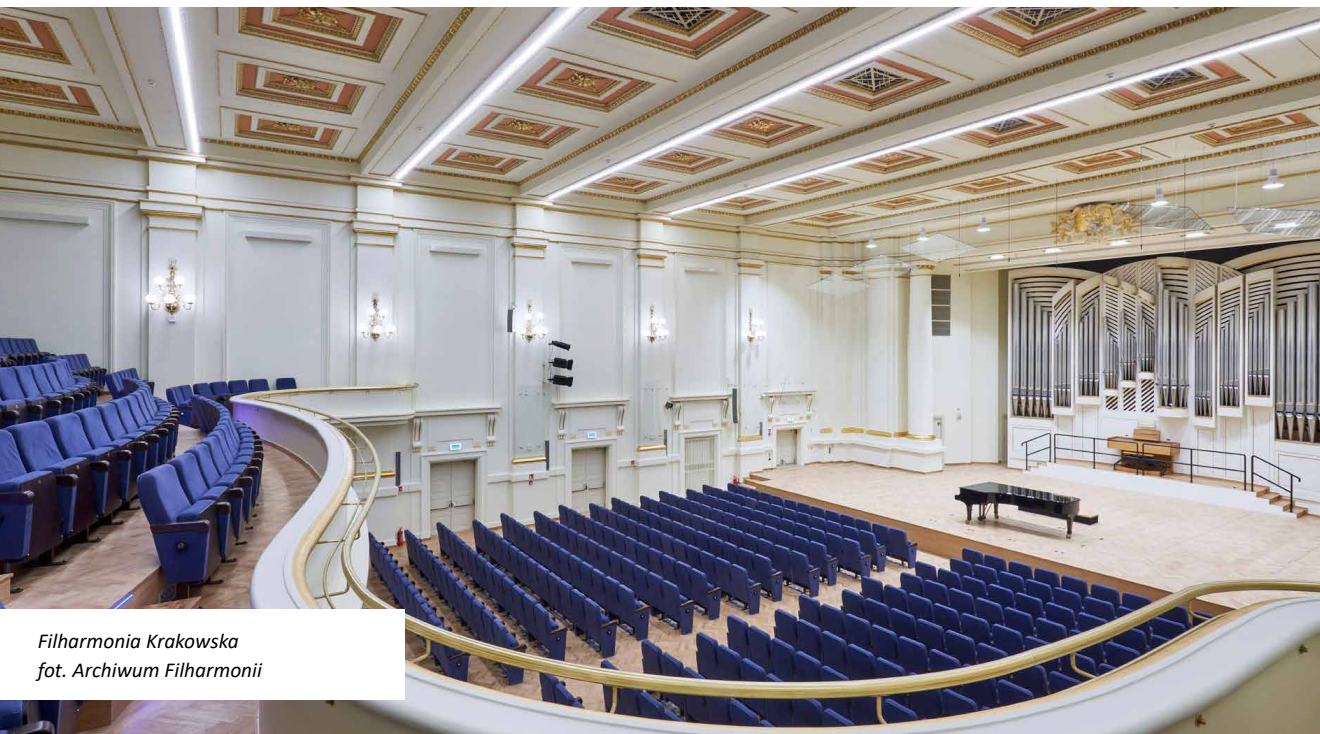
NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Koncert jubileuszowy z okazji 75-lecia działalności Filharmonii Krakowskiej – pod Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie (7.02)
- Koncert oratoryjny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii z towarzyszeniem solistów, w Nowohuckim Centrum Kultury (21.02)
- Konferencja prasowa – podpisanie, w obecności Marszałka Województwa Małopolskiego W. Kozłowskiego, trójstronnego porozumienia o współpracy na rzecz realizowanych razem projektów i wydarzeń kulturalnych, przez dyrektorów Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – M. Prendotę, Centrum Sztuki Mościce – A. Chmurę oraz Małopolskiego Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu – A. Zarycha (3.09)

- Koncert solistów Chóru oraz Orkiestry i Chóru Filharmonii w ramach VI Miechowskich Dni Jerolimy, organizowanych przez Parafię Grobu Bożego w Miechowie oraz Miasto Miechów, zrealizowanym w ramach nowego cyklu – współpracy regionalnej na terenie Województwa Małopolskiego (12.09)
- Koncert Orkiestry Filharmonii Krakowskiej w słynnej Złotej Sali Musikverein w Wiedniu w ramach cyklu „Musik der Meister” (27.09)
- Koncert w Centrum Sztuki Mościce, zrealizowany w ramach współpracy pomiędzy instytucjami kultury Województwa Małopolskiego (1.10)
- Inauguracja 76. Sezonu Artystycznego Filharmonii – pierwsze koncerty z udziałem publiczności w nowo wyremontowanej i zmodernizowanej Sali koncertowej Filharmonii (2-3.10)

Inauguracja sezonu
fot. K. Kalinowski

Filharmonia Krakowska
fot. Archiwum Filharmonii

PREMIEROWE WYKONANIA

- Michał Dobrzyński – IV Kwartet smyczkowy In Garden Quartet (prawykonywanie światowe, 4.11)
- Rafał Janiak – Postscriptum 8'37" ≈ 8(.).6...in memoriam Krzysztof Penderecki (6.12)

KONCERTY

Filharmonia Krakowska zrealizowała działalność artystyczną w ramach cykli koncertowych: symfoniczne, oratoryjne oraz chóralskie; kameralne; uniwersyteckie – w Auli Collegium Novum UJ, połączone z wykładami naukowymi profesorów UJ; dla młodzieży Musica-ars amanda; dla dzieci; Smykowe granie - spotkania dla dzieci do lat 3 oraz kobiet w ciąży wg teorii prof. E. E. Gordona; koncerty kameralne online w cyklu pt. „Filharmonia Krakowska w Twoim domu”.

FESTIWALE, CYKLE, OBCHODY

- Jubileusz 75. rocznicy powstania Filharmonii im. K. Szymanowskiego (7.02)
- 250. rocznica urodzin Ludwiga van Beethovena,

100. rocznica śmierci Maxa Brucha, 125. rocznica urodzin Paula Hindemitha. Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej i Inés Issel Burzyńskiej, pod dyktando Oliviera Ochaine'a (28.02)

- 42. rocznica rozpoczęcia pontyfikatu Papieża Jana Pawła II. Koncert oratoryjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej pod dyktando Rafała Janiaka – (17.10)
- Koncerty oratoryjne, dedykowane pamięci krakowskiego kompozytora Juliusza Łuciuka, zmarłego w październiku 2020 r., w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej pod dyktando D. Runtza (30-31.10)
- Koncert oratoryjny z okazji 87. rocznicy urodzin Krzysztofa Pendereckiego i 10. rocznicy śmierci Henryka Mikołaja Góreckiego, w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej pod dyktando A. Wita (6.12 – transmisja na kanale YouTube).
- Koncert MUSICA-ARS AMANDA z okazji Jubileuszu 80. urodzin kompozytora Macieja Mateckiego

w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej (G. Brajner – dyrygent, T. Majka-Pacanek – chórmistrz) – koncert kolęd na chór i kameralną orkiestrę smyczkową (transmisja na kanale YouTube - 18.12)

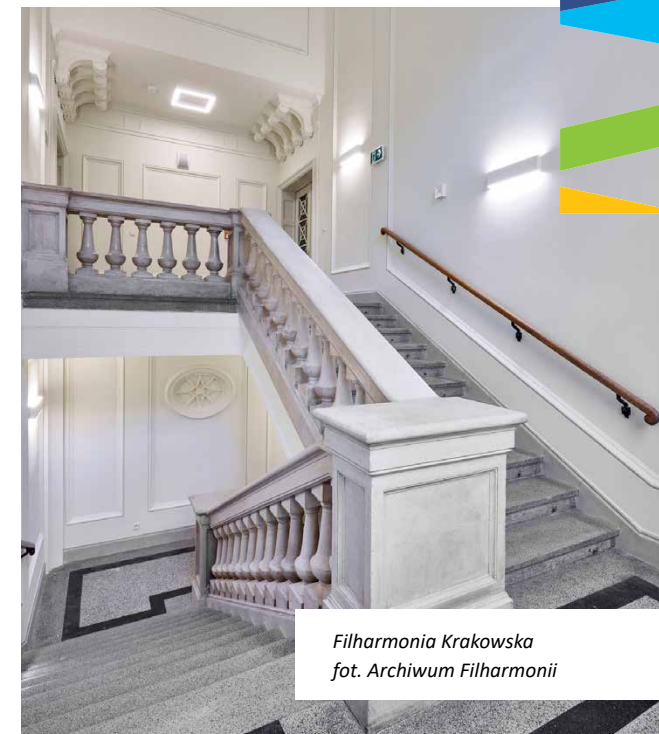
- Cykl koncertów kameralnych online FILHARMONIA KRAKOWSKA W TWOIM DOMU (21 i 28.06, 5.07, 5, 9, 12, 16, 19.09)
- KONCERTY W REGIONIE:
- koncert oratoryjny w wykonaniu Orkiestry i Chóru Filharmonii Krakowskiej w ramach VI Miechowskich Dni Jerozolimy (inauguracja cyklu 12.09),
- koncerty we współorganizacji z Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie – koncert oratoryjny pod dyktando W. Rodka (1.10), kameralny koncert patriotyczny Z okazji Narodowego Święta Niepodległości (10.11).
- VII Krakowska Jesień Muzyczna – współorganizacja ze Stowarzyszeniem Artystycznym PORTA MUSICAE (20-22.10 i 4.11)
- 53. Dni Muzyki Organowej – koncerty: symfoniczny w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej pod dyktando M. Caldi, T. Głuchowski organy (11.12), chóralski w wykonaniu Chóru Filharmonii Krakowskiej pod dyktando P. Piwko – A. Bialica – organy (12.12). Transmisja na kanale YouTube.

WYSTAWY

„Juliusz Łuciuk – życie codzienne i droga twórcza”, prezentująca archiwalia związane z osobą kompozytora, opracowana i przygotowana przez G. Majkę, kompozytor i monografista, udostępniona w foyer Filharmonii Krakowskiej od 30.10.2020 r.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Audycje szkolne – koncerty edukacyjne zrealizowane w ramach 3 tras koncertowych w szkołach i domach kultury w Krakowie i województwie małopolskim (132 wydarzenia, w tym 1 słuchowisko muzyczne).
- 5 Koncerty o charakterze edukacyjnym:
- Smykowe granie – Cykl koncertowy Smykowe Granie powstały 9 lat temu, dedykowany najmłodszym słuchaczom, również tym znajdującym się jeszcze w stanie prenatalnym, prezentujący różnoraki rodzaj muzyki – od klasyki przez jazz, reaggę, folklor po muzykę współczesną;

Filharmonia Krakowska
fot. Archiwum Filharmonii

- Musica-ars amanda – cykl koncertów symfonicznych przeznaczonych dla młodzieży licealnej, będący mozaiką stylów i form muzycznych, wprowadzający nastoletnią widownię w świat muzyki od klasyki do czasów współczesnych. Koncerty uzupełniane krótkim wprowadzeniem słownym przygotowanym przez współpracującego z Filharmonią prelegenta, wykładowcę Akademii Muzycznej (5 koncertów, w tym 4 w Muzeum Lotnictwa Polskiego). Publiczność otrzymuje także wydawnictwo w formie gazetki pn. „Muzykoteka”;
- Z powodu ograniczeń epidemiologicznych nie mogły odbywać się spotkania „Wizyta w Filharmonii”, planowane koncerty dla dzieci i warsztaty dla dzieci i młodzieży.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- „75 lat Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. 1945-2020”, autorstwa Anny Woźniakowskiej. Promocja książki odbyła się 3 lutego – w rocznicę pierwszego koncertu Orkiestry Filharmonii Krakowskiej po wyjściu wojsk niemieckich z Krakowa
- programy koncertowe
- foldery z miesięcznym repertuarem koncertowym
- Gazetki programowe cyklu Musica Ars amanda „Muzykoteka”
- Programy z miesięcznym repertuarem Filharmonii (październik-grudzień 2020)
- Seria pocztówek ze zdjęciami prezentującymi działalność kulturalną Filharmonii

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

- Pracownicy Filharmonii Krakowskiej regularnie uczestniczą w warsztatach, konferencjach, szkoleniach (stacjonarnie oraz online) dot. „Kultury dostępnej” organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Małopolski Instytut Kultury.
- W ramach przystosowania siedziby do potrzeb osób z niepełnosprawnościami zainstalowane zostały dwie windy wyposażone w komunikat głosowy. Została zwiększona liczba toalet przystosowanych dla osób z niepełnosprawnościami.
- Od września 2020 r. prowadzono prace nad nową stroną www, uwzględniającą obowiązki instytucji publicznej w zakresie dostępności strony dla osób niedowidzących.
- Salę koncertową i kasę biletową wyposażono w pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących.

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Statuetka „Stańczyk” ofiarowana przez Prezydenta Miasta Krakowa z okazji Jubileuszu 75-lecia Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Filharmonia Krakowska w Twoim domu!” – realizacja ośmiu koncertów kameralnych przeznaczonych do emisji w internecie w ramach programu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu „Kultura

w sieci”, w okresie od czerwca do września 2020 r.

- Wojciech Widtak, „Symfonia jednego dnia” na orkiestrę symfoniczną „In memoriam K. K. Baczyński” – realizacja w ramach programu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu „Zamówienia kompozytorskie”. Prawykonanie przewidziane jest na 2021 r.
- Zakup instrumentów dętych na potrzeby orkiestry Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – w ramach programu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu „Infrastruktura Kultury”. Zakupiono: trąbkę basową, puzon tenorowy oraz euphonium.

INWESTYCJE I REMONTY

- „Remont konserwatorski i modernizacja zabytkowego obiektu stanowiącego siedzibę krakowskiej Filharmonii im. Karola Szymanowskiego” (zakończenie 29.12) – projekt uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w ramach Działania 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów Kultury
- Wykonanie instalacji klimatyzacji, remont pomieszczeń administracyjnych i organów w budynku Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego
- Dostawa instrumentów muzycznych dla Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – dofinansowanie z budżetu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz budżetu Województwa Małopolskiego

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Pandemia spowodowała czasowe zaprzestanie działalności stacjonarnej Filharmonii Krakowskiej. Realizowane były wydarzenia online w mediach społecznościowych (Facebook ponad 11 tys. Subskrybentów, YouTube ponad 260 subskrypcji). W czasie zamknięcia instytucji kultury zrealizowano m.in.:

- transmisje za pośrednictwem platformy VOD playkrakow.com: KONCERT CHÓRALNY w wykonaniu Chóru Filharmonii Krakowskiej pod dyrekcją T. Majki-Pacaneckiej (24.12); KONCERT CHÓRALNY „Ukołysz mnie...” (25.12); KONCERT ORATORYJNY (26.12);

Wystawa pamięci Juliusza Łuciuka
fot. K. Schubert

KONCERT SYLWESTROWY (31.12),

- audycje radiowe na antenie Radia Kraków – nagrania fragmentów książki „75 lat Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. 1945-2020”, autorstwa Anny Woźniakowskiej i wywiady): Facebook – 10, YouTube – 4,
- koncerty Facebook – 28, Koncerty YouTube – 23,
- wydarzenia dla dzieci = Smykowe Granie: Facebook – 9, YouTube – 1,
- inicjatywa własna – nagrania przesłane przez artystów FK: Facebook – 7, YouTube – 3,
- koncerty „Filharmonia w Twoim domu!” – 8,
- W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi: „Oblicza Pianistyki” – organizator: Fundacja Pro Musica Bona i Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów; „Krakowska Jesień Muzyczna” i „Polish Music Experience” – organizator: Stowarzyszenie Porta Musicae; „Ars Moderna” – organizator: Spółdzielnia Muzyczna).

Filharmonia, w listopadzie 2020 r., zakupiła specjalistyczny sprzęt audio-video do realizacji rejestracji koncertów oraz transmisji na żywo. Sprzęt ten, w postaci kamer, okablowania i oprogramowania ma służyć nowo powstałej inicjatywie, jaką jest powołanie do życia kulturalnej telewizji Małopolskiej pod nazwą: malopolska.kulturalna.go. Start platformy, w której uczestniczyć mają instytucje kultury będąca pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego przewidziany jest na rok 2021.

STATYSTYKA

liczba koncertów: 92
Koncerty symfoniczne/oratoryjne/chóralne: 36
Koncerty Musica Ars Amanda: 7
Koncerty Uniwersyteckie: 2
Koncerty Kameralne: 11
Dla dzieci od 0 do 3 lat- Smykowe granie: 27
Koncerty on-line: 9
liczba wydarzeń edukacyjnych (koncerty szkolne oraz 1 słuchowisko muzyczne): 132
liczba innych wydarzeń (wystawy, prelekcje, warsztaty): 1
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 5

FREKWENCJA

Odbiorcy koncertów: 19 165
Uczestnicy wydarzeń edukacyjnych: 15 000
Liczba praktykantów, wolontariuszy, stażystów: 1
Ponadto współpraca pomiędzy Filharmonią a Akademią Muzyczną w Krakowie oraz Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach praktyk studenckich.

STRONA WWW

Liczba unikalnych użytkowników: 74 425
użytkowników
Liczba odsłon: 670 166 odsłon
Facebook: 10 700 – lubiących posty, 11 214 obserwujących

EUROPEJSKIE CENTRUM MUZYKI KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO W LUSŁAWICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

• Odejście Krzysztofa Pendereckiego

29 marca 2020 r. zmarł Profesor Krzysztof Penderecki – Wielki Polak, wybitny twórca, humanista, jeden z najbardziej znanych i cenionych na świecie polskich kompozytorów, z inicjatywy którego powstało Europejskie Centrum Muzyki w Lusławicach, dedykowane młodemu artyście. Krzysztof Penderecki był doktorem honoris causa kilkudziesięciu uniwersytetów, członkiem honorowym najważniejszych akademii artystycznych i naukowych, a także honorowym profesorem wielu prestiżowych uczelni artystycznych. Kawaler Orła Białego, za swą twórczość uhonorowany został wysokimi odznaczeniami krajowymi i zagranicznymi oraz prestiżowymi nagrodami, m.in. pięciokrotnie nagrodą Grammy. Światowy rozgłos przyniosły kompozytorowi utwory awangardowe z lat 60., takie jak *Tren Ofiarom Hiroshimy*, czy *Pasja według św. Łukasza*, które zapoczątkowały pasmo jego międzynarodowych sukcesów. W latach 70. stanął za pulpitem dyrygenckim, prowadząc od tego czasu czołowe orkiestry symfoniczne w Europie, Stanach Zjednoczonych i Azji.

Centrum uruchomiło specjalną, wirtualną księgę kondolencyjną, w której znalazło się kilkaset wpisów m.in. list kondolencyjny Pary Prezydenckiej – Andrzej Duda i Agaty Kornhauser-Duda – odczytany podczas mszy żałobnej w intencji śp. Krzysztofa Pendereckiego. Swoje wpisy pozostawili w niej również m.in. Frank-Walter Steinmeier, Prezydent Republiki Federalnej Niemiec; prof. Piotr Gliński, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego; Witold Kozłowski, Marszałek Województwa Małopolskiego; ambasadorowie m.in. Niemiec, Armenii, Nowej Zelandii, Filipin; przedstawiciele świata kultury i sztuki, artyści i melomani. Na stronie internetowej Centrum utworzono specjalną zakładkę *Homage Krzysztof Penderecki* dokumentującą najważniejsze wydarzenia artystyczne (koncerty, publikacje, wspomnienia) zarówno z Polski jak i zza granicy, mające na celu upamiętnienie Krzysztofa Pendereckiego.

• Festiwal Muzyki EMANACJE VIII edycja (5.07- 30.08)

– cykl 13 koncertów zatytułowanych „Artysta – Dzieło – Spotkania, pamięci Krzysztofa Pendereckiego”. Festiwal poświęcony pamięci Krzysztofa Pendereckiego, wypełniła twórczość kameralna i solowa kompozytora w wykonaniu czołowych polskich zespołów oraz solistów: Jurka Dytała i kameralistów Sinfonietty Cracovii, Jakuba Jakowicza, Łukasza Chrzęszczyka, Macieja Kułakowskiego, Polish Cello Quartet i Absolwentów projektów edukacyjnych Centrum, Karol Szymanowski Quartet, Meccore String Quartet, Atom String Quartet, Aleksandry Kuls i Marcina Koziaka, a także Andrzeja Ciepłińskiego, Tomasza Bińkowskiego, Janusza Wawrowskiego, Katarzyny Budnik, Marcina Zdunika i Szymona Nehringa. Koncerty odbywały się w sali koncertowej Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego, Bazylice św. Floriana w Krakowie oraz w Arboretum Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich. Tegoroczna edycja Festiwalu EMANACJE objęta została patronatem honorowym Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Profesora Piotra Glińskiego. Udział w festiwalu wzięło 1 015 osób.

• Udostępnienie Ekspozycji Multimedialnej „Krzysztof Penderecki – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” (5.07-30.08, 19.09-25.10).

Treść wystawy przybliżyła postać oraz dzieła Krzysztofa Pendereckiego na tle bogatego dorobku polskich kompozytorów ostatniego stulecia. W trakcie Festiwalu EMANACJE podczas 17 dni zwiedzania ekspozycję zwiedziło w sumie 171 osób.

• Udostępnienie dla zwiedzających Arboretum Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich (5.07-30.08, 19.09-25.10)

– udostępnienie dla zwiedzających słynnego lusławickiego arboretum, będącego owocem wieloletniej pasji Krzysztofa Pendereckiego, zawierającego unikatowy w skali europejskiej zbiór dendrologiczny. W ramach Festiwalu Emanacje zor-

Finale VIII edycji EMANACJI
fot. B. Barczyk

organizowano 34 wejścia do Arboretum, które zwiedziło z przewodnikiem 990 osób. Prezentowane na Ekspozycji liczne przykłady muzyczne, archiwalia, opracowania i pamiątki pozwalają poznać szeroki kontekst życiorysu i twórczości Krzysztofa Pendereckiego, którego dopełnieniem jest spacer w jesiennej scenerii Arboretum – jednego z największych dzieł Mistrza. Podczas 13 dni zwiedzania zorganizowano 13 wejść do parku z przewodnikiem. Z jesiennej oferty zwiedzania ekspozycji multimedialnej i Lusławickiego arboretum skorzystało 157 osób.

- Wiosenna Akademia Muzyki (15.04-19.06) – organizacja i realizacja Wiosennej Akademii Muzyki – nowego projektu edukacyjnego Centrum, odbywającego się w całości on-line. Centrum przygotowało na czas pandemii nowy program edukacyjny, nawiązujący do realizowanych w Lusławicach kursów mistrzowskich w ramach Zimowej i Letniej Akademii Muzyki. Wiosenna Akademia Muzyki to cykl spotkań, wykładów, kursów odbywających się on-line. Pedagogami wirtualnej Akademii zostali znani wykładowcy, wielokrotnie prowadzący kursy mistrzowskie w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Udział w kursach był bezpłatny, a uczestnicy mogli obserwować je poprzez transmisje na żywo w internecie. Każde spotkanie poświęcone było innej tematyce: od wykonawstwa konkretnych utworów muzyki klasycznej na poszczególnych instrumentach, przez wskazówki dotyczące codziennej praktyki, pozycji ciała muzyka, po kwestie dotyczące radzenia sobie ze stresem, treningu mentalnego, kompozycji i wykorzystania najnowszych zdobyczy technologii.
- Zimowa Akademia Muzyki – VII edycja Kursów Mistrzowskich dla uczniów Szkół Muzycznych I i II stopnia (26.01-7.03) – w ramach 6 turnusów, podczas 30 kursów mistrzowskich, 302 wyróżniających się uczniów z całej Polski, wybranych z spośród 418 kandydatów, doskonalili swoje umiejętności pod kierunkiem wybitnych pedagogów w klasach fortepianu – prowadzący: Olga Łazarska, Zofia Antes, Beata Bilińska, Joanna Ławrynowicz-Just, skrzypiec – prowadzący: Antoni Cofalik, Agata Szymczewska, Wiesław Kwaśny, Piotr Tarcholik, Janusz Wawrowski, Karina Gidaszewska, Bartosz Bryła, Marcin Baranowski, Łukasz Błaszczuk, altówki – prowadząca: Katarzyna Budnik, wiolonczeli – prowadzący: Kazimierz Michalik, Marcin Zdunik, Tomasz Lisiecki, Tomasz Daroch, Tomasz Strahl, Stanisław Firlej,

kontrabas – prowadzący Jan Kotula, fletu – prowadząca Agata Igras, fagotu – prowadzący Artur Kasperek, oboju – prowadzący Arkadiusz Krupa, klarnetu – prowadzący Arkadiusz Adamski, trąbki – prowadzący Jakub Waszczeniuk, saksofonu – prowadzący Paweł Gusnar, waltorni – prowadzący Tomasz Bińkowski, akordeonu – prowadzący Klaudiusz Baran, gitary – prowadzący Michał Nagy.

PREMIERY

- WIOSENNA AKADEMIA MUZYKI (15.04-19.06)
- WIRTUALNA AKADEMIA MUZYKI (15.04-19.06)
- FESTIWAL EMANACJE ONLINE (9.07-4.09)
- PERŁY LUSŁAWIC- MUZYCZNE ARBORETUM (22.11) – inauguracja cyklu „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum”. Celem projektu jest prezentacja unikatowych w skali całej Europy gatunków drzew znajdujących się w arboretum Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich w Lusławicach, w formie materiałów filmowych publikowanych na portalu YouTube oraz Facebook Centrum. Projekt opiera się na przedstawieniu krótkiej historii wybranego gatunku drzewa powiązanej z informacjami dotyczącymi okazów, które rosną w Lusławicach. Główną ideą cyklu jest pokazanie przenikania się pasji dendrologicznej i twórczości muzycznej Artysty, który z podobną pasją komponował, dyrygował i sadił drzewa. Dwa odcinki cyklu „Perły Lusławic – Muzyczne Arboretum”, które zostały dotąd opublikowane, trafiły do 4 158 odbiorców na kanale YouTube oraz w mediach społecznościowych Centrum.
- ALFABET PENDERECKIEGO (8.10) – inauguracja cyklu warsztatów edukacyjnych dla dzieci w wieku szkolnym „Alfabet Pendereckiego”. Centrum przygotowało nową ofertę edukacyjną- propozycję niekonwencjonalnych zajęć, tocących się w przestrzeni ekspozycji multimedialnej „Krzysztof Penderecki – Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” z elementami gry, wspierająca aktywność młodego odbiorcy. W pierwszych zajęciach „Alfabet Pendereckiego”, które odbyły się 8 października 2020 r., wzięło udział 40 dzieci.
- PENDERECKI PRZEZ DZIURKĘ OD KLUCZA (15.10) – to kolejna, nowa propozycja edukacyjna Centrum, tym razem skierowana do dzieci młodszych – w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Warsztaty prowadzone w formie zabawy tworzą przestrzeń bezpośredniego obcowania z twórczością jednego

z najwybitniejszych kompozytorów na świecie – Krzysztofa Pendereckiego. W pierwszych zajęciach tego cyklu wzięło udział 47 dzieci.

KONCERTY

W 2020 r. Centrum zrealizowało ogółem 44 koncerty i prezentacje solowe, kameralne, orkiestrowe, prezentacje online, w których wystąpiło w sumie 752 artystów. Koncerty zgromadziły ogółem 40 909 słuchaczy.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Centrum zorganizowało lub współorganizowało 105 wydarzeń o charakterze edukacyjnym, w tym mistrzowskie kursy interpretacji: solowe, kameralne, warsztaty multidyscyplinarne, zajęcia edukacyjne dla dzieci w przestrzeni ekspozycji multimedialnej „Krzysztof Penderecki. Dziedzictwo Polskiej Muzyki XX i XXI wieku” oraz webinary Wiosennej Akademii Muzyki, Wirtualnej Letniej Akademii Muzyki oraz Wirtualnej Akademii Muzyki. Łączna ilość bezpośrednich odbiorców tych działań to 16 842 osób.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Zwiedzanie obiektu, ekspozycji multimedialnej oraz Arboretum Elżbiety i Krzysztofa Pendereckich w Lusławicach (podczas 47 zorganizowanych wejść do parku) dla w sumie 1 354 gości.
- Sesje nagraniowe – w Centrum odbywały się liczne sesje nagraniowe albumów młodych wykonawców z Polski i zza granicy w tym dla wytwórni SONY CLASSICAL, PWM, DUX i innych.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Książka programowa VIII Festiwalu EMANACJE
- Wydawnictwo muzyczne Penderecki's Sinfonietta(s) we współpracy z Orkiestrą Królewskiego Miasta Krakowa Sinfonietta Cracovia

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Festiwal EMANACJE online (9.07-4.09) – w wersji online, realizacja we współpracy ze Stowarzyszeniem Akademii imienia Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowe Centrum Muzyki. Cykl 16 prezentacji koncertowych online w oparciu o utwory solowe i kameralne Profesora Krzysztofa Pendereckiego, publikowanych na kanale YouTube Europejskiego

Centrum Muzyki oraz udostępnianych przez profil Facebook instytucji. Projekt Festiwalu EMANACJE w wersji online uzyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z Funduszu Promocji Kultury, w ramach programu „Muzyka”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca. Prezentacje Festiwalu Emanacje w wersji online do końca 2020 r. trafiły do 6 469 odbiorców poprzez kanał YouTube Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Natomiast w mediach społecznościowych koncerty zyskały 27 669 odbiorców.

- W ramach Wiosennej Akademii Muzyki odbyło się 30 spotkań on-line, w których uczestniczyły 7 924 osoby. Dzięki udostępnieniu nagranych spotkań w sieci, lekcje trafiły do grona blisko 27 000 odbiorców.
- Wirtualna Akademia Muzyki (27.07-30.09) – po ogromnym zainteresowaniu i sukcesie frekwencyjnym Wiosennej Akademii Muzyki Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego wraz ze Stowarzyszeniem Akademia im. Krzysztofa Pendereckiego oraz Fundacją My Way zainaugurowały kolejny projekt edukacyjny, obejmujący 19 premierowych webinarów prowadzonych przez grono znakomitych polskich pedagogów, a także – w związku z licznymi prośbami uczestników – powtórki wybranych, 16 webinarów Wiosennej Akademii Muzyki. Wśród Profesorów prowadzących premierowe spotkania Wirtualnej Akademii Muzyki znaleźli się: Łukasz Kuropaczewski, Dariusz Nowicki, Artur Kasperek, Katarzyna Budnik, Jan Kotula, Jakub Waszczeniuk, Mateusz Smoczyński, Adam Sztaba, Tomasz Hajda, Arkadiusz Krupa, Tomasz Daroch, Miłosz Pękala, Łukasz Błaszczuk, Agata Igras, Michał Klauza, Artur Rozmysłowicz, Agata Szymczewska, Marcin Zdunik czy Radzimir Dębki. W ramach Wirtualnej Akademii Muzyki odbyło się 35 webinarów, w tym 19 premierowych spotkań. W 2020 r. uczestniczyło w nich 1 847 osób za pośrednictwem kanału YouTube oraz profilu Facebook Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Całkowita liczba odbiorców projektu w 2020 r. na profilu Facebook to 31 007 osób.
- Letnia Akademia Muzyki (2.08-19.08) – to prestiżowe przedsięwzięcie edukacyjne, organizowane przez Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Mistrzowskie kursy kameralistyki

prowadzone przez najznakomitsze polskie kwartety smyczkowe były emitowane online w mediach społecznościowych Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Mistrzowskie lekcje pokazowe poprowadzili: 2 sierpnia – Karol Szymanowski Quartet (emisja 17.08) 10 sierpnia – Meccore String Quartet (emisja 18.08) 16 sierpnia – Atom String Quartet (emisja 19.08). W lekcjach mistrzowskich Wirtualnej Letniej Akademii Muzyki 2020 wzięło udział 8 bezpośrednich uczestników, a w webinarium uczestniczyły w sumie 1 073 osoby.

- Festiwal Penderecki. Sinfonia Varsovia w hołdzie Mistrzowi (19.12-21.12) – współorganizacja z orkiestrą Sinfonia Varsovia festiwalu poświęconego pamięci Krzysztofa Pendereckiego. Festiwal wypełniła muzyka artysty z różnych okresów jego twórczości. Muzycy orkiestry, której Krzysztof Penderecki był wieloletnim Dyrektorem Artystycznym, spotkali się w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach. Odbyły się trzy koncerty w wykonaniu orkiestry Sinfonia Varsovia pod dyrekcją Macieja Tworka z udziałem wybitnych solistów, transmitowane w internecie na kanale YouTube Sinfonii Varsovi oraz Facebooku orkiestry. W sumie koncertów wysłuchało 2 646 osób – na kanale YouTube 2 506 osób, w mediach społecznościowych 140.

STATYSTYKA

liczba premier: 6
liczba zaprezentowanych spektakli/koncertów ogółem: 44
liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 105
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 0 (program MKiDN)

FREKWENCJA

liczba odbiorców spektakli/koncertów: 40 909
liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych ogółem: 16 842
liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 57 751

STRONA WWW

liczba użytkowników strony: 194 069

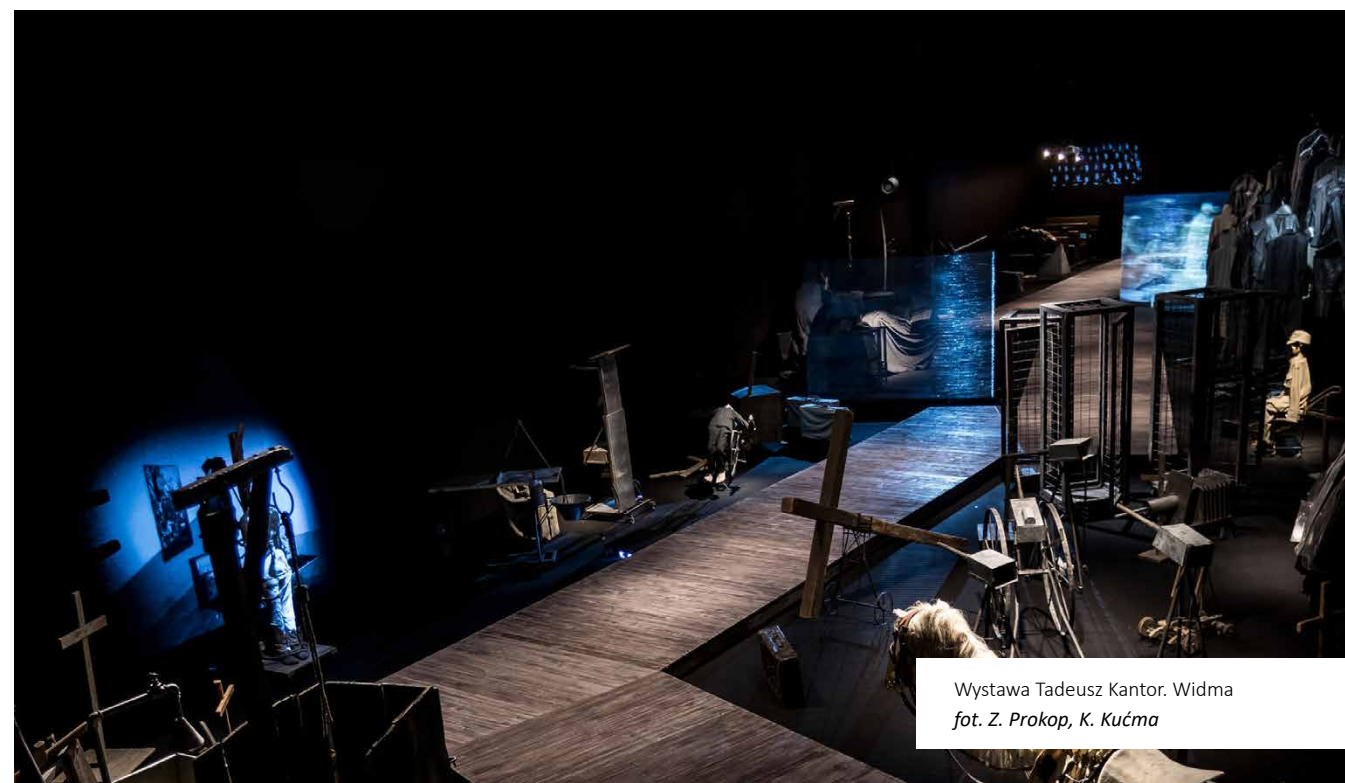
OŚRODKI I CENTRA KULTURY

OŚRODEK DOKUMENTACJI SZTUKI TADEUSZA KANTORA CRICOTEKA W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

Rok 2020 upłynął w Cricotece pod znakiem jubileuszu 40-lecia. 19 stycznia 1980 r. Tadeusz Kantor osobiście zainaugurował istnienie Cricoteki jako Ośrodka Teatru Cricot 2. W pierwszej siedzibie przy ul. Kanoniczej 5 artysta zdeponował unikalny zbiór przedmiotów i kostiumów ze swoich spektakli oraz własnych pism teoretycznych, rysunków, rejestracji wideo, recenzji, czasopism i książek.

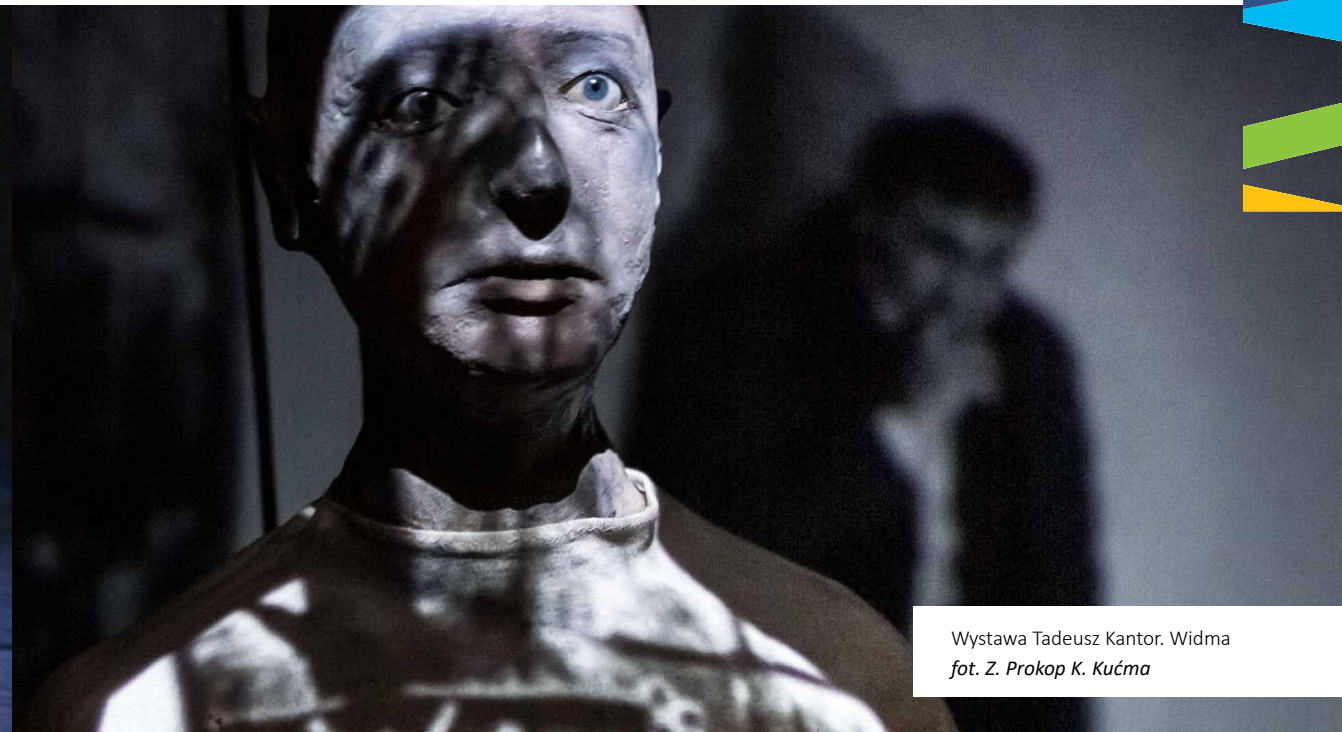
W czerwcu została otwarta dla publiczności nowa odsłona wystawy stałej w Cricotece „Tadeusz Kantor. Widma”. Prezentuje w większości nie pokazywane dotąd na stałej ekspozycji obiekty, przedmioty i kostiumy ze spektakli Tadeusza Kantora. Wiodącym tematem wystawy, a w ślad za nią całego programu Cricoteki na 2020 r. było hasło „Trudna przeszłość, niepewna przyszłość”.

Wystawa Tadeusz Kantor. Widma
fot. Z. Prokop, K. Kućma

Spektakl Kantor. Burza
fot. G. Mart

Wystawa Tadeusz Kantor. Widma
fot. Z. Prokop K. Kućma

8 grudnia uczczona została 30 rocznica śmierci Tadeusza Kantora. W tym dniu do Cricoteki zaproszeni zostali znakomici kuratorzy sztuki współczesnej – Anda Rottenberg i Jarosław Suchan, którzy wraz z dyrektorką Cricoteki Natalią Zarzecką i prowadzącą spotkanie dziennikarką radiową Agnieszką Obszańską odwoływali się do swoich „doświadczeń z Kantorem” i szukali tropów kantorowskich w sztuce współczesnej. Spotkanie było transmitowane na żywo za pośrednictwem mediów społecznościowych Cricoteki i platformy Play Kraków. Tego samego wieczoru publiczność została zaproszona na prapremierę utworu „Kantor tu jest”.

WYSTAWY STAŁE

- W pierwszej połowie roku kontynuowane były wystawy Tadeusza Kantora *Odslona IV – „Rzeźba”* (kolekcja obiektów teatralnych i archiwaliów Tadeusza Kantora), *„Szatnia”* (prezentacja głównego obiektu spektaklu *„Nadobnisie i koczkodany”* w oddziale przy ul. Siennej), a także wystawa zdjęć ze spektakli Tadeusza Kantora – Maurizio Buscarino

„Komedianci! Teatr Cricot 2 na fotografiach”.

<https://www.cricoteka.pl/pl/tadeusz-kantor-odslona-czwarta-rzezba/>

<https://www.cricoteka.pl/pl/komedianci-wystawa-fotografii-maurizia-buscarina/>

<https://www.cricoteka.pl/pl/wystawa-tadeusz-kantor-szatnia/>

- „Tadeusz Kantor. Widma” (od 12.06) – nowa wystawa w Cricotece (<https://www.cricoteka.pl/pl/tadeusz-kantor-widma-wystawa-stala/>).

- Pokój Tadeusza Kantora w Galerii-Pracowni Tadeusza Kantora przy ul. Siennej 7/5 – Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora, udostępniana jest publiczności od 1995 r. W tym mieszkaniu-pracowni artysta w latach 1987-1990 tworzył ostatnie dzieła swojego życia. Zachowały się meble, pisma, rysunki, przedmioty osobiste, pamiątki z podróży. Od września dostępny jest wirtualny spacer po Galerii-Pracowni Tadeusza Kantora z oprowadzaniem w języku polskim i angielskim (<https://www.cricoteka.pl/pl/galeria-pracownia-tadeusza-kantora/>).

WYSTAWY CZASOWE

- Wystawa Marka Chlandy „Na końcu języka” (23.10.2020-28.02.2021) – Cargo Marka Chlandy jest przedsięwzięciem na styku wystawy, instalacji, performansu i procesu badawczego, realizowanym przez kilkuosobowy zespół (Marek Chlanda, Marta Bryś, Kaja Gliwa, Magdalena Kownacka, Izabela Zawadzka, Gawel Kownacki i Aleksandra Idzikowska). Punktem wyjścia jest tytułowe Cargo, czyli ładunek lub usługa transportowa. Program towarzyszący wystawie skupia się na działaniach performatywnych, które w związku z ograniczeniami epidemiologicznymi znalazły wyraz w rejestracjach wideo zamieszczanych w kanałach społecznościowych, na Instagramie i Facebook Cricoteki (<https://www.cricoteka.pl/pl/cargo-chlanda/>).

- Wystawa Tadeusz Kantor. „Całe życie jest teatrem” (od 08.2020) – mieszkając w atelier przy ul. Siennej 7/5 w Krakowie przez ostatnie 4 lata życia Tadeusz Kantor tworzył swoje ostatnie dzieła malarskie i teatralne. Do ostatniego z nich – spektaklu „Dziś są moje urodziny” – twórca wprowadził elementy swojego codziennego otoczenia z pokoju na pod-

daszu (<https://www.cricoteka.pl/pl/wystawa-tadeusz-kantor-cale-zycie-jest-teatrem/>).

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Pasma filmowe „Gra z Kantorem” – kontynuacja rozpoczętego w 2018 r. programu prezentacji wybranych materiałów dokumentujących zapisy spektakli twórców, którzy ideowo są blisko twórczości Tadeusza Kantora. Spektakle zostały wyselekcjonowane przez czwórkę kuratorów – Annę Różę Burzyńską, Małgorzatę Jabłońską, Tadeusza Kornasia i Dariusza Kosińskiego. Każdą projekcję poprzedziła krótka prelekcja na temat twórczości prezentowanego artysty (<https://www.cricoteka.pl/pl/nowa-edycja-gry-z-kantorem-projekcje-spektakli-teatralnych/>).

- Spektakl „Kantor. Burza”, (premiera 15.10) – reż. Sławka Krawczyńskiego, choreografia Anny Godowskiej. To spektakl przekładający na język tańca dziedzictwo teatru Tadeusza Kantora. Spektakl reinterpretuje Teatr Śmierci, odwołuje się do jego najważniejszych prac: „Umarłej klasy” czy „Wielopola, Wielopola” (<https://www.cricoteka.pl/pl/premie->

ra-spektaklu-kantor-burza-w-choreografii-anny-godowskiej-i-rezyserii-slawa-krawczynskiego/).

- Rollercoaster. Młodzi kolekcjonerzy wrażeń (25.10) – w ramach programu „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń” zaprezentowane zostały spektakle taneczne początkujących artystek, będące efektem trzech rezydencji zorganizowanych przez Krakowski Teatr Tańca. „Ciałojaźń. Szkic” Pauliny Nowickiej, „Samotne pieśni” Agaty Jędrzejczak i „Freelancer” Anny Obszańskiej i Agnieszki Skorut.
- Koncert „Ambientowa elektronika. Cisza” (10.01) – Paweł Pruski, Wojtek Kiwer i Aleksander Pawlus, artyści związani z polską sceną muzyki elektroniczno-eksperymentalnej interpretowali elementy myśli Kantora.
- Kantor tu jest (premiera 8.12) – dźwiękowy spacer po Krakowie miał swoją premierę w postaci koncertu transmitowanego w internecie. To współczesna opowieść o Krakowie, pozycji artysty i potrzebie wolności. Wojciech Kiwer stworzył kompozycję na elektronikę, dźwięki miasta i dwa głosy. Punktem wyjścia do utworu było Archiwum Cricoteki. Wybrane z niego wywiady i konferencje prasowe Tadeusza Kantora stały się bazą do przygotowania dźwiękowej opowieści o Krakowie. Wypowiedziom Kantora towarzyszy tekst Agnieszki Jakimiak, czytany przez Radosława Krzyżowskiego. Całość osadzona jest w muzyce elektronicznej, skomponowanej przez Kiwera oraz towarzyszącego mu Piotra Peszata (<https://www.cricoteka.pl/pl/kantor-tu-jest-spacer-dzwikowy-po-krakowie/>).
- Polifonie dzieciom – koncerty rodzinne on-line, są rozszerzeniem działającego od 2013 r. w Cricotece programu „Polifonie”, prezentującego współczesne utwory improwizowane i elektroniczne, a także performance:
- Balony, czyli trio Piotr Peszat, Jakub Gucik, Julia Basista (21.08) – Julia Basista, Jakub Gucik i Piotr Peszat zaprezentowali performance uruchamiający niezwykłą dźwiękową scenografię. Wypełniona balonami sala teatralna Cricoteki zafunkcjonowała jako multiinstrument,
- „Szepty lasu”/trio folkowe – Helena Matuszewska, Barbara Songin, Andrzej Zamenhof (Andrzej Zagajewski) (4.09) – w koncercie wykorzystano wiele nietypowych instrumentów (m.in. kaszgar, kankale, złobcoki),

- „Emisja z pokoju” Marcin Dymiter aka Emiter (18.09) – opiera się na uważnym słuchaniu. Artysta zaprosił dzieci do nadsyłania dźwięków ze swoich pokoi. Ten materiał stał się punktem wyjściowym dla emitera do stworzenia kompozycji elektronicznej,

- Małe Instrumenty (2.10) – Wykorzystywane przez zespół instrumentarium to wciąż poszerzająca się grupa profesjonalnych instrumentów niewielkich rozmiarów i całej masy drobniagowych przedmiotów wydających dźwięki. W ten sposób konstruowana muzyka eksponuje niepowtarzalny charakter (<https://www.cricoteka.pl/pl/polifonie-dzieciom-koncerty-rodzinne-on-line/>),

- Polifonie Open Stage (26.09) – cykl koncertów koncentruje się na wykonaniu muzyki tworzonej współcześnie. W 2020 r. do udziału zaproszono Kwartet DAFŌ, klawesynistkę Goškę Isphording oraz krakowskich kompozytorów: Jarosława Płonkę i Karola Nepelskiego. W ramach koncertu odbyło się prawykonanie utworu Dreammachine, 1961 (<https://www.cricoteka.pl/pl/polifonie-open-stage-juz-w-najblizsza-sobote/>).

- Podgórski Plac Zabaw (12.09) – w ramach projektu „Podgórski Plac Zabaw” na placu pod budynkiem została zrealizowana instalacja – wystawa, prezentująca w zwięzły sposób kilka istotnych informacji dotyczących Cricoteki. Odbył się koncert zespołu The SEKS Band i koncert muzyki elektronicznej Wojciech Kiwer i Piotr Peszat „Przestrzeń osobista” (<https://www.cricoteka.pl/pl/instalacja-plenerowa-na-placu-cricoteki/>).

- The best OFF – pokaz „Wojny w niebie” (15.02) – to pierwszy w historii polskiego teatru offowego ogólnopolski konkurs, który ma za zadanie wyłonić najlepsze premiery. Misją konkursu jest stymulowanie rozwoju polskiego teatru offowego i wspieranie eksploatacji jego spektakli. W 2020 r. realizując zobowiązania partnerskie, Cricoteka zaprezentowała na swojej scenie zwycięzcę konkursu z 2019 r., czyli spektakl „Wojna w niebie”, którego premiera odbyła się w Cricotece w 2018 r.

- W ramach współpracy w Cricotece odbyły się także współorganizowane wydarzenia, m.in.: Okno holenderskie (Krakowski Teatr Tańca), wystawa

„Między-czas” (w ramach Festiwalu Copernicus przygotowana z Fundacją Centrum Kopernika i ASP w Krakowie), wystawa „Pierwszy zmysł” (w ramach Cracow Art Week Krakers, Fundacja Freda Gijbelsa, Krakers Cracow Art Week), Figurki w Cricotece – pokazy spektakli dla dzieci (Teatr Figur), koncerty Festiwalu Jazz Juniors (Fundacja Muzyki Filmowej i Jazzowej), Festiwal Sacrum Profanum – kompozycja Krzysztofa Kozłowskiego, partytura graficzna „Cricoteka” (z Krakowskim Biurem Festiwalowym), Opera Rara – pokazy „Unknown, I Live With You”, operowego performansu (KBF). W ramach Nocy Teatrów w oknach Cricoteki wyświetlona została rejestracja prób do „Dziś są moje urodziny” Tadeusza Kantora. Odbył się pokaz finałowy projektu Lato w teatrze, pt. „Czego nie widać”, dofinansowanego przez Instytut Teatralny.

- Pokazy online archiwalnych wydarzeń teatralnych Cricoteki – wiosną 2020 r., podczas zamknięcia instytucji kultury, Cricoteka prezentowała archiwalne zapisy spektakli pokazywanych w poprzednich latach (cykle Maszyna choreograficzna, Rollercoaster i Polifonie). Wśród wydarzeń teatralnych zostały pokazane: spektakl Tod i Trauma (prod. Cricoteki 2018), spektakl More Music For Sam (prod. Cricoteki 2015 w ramach programu Polifonie), spektakl Mechaniczne sny (prod. Cricoteki 2015, pokaz z 2016 r. w ramach programu Maszyna Choreograficzna), spektakl Stany skupienia (prod. Wydział Teatru Tańca w Bytomiu AST w Krakowie, pokaz z 2018 r. w ramach programu Rollercoaster).

■ DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W ramach stałego programu edukacyjnego do marca odbywały się zajęcia dla dzieci „Machina sztuki” i „Kalejdoskop sztuki”. Zajęcia łączą elementy improwizacji teatralnej, działań w przestrzeni, różnorodnych technik plastycznych, a także wykorzystują nowoczesne multimedia.

Zorganizowane zostały też Ferie zimowe oraz półkolonie letnie pt. „Lato w teatrze”.

Kontynuowany był program spacerów rodzinnych, tym razem skoncentrowanych na wydanym przez Cricotekę „Spacerowniku”. Spacerownik stał się wydarzeniem on-line, które można było przenieść do realnej rzeczywistości. W mediach społecznościowych (Facebook i Instagram) w każdy weekend od maja do sierpnia zachęcano do odwiedzenia jednej wybranej lokalizacji.

- Warsztaty i oprowadzania dla grup zorganizowanych uwzględniają możliwości i percepcję poszczególnych grup wiekowych, a także indywidualne wymagania uczestników o specjalnych potrzebach, np. z niepełnosprawnościami.

- Zajęcia dla dorosłych odbywały się w ramach Pracowni twórczej – warsztatów artystycznych dla dorosłych, Zajęć dla seniorów (m.in. Laboratorium kostiumu oraz jako program towarzyszący do wystaw).

- Program warsztatów dla nauczycieli „Temat Teatr” z wykorzystaniem metod i narzędzi pedagogiczno-teatralnych wprowadzał temat wielowymiarowości sytuacji twórczych, wykorzystywał edukacyjny potencjał wystawy Tadeusza Kantora jako inspiracji i punktu wyjścia do rozmowy o teatrze.

- Program towarzyszący do wystawy stałej „Tadeusz Kantor. Widma” skupił się wokół wykładów poświęconych teatrowi i sztuce Tadeusza Kantora, zrealizowanych on-line:

- Michał Kobiałka „Widma Przeszłości” (3.04) – Michał Kobiałka, dziekan i profesor teatrologii w Department of Theatre Arts & Dance na Uniwersytecie w Minnesocie w USA wygłosił wykład na temat twórczości T. Kantora w odniesieniu do biegu historii znaczącego życie twórcy oraz historii sztuki europejskiej,

- Grzegorz Niziołek „Rzeźnia” (11.05),

- Małgorzata Paluch-Cybulska „Tadeusz Kantor. Historia jako ready made” (9.06) – tematem wykładu był wpływ doświadczeń prowokowanych przez historię na życie i twórczość Tadeusza Kantora,

- Katarzyna Fazan „Realność apokalipsy” (18.11) – wykład był propozycją ponownego spojrzenia na inscenizację Tadeusza Kantora „Kurka wodna” z 1967 jako realizacji teatru zdarzeń, w którym rozegrała się „wizja apokaliptyczna”,

- „Cricoteka w kontekście idei instytucji kultury w powojennej Polsce” (2.12) – dyskusja z udziałem prof. Katarzyny Fazan, dr Magdaleny Ziółkowskiej oraz Magdaleny Ujmy. Podczas dyskusji panelowej zostały poruszone tematy związane z rozwojem i przemianami oraz stanem dzisiejszym modelu instytucjonalnego Cricoteki.

- „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń – program edukacyjny” to interdyscyplinarny program edukacji tanecznej o charakterze integracyjnym <https://www.cricoteka.pl/pl/rollercoaster-kolekcjonerzy-wrazen-warsztaty-2/>).
- Cricoteka otwarta- Obiekt otwarty – głównym założeniem kolejnej edycji projektu było stworzenie oferty adresowanej do osób z niepełnosprawnościami oraz edukatorów i nauczycieli, którzy pracują lub chcą pracować z osobami z niepełnosprawnościami (<https://www.cricoteka.pl/pl/obiekt-otwarty-mikrowarsztaty/>).
- Laboratorium kostiumu – to seria działań międzypokoleniowych zapoznających uczestników z procesem powstawania scenicznego świata, ze szczególnym naciskiem na rolę i znaczenie kostiumu teatralnego. Inspiracją i punktem wyjścia stała się unikatowa kolekcja kostiumów Tadeusza Kantora zgromadzona w Cricotece. „Laboratorium kostiumu” to seria dziesięciu rodzinnych „warsztatów na wynos”. W ramach cyklu edukatorzy i edukatorki z całej Polski przygotowali 10 pakietów z materiałami. Partia warsztatów na wynos została także opracowana dla seniorów (<https://www.cricoteka.pl/pl/laboratorium-kostiumow-miedzypokoleniowy-projekt-edukacyjny/>).

Poza wydarzeniami cyklicznymi odbywały się także spotkania z artystami i autorami – w formie warsztatów w ramach projektu Polifonie dzieciom, po spektaklach Opera Rara (pokaz spektaklu „Unknown, I live With You) oraz po spektaklu „Wojna w Niebie”, spotkanie pt. Globalna ekokatastrofa i sztuki performatywne jutra (promujące trzy książki: „Emerging Affinities. The Possible Futures of Performative Arts”, „Niespodziewane aliance. Sztuki performatywne jutra” oraz „Asamblaże, asamblaże. Doświadczenie w zamglonym antropocenie”). Odbyło się spotkanie z Romanem Siwulakiem, aktorem Tadeusza Kantora, w ramach programu towarzyszącego do wystawy „Szatnia”.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- W Dziale Zbiorów i Wystaw zrealizowano projekt badawczy dotyczący muzeów prywatnych, kwerendę na temat sposobów funkcjonowania takich muzeów, procedur przez nie stosowanych. Zrealizowano projekt badawczy z zakresu krytyki instytucjonalnej. Efektem tego projektu była prezentacja Adiunkta Działu Zbioru i Wystaw, poświęcona instytucjonalnej historii Cricoteki na tle koncepcji instytucji kultury w Polsce powojennej.
- Dział Archiwum i Zbiorów Bibliotecznych kontynuował prace badawcze na temat dzieł plastycznych Tadeusza Kantora w zbiorach rozproszonych. Kontynuowano aktualizację prac Tadeusza Kantora w zbiorach publicznych – kwerendy we wszystkich zbiorach publicznych w Polsce, weryfikujące nowe nabytki, pozyskane od ostatnich kwerend prowadzonych przez Dział Archiwum i Zbiorów Bibliotecznych.
- Kontynuowano działalność naukową Archiwum – przygotowywanie opracowań konkretnych obszarów życia i twórczości Tadeusza Kantora, wielostopniowy projekt kwerend naukowych.
- Kontynuowano kwerendy na temat twórczości Tadeusza Kantora oraz metod archiwizowania i katalogowania zbiorów.
- Organizowano cykliczne wykłady w ramach projektu „Dalej już nic? Interpretacje i reinterpretacje twórczości Tadeusza Kantora” (w 2020 r. odbyły się 2 spotkania).

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Publikacja towarzysząca wystawie „Tadeusz Kantor. Widma”
- Publikacja towarzysząca wystawie Marka Chlandy „Cargo”
- Publikacja w ramach „Laboratorium kostiumu”
- Zin będący wynikiem warsztatów dziennikarskich „Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń – program edukacyjny”

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W Muzeum na bieżąco prowadzone były prace związane z ewidencjonowaniem zbiorów. Obiekty wpisane były do ksiąg inwentarzowych, w następstwie akcesji.

Karty ewidencyjne założone są do wszystkich obiektów będących własnością Cricoteki, znajdujących się w magazynach zbiorów w nowym budynku przy ul. Nadwiślańskiej 2-4. Obiekty będące własnością Cricoteki, a znajdujące się w Galerii-Pracowni Tadeusza Kantora przy ul. Siennej 7/5, są wpisane do ksiąg akcesji i ksiąg inwentarzowych. W 2020 r. został zapoczątkowany – zgodnie z planem – proces zakładania kart ewidencyjnych do obiektów z Galerii-Pracowni.

Zostały opracowane instrukcje montażu obiektów takich, jak: Szatnia, Maszyna Aneantyzacyjna, Chłopiec w ławce, Buty Milionera, Chłopiec z rowerkiem, Zlew, Pokój Odysa, Umarła Klasa (Dzieci w ławkach), Wanna, Dzieci w wózku na śmieci, Obraz Autoportretu.

Dział Archiwum i Zbiorów Bibliotecznych wprowadził do inwentarza i opracowało 4 000 obiektów (głównie cyfrowych), w tym wycinki prasowe za 2019 r.

We współpracy z Działem Zbiorów i Wystaw zostały opracowane informacje merytoryczne dotyczące mebli i elementów wystroju wnętrz Archiwum, zaprojektowanych przez Tadeusza Kantora dla dawnej siedziby Cricoteki przy ul. Kanoniczej 5.

W Muzeum została przeprowadzona konserwacja 30 obiektów z działu VI i VII. Podczas przygotowania obiektów do wypożyczeń zostało przygotowanych bądź zaktualizowanych 150 stanów zachowania. Również podczas przygotowania obiektów do wypożyczeń została wykonana profesjonalna dokumentacja fotograficzna, spełniająca wymogi muzealne. Zostało wykonanych 300 fotografii.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Wystawa „Tadeusz Kantor. Widma”
- kompozycja elektroniczna w formie spaceru dźwiękowego pt. „Kantor tu jest” Wojciecha Kiwera
- Cricoteka otwarta – działania na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami
- Laboratorium kostiumu – międzypokoleniowy program edukacyjny wokół kostiumów Tadeusza Kantora
- Rollercoaster. Kolekcjonerzy wrażeń – warsztaty edukacyjne
- Wystawa Marka Chlandy „Cargo”
- Polifonie dzieciom – koncerty rodzinne on-line
- „Wpół do jutra” – przygotowanie wystawy Roberta Kuśmirowskiego
- Podgórski Plac Zabaw – działania lokalne
- Galeria-Pracownia Tadeusza Kantora online – wirtualne zwiedzanie oddziału Cricoteki

INWESTYCJE, REMONTY

W 2020 r. wykonano instalację przyzywową w toaletach przeznaczonych dla publiczności Cricoteki, podnosząc dostosowanie budynku instytucji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Alarm umożliwia osobom ze specjalnymi potrzebami jednostronne powiadamianie w celu uzyskania pomocy, w momencie zagrożenia zdrowia lub życia.

Prowadzone były prace konserwatorskie związane z remontem komina zabytkowej elektrowni podgórskiej, będącego częścią kompleksu Cricoteki.

DIŁAANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Podcasty „Tadeusz Kantor. Widma”. Opowieści na ucho – ze względu na to, że obecna sytuacja nie pozwala na oprowadzania w tradycyjnej formie, od sierpnia 2020 realizowana była seria podcastów, które wprowadzają w motywy i konteksty nowej wystawy stałej. Seria 12 odcinków stanowi tematyczny przewodnik po twórczości Kantora opisaną na tle współczesnych mu zjawisk w sztuce. Na wystawie znajduje się niemal 200 obiektów teatralnych. Opowieści prowadzone przez Agnieszkę Podymę, Beatę Kwiatkowską i Martę Przywarę są dostępne na Spotify lub innych platformach: Anchor, RadioPublic, Google Podcasts, Overcast, czy Pocket Cast (<https://www.cricoteka.pl/pl/podcasty-tadeusz-kantor-widma-opowieści-na-ucho/>).
- „Kantor tu jest” – spacer dźwiękowy – pozwala samodzielnie zwiedzać Kraków śladem Tadeusza Kantora. Użytkownik usłyszy komentarze autora „Umarłej klasy” na temat polityków, mieszkańców czy konkretnych miejsc. Przy wykorzystaniu bezpłatnej aplikacji Echoes słuchacze mogą uruchomić kolejne fragmenty nagranych utworów, kiedy znajdą się w wyznaczonym punkcie. Aplikacja jest oparta o narzędzia geolokalizacji, dzięki czemu utwór może składać się z części przypisanych poszczególnym miejscom (np. Małemu Rynkowi, ul. Kanoniczej, krakowskim Plantom) (<https://www.cricoteka.pl/pl/kantor-tu-jest-spacer-dzwiekowy-po-krakowie/>).
- „Laboratorium kostiumu” – od września do grudnia co tydzień dostępne były dla chętnych pudełka – z gotowymi materiałami do działań twórczych i instrukcją – do odbioru w siedzibie Cricoteki lub pocztą do samodzielnej pracy w gronie rodzinnym. Partia warsztatów na wynos została także opracowana dla seniorów (<https://www.cricoteka.pl/pl/laboratorium-kostiumow-miedzypokoleniowy-projekt-edukacyjny/>).

STATYSTYKA

Liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów, wykładów, w tym on-line): 214
Liczba innych wydarzeń (wystawy, imprezy, koncerty, spektakle, w tym on-line): 17 (wystawy) + 50 (pozostałe)
Liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 10

FREKWENCJA

Zwiedzających indywidualnie: 9 625
W ramach grup zorganizowanych: 390
Uczestnicy:
Wydarzeń edukacyjnych:
warsztatów edukacyjnych: 19 120
oprowadzeń/oprowadzeń z projekcją: 1 555
spotkań (autorskie i in.): 311
programu dla osób z niepełnosprawnościami: 2 391
programów edukacyjnych towarzyszących wystawom: 2 907
Wydarzeń teatralnych: 1 352
Wydarzeń filmowych: 138
Wydarzeń tanecznych: 2 340
Wydarzeń muzycznych: 7 130
Inne: 5 604
Liczba wolontariuszy, stażystów: 8

STRONA WWW

Liczba odsłon strony www: 128 296
Liczba unikalnych użytkowników strony www: 43 277
Obserwujący Facebook: 14 554, Instagram: 2 576

CENTRUM SZTUKI MOŚCICE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Porozumienie instytucji kultury

3 września 2020 r. w Krakowie, w obecności Witolda Kozłowskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego, podpisano trójstronne porozumienie instytucji kultury województwa małopolskiego, pomiędzy Filharmonią im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu oraz Centrum Sztuki Mościce. Zawarcie porozumienia ma ułatwić i poszerzyć wielopłaszczyznowe współdziałanie, obejmujące zarówno dziedzictwo niematerialne kultury tradycyjnej, ale również muzykę symfoniczną, teatr, sztuki plastyczne oraz edukację. Wydarzeniem inauguracyjnym współpracę pomiędzy Centrum Sztuki Mościce a Filharmonią Krakowską był koncert Msza Cecyliańska.

- Za Horyzont Domu i festiwale: Górnolotni i Dalekosięźni (24 wydarzenia)

By inspirować do aktywnego spędzania czasu powstał cykl: „Za horyzont domu” oraz festiwale „Górnolotni” i „Dalekosięźni”. W 2020 r. zrealizowano: 15 spotkań, 4 wystawy, projekcje 4 filmów i 1 warsztaty. Wydarzenia w ramach cyklu ZHD są przystosowywane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Spotkania tłumaczone są na PJM, filmy mają wbudowane polskie napisy, dostępna jest pętla indukcyjna, a wystawy zaopatrzone są w kontrastowe opisy. Festiwal „Górnolotni” odbył się w styczniu (przed okresem pandemii), natomiast festiwal „Dalekosięźni” w czerwcu z rygiem sanitarnym, tj.: mniejsza liczba miejsc, dezynfekcja, maseczki, wietrzenie i odkażanie sali,

Koncert Oratoryjny w wykonaniu Chóru i Orkiestry Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie- Centrum Sztuki Mościce
fot. Archiwum CSM.

formularze osobowe. Gośćmi byli: Agnieszka Działek, Bartosz Malinowski, Bogusław Hynek, Pamela i Krzysztof Kaczmarek, Jan Muskat, Tomek Kozłowski, Piotr Snopczyński, Barbara Prymakowska, Gilberto Merlante, Kacper Tekieli, Bartek Dobroch, Adela Tarkowska i Krzysztof Józefowski, Jacek Hugo Bader, Tomek Michniewicz, Arek Winiatorski i Ola Synowiec, Marcel Woźniak.

WYSTAWY STAŁE

Red Gallery (3 odsłony): Jola Dymon, Ewa Bilaska, Yashilia Nautiyal – jest galerią otwartą na działania w obszarze różnorodnych form artystycznych, od klasycznych dziedzin sztuki, jak malarstwo, grafika, rzeźba, czy fotografia, poprzez performance, instalacje, aż po najnowsze działania w obszarze nowych mediów. Została stworzona, aby promować młodych, początkujących, zdolnych artystów. Prace są prezentowane w witrynie budynku Centrum Sztuki Mościce i można je oglądać z zewnątrz. Galeria prezentuje tylko jedno dzieło przez okres jednego miesiąca. Uzupełnieniem wystawy są kartki pocztowe z reprodukcją dzieła i danymi artysty.

WYSTAWY CZASOWE

Koncentruje się na szeroko pojętej sztuce fotografii, pokazując prace znanych i cenionych artystów. Centrum prowadzi działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży za pośrednictwem interaktywnych wystaw oraz promuje młodych twórców. Wspiera sztukę lokalną związaną z miejscem i historią regionu. Każda z wystaw jest przystosowywana do potrzeb niepełnosprawnych. Obiekt jest przyjazny dla osób z dysfunkcjami ruchu, wzroku i słuchu. Plan obiektu znajdujący się przy wejściach do budynku wyposażony jest w tyflografiki i podpisy w języku brajla. Wernisaże są tłumaczone na język migowy. Ekspozycje są podpisywane dużą i kontrastową czcionką, a wybrane prace przetwarzane do odbioru dotykaniem z audiodeskrypcją i podpisami brajla. Zapowiedzi promujące wystawy nagrywane są w języku migowym wraz z polskimi napisami. Projekcje filmowe towarzyszące wystawom również są uzupełniane polskimi napisami, a sale kinowe wyposażone są w pętlę indukcyjną.

W 2020 r. zrealizowano 9 wystaw: Konfrontacje Plakatu Studenckiego – wystawa zbiorowa, Fotoferia – wystawa pokonkursowa najlepszych prac fotograficznych nadesłanych z całego świata (wystawa wirtualna),

Zacumowani – wystawa z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu (wystawa wirtualna), Jan Paweł II (100. rocznica urodzin) – wystawa wirtualna, Tyrmand 100.

Wystawa „Nastrój się na strój” zorganizowana została w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa. Prezentowała ona stroje regionalne Zespołu Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”. Celem wystawy było m.in. podkreślenie bliskości tradycji, tańca, stroju, tkaniny, czy regionalnego motywu.

KONCERTY

- Gala Noworoczna z udziałem New Opera Kiev Orchestra. W programie: najpiękniejsze arie, duety, walce i polki Johanna Straussa, Franca Lehara, Imre Kalmana.
- „Jak wybrnąć z gąfy” – recital Joanny Trzepiecińskiej. Wiecznie aktualne piosenki kabaretowe w interpretacji Joanny Trzepiecińskiej z towarzyszeniem pianisty jazzowego Bogdana Hołowni.
- The Best of Sławek Uniatowski – koncert z autorskimi wokalistą, kompozytorem i multiinstrumentalistą oraz jego największych idoli: Zbyszka Wodeckiego, Andrzeja Zauchy i Franka Sinatra.
- „Anna German – niezapomniana” – Joanna Nawrot z koncertem piosenek Anny German z towarzyszeniem Baltic Quasideon Group i Orkiestry Arte Symfoniko pod dyrekcją Mieczysława Smydy.
- Raz Dwa Trzy „30 lat jak jeden koncert...” – jubileuszowy koncert zespołu, który w niezmiennym składzie na czele z Adamem Nowakiem, nagrywa i koncertuje w kraju i za granicą. Poza autorskimi utworami, w twórczości grupy znaleźć można m.in. interpretacje tekstów Agnieszki Osieckiej czy Wojciecha Młynarskiego.
- Leszek Możdżer – solowy koncert światowej klasy polskiego pianisty i kompozytora.
- „Keep the faith” – koncert jazzowych opracowań największych hitów Michaela Jacksona w wykonaniu artystów Instytutu Muzyki Uniwersytetu Rzeszowskiego, pod dyrekcją Grzegorza Oliwy.
- Msza Cecyliańska Josepha Haydna w wykonaniu Chóru i Orkiestry Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie pod batutą Wojciecha Rodaka oraz znamienici soliści.

Spektakl Pchła szachrajka- Teatr Młodych Widzów
Centrum Sztuki Mościce
fot. Archiwum CSM

- Moje Fado, Kinga Rataj z zespołem. Koncert pieśni portugalskich jedynej w Polsce wokalistki śpiewającej fado w oryginale.
- „Paryż, moja miłość” – koncert aktorki Iwony Konieczkowskiej z zespołem. W programie piosenki z repertuaru: Edith Piaf, Borisa Viana, Charles Trenet, Patachou, Regine. Śpiewane w języku francuskim, jak również w tłumaczeniu Wojciecha Młynarskiego i Witolda Turdy.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Małopolskie Wieczory Teatralne

W 2020 r. program budowano w oparciu o znaczenie słowa współistnienie pojmowanego w szerokim ujęciu języka teatru. Wystawiono 4 tytuły:

- Dramat „Ojciec” Teatru Ateneum z wybitną rolą Mariana Opani, sztuka o starości i współistnieniu starych rodziców i dzieci w obliczu poważnej choroby,

- Dramat „Stowarzyszenie Umarłych Poetów” Teatru Och-Teatr w reż. P. Ratajczaka,
- Komedia „O co biega?” Teatru Capitol w reż. M. Sławińskiego,
- Dramat „Pelcia, czyli jak żyć, żeby nie odnieść sukcesu” Teatru Na Dole, który porusza temat współistnienia i wzajemnego zrozumienia dwójki bohaterów, którzy różnią się wiekiem, doświadczeniami, osobowością i odmiennym spojrzeniem na rzeczywistość.

Festiwal Muzyczne Tarasy

XIII Letni Festiwal Muzyczne Tarasy – 2 koncerty plenerowe zorganizowane na tarasie widokowym Centrum Sztuki Mościce. Tegoroczna edycja odbyła się pod hasłem „Cinema Forever”. W programie znalazły się utwory z najpopularniejszych filmów i musicali, takich kompozytorów jak: Gershwin, Rogers & Hammerstone, A.L. Weber, St. Sondheim i innych twórców muzyki filmowej. Niezapomniane szlagiery

Wystawa Nastrój się na strój!
Tradycja na podszewce- Centrum Sztuki Mościce
fot. Archiwum CSM

srebrnego ekranu przypomnieli zespół Con Affetto, zespół wokalny MONK wykonujący w kraju i zagranicą współczesną jazzowo-popową muzykę a capella oraz zespół Music Way.

Teatr Młodych Widzów

Celem tego wieloletniego programu jest wychowanie przyszłych widzów teatralnych, a także poprzez dobór tytułów, przyczynianie się do rozwoju pełnej gamy umiejętności komunikacyjnych, społecznych i emocjonalnych najmłodszej publiczności.

- „Pchła szachrajka” Teatru Rabcio z Rabki Zdroju – spektakl na podstawie jednej z najbardziej znanych, napisanych wierszem humorystycznych bajek dla dzieci autorstwa Jana Brzechwy.
- „Abstrakcja” – widowisko w ramach projektu „Współczesna dla dzieci” na temat punktu, linii oraz krzywej. Eksperymenty poruszające wyobraźnię z towarzyszącą na żywo muzyką.
- Spektakl muzyczny „Uśmiechnięte dźwięki” – interaktywny spektakl Sióstr Wajns & Stonogi.
- „Wystarczy być” Teatru Maska z Rzeszowa – spektakl podejmujący temat przyjaźni i mocy wyobraźni, która potrafi zmieniać rzeczywistość.

Konkurs choreograficzny MY MOVE
Tegoroczna edycja międzynarodowego konkursu

choreograficznego MY MOVE w ramach działania „Czekając na Scenę Otwartą”, z racji pandemii, odbyła się online. Kolejna edycja konkursu, który pozwala młodym twórcom teatru tańca prezentować umiejętności przed wybitnymi postaciami polskiej sceny tanecznej: Zofią Rudnicką, Jackiem Przybyłowiczem i Witoldem Jurewiczem. Nagrody finansowe w puli 10 000 zł sfinansował Fundusz Popierania Twórczości im. Andrzeja Szczypiorskiego przy Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS. W konkursie choreograficznym uczestniczyło około 30 artystów teatru tańca.

Zespół Pieśni i Tańca Świerczkowiacy – to 10 formacji: skład reprezentacyjny – 1 grupa, Mali Świerczkowiacy – 4 grupy, Przedszkole u Świerczkowiaków – 3 grupy, Kapela Łobuzy – 1 grupa młodych muzyków i Orkiestra. W styczniu odbyły się 2 koncerty kolęd i pastorałek o charakterze edukacyjno-artystycznym. W związku ze stanem epidemicznym Zespół zawiesił swoją działalność od marca do połowy sierpnia. W październiku Zespół nagrał koncert dedykowany Papieżowi Janowi Pawłowi II w 100. rocznicę urodzin. Ze względu na wprowadzone obostrzenia koncert był prezentowany online. W grudniu Zespół nagrał koncert kolęd, który został wyemitowany w mediach społecznościowych w pierwszy dzień Świąt Bożego Narodzenia – występ obejrzało ponad 5 000 osób.

Małopolska Nagroda Poetycka Źródło – konkurs poetycki skierowany do wszystkich pełnoletnich Polaków, poetów mało znanych oraz debiutantów. Idea konkursu wynika z potrzeby umacniania – zagrożonego w dobie globalizacji – poczucia tożsamości. Konkurs zakończyło wydanie tomu wierszy. Rekordowa ilość 343 zgłoszeń i około półtora tysiąca wierszy. Gala podsumowująca konkurs odbyła się w jednej z sal Centrum Sztuki Mościce. Jury konkursu to: Józef Baran (przewodniczący Jury), Jadwiga Malina, Beata Paluch, Adam Ziemiński. Uczestnicy mogli zasłuchać się także w konkursowych wierszach interpretowanych przez młodych recytatorów z teatru „Tuptusie”.

KINO

- Edukacja Filmowa Młodych Widzów – kino Millennium realizowało program edukacyjny skierowany do uczniów i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W 2020 r. w ofercie znajdowały

się propozycje najnowszych filmów kina polskiego i światowego, które pomagały nauczycielom w realizacji zaplanowanych celów dydaktycznych. Z powodu pandemii odbyło się 6 spotkań. Liczba widzów to prawie 950 uczniów ze szkół Tarnowa i powiatu.

- Kino premierowe – kino Millennium w 2020 r. zaprezentowało wszystkie premiery zarówno kina światowego, jak i rodzimego. Po bardzo dobrym pierwszym kwartale, w marcu nastąpiło zamknięcie kina. Chwilowe otwarcie nie pomogło w redukcji strat, a ponowne zamknięcie w listopadzie już tylko pogorszyło sytuację. Łącznie w 2020 r. odbyło się w kinie Millennium 761 seansów i wzięło w nich udział 16 287 widzów.
- Spotkania z Polskim Filmem – w 2020 r. kontynuowano cykl edukacyjny „Spotkania z Polskim Filmem”. Odbyło się tylko 5 z zaplanowanych 12 spotkań. Ogólnie w pięciu spotkaniach wzięło udział 383 widzów. Projekcje poprzedzone były omówieniem Mariusza Widawskiego, który jest autorem tego cyklu.
- Goście Łukasza Maciejewskiego – Łukasz Maciejewski w 2020 r. zaprosił do kina Millennium – Macieja Musiałowskiego, który zagrał główną rolę w filmie Jana Komasy „Sala samobójców. Hejter” oraz Małgorzatę Kożuchowską. Łącznie w obu spotkaniach wzięło udział 309 osób.
- Babski Poniedziałek – całoroczny cykl kinowy, który poprzez swoją formę zyskał niezwykłą popularność wśród kobiet z całego regionu. W 2020 r. odbyło się tylko cztery z dziesięciu zaplanowanych spotkań i wzięło w nich udział 1 309 osób.
- Kino Sensoryczne – to nowy cykl Kino Millennium, organizowany przy współpracy ze Stowarzyszeniem ICH LEPSZE JUTRO oraz Niepubliczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tarnowie. Są to specjalne pokazy w ramach których wyświetlane są filmy przyjazne dzieciom i młodzieży z autyzmem i zespołem Aspergera. W 2020 r. z powodu pandemii i zamknięcia szkół odbyły się tylko dwa z zaplanowanych spotkań i wzięło w nich udział 40 osób.
- Millennium Studio – projekcje z cyklu Millennium Studio to jednorazowe pokazy filmów spoza komercyjnego nurtu. W 2020 r. odbyło się 18 projekcji, na których zgromadziło się 856 osób.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Rok 2020 to kontynuacja zajęć rozpoczętych we wrześniu 2019 r. W ramach Laboratorium Artystycznego MINI-LAB rozwijane są pasje i talenty, a także zainteresowania głównie dzieci młodszych. MINI-LAB prowadzi następujący rodzaj zajęć- warsztatów: Kids Dance – grupy taneczne, Kreatywna plastyka, Robotyka i programowanie, Nauka gry na pianinie, Nauka gry na gitarze, Studio wokalne, Młoda Scena – zajęcia teatralne. Warsztaty umożliwiają uczestnikom aktywne obcowanie z różnymi rodzajami sztuki, rozwijają ekspresję zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami biorących udział w zajęciach.
- Podczas ferii zimowych zostały zorganizowane warsztaty edukacyjno-artystyczne pt. „Góry nasze góry”. Miały one na celu przybliżyć kulturę, geografii i historię tego regionu naszego kraju.
- Wakacyjne warsztaty pt. „Po mapie i Europie”. Przez 8 tygodni dzieci poznawały kulturę i atrakcje stolic europejskich.

W 2020 r. odbyło się w sumie 227 spotkań o charakterze edukacyjno-artystycznym, w których wzięło udział ok. 1 670 osób.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- „Małopolska Nagroda Poetycka Źródło 2020” – tom nagrodzonych wierszy w trzeciej edycji konkursu,
- „Fotoferia” – folder do wystawy,
- „Nastrój się na strój” – folder do wystawy.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Inwentaryzacja składników majątkowych Centrum Sztuki Mościce została przeprowadzona w okresie listopad-grudzień 2019 r.

W 2020 r. wykonano: malowanie holu głównego, malowanie Sali baletowej, malowanie wszystkich garderób, malowanie pomieszczeń technicznych kinooperatorów, malowanie części pomieszczeń biurowych, wykonano konserwację posadzek holu głównego, wykonano konserwację parkietów Sali widowiskowej oraz pomieszczeń biurowych i antresoli, przygotowano wycenę remontu fortepianu koncertowego, wykonano wymianę części modułów i opraw światła ewakuacyjnych budynku.

INWESTYCJE, REMONTY

W 2020 r. przeprowadzono remont centrali wentylacyjnej, opracowano plan modernizacji systemu sygnalizacji pożarowej.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Centrum pozyskało 10 000 zł wniosując o nagrodę finansową dla młodych choreografów do Funduszu Popierania Twórczości im. Andrzeja Szczypiorskiego przy Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Ze względu na sytuację zagrożenia epidemiologicznego COVID-19 i zamknięciu instytucji kulturalnych dla odbiorców, Centrum Sztuki Mościce zdecydowało o znacznym ograniczeniu ilości wydarzeń kulturalnych zaplanowanych na rok 2020. Część wydarzeń została przeniesiona na przyszły rok.

- Akcja „Szybowce” – podczas pandemii, poza utrzymywaniem relacji ze swoimi odbiorcami online istotne było również utrzymywanie zainteresowania przy siedzibie instytucji. W momencie poluznienia reżimu sanitarnego uruchomiono działanie aktywizujące społecznie, odbudowujące więzi poza internetem. Podczas akcji „Szybowce” zewnętrzne szyby siedziby CSM stały się wielkimi kartkami, na których można było narysować coś od siebie dla innych, dokończyć zdania: „Gdy skończy się kwarantanna...”; „Tęsknię za...”, „Nie brakuje mi...”, „Mam dziś dobry dzień, bo...”. W akcji wzięło udział ok 1 500 osób. Przez miesiąc akcji, na szybach pojawiło się ponad 600 wpisów i rysunków.
- Aktywne zaangażowanie społeczne Centrum Sztuki Mościce w akcję „Maski dla Tarnowa” – działania programu „Kultura Otwarta” w CSM odpowiadają na aktualne zapotrzebowanie społeczne. Z takiej potrzeby powstała akcja „Maski dla Tarnowa” trwająca od marca do maja 2020 r. Akcja prowadzona była we współpracy z BWA Galerią Miejską w Tarnowie, objęła miasto i okoliczne powiaty. W akcję włączyli się wolontariusze, firmy, organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, przekazując materiały i szyjąc maseczki ochronne. Grupa na Facebooku zgromadziła ponad 600 osób. Dzięki akcji, do pracowników przychodni, szpitali, służb mundurowych, opiekunek środowiskowych, tar-

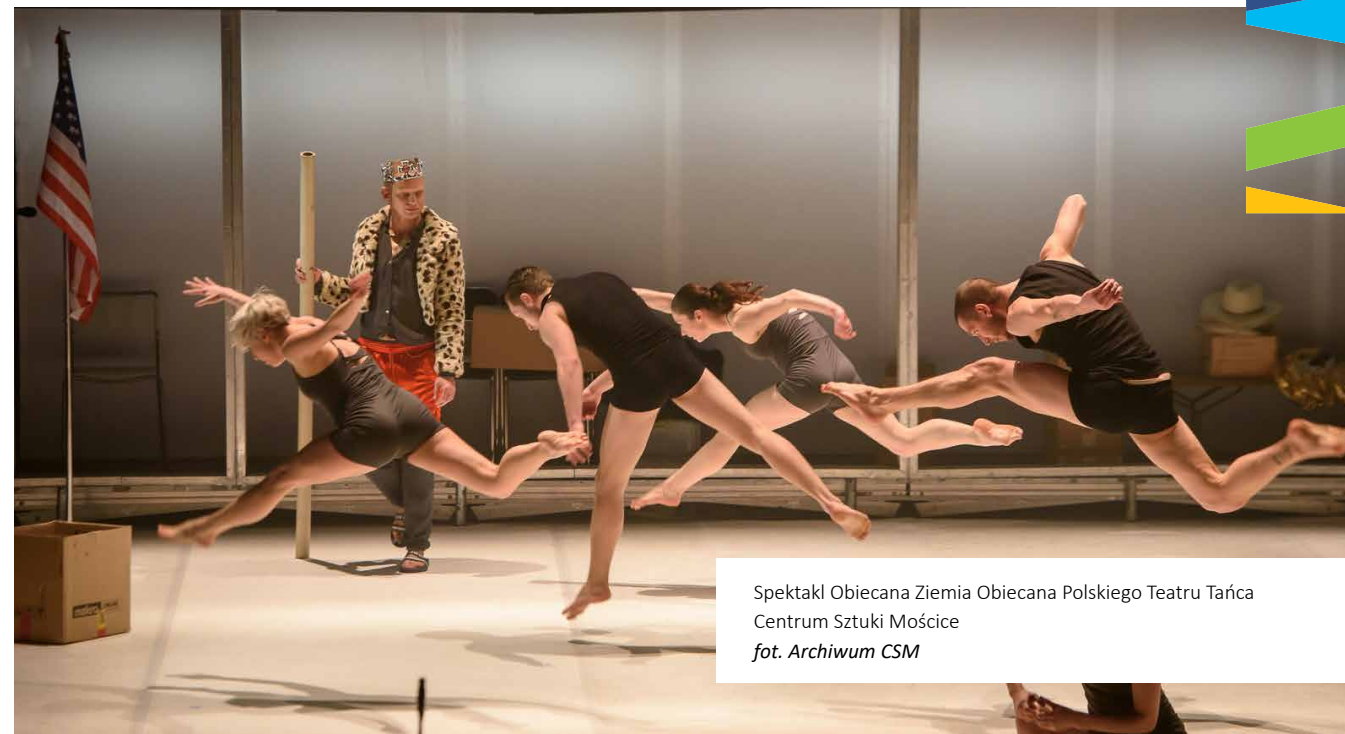
nowskich DPS-ów, stacji dializ, punktów kwarantanny i krwiodawstwa zostało przekazanych ponad 23 tys. bezpłatnych masek wielorazowych. Akcja CSM spopularyzowała podobne działania w kilku powiatach Małopolski.

- Wydarzenia kulturalne online – wiosną, podczas pierwszego zamknięcia instytucji, zaproponowano odbiorcom wirtualne zwiedzanie wystaw:
- Fotoferia – wystawa pokonkursowa najlepszych prac fotograficznych nadesłanych z całego świata,
- Zacumowani – wystawa z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu,
- Jan Paweł II – wystawa z okazji 100. rocznicy urodzin.
- Od połowy października, część zaplanowanych wydarzeń przeniesiono do świata wirtualnego. Większość wydarzeń, które spełniały normy liczbowe w zakresie osób występujących na scenie, odbyło się w formie online: koncert Zespołu Pieśni i Tańca Świerczkowiacy- Świerczkowiacy Papieżowi; spotkanie z biografem Leopolda Tyrmanda, Marcelem Woźniakiem; Koncert Patriotyczny Kwartetu Smyczkowego Filharmonii Krakowskiej; koncert kolęd, kanticzek i pastorałek w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Świerczkowiacy; koncert kolęd i piosenek świątecznych w wykonaniu tarnowskiego jazzmana Piotra Kity i jego zespołu.

Na bieżąco udostępniane były inne materiały (m.in. recenzje filmowe znanego krytyka filmowego – Łukasza Maciejewskiego).

W każdy wtorek grudnia, w publikatorach CSM, prezentowane były zajęcia z plastyki kreatywnej online. Wychowankowie pracowni wokalne oraz nauki gry na pianinie w takiej samej formie prezentowali swoje umiejętności.

- Komunikacja filmowa na stronie Centrum Sztuki i w serwiach społecznościowych – krótkie filmy zamieszczane na stronie Centrum Sztuki Mościce prezentowały wypowiedzi pracowników i artystów, zachęcały do udziału w akcji „Szybowce”, „Ruchliwe poranki”, „Czekamy na Was”. Idea filmów opierała się na wdrożeniu komunikacji bezpośredniej, skróceniu dystansu CSM – widz, przez pokazanie twarzy pracowników i procesu przygotowywania wydarzeń. Ta forma filmowej komunikacji miała również przypominać widzom o istnieniu Centrum Sztuki Mościce, utrzymać kontakt i wzmacniać wię-

Spektakl Obiecana Ziemia Obiecana Polskiego Teatru Tańca
Centrum Sztuki Mościce
fot. Archiwum CSM

osłabioną wstrzymaniem działalności podyktowaną pandemią. W instytucji powstało CSM Studio – nowy, radiowo- telewizyjny produkt medialny, tworzony przez samych pracowników oraz pasjonatów. To m.in. rozmowy na bieżące, ważne tematy, np. porady psychologiczne (jak sobie radzić w nietypowych czasach koronawirusa), wywiady z artystami, ciekawymi ludźmi etc. Z widzami i sympatykami CSM komunikowało się za pomocą publikatorów – szczegółowe informacje publikowane były na bieżąco na stronie internetowej CSM oraz w mediach społecznościowych, m.in. konkurs mikołajkowy CSM (wszyscy uczestnicy zostali obdarowani przez CSM).

STATYSTYKA

liczba wydarzeń ogółem: 326
liczba form stałych: 10
wystawy: 9
liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 243

liczba innych wydarzeń kulturalnych: 74
seanse filmowe: 779
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 1

FREKWENCJA

liczba odbiorców:
grupy stałe: 777
wystawy: 11 497
zajęcia edukacyjne: 7 731
koncerty: 4 112
spotkania: 14 835
seanse filmowe: 17 143

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www:
www.csm.tarnow.pl: 682 499
www.scenaotwarta.pl: 2 797
liczba unikalnych użytkowników strony www:
www.csm.tarnow.pl: 106 937
www.scenaotwarta.pl: 1 267

INSTYTUT DIALOGU MIĘDZYKULTUROWEGO IM. JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Nagranie teledysku do hymnu „Nie zastąpi Ciebie nikt” skomponowanego przez Romualda Lipko i do słów Marka Dutkiewicza z okazji 100. rocznicy urodzin Jana Pawła II „Artyści scen polskich – Wielkiemu Rodakowi”.
- Koncert z okazji urodzin Patrona Małopolski – św. Jana Pawła II w Sanktuarium Świętego Jana Pawła II w Krakowie, w którym wystąpili: muzycy Vienna Morphing Orchestra pod dyrekcją Tomasza Wabnicka oraz soliści Andreas Scholl, Sarah Traubel, Ory Schneur. Koncert był jednym z punktów zjazdu Konferencji Episkopatu Polski.
- Instytut wraz z Kuratorium Oświaty w Krakowie zorganizował XIII edycję małopolskiego projektu „Mieć wyobraźnię miłosierdzia” przygotowującego uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do niesienia pomocy potrzebującym. Projekt realizowano w trakcie całego roku szkolnego 2019/2020, a jego finał odbył się w czerwcu 2020 r. W XIII edycji projektu brało udział 169 szkół z Małopolski. Wyróżnionym szkołom zostały wręczone nagrody rzeczowe.
- Instytut zorganizował VII edycję cyklicznego projektu „Oblicza Dialogu: Młody Asyż. Młodzież na rzecz tolerancji i pokoju”, pod hasłem: „Na pątniczym szlaku. Idea pielgrzymowania w religiach i kulturach”. Z okazji zbliżającej się setnej rocznicy urodzin Ojca Świętego edycja nawiązywała do Jego nauczania oraz do najważniejszego z elementów pontyfikatu, czyli do podróży apostolskich. Wzięło udział 529 uczniów z różnych regionów Polski. Laureatami zostały 23 grupy projektowe. Wyróżnionym placówkom oświatowym przyznano certyfikaty i nagrody rzeczowe. Strona projektu miała 230 000 nowych odston. O Drodze Świętego Jakuba opowiedział gość specjalny dr Franciszek Mróz, pracownik naukowy Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie i znakomity znawca tematyki pielgrzymkowej.
- IV Bieg Veritatis Splendor – to tradycyjny bieg dobroczynności, który corocznie odbywał się w Wadowicach, natomiast w 2020 r. przybrał formułę online. Tym sposobem w każdym miejscu można było pobiec, aby uczcić pamięć Papieża Polaka.

Bieg dobroczynności to wydarzenie, które zachęca do aktywności, a z drugiej strony pozwala zdobyć unikatowy medal. Zawodnikom dedykowane były 2 dystanse: 5 i 10 km. Opłata startowa została przekazana organizacji, która prowadzi lub wspiera działania przeciw pandemii koronawirusa.

- Instytut wraz z Centralnym Ośrodkiem Turystyki Górskiej PTTK wydał okolicznościową odznakę górską z okazji rocznicy urodzin Karola Wojtyły w ramach Małopolskiego Szlaku Papieskiego im. św. Jana Pawła II. Odznakę można zdobyć pokonując jedną z ulubionych górskich tras Karola Wojtyły. Akcja będzie kontynuowana w 2021 r.
- Instytut rozpoczął działania zmierzające do próby bicia rekordu. Z okazji 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły zbierane będą kartki skierowane właśnie do Jana Pawła II. Z uwagi na pandemię próba została przeniesiona na maj 2021 r.

WYSTAWY STAŁE

W ramach projektu ze środków unijnych zrealizowano mobilną i interaktywną ekspozycję poświęconą trzem etapom życia świętego Jana Pawła II pn. „Pięć scen kulturowych Małopolski Karola Wojtyły – Jana Pawła II”, Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Poddziałanie 6.1.3 Rozwój instytucji kultury oraz udostępnianie dziedzictwa kulturowego, Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 (RPO WM). Wystawa prezentowana była przy Sanktuarium św. Jana Pawła II na Białych Morzach, a od grudnia jest dostępna w Brzegach (gm. Wieliczka), w miejscu gdzie w 2016 r. zakończyły się 31. Światowe Dni Młodzieży.

WYSTAWY CZASOWE

Z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II Instytut wraz z Muzeum Archidiecezjalnym Kardynała Karola Wojtyły przygotowało wystawę zatytułowaną „Pasterz”, na którą składają się przedmioty osobiste Karola Wojtyły, pochodzące z okresu biskupiego, arcybiskupiego i kardynalskiego, dary, które otrzymał od wiernych w tych latach, a także przedmioty wpisujące się w okres pontyfikatu Papieża Polaka. Wystawa zlokalizowana jest w domu, w którym naj-

Nagroda Veritatis Splendor
fot. K. Twardosz

dłużej w Krakowie, bo w latach 1951–1967, mieszkał Karol Wojtyła (otwarcie 5.06).

- Instytut z okazji urodzin Ojca Świętego przygotował plenerową wystawę rocznicową pn. „Stulecie urodzin Karola Wojtyły 1920–2020” prezentującą biografię i pontyfikat Jana Pawła II. Prezentowana była na krakowskich Plantach w sąsiedztwie Pałacu Arcybiskupów (6.06–30.10).
- Instytut podjął współpracę z miastami województwa podkarpackiego. Od maja do października na terenie miast: Jasło, Krosno, Sanok oraz Bukowsko prezentowana była wystawa „Bądźcie dla świata obliczem miłości”.
- Wystawa „Życie Karola Wojtyły” była eksponowana w Muzeum Saturn w Czeladzi od 17.03–29.04 oraz od 13.10 przez miesiąc w Miejskiej Bibliotece w Brzesku.
- Prezentacja wystawy „Ufne serca” 2.10–2.11.2020 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Jaworznie.
- Przygotowana została wystawa pn. „Jan Paweł II – Święci nie przemijają”. Ekspozycja tej wystawy została zaplanowana na 2021 r.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Uroczysty koncert „Śpiewajmy i grajmy Mu! XI Kolegowanie z Janem Pawłem II” w Operze Krakowskiej, który stanowił inaugurację, organizowanych przez Instytut, obchodów 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II. Premierowo wykonano hymn „Nie zastąpi Ciebie nikt”, poświęcony upamiętnieniu jubileuszu urodzin. Na scenie Opery wystąpili: Tre Voci, trio Sopranissimo oraz orkiestra Arte Symfoniko (4.01)
- W Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie miało miejsce widowisko słowno-muzyczne w wykonaniu Piotra Rubika wraz z przyjaciółmi z okazji nadania Województwu Małopolskiemu patrona Świętego Jana Pawła II (22.10)
- Uroczyste wręczenie nagrody Województwa Małopolskiego im. Jana Pawła II Veritatis Splendor. W 2020 r. nagrodę otrzymał Szpital Uniwersytecki w Krakowie za zaangażowanie i walkę z pandemią (8.12)

Koncert Rubik i przyjaciele
fot. K. Twardosz

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Na rok szkolny 2020/2021 oferta zawierała warsztaty z możliwością przeprowadzenia ich w formule online albo w formie gotowych filmów. W stałej ofercie Instytut posiada warsztaty i prelekcje oraz projekty edukacyjne m.in.: Oblicza Dialogu: Młody Asyż. Młodzież na rzecz tolerancji i pokoju, Mieć Wyobraźnię Miłosierdzia. Więcej na <https://idmjp2.pl/index.php/pl/edukacja/warsztaty-edukacyjne>

- Wykłady otwarte z cyklu: „Jan Paweł II. Posługa myślenia” – kontynuacja cyklu, rozpoczętego w 2009 r. we współpracy z Ośrodkiem Badań nad Myślą Jana Pawła II Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. Wykłady prowadzone były przez znawców i interpretatorów nauczania Jana Pawła II, m.in. prof. Piotra Duchlińskiego, prof. Bogdana Szlachetę, ks. prof. Andrzeja Muszałę, ks. dr. Krzysztofa Porosło, dr Anetę Krupkę, dr hab. Anastazję Seul.
- Instytut przeprowadził konferencje: „Ludzkość w czasach granicznych. Kryzys czy szansa odnowy”, „Wychowanie do wartości – ale jak i po co?”, „Wielki foch o (nie)niedoskonałości kobiet”, „Z rodzinami

o małżeństwie”, „Kościół w czasach zarazy”, Rekolacje Adwentowe (3 części), „Wśród nocnej ciszy”.

- Spotkanie z Polonią w Nowym Jorku „Dziękujemy Janie Pawle II”. Zaprezentowanie hymnu „Nie zastąpi Ciebie nikt”, dyskusja na temat wielkiego pontyfikatu św. Jana Pawła II, informacje na temat działalności i zadaniach Instytutu.
- Film dokumentalny „Kraków Karola Wojtyły – z lotu ptaka i pod powierzchnią wody” zrealizowany przy pomocy drona i ekipy nurków z udziałem przewodnika krakowskiego w roli narratora.
- W 2020 r. Instytut przeprowadził 6 konkursów: Konkurs plastyczny online „Kartka wielkanocna dla Papieża Franciszka”, Konkurs plastyczny „Ubierzmy choinkę dla św. Jana Pawła II”, Konkurs literacki „Moje spotkanie ze Świętym”, Konkurs plastyczny online „Laurka dla Jana Pawła II”, Konkurs wokalny kolęd i pastorałek online „Śpiewajmy i grajmy Mu”. Uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Instytut realizuje trzy projekty: gromadzi pamiątki związane z osobą Karola Wojtyły – Jana Pawła II. W ramach tych działań kontynuowane były prace badawcze w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie nad spuścizną Karola Wojtyły – księdza, kardynała, metropolity krakowskiego w latach 1958-1978. W 2018 r. powołano komisję badawczą, której zadaniem jest przygotowanie na podstawie opracowanych dotychczas materiałów wydawnictwa. Rezultatem tych prac będzie wydanie naukowego opracowania archiwalnych dokumentów opisujących udział Kardynała Wojtyły w życiu Kościoła – sobór i synod biskupów. W 2020 r. prace dotyczyły selekcji i porządkowania materiału badawczego uzyskanego we wcześniejszych pracach. Kolejnym projektem jest „Krytyczne wydanie dzieł literackich Karola Wojtyły – Jana Pawła II” we współpracy z Centrum Myśli Jana Pawła II oraz Archidiecezją Krakowską. Głównym celem projektu jest przeprowadzenie całościowych badań i poddanie krytycznej analizie spuścizny poetyckiej i dramatycznej Karola Wojtyły tworzonej na przestrzeni lat 1939-2003. W kwietniu 2020 r. wydano II tom Dzieł literackich „Utwory poetyckie (1946-2003)”. Obecnie prowadzone są prace w wyd. Znak związane z wydaniem III tomu: „Dramaty”. „Krytyczne opracowanie dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły” – to 5-letni projekt, realizowany we współpracy z Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Uniwersytetem Jana Pawła II w Krakowie. 18 maja 2018 r. podpisany został przez Marszałka Województwa Małopolskiego, Prezydenta Miasta Krakowa, Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego list intencyjny. Ustalono zakres badawczy prac i przyjęto plan pracy. Zwierczeniem prac zespołów będzie wydanie 20 tomów dzieł filozoficznych i teologicznych Karola Wojtyły. Przygotowany został do przekazania wydawnictwu UPIPII pierwszy tom Dzieł Teologicznych pt. „Początki drogi naukowej. Święty Jan od Krzyża”. Trwają zaawansowane prace nad pierwszym tomem Dzieł Filozoficznych pt. „Pisma etyczne”. W czasie pandemii rozpoczęto prace nad tomami 12-16 polegające na przepisywaniu lub skanowaniu kazań i przemówień biskupa i kardynała Wojtyły wygłoszonych w latach 1964-1972 (praca 6-ciu osób, 276 kazań 1149 stron). Digitalizacji poddano kazania i przemówienia Kardynała Karola Wojtyły z lat 1975-1976.

Gromadzenie materiałów naukowych i edukacyjnych

zogniskowanych wokół tematu dialogu międzykulturowego.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Album „Jan Paweł II Pielgrzym stulecia” z unikatowymi fotografiami dokumentującymi podróże apostołskie Ojca Świętego, wydany w wersji polsko-angielskiej. Autorem fotografii jest niezależny, amerykański fotografik Chuck Fishman.
- Dodruk wydawnictwa Instytutu pt. „Od młodości do świętości – życie Karola Wojtyły”.
- „Inwentarz spuścizny Karola Wojtyły w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie”, tom I: akta personalne i korespondencja (1920-1978).

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Projekt „Jestem z Wami: w stulecie urodzin Ojca Św. Jana Pawła II” został zrealizowany w 2020 r. dzięki wsparciu z programu Narodowego Centrum Kultury i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura w sieci”. W ramach zadania zaktualizowano i wyposażono w nowe funkcje spacer wirtualne dostępne na stronie www.tusiezaczelo.wkraj.pl. Dotyczą one miejsc w Małopolsce związanych z papieżem. Swoją wiedzę będzie można sprawdzić w specjalnym quizie tematycznym. Spacer wirtualne dostępne są dla osób słabowidzących. W ramach projektu udostępniono 6 wystaw tematycznych oraz katalog do jednej z ekspozycji. Po wystawach oprowadza o głos lektora/przewodnika oraz filmy z tłumaczeniem na PJM. Trzecim komponentem projektu jest animacja filmowa stworzona w oparciu o mozaiki o. Marko Rupnika, jezuickiego artysty światowej sławy. Jego dzieła nawiązują do sztuki wschodniej i zdobią m.in. sanktuaria w Watykanie, w Lourdes, w Fatimie i w San Giovanni Rotondo. Animacja pokazuje dzieje ludzkości od biblijnego stworzenia świata poprzez przymierze z Bogiem, zbawienie człowieka aż po wstąpienie do Złotej Jerozolimy. Oryginalne mozaiki znajdują się Sanktuarium Świętego Jana Pawła II na „Białych Morzach” w Krakowie. W filmie wykorzystano teksty biblijne oraz fragmenty wystąpień papieskich. Wszystkie wykonane przedsięwzięcia sprzyjają budowaniu nowatorskiej edukacji wszystkich odbiorców – dzieci, młodzieży i dorosłych – a także aktywizacji w sieci osób starszych i z niepełnosprawnościami.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Materiały dydaktyczne online – „Poznać i zrozumieć” przygotowane na czas pandemii, które były emitowane na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych Instytutu:
- „Jan Paweł II- Jestem z Wami” – codzienny cykl materiałów dydaktycznych skierowanych do nauczycieli, wychowawców, katechetów, rodziców oraz uczniów. Cykl zawierał: krzyżówki, łamigłówki, wykreślanki, kolorowanki, rebusy, filmy, artykuły „Święci od A do Z”, artykuły tematyczne, video – katechezy „Moviewam”;
- Cykl: „Jan Paweł II – Papież Dialogu”. Międzykulturowa podróż po świecie, której celem jest poznanie ludzi na innych kontynentach, ich kultury, tradycji i obyczajów. Cykl dzieli się na dwie części: „Podróże z Janem Pawłem II” i „Kuchnie świata”;
- Cykl: „Jan Paweł II – dzieje narodu”. Materiały dla uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych. Przypomina miejsca i wydarzenia o szczególnym znaczeniu dla historii narodu oraz rozwoju naszej państwowości, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstów historycznych.
- Stworzono platformę quizową, przy pomocy której przygotowano quizy wiedzy o życiu i pontyfikacji Ojca Świętego, skierowane głównie do dzieci i młodzieży.
- Cykl wywiadów „Małopolska Karola Wojtyły,” w których osoby będące świadkami życia, dzieła i świętości naszego Rodaka, dzielą się swymi wspomnieniami.
- Przygotowano cykl prelekcji „Człowiek- społeczeństwo- państwo w nauczaniu św. Jana Pawła II”.
- Całun Turyński – cykl wykładów dla młodzieży i dorosłych.
- Wielkopostne rozważania drogi krzyżowej dla młodzieży i dorosłych: „Męka Pana Naszego Jezusa Chrystusa według Całunu Turyńskiego”.
- Film dokumentalny z okazji rocznicy śmierci ojca świętego: „Listy do Jana Pawła II” czytane przez znanych, polskich aktorów.
- Filmy dokumentalne „Jan Paweł II – w starym kinie” stworzone w oparciu o materiały archiwalne Instytutu.
- Realizacja filmu dokumentalnego „Karol Wojtyła –Jan Paweł II” w 100-lecie urodzin Jana Pawła II

– filmowy dokument biograficzny stworzony z materiałów archiwalnych Instytutu.

- Realizacja cyklu edukacyjnego „Karol Wojtyła – nasz papież” w formie krótkich audiowizualnych lekcji tematycznych nawiązujących do życia i nauczania Ojca Świętego.
- Przygotowanie albumu w wersji online pt. „Jan Paweł II Pielgrzym stulecia” z unikatowymi fotografiami autorstwa Chucka Fishmana dokumentującymi podróże apostolskie papieża w Europie i Ameryce Północnej.
- Emisja 12 odcinków filmu dokumentalnego „Ciesz się Matko, Polsko” ukazujących Osobę Jana Pawła II w kontekście pielgrzymek do Ojczyzny oraz sylwetkę jego wielkiego mentora, prymasa Stefana Wyszyńskiego.
- Przygotowanie i udostępnienie w sieci – wspólnie z Muzeum Samochodowego Papieskiego JP2 w Kielcach- modelu pierwszego papamobile, czyli samochodu papieskiego używanego w czasie pierwszej pielgrzymki do Polski w czerwcu roku 1979.
- Produkcja dwóch pokazów laserowych związanych z Osobą Jana Pawła II, które zostały wyświetlone na budynku Kurii Metropolitalnej w Krakowie, a następnie udostępnione w sieci.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 550
liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 22
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 1

FREKWENCJA

Zwiedzający ogółem: 690 000
Uczestnicy ogółem: 825 000

STRONA WWW

oficjalna strona idmjp2.pl, liczba odsłon: 202 413
strona www.mwm.edu.pl, liczba odsłon: 9 100
strona: santojp2.pl, liczba odsłon: 23 472
strona franciszkańska3.pl, liczba odsłon: 582 913
strona tusiezaczelo.pl, liczba odsłon: 1 293 701
strona obliczadialogu.pl, liczba odsłon: 240 000
strona www.maryjny.pl, liczba odsłon: 8 447
strona www.szlak.maryjny.pl, liczba odsłon: 129 099

MAŁOPOLSKIE CENTRUM KULTURY SOKÓŁ W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- VI Ogólnopolskie Studium dla Kapelmistrzów i Tamburmajorów – to jedyna tego typu forma kształcenia dyrygentów amatorskich orkiestr dętych w Polsce. Studium realizowane jest w ciągu dwóch lat. W 2020 r. ze względu na stan epidemii sesje realizowane były w sposób hybrydowy: stacjonarnie i zdalnie. Odbyło się 10 sesji (w tym 1 sesja egzaminacyjna i 3 sesje online).
- Festiwal Wirtuozerii i Żartu Muzycznego FUN AND CLASSIC – wydarzenie cykliczne realizowane od 2001 r. przez MCK SOKÓŁ. W ramach XVIII. edycji odbyło się 4 koncerty: CO TU JEST GRANE CZYLI... WALDEMAR MALICKI POWRACA Z FILHARMONIĄ DOWCIPU!, po koncercie Wielka Gala Pączkowa (liczba widzów 317); KONCERT ZIMOWY NA NIEZWYKŁĄ SOPRANISTKĘ I ZNANEGO PIANISTĘ, Dorota SZCZEPAŃSKA, Waldemar MALICKI (liczba widzów 237); koncert KRZYSZTOF MEISINGER (GI-

TARA) & MUZYCY ORKIESTRY SINFONIA VARSOVIA W PROGRAMIE ASTOR (liczba widzów 251); zespół THE FUNAMVIOLISTAS (Hiszpania), liczba widzów 221.

- XXI Sądecki Festiwal Muzyczny IUBILAEI CANTUS – program Festiwalu objął dwa wydarzenia:
- 110 LAT KINA W SOKOLE – sala im. Lucjana Lipińskiego, pokaz filmu BESTIA z Polą Negri (Polska 1917), muzyka na żywo w wykonaniu Marcina Maseckiego – fortepian, 55 widzów (11.12),
- ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI, sala im. Lucjana Lipińskiego, Koncert jazzowy MIŁOŚĆ DO KOŃCA ŚWIATA, wykonawcy: Bester Quartet: Jarosław Bester – akordeon, Dawid Lubowicz – skrzypce, Maciej Adamczak – kontrabas, Ryszard Pałka – instrumenty perkusyjne, wibrafon, Radosław Bułtowicz – oprawa wizualna, 358 widzów.

Baron Cygański
fot. B. Wawrzyniak

Mały kominiarczyk
fot. B. Wawrzyniak

- **ŚWIĘTO DZIECI GÓR – WIRTUALNIE I DOSTĘPNIE** – w związku z trwającą pandemią i brakiem możliwości organizacji 28. edycji w formie stacjonarnej powstał projekt „ŚWIĘTO DZIECI GÓR – wirtualnie i dostępne”, który otrzymał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z programu „Kultura ludowa i tradycyjna”. Głównym celem projektu było przybliżenie szerokiego gronu odbiorców jednego z najbardziej wyjątkowych i oryginalnych festiwali. Założeniem projektu było stworzenie strony internetowej wydarzenia, na której zebrane zostały materiały prezentujące Festiwal z dostosowaniem treści do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zrealizowanie w formie online działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym: cykl 9 filmów o charakterze edukacyjnym, złożony z 12 części film-reportaż z wywiadami przeprowadzonymi z kilkudziesięcioma byłymi uczestnikami Festiwalu z lat 1992-2019, 8 spotkań. W roku 2020 powstała strona, przeprowadzone zostały warsztaty online oraz opublikowano w sieci 3 pierwsze odcinki cyklu filmów edukacyjnych (<http://www.swietodziecigor.pl/index.php/pMenu/d/1>).

- **35. FESTIWAL TEATRÓW DZIECI I MŁODZIEŻY BAJDUREK** – to największa na terenie Małopolski prezentacja i przegląd dorobku dziecięcych i młodzieżowych zespołów teatralnych. Ze względu na stan epidemii wydarzenie odbyło się w sieci wraz z działaniami edukacyjnymi w okresie wrzesień–grudzień 2020 r. Projekt otrzymał dofinansowanie z programu operacyjnego Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu „Edukacja kulturalna”.
- **INTERNETOWY MAŁOPOLSKI FESTIWAL TEATRÓW DZIECI I MŁODZIEŻY... Z OKAZJI 35 LAT BAJDURKA** – do stworzenia wydarzenia zaproszone zostały małopolskie grupy teatralne, które prezentowały swoją działalność przesyłając do MCK SOKÓŁ nagrania spektakli. 2.11-18.12.2020 r. na stworzonej w tym celu platformie internetowej: www.bajdurek.mcksokol.pl można było oglądać 34 przedstawienia w dwóch kategoriach festiwalowych oraz trzech kategoriach wiekowych. Każdy spektakl brał udział w festiwalowym konkursie. Na podsumowanie Fe-

stiwalu nagrany został krótki film pn. „Teatr dla mnie to” z wypowiedziami młodych aktorów uczestników. Imprez: 7, uczestników: 510, odbiorców: 38 570, łącznie 39 083.

- **PO SIECI DO TEATRU** – cykl 13 filmów edukacyjnych. Wirtualne warsztaty, w ramach których omawiane były praktyczne zagadnienia ze świata teatru i prowadzone ćwiczenia służące doskonaleniu pracy nad wypowiedzią sceniczną. W okresie wrzesień–grudzień wyemitowanych zostało 6 odcinków z zakresu technicznej i realizacyjnej strony teatru przygotowanych przez Adę Bystrzycką oraz 4 odcinki będące treningiem dykcji przeprowadzonym przez prof. AST Józefę Zając Jamróż z udziałem aktorów. Imprez: 10, odbiorców: 2 416.
- **TEATR. LUBIĘ TO!** – cykl instruktorskich warsztatów teatralnych zorganizowanych stacjonarnie (24.10) i w formule online (5–6.12). Warsztaty przeprowadzone przez Jacka Milczanowskiego, Krystynę Hussak-Przybyło oraz Piotra Przybyło. Imprez: 6, odbiorców: 92.
- **TEATRALNE TROPY** – cykl spotkań warsztatowych adresowanych do młodzieżowych zespołów teatralnych. Warsztaty przeprowadził Jacek Milczanowski, odbyły się one stacjonarnie (29.10) i online (5–6.12). Imprez: 5, uczestników: 65.
- W ramach projektu zainaugurowany został również cykl publikacji pn. **PODRĘCZNIK INSTRUKTORA TEATRALNEGO** adresowanych do osób prowadzących amatorskie grupy teatralne, wydawanych w formie zeszytów zawierających zbiór przydatnych porad dla twórców. W roku 2020 wydane zostały dwa zeszyty: „Rejs w nieznaną... czyli od warsztatu do pokazu”, „Epizod – klejnot teatru. Szlifowanie detali”. Nakład: 800 egzemplarzy.

WYSTAWY CZASOWE

Działalność wystawiennicza Galerii Sztuki Współczesnej BWA SOKÓŁ

W ramach przedsięwzięcia zostało zorganizowanych 10 wystaw czasowych z zakresu sztuki współczesnej.

Galeria BWA SOKÓŁ zaprezentowała 7 wystaw, zbiorowych i indywidualnych:

- Wystawa „(Nie) Obecni. Jacek Sempoliński – malarstwo”. Pierwsza wystawa z cyklu (Nie)Obecni, który ma prezentować dzieła wybitnych artystów polskich, ale za mało znanych szerokiej publiczności.

Jako pierwszy został przedstawiony malarz, rysownik, pedagog i krytyk – Jacek Sempoliński. Wystawie towarzyszył katalog przygotowany i wydany przez Galerię BWA SOKÓŁ, 984 widzów;

- Wystawa zbiorowa „4A”. Na wystawie prezentowanej online można było obejrzeć twórczość artystów związanych ze środowiskiem artystycznym miasta Baia Mare w Rumunii, 463 widzów;
- Wystawa zbiorowa „koLEKCJA”. Na wystawie został zaprezentowany wybór prac nieżyjących artystów, którzy urodzili się w Nowym Sączu lub spędzili tutaj swoje życie twórcze. Zbiór dzieł sztuki liczy ponad 400 prac, które są podzielone na trzy kolekcje. Do wystawy został przygotowany film, który opublikowano na stronie internetowej Galerii BWA SOKÓŁ, 314 widzów;
- Wystawa zbiorowa „koLEKCJA 2”. W drugiej części wystawy z cyklu „koLEKCJA”, zaprezentowano dzieła artystów żyjących, którzy mieszkają w Nowym Sączu lub bliskiej okolicy lub są związani z Nowym Sączem. Do wystawy został przygotowany film, który opublikowano na stronie internetowej Galerii BWA SOKÓŁ, 379 widzów;
- Wystawa zbiorowa „Pasta”. Wystawa obejmowała wybór kilkudziesięciu prac ze zbiorów Stowarzyszenia Pastelistów Polskich, 360 widzów;
- Wystawa indywidualna „Jan Wagner – Tchnienie czasu”. Wystawa prezentowana online przybliżyła twórczość malarską oraz postać Jana Wagnera, 249 widzów;
- Krzysztof Kuliś – wystawa jubileuszowa zorganizowana z okazji 50-lecia pracy twórczej, 345 widzów.

Galeria SOKÓŁ (Foyer sali im. L. Lipińskiego)

zaprezentowała 4 wystawy z uwzględnieniem wydarzeń cyklicznych organizowanych przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu:

- „Wystawa ze zbiorów Małopolskiego Centrum Kultury Sokół”. Zaprezentowane obrazy pochodziły z tworzonej od 1977 r. kolekcji Biura Wystaw Artystycznych;
- Wystawa grafiki cyfrowej Moniki Pałki „Światy Osobne”;
- Wystawa „Covid vibes. Aleksandra Anzel – malarstwo”. Ekspozycja prezentowała pejzaże Aleksandry Anzel, a także najnowszy cykl obrazów, do

stworzenia których spowodowała artystkę izolacja domowa, wywołana pandemią wirusa SARS-CoV-2;

- Wystawa towarzysząca obchodom 110-lecia kina w MCK SOKÓŁ „Pola Negri. Legenda Kina”.

Działalność wystawiennicza Galerii Sztuki BWA JATKI w Nowym Targu (2 928 widzów)

Zorganizowano wystawy: wystawa pt.: ZAKOPIANINA – wystawa zbiorowa Zakopiańskiego Okręgu Związku Polskich Artystów Plastyków, wystawa rysunku i reliefu pt.: POSZUKIWANIA - Aleksander Myjak (Warszawa), wystawa pt.: NATENCZAS – wystawa ze zbiorów galerii i zbiorów prywatnych, wystawa pt.: WSPOMNIENIE – Andrzej Gutfeld malarstwo i rysunek (Toruń), Franciszek Kafel – malarstwo (Katowice), 29 PREZENTACJE NOWOTARSKIE – NOWY TARG MIASTO SÓW – wystawa interdyscyplinarna (Urodziny Galerii), Sławosz Smoleń (Nowy Targ), wystawa indywidualna, malarstwo, 30-lecie Galerii Labirynt w Krakowie – interdyscyplinarna wystawa 30 artystów (Kraków).

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Realizacja konkursów w zakresie kultury ludowej
- 23. SPOTKANIA DZIECIĘCYCH I MŁODZIEŻOWYCH GRUP KOLĘDNICZYCH PASTUSZKOWE KOLĘDOWANIE W PODEGRODZIU, (25–26.01). Wystąpiło 29 grup (w tym: 19 dziecięcych i 10 młodzieżowych) z trzech województw. 1/2/1300
- POSIADY TEATRALNE NA ORAWIE – 7. MAŁOPOLSKIE SPOTKANIA TEATRÓW AMATORSKICH W JABŁONCE, (6–8.03). W tegorocznej edycji udział wzięło 20 grup z 9 powiatów województwa małopolskiego. 1/3/600
- 35. MIĘDZYWOJEWÓDZKI SEJMİK WIEJSKICH ZESPOŁÓW TEATRALNYCH W BUKOWINIE TATRZAŃSKIEJ (27.09, Dom Ludowy). W Sejmiku udział wzięło 5 zespołów z 2 województw. Sejmik jest kwalifikacją na Centralny Sejmik Teatrów Wsi Polskiej w Tarnobrodzie. 1/1/120
- etnoZAGRODA – interaktywna mapa regionów etnograficznych Małopolski. Dostosowano stronę internetową etnoZAGRODA.pl do przepisów ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia 2019 r. z wdrożeniem WCAG 2.1 AA w pełnym zakresie. Uzupełniono treści o artykuły publicystyczne, zdjęcia, teksty opisujące regiony,

teksty informacyjno-edukacyjne (w zakresie m.in. Górali Nadpopradzkich, Lachów Sądeckich, Górali Podhalańskich, Krakowiaków).

- KOLĘDA Z RODZINĄ – internetowy konkurs pastorałek i kolęd dla śpiewających rodzin z terenu województwa małopolskiego. W konkursie uczestniczyły 27 rodzin (153 osoby) z 8 powiatów województwa małopolskiego.
- KONKURS TRADYCYJNYCH OZDÓB CHOINKOWYCH MAŁOPOLSKA niedaleko TRADYCJI mający na celu kultywowanie tradycji własnoręcznego wykonywania ozdób choinkowych. Konkurs skierowany był do rodzin. Zgłoszono 47 prac z 6 powiatów.
- PUZZLE ONLINE – gra on-line na stronie etnozagroda.pl, dzięki której administrator będzie mógł wybrane przez siebie zdjęcia udostępnić użytkownikom do układania w formie puzzli.
- Animacja i ochrona dziedzictwa kulturowego Małopolski
- 38. MAŁOPOLSKI PRZEGLĄD GRUP KOLĘDNICZYCH O LIPNICKĄ GWIAZDĘ W LIPNICY MUROWANEJ, (11-12.01, Gminny Dom Kultury w Lipnicy Murowanej). Wystąpiło 20 grup kolędniczych.
- Z KOLĘDĄ U POGÓRZAN – 3. REGIONALNY PRZEGLĄD GRUP KOLĘDNICZYCH O DIAMENTOWĄ KOBYŁKĘ (19.01, Dom Kultury w Jastrzębi). W przeglądzie uczestniczyło 7 grup kolędniczych.
- 48. KARNAWAŁ GÓRALSKI W BUKOWINIE TATRZAŃSKIEJ (6-9.02). W programie: Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych, Popis Par Tanecznych, Konkurs Tańca Zbójnickiego, Kumoterki.
- 30. SPISKIE ZWYKI W NIEDZICY (15-16.02). Przegląd folkloru polskiego Spisza o charakterze konkursu.
- 6. PRZEGLĄD FOLKLORU SAĐECCZYNY (formuła online). Przegląd folkloru muzyczno-tanecznego zespołów folklorystycznych z terenu powiatu nowosądeckiego. Do udziału zgłosiło się 10 zespołów.
- OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL KAPEL I ŚPIEWAKÓW LUDOWYCH W KAZIMIERZU DOLNYM. Rekomendowano 12 wykonawców reprezentujących województwo małopolskie.
- 51. SABAŁOWE BAJANIA W BUKOWINIE TATRZAŃSKIEJ, Festiwal Folkloru Polskiego (13-15.08).
- LIMANOWSKA SŁAZA, 45. FESTIWAL FOLKLORYSTYCZNY W LIMANOWEJ (16-29.11).
- 3. KONKURS HELIGONISTÓW WOJEWÓDZTWA

MAŁOPOLSKIEGO (edycja online, 4 listopada – 9 grudnia). Zgłosiło się 22 instrumentalistów.

- Jubileusze i inne wydarzenia (m.in. transmisja Re-kolekcji Góralskich w Ludźmierzu, jubileusz Zespołu Pieśni i tańca SWOJACY z Wierchosławic, konkurs ORAWSKI ZBYRCOK w Jabłonce, 45. Konkurs Muzyk Podhalańskich im. Tomasza Skupnia w Nowym Targu, gminne i regionalne przeglądy kolędnicze, inne konkursy z zakresu kultury ludowej).
- Teatr dziecięcy w Małopolsce – festiwale, przeglądy, konkursy.
- 65. OGÓLNOPOLSKI KONKURS RECYTATORSKI. Organizowany przez Towarzystwo Kultury Teatralnej w Warszawie. MCK SOKÓŁ jest organizatorem dwóch etapów: powiatowego oraz rejonowego dla subregionów sądeckiego i tarnowskiego. Wzięto w nich udział 150 osób. Imprez: 11. Uczestnicy: 228 osób, w tym 3 osoby niepełnoprawne oraz 400 osób publiczności, łącznie 628 osób.
- 35. MAŁOPOLSKI PRZEGLĄD TEATRÓW LALKOWYCH O WIELKĄ NAGRODĘ ZAJĄCA POZIOMKI – zgłosiło się 13 teatrów lalkowych z województwa małopolskiego (260 uczestników). Przegląd przygotowany do realizacji, ale ze względu na epidemię został przeniesiony na rok 2021.
- KONKURS SZTUKI SŁOWA ŻYWEGO I PISANEGO W 100-LECIE URODZIN ŚW. JANA PAWŁA II „OD SERCA CZŁOWIEKA KU NIESKOŃCZONEMU”. Celem było zachęcenie dzieci i młodzieży z Małopolski do recytacji i śpiewania słów poetyckich Karola Wojtyły i Św. Jana Pawła II, jak również tworzenia własnych wierszy inspirowanych postacią, życiem i dziełem Ojca Świętego. Konkurs przeprowadzony w formule online, w którym udział wzięło 55 osób. Imprez: 6, uczestników: 131.
- KULTURALNA ROZMOWA – cykl programów przedstawiający wyjątkowe postaci życia kulturalnego Małopolski. W rozmowie z dziennikarką Alicją Stolarczyk, opowiadają o swojej pracy, pasjach oraz rzeczach będących inspiracją do działania i tworzenia. W 2020 r. zrealizowano 17 odcinków programu. łącznie ponad 50 000 widzów.
- Program edukacyjno-artystyczny LABIRYNT HISTORII – cykliczne wydarzenie organizowane od 2006 r. z Fundacją Nomina Rosae Ogród Kultury Dawnej z Nowego Sącza. Jubileuszowa, 15. edycja

Konkurs Sztuki Słowa Żywego i Pisanego
fot. M. Zięba

wydarzenia poświęcona została okresowi dwudziestolecia międzywojennego. Wydarzenia programu pt. „Dwudziestolecie kontrastów. Polska w latach 1919-1939” realizowane były w sieci 12-19.12.2020 r. (31 realizatorów).

- Okolicznościowe wydarzenia artystyczne:
- Koncert IZABELI SZAFRAŃSKIEJ Z ZESPOŁEM – promocja płyty pt. „Z bursztynu”, 218 widzów,
- SAĐECKA SZANSA NA SUKCES – koncert Tomasza Jarosza i Justyny Jędrusik z zespołem, 150 widzów,
- Przygotowanie i promocja Koncertu Noworocznego,
- Przygotowanie koncepcji koncertów, które odbędą się w ramach Festiwalu „Pamiętajcie o ogrodach” w marcu 2021 r.,
- Zarejestrowanie monodramu KOLEGA MELA GIBSONA w wykonaniu Jerzego Pala.
- Koncert Noworoczny – odbyły się dwa wydarzenia. XXVII Koncert Noworoczny oraz Koncert Noworoczny dla Sądeczan – cyklicznie organizowane przez

MCK SOKÓŁ na początku każdego roku kalendarzowego, w czasie karnawału oraz nowego otwarcia, jakim jest Nowy Rok. Pierwszy z koncertów był tradycyjnie skierowany do władz samorządowych, ludzi kultury i sztuki – sala im. L. Lipińskiego – XXVII Koncert Noworoczny; Soliści: Paulina Janczak, Katarzyna Łaska, Damian Aleksander i Jakub Wocial oraz Orkiestra Reprezentacyjna Straży Granicznej pod dyr. Leszka Mieczkowskiego. 614 widzów

- Spotkania z karpacką kulturą i tradycją:
- **ZNAJĄ SASIEDZI** – cykl imprez popularyzujących wiedzę o kulturze, historii i współczesności karpaccich sąsiadów: Ukrainy, Słowacji, Czech i Rumunii, a także grup etnograficznych i mniejszości zamieszkujących południową część Małopolski. W 2020 r. w związku z zagrożeniem epidemicznym i ograniczeniami w działalności instytucji, edycja wiosenna nie została zrealizowana. Edycja jesienna została zrealizowana w formule online w dniach (28-30.11), 509 widzów;
- **ZIARNKO GORCZYCY** – Dwudziesta Gala Finałowa Plebiscytu ZIARNKO GORCZYCY odbyła się w Małopolskim Centrum Kultury SOKÓŁ. Wręczone zostały jubileuszowe statuetki ZIARNKA (22.02), 42 widzów.
- XII Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki MAŁOPOLSKA – KARPATY OFFER – z uwagi na trwającą pandemię i związanymi z nią obostrzeniami Festiwal odbywał się online pod hasłem: Karpaty ON i OFFline. Na kanale MCK SOKÓŁ w serwisie YouTube zamieszczono nagrania koncertów i przedstawień teatralnych festiwalowych Artystów. W tradycyjnej formie, w sali kinowej KINA SOKÓŁ, zaproponowaliśmy dwa seanse w ramach tematycznego przeglądu filmowego. W grudniu, w ramach eventu zimowego, zrealizowano nagrania audio i video z udziałem karpaccich artystów.
- XXI Międzynarodowy Festiwal i XIX Konkurs Sztuki Wokalnej im. ADY SARI – w 2020 r. zaplanowano przygotowanie oraz druk regulaminów konkursu i plakatów oraz ich reklamę i dystrybucję, a także zakrojoną na szeroką skalę (europejską i światową) promocję Konkursu Sztuki Wokalnej im.
- Wieczory Małopolskie – to cykl koncertów, spektakli operowych i dramatycznych prezentowanych przez polskie i zagraniczne, zawodowe instytucje artystyczne:
- edycja karnawałowa: OPERA ŚLĄSKA W BYTOMIU

– familijny, interaktywny spektakl operowy – Benjamin Britten „Mały kominiarczyk. Zróbmy operę!” – soliści, chór i orkiestra Opery Śląskiej w Bytomiu pod dyrekcją Grzegorza Brajnera w reż. Zofii Dowjat (liczba widzów 265) oraz OPERA KRAKOWSKA – spektakl operowy Johann Strauss „Baron cygański” – soliści, chór i orkiestra Opery Krakowskiej pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka w reżyserii Laco Adamika (liczba widzów 305);

- edycja jesienna: TEATR IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W KRAKOWIE – spektakl teatralny Beniamina Bukowskiego „Miłość” w wykonaniu Anny Polony i Jana Peszka w reż. Błażeja Peszka (liczba widzów 159 – ograniczenie liczby publiczności do 50% zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) oraz TEATR IM. STANISŁAWA IGNACEGO WITKIEWICZA W ZAKOPANEM – spektakl teatralny „Takie małe nic – Variétés – czyli szlagiery z polskich filmów międzywojennych” w wykonaniu aktorów Teatru oraz zespołu muzycznego w reż. Andrzeja St. Dziuka (liczba widzów 132 – ograniczenie liczby publiczności do 50 % zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa);
- Współpraca z instytucjami: Filharmonią Krakowską i Operą Krakowską – organizacja koncertów kameralnych
- z Filharmonią Krakowską: koncert Kwartetu Waltornowego Filharmonii Krakowskiej „Cracow Horn Quartet” oraz koncert Kwartetu Muzyków Filharmonii Krakowskiej „Archi”;
- z Operą Krakowską spektakl rodzinny „Ongaku. Trzy kamienie” z tłumaczeniem na Polski Język Migowy i audiodeskrypcją.
- Z Babcynego Kuferka – Nawojowska Szkoła Tradycji – celem projektu była dokumentacja i animacja kulturowa pogranicza lachowsko-góralskiego z terenu gminy Nawojowa otaczającego powiat nowosądecki.
- Krzewienie Idei Sokolstwa:
- uszyto 28 mundurów dla grupy rekonstrukcyjnej – repliki mundurów historycznych, w tym 14 sztuk mundurów Sokoła, 14 sztuk mundurów Legionów Polskich,
- zakupiono: 28 replik broni Mauser, armatę salutową XVII-wieczną, 2 manekiny męskie, petardy hukowe.

- Uliczny Plener Artystyczny Online SIEW – w ramach pierwszej edycji w przestrzeni Nowego Sącza zrealizowano 6 nowych murali wykonanych przez polskich artystów. W pracach Artyści odnieśli się m.in. do jubileuszy, jakie MCK SOKÓŁ obchodził w 2020 r.
- Spotkanie wigilijne z kolędą w wykonaniu zespołu Golec uOrkiestra – w ramach przedsięwzięcia 18 grudnia w sali im. Lucjana Lipińskiego MCK SOKÓŁ zorganizowano widowisko artystyczne z udziałem zespołu Golec uOrkiestra, którego premiera odbyła się 26 grudnia na kanale YouTube MCK SOKÓŁ. Miało miejsce pierwsze publiczne wykonanie „Nowej pastorałki sądeckiej”, którą przy akompaniamencie Golec uOrkiestry zaśpiewała jej autorka i przy okazji Sądcażanka – Maria Ślusarek, 1 162 widzów.
- Działalność kina SOKÓŁ- repertuar – regularne seanse filmowe z aktualnej oferty dystrybucji kinowej, seanse grupowe, seanse na platformie mojeekino.pl, seanse online. 41 997 widzów
- Działalność kina SOKÓŁ- wydarzenia – przeglądy, spotkania i pokazy multimedialne z zaproszonymi gośćmi, cykle filmowe, Dyskusyjny Klub Filmowy KOT, Młodzieżowy Klub Filmowy LEŻAK, Rekolekcje Filmowe, Filmoteka Dojrzałego Człowieka, 110-lecie kina w Sokole, wydarzenia na ekranie, seanse specjalne i okazjonalne, seanse na platformie mojeekino.pl, możliwość realizacji projektów online. 4 572 widzów

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Klub Tańca Towarzyskiego AXIS – zajęcia odbywają się w pięciu grupach. Od stycznia do marca 2020 r. realizowane były zajęcia klubowe sezonu tanecznego 2019/2020 oraz projekt PIERWSZY TANECZNY KROK. Pary klasowe Klubu regularnie uczestniczyły w kilkudziesięciu turniejach tanecznych. Od września rozpoczął się sezon taneczny 2020/2021, ale ze względu na wprowadzone obostrzenia związane z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się koronawirusa, zajęcia prowadzone były w sposób ograniczony i z zachowaniem reżimu sanitarnego.
- Uniwersytet Dziecięcy w Sokole – innowacyjne przedsięwzięcie, które przełamało klasyczny model edukacji oparty na podręcznikach szkolnych. W to miejsce wprowadzone zostały nowoczesne formy przekazywania wiedzy: tematyczne warsztaty, interaktywne wykłady połączone z multimedialnymi prezentacjami i projekcjami filmów. W ramach

zajęć powstały trzy kierunki: ŚWIAT BEZ TAJEMNIC, PROGRAMOWANIE GIER KOMPUTEROWYCH oraz NOWOCZESNE TECHNOLOGIE. Podczas obecnej edycji projektu uczestnicy wzięli udział w trybie zajęć online.

- Edukacja i doskonalenie w zakresie animacji kultury – w 2020 r. objęła następujące formy warsztatowe:
- **AKADEMIA SŁOWA** – w okresie styczeń–marzec, kontynuacja i zakończenie rozpoczętego w 2019 r. cyklu spotkań z zakresu żywego słowa w ramach przygotowania do udziału w Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim. W sumie odbyły się 3 spotkania. Imprez: 6. Uczestnicy: 160 osób.
- **ZAUFAJCIE SŁOWU** – warsztaty artystyczne dla uczniów szkół średnich z regionu tarnowskiego, przygotowujące do nowatorskich interpretacji utworów literackich. Imprez: 2. Uczestnicy: 31 osób.
- **OD SŁOWA DO TEATRU** – coroczne intensywne warsztaty teatralne realizowane w formie trzydniowych stacjonarnych zajęć praktycznych dla instruktorów, nauczycieli i animatorów edukacji teatralnej. Imprez: 3. Uczestnicy: 16 osób.
- Edukacja w zakresie kultury ludowej
- Seminarium metodyczne KOLĘDOWANIE NA POGÓRZU – we współpracy z Centrum Kultury w Ciężkowicach (5–16.10). Uczestniczyły 23 osoby z powiatu tarnowskiego, gorlickiego, jasielskiego i nowosądeckiego. 1/2/46
- Cykl 6 FILMÓW EDUKACYJNYCH z zakresu zwyczajów ludowych i obrzędowości świąt Bożego Narodzenia oraz Adwentu. 1/6/554
- Edukacja w zakresie sztuk plastycznych – BWA SOKÓŁ
- ART KAFE, (grupa odbiorców: seniorzy). 18 spotkań; frekwencja – 115 osób
- Weekendowe warsztaty dla dzieci i rodziców „Tylko 5 złotych za sztukę”. Warsztaty nastawione były na rozwój kreatywnego myślenia i rozbudzania wyobraźni. 3 spotkania; frekwencja – 30 osób
- „TYLKO 3 SŁOWA... O SZTUCE”. Program dla szkół, w ramach którego prowadzone były działania ułatwiające przyswojenie treści wystaw. 5 spotkań; frekwencja 47 osób
- **MALARSTWO DLA DOROSŁYCH**. Cykliczne warsztaty, podczas których uczestnicy poznawali podstawy malarstwa. 20 spotkań; 110 osób

- **RYSunEK ARCHITEKTONICZNY.** Uczestnicy poznawali podstawy rysunku architektonicznego. 20 spotkań; frekwencja 80 osób
- **POTYCZKI ZE SZTUKĄ.** Program zakresu edukacji artystycznej dla dzieci. Zajęcia o tematyce przybliżającej rozumienie sztuki współczesnej. 19 spotkań; frekwencja: 400 osób
- **PO NITCE DO SZTUKI – TRIKI GRAFIKI.** Kreatywne warsztaty tematyczne dotyczyły poznania różnych technik graficznych, takich jak akwa tinta, akwafora, linoryt. 2 spotkania; frekwencja 30 osób
- **FERIE ZE SZTUKĄ AXIS.** Warsztaty plastyczne towarzyszące półkolonii Stowarzyszenia Tanecznego AXIS. 3 spotkania; frekwencja 50 osób
- **FERIE ZE SZTUKĄ WSPÓŁCZESNĄ.** Warsztaty plastyczne. 2 spotkania; frekwencja 38 osób
- **CZTERY KĄTY SZTUKA PIĄTY.** Celem warsztatów było zainteresowanie młodzieży instytucją sztuki, jaką jest Galeria. 1 spotkanie; frekwencja 17 osób
- **PLENER ARCHITEKTONICZNY DLA MŁODZIEŻY.** Plener rysunkowo-malarski, w trakcie którego uczestnicy poznawali zagadnienia związane z architekturą. Tematami pleneru były perspektywa, światłocień, walor i bryła. 5 spotkań; 43 osoby
- Warsztaty tematyczne towarzyszące aktualnym wystawom w galerii. 2 spotkania; 40 osób
- Warsztaty prowadzone w systemie online – ich celem było pokazanie jak w kreatywny sposób można spędzić czas w domu na kwarantannie. 3 spotkania; frekwencja 290 osób
- **WARSZTATY DLA GRUP Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ RUCHOWĄ I INTELEKTUALNĄ** – 3 spotkania; frekwencja 27 osób
- Edukacja w zakresie sztuk plastycznych – BWA JATKI w Nowym Targu – warsztaty plastyczne – kontynuacja współpracy ze SOSW w Nowym Targu, z SDŚ PROMYK, Szkołami z Nowego Targu i okolic, wystawy prac powstałych na warsztatach, pogadanki – dla grup odwiedzających Galerię, spotkania pn. „Mam Wam coś do powiedzenia”, koncerty, wzbogacające wernisaże.
- Edukacja filmowa KINO SOKÓŁ
- **MŁODZIEŻOWA AKADEMIA FILMOWA (MAF),** termin realizacji: styczeń-marzec 2020 r., liczba seansów: 18, liczba widzów: 4 545.
- **INTERDYSCYPLINARNY PROGRAM EDUKACJI MIEDIALNEJ I SPOŁECZNEJ** KinoSzkoła, termin realizacji: styczeń-czerwiec, listopad-grudzień 2020 r., liczba seansów: 46, liczba widzów: 9 080. Projekt o charakterze ogólnopolskim.
- **AKADEMIA PRZEDSZKOLAKA FILMINEK,** termin realizacji: grudzień 2020 r., liczba seansów: 3, liczba widzów: 700.
- **PLASTYCZNA AKADEMIA FILMOWA,** termin realizacji: październik 2020 r., seanse: 2, liczba widzów: 91.
- **KINOTERAPIA** to projekt psychologiczno-filmowy, skierowany do uczniów szkół. Nie udało się zrealizować projektu z uwagi na zamknięcie szkół i instytucji kultury w planowanym terminie.
- Edukacja w zakresie sztuki muzycznej – **WIRTUOZ WIRTUALNIE** – krótkie filmy-audycje edukacyjne prezentowane na kanale YouTube MCK SOKÓŁ. Istotą audycji jest porozumienie z widzem poprzez jedną wybraną powszechnie znaną kompozycję. Każdy z filmów jest opatrzony napisami dla osób niesłyszących.
- **WARSZTATY MUZYKOWANIA LUDOWEGO** – kontynuacja procesu nauczania w dziedzinie tradycyjnego muzykowania, który zainicjowany został w ramach projektu MAŁOPOLSKA SZKOŁA TRADY-CJI. W sumie realizowano naukę w 32 warsztatach, a uczestniczyło w nich 117 uczniów.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

VI Kongres Kultury Regionów – odbywał się w dniach 21-23.10, w formule online. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli: Narodowy Instytut Dziedzictwa, Witold Kozłowski Marszałek Województwa Małopolskiego, prof. dr hab. Jacek Popiel Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz ks. dr hab. Robert Tyrała, prof. UPJPII, Rektor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II. W szóstej edycji Kongresu wzięło udział ok. 250 uczestników z całej Polski. Motywem przewodnim spotkania była KRUCHOŚĆ. Uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w ośmiu warsztatach online.

INWESTYCJE, REMONTY

Remonty w budynku MCK SOKÓŁ – wymieniono i doposażono zabudowę kuchenną w meble, szafa, półki ścienne i zdemontowano oraz przesunięto wieszak

Koncert Noworoczny
fot. B. Wawrzyniak

ścienny. Wyremontowano pomieszczenia biurowe, malowanie ścian, wymiana paneli, montaż nowego oświetlenia zgodnie z zaleceniami BHP, wymieniono oświetlenie ewakuacyjne. W Galerii Jatki w Nowym Targu – wymalowano pomieszczenia i wyremontowano posadzkę parkietową.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

ZE SKARBKA TRADYCJI – MAŁOPOLSKA, ALBUM STROJÓW REGIONALNYCH – kontynuowano prace związane z redakcją merytoryczną oraz przygotowaniem artykułów do wydawnictwa. Wykonano skład dziesięciu tomów. W ostatnim kwartale roku prowadzono prace związane z korektami i przygotowaniem do druku plików 10 tomów albumów strojów regionalnych, pt. „Krakowiaci, Lachy, Górale – stroje wsi małopolskiej”. Album jest efektem realizowanego przez MCK SOKÓŁ projektu badawczo-dokumentacyjnego pod nazwą „Małopolska Źródłem Tradycji”, finansowanego z funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- **35. FESTIWAL TEATRÓW DZIECI I MŁODZIEŻY BAJDUREK** – dofinansowanie ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z programu „Kultura ludowa i tradycyjna”.
- **ŚWIĘTO DZIECI GÓR – WIRTUALNIE I DOSTĘPNIE** – dofinansowanie ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z programu „Kultura ludowa i tradycyjna”.
- **DYSKUSYJNY KLUB FILMOWY KOT** – dofinansowanie ze środków Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.
- **MŁODZIEŻOWA AKADEMIA FILMOWA (MAF)** – dofinansowanie ze środków Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej.
- **MAŁOPOLSKA ŹRÓDŁEM TRADYCJI** – kontynuacja (rozpoczętego w 2017 r.) realizacji projektu dofinansowanego z funduszy europejskich w ramach RPO WM na lata 2014-2020.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z wybuchem pandemii COVID-19, MCK SOKÓŁ wprowadził wiele zmian w zaplanowanych na rok 2020 działaniach. Przeniesiono wiele wydarzeń do formuły online, m.in. utworzono hybrydowe zajęcia na Studium dla Kapelmistrzów i Tamburmajorów, zajęcia online w ramach Uniwersytetu Dziecięcego w Sokole, powstały projekty „ŚWIĘTO DZIECI GÓR – wirtualnie i dostępne”, Internetowy Małopolski Festiwal Teatrów Dzieci i Młodzieży czy Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki MAŁOPOLSKA – KARPATY OFFER jako projekt Karpaty On i OFFline, VI Kongres Kultury Regionów w formule online. Zrealizowano cykl programów przedstawiający wyjątkowe postaci z życia kulturalnego Małopolski – Qlturalne Rozmowy.

STATYSTYKA

liczba spotkań: 3 913
liczba seansów: 2 580
liczba imprez kulturalnych: 224
9 grup stałych: 242 spotkań
liczba form edukacyjnych: 61, 867 spotkań

FREKWENCJA

liczba uczestników spotkań: 238 736
widownia kina: 46 569
liczba uczestników imprez kulturalnych: 159 786
liczba uczestników w grupach stałych: 3 840
liczba uczestników form edukacyjnych: 28 541

STRONA WWW

odbiorcy internetowi łącznie: 137 179
użytkownicy strony głównej: 54 903
użytkownicy portali tematycznych: 82 276
liczba sesji na stronie głównej: 92 369
liczba sesji na portalach tematycznych: 121 662
razem liczba sesji: 214 031
promocja poprzez profile Facebook:
MCK SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 11 246
liczba nowych polubień profilu: 1 685
Kino SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 4 980
liczba nowych polubień profilu: 306
BWA SOKÓŁ: liczba polubień fanpage'a: 2 824
liczba nowych polubień profilu: 79
newsletter kulturalny: 3 026 odbiorców
newsletter galerii BWA Sokół: 4 581 odbiorców
newsletter kina Sokół: 3 223 odbiorców

MAŁOPOLSKI INSTYTUT KULTURY W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

•XXII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. Brzmi dobrze (online) – w maju 2020 r. Małopolski Instytut Kultury w Krakowie otrzymał dotację w ramach programu „Kultura w sieci”, prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury, na realizację wirtualnej odsłony Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego Brzmi dobrze. Projekt miał na celu realizację online jednego z największych w kraju wydarzeń promujących zabytki, czyli XXII Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego, które w tym roku z powodu pandemii zostały odwołane w tradycyjnej formie. Celem nadrzędnym projektu było upowszechnianie wiedzy na temat materialnego i niematerialnego muzycznego dziedzictwa kulturowego Małopolski – poszerzenie wiedzy na temat historii regionu, lokalnych zabytków, sposobów ich renowacji, lokalnych twórców i rzemieślników. Cykl prezentował historię i architekturę 12 małopolskich zabytków oraz ich różnorodne związki z historią

muzyki i ewolucją gatunków muzycznych, zapisem muzyki i formami jej odtwarzania, budowaniem relacji poprzez muzykę czy z biografiami wybitnych twórców. W nagraniach filmów wzięło udział 37 przewodniczek, przewodników i artystów z Małopolski. W efekcie projektu powstało 11 filmów –oprowadzań, łącznie ponad 3,5 godziny projekcji.

•Małopolskie Wizyty Muzealne – projekt realizowany w 2020 r. po raz pierwszy obejmuje rozwój współpracy między dużymi instytucjami muzealnymi z Krakowa i lokalnymi muzeami w mniejszych ośrodkach regionu. Przedsięwzięcie zakłada organizację wystaw tematycznych z wykorzystaniem eksponatów wypożyczonych przez partnerów ze stolicy województwa oraz obiektów pochodzących z własnych zbiorów muzeów lokalnych. Ze względu na epidemię koronawirusa zakres działań został ograniczony do jednego przedsięwzięcia wystawienniczego – jesienna wystawa pt. Opowieści Syberyjskie, czyli tam i z powrotem, zrealizowa-

Warsztaty dla dzieci
fot. I. Bryzik

na w Muzeum Regionalnym Ziemi Miechowskiej w Miechowie. Partnerem projektu zostało Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Głównym tematem wystawy są losy czwórki bohaterów, których drogi życiowe zaprowadziły na Syberię i którzy zdołali z niej wrócić do domów. Dwóch z nich – Wojciech Piechota i Romuald Barczyński – to rodowici miechowianie. Trzeci, Edmund Klemensiewicz, to powstaniec styczniowy, który za udział w bitwie miechowskiej został skazany na wywózkę na Sybir. Czwartą postacią, najszerzej znaną, jest Benedykt Dybowski – zesłaniec i badacz, który przywiózł z Syberii bogatą kolekcję etnograficzną (kilka eksponatów znalazło się na wystawie).

- II Małopolski Kongres Dyrektorów Domów Kultury – zapoczątkowane w 2019 r. spotkanie osób zarządzających domami kultury w Małopolsce, będące okazją do poznania się, rozmowy i wymiany doświadczeń, odbyło się w wersji online w dniach 20 i 22 października i zgromadziło 60 osób. Pierwszego dnia uczestnicy Kongresu mogli zapoznać się z Raportem z czasów pandemii, wysłuchać panelu Przyspieszona transformacja domów kultury, a także wziąć udział w dyskusjach na wybrane tematy prowadzonych metodą Open Space Technology. Dodatkowo zorganizowany został „Wieczór z kulturą online”, podczas którego odbyła się wirtualna rozgrywka gry Hamernia oraz zaprezentowano spektakl Tod i Trauma, współrealizowany z Ośrodkiem Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA. Drugi dzień kongresu przyniósł dwa panele dyskusyjne dotyczące wyjątkowo aktualnych tematów: Odbudowywanie publiczności oraz Edukacja medialna. Część panelowa zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia kongresu była tłumaczona na PJM.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- XXII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego. Brzmi dobrze – to uznane w kraju przedsięwzięcie od ponad 20 lat promujące zabytki Małopolski. XXII edycja MDDK została zaplanowana pod hasłem Brzmi dobrze. Wybranych zostało 12 obiektów, które miały opowiedzieć o napięciu między przestrzenią a muzyką w niej wykonywaną, przywołać historie twórców: kompozytorów i wirtuozów, większych grajków i wyrafinowanych instrumentalistów, solistów i kapel. Sytuacja związana z zagrożeniem epidemicznym uniemożliwiła realizację wydarzenia. 12 marca podjęto decyzję o przeniesieniu wydarze-

nia na wrzesień, w maju zapadła decyzja o odwołaniu Dni Dziedzictwa 2020 w formie wydarzenia realizowanego z bezpośrednim udziałem publiczności. W ramach przygotowań do wydarzenia opracowano: projekt 4 wystaw planszowych, 1 wystawę multimedialną, 1 prezentację, 12 fotodokumentacji zabytków, 1 książkę w formacie PDF.

- Małopolska To Go (portal) – celem portalu jest zachęcanie Małopolan do poznawania regionu. W 2020 r. opublikowano 40 nowych tras jednodniowych wycieczek oraz 50 artykułów poświęconych małopolskim fenomenom. Ponadto z okazji 100-lecia urodzin Jana Pawła II powstały 3 specjalne trasy poświęcone wędrownikom papieża turysty: śladami wędrowek Karola Wojtyły na Rusinową Polanę w Tatrach, szlakami Beskidu Wyspowego oraz wycieczka rodzinna po miejscowościach u stóp Mogielicy. W czasie pandemii Małopolska To Go zwiększyła swoją aktywność w mediach społecznościowych. Włączyła się do akcji #zostańwdomu, poprzez publikację artykułów na temat mało znanych zabytków i tradycji Małopolski zachęcając do eksplorowania zasobów portalu, oraz do akcji „Bądź turystą w swoim mieście – zwiedzaj Kraków”.
- Wywołane Historie – tegoroczny projekt koncentrował się na dokumentacji codzienności w czasie pandemii. Sposób realizacji podyktowany był tym, co działo się w związku z ogłoszoną epidemią koronawirusa. W pierwszym etapie zebrano fotografie i teksty – relacje naszych odbiorców. Kolejnym etapem było wypracowanie koncepcji wirtualnej prezentacji nadesłanych materiałów. Jako zaproszenie do udziału w projekcie powstały 3 krótkie filmiki z animacją poklatkową zachęcające do wysyłania relacji z tego wyjątkowego czasu. W ramach projektu zebranych zostało 198 relacji, w projekcie udział wzięło 32 uczestników.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Bardzo Młoda Kultura 2019–2021. Małopolska – zadanie zakłada wzmocnienie i rozbudowywanie wielostronnej sieci współpracy partnerskiej na rzecz rozwoju edukacji kulturowej w Małopolsce. Celem programu jest współdziałanie z jego uczestnikami – zarówno odbiorcami, jak i partnerami instytucjonalnymi – w celu stworzenia przedsięwzięć edukacyjnych wspierających dzieci i młodzież w procesach kształtowania relacji ze światem i społeczeństwem, nauki krytycznego myślenia, poszukiwania własnych

interpretacji i namysłu nad funkcjonowaniem człowieka w świecie. Ze względu na wybuch epidemii pierwotny harmonogram działań musiał ulec modyfikacji. Dostosowane zostały one do formuły online. W pierwszym półroczu 2020 r. w ramach małopolskiej BMK przeprowadzony został kurs „Projektuj z dziećmi” dla nauczycieli i edukatorów. Zakwalifikowanych zostało 23 uczestników i uczestniczek. Łącznie w ramach kursu przeprowadzono 32 godziny warsztatowe. W ramach konkursu dla osób uczestniczących w kursie zakwalifikowano do realizacji 19 projektów. Ich realizacja trwała od lipca do października. Równolegle prowadzone było „Laboratorium Edukacji” (LED) – cykl działań skierowanych do nauczycieli, edukatorów i animatorów kulturowych, skupionych wokół konkretnych wyzwań społecznych i kulturowych. Celem „Laboratorium” było wypracowanie i testowanie nowych rozwiązań w pracy z dziećmi i młodzieżą. 27-29 października odbyło się też Forum Edukacji Kulturowej pod hasłem To nie może być niemożliwe.

- Małopolska. Kultura Wrażliwa – w 2020 r. działania projektowe zostały w głównej mierze przeniesione do sieci, na co bezpośrednio wpłynęły obostrzenia związane z pandemią. Zorganizowanych zostało 25 webinarów, na które składał się m.in. cykl 10 lekcji polskiego języka migowego (ponad 4 380 wyświetleń na portalu YouTube), a także 15 spotkań online dotyczących dostępności instytucji kultury. Tematami webinarów były m.in.: praktyczne aspekty i instalacja pętli indukcyjnych, dobra współpraca z tłumaczami PJM w instytucji kultury, praktyczne zastosowania brajla czy zasady pisania wniosku o dotację z uwzględnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W webinarach prowadzonych za pośrednictwem platformy Zoom wzięło udział ok. 800 uczestników i uczestniczek (na żywo), a także liczni widzowie oglądający (na żywo) transmisję na portalach Facebook i YouTube. Łącznie w 2020 r. webinary oglądało na żywo 5 618 osób. Do przestrzeni wirtualnej zostały przeniesione także szkolenia kierowane do pracowników małopolskich instytucji kultury. Zorganizowanych zostało 10 szkoleń, dotyczących m.in. tworzenia audiodeskrypcji, planowania dostępności architektonicznej, komunikacji alternatywnej z osobami niemówiącymi czy dostępności dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Łącznie przeprowadzonych zostało 51 godzin szkoleniowych, w których wzięło udział

ponad 150 uczestników i uczestniczek.

- Dynamika Ekspozycji – w 2020 r. program obejmował działania szkoleniowe oraz współpracę z instytucjami kultury. Ze względu na epidemię realizacja wcześniej zaplanowanych kursów, warsztatów i innych wydarzeń w trybie stacjonarnym nie była możliwa. Odbyły się 3 edycje trzydniowych internetowych warsztatów poświęconych metodyce pisania interpretacyjnego w komunikowaniu dziedzictwa (w maju, czerwcu i grudniu). Zawierały one podstawy teorii i praktyki technik interpretacji, a uczestnicy przygotowywali i prezentowali swoje teksty dotyczące dziedzictwa. Dodatkowo zrealizowane zostało jedno szkolenie (również w wersji zdalnej) dotyczące oprowadzania interpretacyjnego (wrzesień). W ramach współpracy z instytucjami kultury województwa małopolskiego trenerzy programu „Dynamika Ekspozycji” przeprowadzili dwudniowe warsztaty z zakresu interpretacji dziedzictwa dla pracowników Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon (sierpień). W wymienionych kursach wzięło udział 57 uczestników i uczestniczek z kilkunastu

instytucji zajmujących się dziedzictwem, zarówno z Małopolski, jak i z innych części kraju. Kolejnym ważnym dokonaniem w omawianym okresie było przygotowanie przez zespół ekspertów programu „Dynamika Ekspozycji” raportu poświęconego koncepcji działania Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni.

- Konferencja „Współpraca. Wokół kompetencji przyszłości” – wydarzenie zostało podzielone na dwie części i odbyło się 24 czerwca oraz 5 października 2020 r. Prace nad konferencją były prowadzone wspólnie z 3 partnerów: Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Wojewódzkim Urzędem Pracy oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Projekt badawczy dla Urzędu Miasta Krakowa – na potrzeby opracowania Krakowskiego Programu Edukacji Kulturalnej została przygotowana diagnoza edukacji kulturowej, kulturalnej i artystycznej w Krakowie. Drugi etap diagnozy Krakowskiego Programu Edukacji Kulturalnej zakładał analizę materiału badawczego zgromadzonego na pierwszym, badawczym etapie, obejmującym analizę materiałów zastanych; wywiady pogłębione, mapowanie instytucji i organizacji aktywnych w obszarze edukacji kulturowej i kulturalnej; ankiety internetowe skierowane do instytucji, ankiety internetowe skierowane do nauczycieli, animatorów, edukatorów, instruktorów. W efekcie został opracowany raport diagnostyczny pt. Jaki program edukacji kulturowej w Krakowie? Diagnoza edukacji w obszarze kultury.
- Global Curiosity – to międzynarodowy projekt poświęcony wymianie praktyk między organizacjami i osobami pracującymi z młodzieżą w Polsce, Grecji i Wielkiej Brytanii. Realizacja projektu jest zaplanowana na lata 2020–2022. Przedsięwzięcie skupia się na wypracowaniu zasad prowadzenia edukacji globalnej i obywatelskiej z wykorzystaniem metod i narzędzi stosowanych przez praktyków edukacji kulturowej w każdym z 3 krajów biorących udział w projekcie.
- Badanie COVID-19 – w związku z epidemią COVID-19 i przeciwdziałaniem jej rozwojowi w marcu 2020 r. został wprowadzony ogólnokrajowy lockdown. Obszar kultury, podobnie jak inne obszary życia społeczno-gospodarczego, został bardzo

mocno dotknięty efektami tej sytuacji – działalność kulturalna została znacząco ograniczona, z dnia na dzień zniknęła możliwość realizacji projektów, programów, wydarzeń, festiwali, zajęć, wystaw, koncertów itp. W związku z tym MIK przeprowadził regionalne badania ankietowe. W badaniu wzięło udział 133 respondentów reprezentujących różnorodne podmioty kultury z całego województwa. Na podstawie zrealizowanych badań powstał raport pt. Straty i problemy podmiotów działających w sektorze kultury i w sektorze kreatywnym w Małopolsce w związku z pandemią COVID-19, pierwszy w skali kraju raport poświęcony temu tematowi, który był prezentowany i przywoływany w debatach, opracowaniach eksperckich i materiałach prasowych w całym kraju.

- Model edukacji cyfrowej w instytucjach kultury – celem zadania jest opracowanie modelu edukacji cyfrowej, który mógłby znaleźć zastosowanie w instytucjach kultury. Zadanie przygotowano wspólnie z prof. Grzegorzem Ptaszkim (Akademia Górniczo-Hutnicza). Zostało zrealizowanych 5 spotkań roboczych online oraz wspólne seminarium ekspertów akademickich i praktyków związanych z instytucjami kultury w siedzibie MIK. Punktem wyjścia dla prac tej grupy był dokument pt. Model Edukacji Medialnej, Informacyjnej i Cyfrowej (MEMIC). Celem zadania jest przekonfigurowanie modelu MEMIC do potrzeb instytucji kultury, zhierarchizowanie opisanych w nim kompetencji (wskazanie, które są kluczowe dla funkcjonowania instytucji kultury) oraz opracowanie praktycznej broszury, w której w kilku krokach opisane zostaną kluczowe kompetencje, umiejscowione w praktykach instytucji kultury. Zadanie zostało zakończone raportem opracowanym przez Piotra Knasia, Ewę Korzeniowską i Grzegorza Ptaszka, który będzie stanowić punkt wyjścia do realizacji drugiego etapu projektu, przewidzianego na przyszły rok.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Czasopismo „Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni” – 2020 r. opracowano cztery numery „Autoportretu”. Nowa nadzieja 1/2020 [68]. Numer poświęcony poszukiwaniu rozwiązań w kontekście katastrofy klimatycznej, propozycjom zmian i przymodelowania dominującego paradygmatu wzrostu. W czasie prac redakcyjnych wybuchła globalna

epidemia i numer paradoksalnie stał się jeszcze bardziej aktualny. Pandemia 2/2020 [69]. Zaplanowany pierwotnie temat numeru Architektura przyjemności ustąpił miejsca refleksjom na temat zmian w przestrzeni i świecie spowodowanych epidemią. Infrastruktura 3/2020 [70]. W tym numerze przeanalizowano infrastrukturę twardą i miękką, systemy i regulacje: drogi, smart city, autostrady, lotniska, kanalizację, oraz infrastrukturę globalizacji: normy i standardy, przestrzeń generowaną jako infrastrukturę. Przestrzeń przyjemności 4/2020 [71].

- XXIII Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego – we wrześniu 2020 r. ukazała się książka Jakuba Puchalskiego Brzmi dobrze, towarzysząca XXII Małopolskim Dniom Dziedzictwa Kulturowego. Książka została wydrukowana w nakładzie 2 000 egzemplarzy i jest dystrybuowana w sieci punktów odbioru osobistego (instytucje i placówki muzealne partnerów MDDK w Krakowie, Niepołomicach, Kąsnej Dolnej, Bieczu oraz Zakopanem). Książkę w formie aktywnego pliku PDF można też pobrać ze strony dniedziedzictwa.pl. We wrześniu został także nagrany audiobook w wykonaniu Artura Dziurmana. Audiobook również można pobrać ze strony dniedziedzictwa.pl.
- Publikacja „Regionalna instytucja kultury – działalność misyjna zorientowana na przyszłość” – celem zadania jest wydawanie publikacji poświęconych problematyce funkcjonowania regionalnych instytucji kultury, osadzonych w aktualnych kontekstach społecznych i kulturowych. Prowadzona w 2019 i 2020 r. działalność badawcza zaowocowała zebraniem materiałów merytorycznych, które zostały następnie opracowane wydawniczo, opublikowane i rozpowszechnione wśród osób zainteresowanych działalnością instytucji kultury: organizatorów, dyrektorów, pracowników. W ramach zadania wydane zostały: raport badawczy pt. Rola instytucji kultury w procesie integracji polskiej i ukraińskiej społeczności. Raport z badań pilotażowych w Krakowie autorstwa prof. Janusza Muchy (publikacja elektroniczna w formacie PDF); broszura Kto ustala reguły gry? Instytucje kultury wobec polaryzacji politycznej dr. hab. Marcina Napiórkowskiego – analiza aktualnej sytuacji społeczno-kulturowej, poszerzona o propozycje modeli funkcjonowania instytucji kultury stojących wobec obserwowanej obecnie polaryzacji postaw (publikacja drukiem: nakład 1 000

egzemplarzy i publikacja elektroniczna w formatach PDF, EPUB i MOBI); broszura Ile warta jest kultura? prof. Jerzego Hausnera – prezentująca zagadnienia kultury z perspektywy społeczno-ekonomicznego wytwarzania wartości (publikacja drukiem: nakład 1 000 egzemplarzy i publikacja elektroniczna w formatach PDF, EPUB i MOBI); broszura Why Do We Need Cultural Institutions? – anglojęzyczna wersja opublikowanej w 2019 r. broszury autorstwa prof. Marka Krajewskiego, prezentującej model działania współczesnej instytucji kultury na tle przemian w organizacji życia publicznego (publikacja drukiem i publikacja elektroniczna w formacie PDF).

- Małopolska. Kultura Wrażliwa – do ważnych działań programu należała organizacja seminarium o audiodeskrypcji i praktycznych aspektach jej stosowania i zamawiania. W seminarium udział wzięło 6 specjalistów i specjalistek, a owocem spotkania była publikacja pt. Jak dobrze zamówić audiodeskrypcję? Praktyczne wskazówki, wydana w formie drukowanej broszury oraz w formie elektronicznej w formacie PDF.
- Gra o wartościach – celem działania było stworzenie i wykorzystanie narzędzia edukacyjnego do pracy z dużymi grupami – gry wspomagającej budowanie kompetencji społecznych, mających związek ze świadomym udziałem mieszkańców w kształtowaniu ich społeczności lokalnych oraz wspólnoty narodowej i globalnej. Gra pod nazwą Hamernia. Przekuj problemy na rozwiązania została osadzona w realiach miasta Zakopane, w nieodległej przyszłości (2029 r.). Przygotowanych zostało 28 typów postaci, powiązanych z lokalnym, podhalańskim kontekstem, w które wcielają się gracze, a także 84 problemy, nad których rozwiązaniem pracują. Wspomniane problemy są opisem potencjalnych wyzwań natury społecznej, ekonomicznej czy ekologicznej, z którymi musi się mierzyć lokalna społeczność.

INWESTYCJE

Wirtualna Małopolska

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 MIK realizuje projekt pn. „Wirtualna Małopolska” (Oś Priorytetowa CYFROWA MAŁOPOLSKA, Działanie 2.1. E-administracja i otwarte zasoby, Poddziałanie 2.1.2. Cyfrowe zasoby regionalne). Projekt „Wirtualna

Małopolska” jest kontynuacją i rozwinięciem projektu „Wirtualne Muzea Małopolski”, w ramach którego powstał portal o tej samej nazwie dostępny pod adresem: www.muzea.malopolska.pl. Prezentowane są tutaj wybrane eksponaty z kilkudziesięciu małopolskich muzeów. Warto podkreślić, że portal zawiera modele 3D najwyższej jakości możliwej obecnie do udostępnienia w polskim internecie oraz unikalny zbiór powiązań i interpretacji ważnych zagadnień autorstwa specjalistów z różnych dziedzin. W ramach projektu „Wirtualna Małopolska” zdigitalizowanych zostało 1 500 eksponatów z 20 instytucji, muzeów i kolekcji prywatnych w Małopolsce, w tym obiekty tak znaczące jak „głowy wawelskie”, które można dzięki temu po raz pierwszy obejrzeć w pełnym zbliżeniu i w 3D. Dla 500 obiektów przygotowano nagrania audiodeskrypcji przeznaczone dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Wybrane treści portalu dostępne są również w wersji audio, a do grona lektorów dołączyli m.in. Robert Makłowicz i Grzegorz Turnau. Portal w nowej odsłonie zostanie udostępniony w marcu 2021 r.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W ramach działań fundraisingowych dotyczących działalności programowej w 2020 r. pozyskano dofinansowanie na realizację 4 projektów o łącznej wartości 324 300 zł (wartość dofinansowania na 2020 r.) – „XXII Małopolskie Dnie Dziedzictwa Kulturowego online” – 81 000 zł; „Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni” – 76 200 zł; „Bardzo Młoda Kultura 2019–2021. Małopolska” – 127 500 zł; „Lato w teatrze” – 39 600 zł.

WOLONTARIAT

Celem programu wolontariatu w MIK jest stwarzanie młodym ludziom okazji do zdobywania doświadczenia i rozwijania różnych kompetencji w ramach idei uczenia się przez całe życie. Wolontariusze, praktykanci i stażyści współpracują przy realizowanych przez MIK projektach i wydarzeniach. W związku z pandemią COVID-19 podjęto decyzję o zdalnej współpracy z wolontariusz(k)ami, praktykant(k)ami i stażyst(k)ami w ramach pozostałych projektów realizowanych przez MIK. W sumie 13 osób zrealizowało wolontariat, 12 osób – praktyki studenckie, 2 osoby – staż (w tym: 1 osoba odbyła staż rehabilitacyjny współfinansowany ze środków PFRON, 1 osoba – staż międzynarodowy

w ramach europejskiego projektu badawczego „Horizon 2020, Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Network: FATIGUE”). Łącznie przeprowadzono 29 szkoleń indywidualnych.

PROMOCJA I STRONA WWW

W ramach utrzymywania stałego kontaktu z odbiorcami MIK w okresie sprawozdawczym wysłano 23 newslettery MIK. Na bieżąco aktualizowana jest strona www i inne serwisy MIK oraz kanały w mediach społecznościowych. Strona MIK na Facebooku jest obserwowana przez 13 202 użytkowników (wzrost w stosunku do pierwszego półrocza o 8 352 obserwujących). W roku bieżącym powstała nowa, bardziej funkcjonalna strona www.mik.krakow.pl. Serwis zyskał nową szatę graficzną, przejrzystą i intuicyjną strukturę. Serwisy MIK zostały również dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku. Newsletter MIK pt. MIKstura przyjął nową formę – zarówno graficzną, jak i treściową. W nowym biuletynie, wysyłanym regularnie raz w miesiącu do naszych odbiorców, odśladamy pracę i sposób myślenia naszej instytucji, przedstawiamy historie dotyczące naszych 3 kluczowych obszarów działania: regionu, rozwoju, refleksji.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W maju 2020 roku Małopolski Instytut Kultury w Krakowie otrzymał dotację w ramach programu „Kultura w sieci”, prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury, na realizację wirtualnej odsłony Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego Brzmi dobrze. Zapoczątkowane w 2019 roku spotkanie osób zarządzających domami kultury w Małopolsce, Małopolski Kongres Dyrektorów Domów Kultury, odbyło się w wersji online w dniach 20 i 22 października. Pierwszego dnia uczestnicy Kongresu m.in. mogli zapoznać się z Raportem z czasów pandemii. Ze względu na wybuch epidemii pierwotny harmonogram działań Bardzo Młoda Kultura 2019–2021. Małopolska także musiał ulec modyfikacji, zarówno pod względem terminów, jak i sposobu prowadzonych działań. Dostosowane zostały one do formuły online. Także działania w ramach Małopolska. Kultura Wrażliwa zostały dostosowane do zagrożenia epidemicznego. Zorganizowanych zostało 25 webinarów, na które składał się m.in. cykl 10 lekcji polskiego języka migowego (ponad 4380 wyświetleń na portalu YouTube), a także 15 spotkań

online dotyczących dostępności instytucji kultury. Do przestrzeni wirtualnej zostały przeniesione także szkolenia kierowane do pracowników małopolskich instytucji kultury. W 2020 roku program Dynamika Ekspozycji obejmował przede wszystkim działania szkoleniowe oraz współpracę z instytucjami kultury. Ze względu na epidemię realizacja wcześniej zaplanowanych kursów, warsztatów i innych wydarzeń w trybie stacjonarnym nie była możliwa. W odpowiedzi na nową sytuację zespół trenerów przygotował i wdrożył specjalną ofertę szkoleń online. W związku z pandemią COVID-19 MIK przeprowadził regionalne badania ankietowe. W badaniu wzięło udział 133 respondentów reprezentujących różnorodne podmioty kultury z całego województwa. Na podstawie zrealizowanych badań powstał raport pt. Straty i problemy podmiotów działających w sektorze kultury i w sektorze kreatywnym w Małopolsce w związku z pandemią COVID-19, pierwszy w skali kraju raport poświęcony temu tematowi, który był następnie prezentowany i przywoływany w debatach, opracowaniach eksperckich i materiałach prasowych w całym kraju.

STATYSTYKA

Łączna liczba instytucjonalnych partnerów MIK wyniosła 168.

Łączna liczba godzin warsztatowych wyniosła 712.

Łączna liczba wydarzeń wyniosła 72.

Łączna liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne, wyniosła 4.

FREKWENCJA

Łączna liczba uczestników bezpośrednich wydarzeń/konferencji/szkoleń MIK wyniosła 10 711 os.

Łączna liczba wolontariuszy, praktykantów, stażystów wyniosła 29.

STRONA WWW

Łączna liczba sesji na wszystkich stronach www prowadzonych przez MIK wyniosła ponad 414 000. Liczba unikalnych użytkowników wszystkich stron www prowadzonych przez MIK wyniosła ponad 332 000.

MAŁOPOLSKIE CENTRUM NAUKI COGITEON

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Wystawa planszowa, którą Cogiteon zaprezentował w centrum handlowym Serenada. Tematem ekspozycji, prezentowanej od 21 lutego do 5 marca, były różne materiały budowlane, które zostaną wykorzystane podczas realizacji siedziby instytucji w Czyżynach.
- Budynek Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon, w którym znajdzie się m.in. wystawa stała o człowieku i 6 laboratoriów, z ogrodem na dachu, obok którego będzie 2-hektarowy park, powstanie przy al. Bora-Komorowskiego. W 2020 r. instytucja przeprowadziła przetarg na generalnego wykonawcę obiektu, a także uzyskała prawomocne pozwolenie na budowę. Te działania, wraz z zagwarantowaniem dodatkowych środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Unii Europejskiej, znacząco przybliżyły Cogiteon do realizacji inwestycji.
- W 2020 r. Małopolskie Centrum Nauki kontynuowało swoją działalność edukacyjną. Ponad 9 tysięcy uczniów uczestniczyło w szkolnych pokazach popularnonaukowych, a filmy edukacyjne na kanale YouTube Cogiteonu zanotowały ponad 17 tysięcy wyświetleń. Liczba pokazów w 2020 r. została zna-

cząco ograniczona w stosunku do planów w związku z pandemią. W ciągu roku pracownicy przygotowali 25 artykułów opublikowanych na naukowym blogu Rozoom, dostępnym na stronie www.cogiteon.pl. Instytucja współorganizowała (wraz z Muzeum Inżynierii Miejskiej) Naukowy Maraton, wzięła też udział w kolejnej edycji Małopolskiej Nocy Naukowców (dedykowany na tą okazję film publikowany on-line).

- Na początku roku Cogiteon zaprezentował swoje muzyczne logo, któremu towarzyszy muzyczna oprawa pokazów, a pod koniec 2020 r. identyfikacja wizualna instytucji otrzymała złote wyróżnienie, a logo (wprowadzone we wrześniu 2019 r.) srebrne wyróżnienie w międzynarodowym konkursie Worldwide Logo Design Award (WOLDA).

WYSTAWY STAŁE

- W zakresie projektowanej wystawy stałej o marzeniach człowieka, interdyscyplinarny zespół składający się z popularyzatorów nauki, projektantów i inżynierów opracował merytorycznie i technicznie stanowiska edukacyjne dla dzieci, dzięki którym wizyta w centrum będzie niezwykłą nauką przygodą.
- Zespół rozwijał metody popularyzacji nauki za pomocą grafik. Powstały filmy animowane i infografiki przedstawiające w prosty sposób złożone tematy chemiczne i biologiczne, a program edukacyjny został dopracowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku. Powstały scenariusze dedykowanych zajęć i słuchowiska z audiodeskrypcją.
- Pod koniec roku Cogiteon ogłosił 6 przetargów na wykonanie wraz z dostawą i montażem poszczególnych rodzajów eksponatów (robotycznych, multimedialnych, interaktywnych, elektronicznych i mechanicznych). W sumie w Cogiteonie zostanie zainstalowanych ponad 100 urządzeń edukacyjnych.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Od stycznia do połowy marca animatorzy Mobilnego Projektu Edukacyjnego „Naukowej” odwiedzili 14 małopolskich gmin, w których ofertę (pokazy popularnonaukowe „Wyprawa na inną planetę” oraz „Science Challenge”) udostępniło ponad 9 tysiącom osób.

Edukatorzy przeprowadzili też specjalny pokaz dla 60 uczniów z niepełnosprawnością wzroku.

Po wprowadzeniu ograniczeń związanych ze stanem zagrożenia epidemicznego zespół skupił się na tworzeniu filmów popularyzujących naukę poprzez kanał YouTube. Do końca roku powstało w sumie 19 odcinków w dwóch formatach: „Zrób to sam” oraz „Naukowej w podróży”. Produkcje zachęcają do samodzielnego eksperymentowania, a także prezentują naukowe ciekawostki związane z małopolskimi atrakcjami turystycznymi. Zrealizowano również nagrania na zlecenie placówek zewnętrznych.

W październiku Cogiteon i Muzeum Inżynierii Miejskiej zorganizowały „Naukowy Maraton” – imprezę podczas której edukatorzy obu instytucji zaprezentowali z udziałem publiczności wyjątkowe doświadczenia. Małopolskie Centrum Nauki uczestniczyło też w dwóch wydarzeniach, które w tym roku przybrały formułę on-line: Dniach Otwartych Funduszy Europejskich oraz Małopolskiej Nocy Naukowców. Na oba wydarzenia przygotowano osobne filmy. Ponad półgodzinny pokaz „Wyprawa na inną planetę”, nagrany w Centrum Sztuki Mościce w Tarnowie i zaprezentowany podczas nocy naukowców, osiągnął ponad 1 200 wyświetleń na kanale YouTube.

Ważną częścią działalności MCN Cogiteon w 2020 r. było rozpoczęcie prac nad programami edukacyjnymi, które będą wykorzystywane w przestrzeniach laboratoryjnych oraz w Akademii Dziecięcej w nowej siedzibie MCN. Udało się pozyskać opiekunów dla każdego z 6-ciu laboratoriów, opracowano tzw. tematy kluczowe (z udziałem wszystkich pracowników zajmujących się w MCN edukacją), które będą realizowane w przestrzeniach edukacyjnych. Dokonano zakupu pojedynczych sztuk urządzeń niezbędnych do opracowania zajęć laboratoryjnych.

W 2020 r. w MCN wyprodukowano pierwszy własny eksponat interaktywny pozwalający na przeprowadzenie wielu pokazów i zajęć na temat powietrza.

INWESTYCJE, REMONTY

Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon realizuje projekt pn. „Małopolskie Centrum Nauki – projekt zintegrowany” współfinansowany z RPO WM na lata 2014-

2020, w ramach 4 Osi priorytetowej – Regionalna Polityka Energetyczna, Poddziałania 4.3.3 – Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – inwestycje regionalne oraz 12 Osi priorytetowej – Infrastruktura Społeczna, Działania 12.2 Infrastruktura edukacyjna. W 2020 r. uległa zwiększeniu wartość projektu i wynosi obecnie 242 mln zł (w tym: dofinansowanie ze środków RPO w kwocie 167 mln zł, zaangażowanie środków z budżetu województwa w wysokości 75 mln zł).

Realizacja projektu ma na celu budowę nowoczesnej i innowacyjnej placówki, która przyczyni się do uzupełniania oraz rozwoju oferty edukacyjnej i kulturalnej regionu. Misją Małopolskiego Centrum Nauki jest angażowanie mieszkańców Małopolski do inspirującego kontaktu z nauką, kulturą i edukacją, by aktywnie poznawali świat i zmieniali go na lepsze.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Stan epidemii w największym stopniu wpłynął na działalność Mobilnego Projektu Edukacyjnego „Naukowej”. Edukatorzy Cogiteonu musieli zrezygnować lub znacznie ograniczyć bezpośredni kontakt z publicznością i postawić na działalność on-line. Pozwoliło to na rozwinięcie kanału YouTube Cogiteonu. Ponad 1 200 wyświetleń na kanale YouTube.

STATYSTYKA

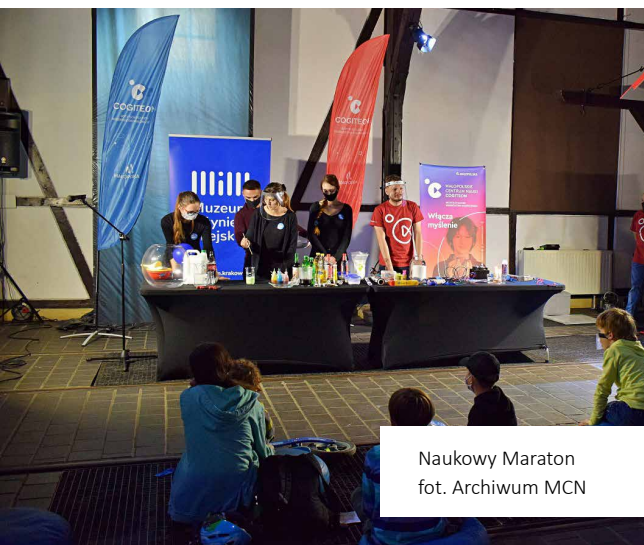
Liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 14
Liczba innych wydarzeń: 3

FREKWENCJA

Uczestnicy wydarzeń edukacyjnych: 9 063
Uczestnicy innych wydarzeń: 111 (oraz 1 207 wyświetleń w internecie Nocy Naukowców)
Działalność edukacyjna w internecie:
Liczba filmów: 24
Łączna liczba wyświetleń filmów: 17 516
Liczba artykułów naukowego bloga: 26

STRONA WWW

Liczba odwiedzin strony www: 163 847
Liczba unikalnych użytkowników strony www: 42 865

Naukowy Maraton
fot. Archiwum MCN

BIBLIOTEKA

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W KRAKOWIE

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie gromadzi, opracowuje i bezpłatnie udostępnia swoje zbiory oraz zapewnia dostęp do zbiorów elektronicznych. Oferuje dostęp do informacji naukowej i społeczno-kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem informacji regionalnej, m.in. poprzez publikowanie bibliografii i zestawień bibliograficznych.

Biblioteka, współpracując z licznymi instytucjami i organizacjami, prowadzi działalność kulturalną i edukacyjną organizując szkolenia, warsztaty i wykłady dla czytelników oraz bibliotekarzy z terenu województwa małopolskiego, spotkania promujące czytelnictwo, wystawy i imprezy. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią działania te odbywały się w większości online. W 2020 roku WBP w Krakowie odwiedziło 255 054 użytkowników.

NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Bibliotekarzem roku 2020 w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich został pracownik WBP w Krakowie Karol Baranowski.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

• 19. edycja Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża” – organizowana przez WBP w Krakowie i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego odbyła się 23.04.2020 r. online. Wszyscy chętni mogli wziąć udział w webinarze prowadzonym przez Karolinę Szlęzak, Kingę Urbańską „Jak zacząć przygodę z genealogią?”. Spotkanie z Łukaszem Wojtusikiem – wirtualny spacer po biograficznych pótkach wydawniczych „U biografu – czyli co w biografii piszczy”, skupiło się wokół książek „Beksińscy. Portret podwójny” Magdy Grzebałkowskiej, „Jaremianka” Agnieszki Daukszy. Uczestnicy przyjrzeni się różnym perspektywom, z jakich na swoich bohaterów patrzy autorzy biografii. Warsztat twórczy „Wprowa-

dzenie do biografistyki”, poprowadził Marcin Wilk. Uczestnicy dowiedzieli się, czym biografia jest dla autorek/ów, jakiego warsztatu wymaga, z czym wiąże się największe trudności w pisaniu biografii, jak rozmawiać z ludźmi, zdobywać materiały i na co uważać podczas pisania. Na czytelników czekały kody umożliwiające dostęp do ebooków na platformie Legimi.

- „WWRajska” – to cykl audycji online, którego tytuł stanowi kompilację pierwszych liter nazwisk prowadzących – Łukasza Wojtusika i Marcina Wilka oraz nazwy ulicy, przy której zlokalizowana jest Biblioteka. Prowadzący rozmawiali o wybranych lekturach i zapraszali internautów do dyskusji na ich temat. Każde spotkanie poświęcone było innej tematyce, każdy temat był pretekstem do innej dyskusji. Spotkania dostępne były na portalu społecznościowym Biblioteki i cieszyły się sporą oglądalnością.
- „Historyczne ogrody Małopolski w naszej pamięci i fotografii” – spotkania w ramach programu Partnerstwo dla książki 2020 MKiDN. Projekt bazował na połączeniu historii małopolskich przyklasztornych ogrodów, ich układu przestrzennego, specyfiki uprawy roślin użytkowych i ozdobnych z losami ich właścicieli – zakonów i twórców. Zostały w nim przedstawione kulturowe i historyczne wpływy, które ukształtowały ogrody i wciąż inspirują współczesnych projektantów. Połączenie różnych metod pracy i oryginalnych działań edukacyjnych (wykłady tematyczne, warsztaty historyczno-genealogiczne, komputerowe, spacer edukacyjny online), pozwoliło stworzyć niekonwencjonalny model poznawania własnej historii i tradycji, ściśle oparty o nowe technologie i tradycyjne zbiory biblioteczne.
- „Militaria w POPkulturze. Zimna wojna” – trzecia edycja festiwalu, w tym roku online, poświęcona była zagadnieniu Zimnej Wojny – jej wpływu na naszą kulturę i popkulturę, przyczyn które powodują,

Odświeżenie tablicy pamiątkowej_15 sierpnia 2020.
fot. Archiwum WBP w Krakowie.

że ciągle jest obecna w naszym życiu i regularnie pojawia się w filmach, grach czy innych mediach. Dyskutowano o tym, jak była relacjonowana wojna w Wietnamie przez różne media, jak wyglądała propaganda w Polsce, czy na Kubie, jakie były plany dotyczące III wojny światowej i udziału w niej sił zbrojnych PRL, które konflikty zimnowojenne najczęściej wykorzystywano w grach komputerowych i dlaczego.

- „PhiloposphyCon. The Fifth Voyage” – poświęcone popkulturze spotkanie o nowatorskiej formie, łączącej międzynarodową konferencję naukową z konwentem fanowskim zrealizowane zostało w formie zdalnej we współpracy z Fundacją Optimum Pareto. Międzynarodowy cykl umożliwia zetknięcie adeptów filozofii na wszystkich etapach intelektualnych poszukiwań z fanami kultury popularnej. Piąta odsłona cyklu wpisywała się w obchody 99. rocznicy urodzin Stanisława Lema, uczestniczyło w niej ponad 16 000 internautów.

- Posadowienie rzeźby hrabiego Pála Telekiego – dwukrotnego premiera Węgier i przyjaciela Polski, niosącego pomoc i w czasie wojny polsko-bolszewickiej i w obliczu niemieckiej agresji w 1939 r. Inicjatorem przedsięwzięcia jest Komitet Honorowy Budowy Pomnika Pála Telekiego w Krakowie wraz z Komitetem Społecznym Budowy Pomnika Pála Telekiego w Krakowie. Realizacja projektu była możliwa dzięki współpracy Komitetów z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, Sejmikiem Województwa Małopolskiego, Oddziałem IPN w Krakowie oraz Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie. Rzeźba, którą wykonał prof. Stefan Dousa, została sfinansowana z dotacji celowej Województwa Małopolskiego. Ze względu na sytuację epidemiologiczną oficjalne odsłonięcie zostało przesunięte na przyszły rok.

KSIEGOZBIÓR OGÓŁEM

Księgozbiór WBP w Krakowie obejmuje literaturę piękną oraz wydawnictwa popularnonaukowe i naukowe z każdej dziedziny wiedzy, ze szczególnym uwzględnieniem nauk humanistycznych.

W 2020 r. księgozbiór powiększył się o 13 278 jednostek inwentarzowych (w tym 9 964 jednostki z zakupu) i na koniec roku jego stan wyniósł 570 771 vol.

- zbiory książkowe – do zbiorów Biblioteki zakupiono 8 691 książek;

- zbiory nieksiążkowe – to m.in.: audiowizualia (płyty muzyczne i filmowe, audiobooki), kartografia (mapy, atlasy, plany), nuty, płyty analogowe, kasety magnetofonowe, książki pisane alfabetem Braille’a, różnego rodzaju dokumenty życia społecznego. Do zbiorów Biblioteki zakupiono 1 180 jednostek inwentarzowych;

- czasopisma prenumerowane – Biblioteka prenumerowała 227 tytułów czasopism. Były to zarówno periodyki o tematyce ogólnej i społeczno-kulturalnej, jak również naukowe czasopisma i wydawnictwa ciągłe z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych. Do dyspozycji czytelników jest również 44 580 czasopism oprawnych (w 2020 r. liczba wol. czasopism oprawnych zwiększyła się o 722). Ponadto WBP w Krakowie gromadzi prasę lokalną i regionalną z terenu Małopolski pozyskiwaną nieodpłatnie od wydawców – łącznie 261 tytułów (prasy lokalnej i regionalnej, ekonomiczno-biznesowej, komputerowej i innej);

- zbiory cyfrowe – trzon zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej stanowią: archiwalne gazety i czasopisma (głównie dzienniki XIX/XX w.), bieżące wydawnictwa lokalne, regionalne i ogólnopolskie, zabytki kultury narodowej, zasoby archiwalne. W 2020 r. powiększyły się one o 13 830 publikacji. W sumie w MBC znajduje się 121 375 publikacji.

Użytkownicy Biblioteki mogli korzystać w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym i w Artetece, z baz pełnotekstowych i bibliograficznych, m.in. z: Systemu Informacji Prawnej Lex Sigma, INFOR LEX Biblioteka, Serwisu HR, Vademecum Głównego Księgowego, Alexander Street Press. Dostępne są również bazy publikacji online PWN ibuk.pl oraz Legimi. Dla czytelników oznacza to możliwość korzystania z tysięcy ebooków – zarówno naukowych (z zakresu nauk ekonomicznych, humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, społecznych), literatury faktu, jak i nowości i bestsellerów literatury pięknej i popularnej (m.in. kryminały, fantastyka i SF, powieści obyczajowe i romanse). W 2020 r. Biblioteka zakupiła również 59 ebooków i audiobooków, z których czytelnicy mogą korzystać za pośrednictwem platformy EBSCO.

PROMOCJA CZYTELNICTWA

WBP w Krakowie od wielu lat niezmiennie promuje czytelnictwo wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez szereg wydarzeń organizowanych w bibliotece i poza nią. Do najmłodszych czytelników kierowane były lekcje biblioteczne i warsztaty (np.: „Baśniobór”, „Literackie Faworytki”, „Oblicza Wyspiańskiego”, „Podróż z Adamem Bahdajem”, „Świat komiksu w Artetece”, zajęcia z liberatury). W trakcie ferii zimowych dzieci uczestniczyły w spotkaniach „Z Nelą na kole podbiegunowym” i „Lew w Paryżu – warsztaty kamishibai”, wyruszyły w kosmiczną podróż, zbudowały game pady i złamały kod Krakowa, poznały historię mangi oraz odkryły tajemnice Arteteki. W 2020 r. w Bibliotece kolejną odsłonę miał Małopolski Konkurs Pięknego Czytania, cyklicznie odbywały się otwarte spotkania wokół literatury kryminalnej (Krakowski Czwartek Kryminalny), spotkania Małopolskiego Studia Komiksów i maratony komiksowe, spotkania „Czytelnia Małopolska”. Czytelnicy mogli wziąć udział w spotkaniach autorskich online m.in. z: Wojciechem Dutką czy Błażem Torąskim, w organizowanych w Bibliotece festiwalach np. Krakowskim Festiwalu Amatorów Strachu Obrzydzenia i Niepokoju KFASON oraz w spotkaniach Dyskusyjnych Klubów Książki. Był to kolejny rok, kiedy można było „wypożyczyć” książkę poza biblioteką dzięki „Lotnej Czytelnii”, choć w tym roku, ze względu na ograniczenia wynikające z epidemii nie na Plantach. Miłośnicy Biblioteki mogli wziąć udział w wirtualnym quizie „Rajski Pub Quiz”, dotyczącym historii i funkcjonowania WBP w Krakowie oraz w wirtualnych spotkaniach WWRajska – w ramach nowego cyklu odbywały się spotkania online promujące książki. W ramach cyklu „Wyszukaj klasyka”, opowiadającego o pisarzach związanych z Krakowem, realizowanego we współpracy z Krakowskim Biurem Festiwalowym prowadzone były wirtualne rozmowy transmitowane w mediach społecznościowych. Akcja bookcrossingowa „(nie) przywiązane do Rajskiej” zaowocowała rozdaniem czytelnikom ponad dwóch i pół tysiąca pochodzących z darów książek.

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami zarówno regionalnymi, krajowymi, jak i międzynarodowymi, dzięki temu czytelnicy mogą odnaleźć w ofercie placówki wydarzenia o bardzo szerokim zakresie tematycznym. Otwarte podejście do pasjonatów pozwalało na organizację spotkań dla miłośników gier

planszowych, komiksów, czy np. kamishibai. Młodzież brała udział w przedsięwzięciach muzyczno-literackich, dyskusjach o literaturze i w warsztatach (np.: Jak wejść do aparatu? Zabawy z fotografią”, „Zrobmy sobie arcydzieło – zabawy ze sztuką”). Zorganizowany został Festiwal online „Militaria w Popkulturze. Zimna wojna”. Biblioteka przybliżyła tradycję i kulturę innych regionów świata organizując spotkania „Klubu Podróżników Śródziemie” czy np. warsztaty „Japonia – w krainie Pokemonów, Hello Kitty i origami”. Młodzi czytelnicy mogli uczestniczyć w warsztatach dotyczących zagadek i ciekawostek, legend (m.in.: „Kraków w legendach”, „Kraków – miasto zagadek”, „Płynie Wisła, płynie...”, „Co Moniuszko Gra na uszko?”, „Poranek z wieczorynką”), odbywały się spektakle teatralne (np. „Torba-UNI”). Do dorosłych czytelników kierowane były spotkania, debaty, wykłady dotyczące kultury, tematyki społecznej, koncert kolęd i pastorałek. W ramach współpracy z twórcami indywidualnymi jak również instytucjami w WBP w Krakowie prezentowane były wystawy w formie tradycyjnej jak i online przedstawiające prace w różnych dziedzinach

Lotna Czytelnia
Archiwum WBP w Krakowie

(malarstwo, fotografia, grafika, rzeźba). Przez cały rok Radio Rajska emitowało audycje m.in.: „Co czytać w karnawale”, Tomasz Beksiński 1958-1999”.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna Biblioteki kierowana była do wszystkich grup wiekowych. Były to działania przybliżające zagadnienia związane z działalnością bibliotek, historią, podnoszące znajomość kultury i języków obcych. Młodzi czytelnicy brali udział w warsztatach (m.in.: „Od tabliczki glinianej do e-booka”, „Multi-wyszukiwanie”). Młodzież poznawała zasady cyberbezpieczeństwa, kodowania czy np. projektowania gier – warsztaty „Nie tylko plansza i pionek – projektowanie gier w praktyce”, historii sztuki – „Selfie z Mona Lisą – zabawy ze sztuką”, czy np. podstawy przedsiębiorczości z grą „Oil City”. Seniorzy korzystali z kursów komputerowych oraz brali udział w zajęciach sekcji zainteresowań działających w ramach Szkoły @ktywnego Seniora – w wycieczkach, wykładach. Do tej grupy wiekowej adresowane były również warsztaty „Twórcza fotografia cyfrowa” oraz „Komunikacja i konflikt”. Do szerokiego grona odbiorców skierowane były spotkania z kulturą i językami: francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim organizowane w ramach projektu „Meet me in the library” z progra-

mu Erasmus+ oraz warsztaty: „Klub mówców w języku angielskim”, zajęcia z języka rosyjskiego „Русский язык от А до Я”, „Говорим на интересные темы”, spotkania online z kulturą i językiem koreańskim – „Annyeonghaseyo”, „Napisz to po japońsku”, oraz spotkania dla obcokrajowców „Polski jest super!”. Do dorosłych czytelników skierowane było spotkanie dotyczące programu edukacyjnego „Nawigator Samorządności”, akcja rejestracyjna do bazy potencjalnych dawców szpiku, wykład „Różdżkarstwo, ruch antyszczepionkowy i płaska Ziemia: co napędza pseudonaukę?” oraz cykl spotkań z osobami, które odniosły sukces, są ikonami w swoich profesjach – „Sukces po polsku”. Na stałą ofertę WBP w Krakowie, składały się: wykłady i szkolenia w zakresie informacji biznesowej i europejskiej, debaty tematyczne, seminaria, konferencje. Równolegle prowadzone były warsztaty i szkolenia dla bibliotekarzy z województwa, m.in. z zakresu: katalogowania zbiorów bibliotecznych w formacie MARC 21, deskryptorów Biblioteki Narodowej, mediów społecznościowych, Bibliografii Małopolski, kodowania. Ponadto kolejny już raz w Bibliotece odbywał się Festiwal Dawne Komputery i Gry.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA I BIBLIOGRAFICZNA

- W 2020 r. opracowano 8 zestawień bibliograficzno-informacyjnych. Do baz Bibliografia Małopolski i Bazy PRASA dodano łącznie 39 676 rekordów (rekordy bibliograficzne, rekordy wzorcowe haseł przedmiotowych, rekordy wzorcowe haseł formalnych). W Dziale Informacyjno-Bibliograficznym w 2020 r. udzielono 33 803 informacje. Opracowano i opublikowano następujące zestawienia informacyjne: „Zabytkowa kolekcja książek z przełomu XIX i XX wieku w kolekcji Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce”, „Miejsce akcji: Małopolska. Cz. I, Kraków”. Przygotowano do opublikowania zestawienie bibliograficzne „Romańskie, gotyckie, barokowe, modernistyczne i inne...: wybrane kościoły zabytkowe i wybudowane po 1945 roku w Krakowie” oraz „Przegląd nowości Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce WBP w Krakowie”.
- Opublikowano: „Publikacje pracowników w 2019 r.”, zestawienie informacyjne „Wybrane rocznice w 2021 r.”. Opracowano i zaktualizowano informator „#seniorwdomu” zawierający odnośniki internetowe, opublikowany na stronie www.ajska.info. Gromadzono i opracowano materiały uzupełnia-

jące do bibliografii „Krakowska Książka Miesiąca: laureaci 1995-2020 oraz spisu „Kolekcja czasopism regionalnych w zasobach Czytelni Zbiorów o Krakowie i Małopolsce”. Zaktualizowano zestawienie bibliograficzne „Szlakiem Niepodległej – Małopolska 1918” za lata 2018-2020.

- Kontynuowano prace nad bazami odnośników internetowych: „Festiwal i nagrody z dziedziny sztuki”, „Polskie i zagraniczne nagrody literackie”, „Ogólnodostępne bazy i informatory polskie”, baza o tematyce ekologicznej, „Unia Europejska”, „Zagadnienia gospodarcze”, „Praca”, „Promocja”, „E-booki”, „Nieruchomości”, „Turystyka”, „E-czasopisma”, „Prawo w biznesie”. Kontynuowano również współpracę z Biblioteką Narodową w zakresie tworzenia bibliograficznej bazy PRASA.
- WBP w Krakowie kontynuowała pracę nad systemem bibliografii regionalnej we współpracy z bibliografami z bibliotek szczebla powiatowego. „Bibliografia Małopolski” jest częścią ogólnopolskiego systemu bibliografii regionalnych, które pełnią funkcję uzupełniającą w odniesieniu do narodowych wykazów publikacji. Zawiera opisy wydawnictw treściowo związanych z województwem małopolskim i Małopolską jako regionem geograficzno-historycznym i z tego względu jest cennym źródłem informacji o nim. Rejestruje: książki w całości lub tylko częściowo poświęcone Małopolsce (rozdziały, ustępy, rozprawy z prac zbiorowych), mapy, czasopisma, artykuły z czasopism, dokumenty życia społecznego (głównie katalogi wystaw artystycznych i muzealnych, foldery i prospekty turystyczne oraz inne materiały o istotnej wartości informacyjnej), wybrane dokumenty elektroniczne i muzyczne. W przeważającej większości są to opisy publikacji wydanych po 2000 r. Baza liczy obecnie ponad 53 tys. rekordów i jest dostępna pod adresem:

<http://bibliografia.malopolska.pl/>.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2020 r. WBP w Krakowie przygotowała i wydała XXII Tom Rocznika „Małopolska. Regiony – regionalizmy – małe ojczyzny”. Współpraca: Małopolski Związek Regionalnych Towarzystw Kultury.

INWESTYCJE, REMONTY

WBP w Krakowie w roku 2020 prowadziła dwa wieloletnie zadania inwestycyjne, których zakończenie jest przewidywane na 2021 rok:

- „Remont budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie przy ul. Rajskiej 1 w zakresie modernizacji energetycznej budynku” – Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej – Działanie 4.3 RPO.
- „Zagospodarowanie terenu na zapleczu budynku WBP w Krakowie”.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Dyskusyjne Kluby Książki w Małopolsce w roku 2020 – projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu „Dyskusyjne Kluby Książki 2020”.
- Zakup nowości wydawniczych dla WBP w Krakowie 2020 – projekt realizowany w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa MKiDN.
- Historyczne ogrody Małopolski w naszej pamięci i fotografii – projekt dofinansowany ze środków MKiDN w ramach programu Partnerstwo dla Książki 2020.
- Biblioteka dla każdego. Łódź, Gdynia, Kraków, Bergen – różne miasta, wspólna idea. Zwiększenie dostępu do kultury – modelowe rozwiązania polskie i norweskie – w roku 2020 otrzymała dofinansowanie z Funduszy norweskich oraz MKiDN.
- RAJSKIE WYSPIE – meble miejskie do leżenia, siedzenia i czytania (na Rajskiej) – projekt realizowany w ramach Budżetu Obywatelskiego Województwa Małopolskiego 2019. Kwota dofinansowania projektu: 69 000 zł.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W czasie pandemii priorytetem dla Biblioteki było utrzymanie kontaktu z czytelnikami tak, aby na bieżąco informować ich o zmianach w organizacji pracy Biblioteki, doradzać skąd czerpać informacje, jak uzyskać dostęp do e-zasobów. Kontakt ten poza

Odłonięcie Pominika Pała Telekiego
fot. Archiwum WBP w Krakowie

standardowymi drogami (e-mail, telefon) utrzymywany był za pomocą komunikatorów, w formie czatu na www, w serwisach społecznościowych. Aby umożliwić czytelnikom bezpieczne korzystanie z Biblioteki, wprowadzone zostały procedury bezpiecznego dostępu do zbiorów zakładające m.in. obowiązek zakrywania nosa i ust na terenie placówki oraz pomiaru temperatury. W holu głównym przygotowano stanowisko zwrotu, gdzie czytelnicy mogli oddać wypożyczone materiały bez konieczności przemieszczania się po całym budynku. Zwracane zbiory poddawane były kwarantannie ograniczającej możliwość przenoszenia wirusa na zbiorach.

Działalność kulturalno-edukacyjna WBP w Krakowie prowadzona była za pośrednictwem strony www oraz portali społecznościowych. Czytelnicy mogli uczestniczyć online m.in. w dyskusjach o książkach (WWRajska), spotkaniach z kulturą i językami obcymi (projekt: Meet me in the Library), quizach (Rajski PubQuiz), festiwalach (Militaria w POPkulturze, KFA-SON), spotkaniach klubów zainteresowań (Krakowski Czwartek Kryminalny). Online odbyła się 19. edycja Małopolskich Dni Książki „Książka i Róża”.

WBP w Krakowie oferowała czytelnikom dostęp do tworzonych na miejscu zasobów Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej oraz Bibliografii Małopolski, a także do platform IbukLibra i Legimi, baz EBSCO. Udostępniane były informatory: #kulturaonline – Informator o kulturalnych działaniach w sieci; #bizneswczasacharazy – Informator dla przedsiębiorców porad prawnych w systemie LEX. Użytkownicy mogli skorzystać z usług wyszukiwania literatury na zadany temat oraz opracowania tematycznych zestawień bibliograficznych.

Przy ograniczonym dostępie do zasobów i usług tradycyjnych odnotowano wyraźnie zwiększone wykorzystanie zasobów online. Prowadzone były szkolenia, wykłady i warsztaty dla seniorów (z wykorzystaniem Zoom oraz platformy edukacyjnej kursy.ajska.info), szkolenia dla bibliotekarzy małopolskich bibliotek publicznych (poprzez ClickMeeting i Zoom).

W okresie drugiego zamknięcia instytucji kultury, czytelnicy mogli zamawiać zbiory poprzez katalog internetowy biblioteki, a następnie odbierać je w dogodnym momencie w książkomacie.

Pomimo ograniczeń w funkcjonowaniu instytucji kultury i wprowadzenia pracy zdalnej/hybrydowej działalność Biblioteki przebiegała bez zakłóceń m.in. dzięki wykorzystaniu platformy komunikacyjnej Mattermost, która zapewniała pracownikom kontakt bez względu na to, czy świadczyli pracę w Bibliotece, czy zdalnie. Platforma umożliwiała również kontakt z bibliotekami publicznymi w terenie, dla których WBP w Krakowie pełni rolę biblioteki wiodącej.

STATYSTYKA

liczba nabytych zbiorów: 13 278
liczba opracowanych zbiorów: 34 309 (w tym: 20 479 zbiorów tradycyjnych, 13 830 zbiorów cyfrowych w MBC)
liczba prenumerowanych tytułów czasopism: 227
Małopolska Biblioteka Cyfrowa:
- liczba dodanych dokumentów: 13 830
- liczba publikacji na koniec roku: 121 375
liczba wydarzeń promujących czytelnictwo: 136
liczba wydarzeń edukacyjnych: 345
liczba wydarzeń promujących kulturę: 144
liczba wydawnictw: 1

FREKWENCJA

liczba odwiedzin: 255 054
liczba zarejestrowanych czytelników: 55 448
liczba wypożyczeń do domu: 251 875
liczba udostępnień na miejscu: 74 417
liczba wypożyczeń międzybibliotecznych: 104
liczba udzielonych informacji: 125 125
liczba uczestników wydarzeń edukacyjnych (lekcje, warsztaty, szkolenia): 19 308
liczba wolontariuszy, stażystów, praktykantów: 38

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www.ajska.info: 577 639
liczba odwiedzin MBC: 292 093

MUZEA

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

• Wystawa „Pompeje. Życie i śmierć w cieniu Wezuwiusza”, która była jednym z najważniejszych wydarzeń w życiu muzealnym Krakowa w 2019 i 2020 r., ale również jedną z największych atrakcji w ciągu 170 lat istnienia Muzeum. Ekspozowane, oryginalne zabytki z Pompejów i Herkulanum wypożyczono z Muzeum Archeologicznego w Neapolu. Wystawa cieszyła się wielkim zainteresowaniem publiczności i mediów. Znalazła się w prestiżowym gronie 5 finalistów 13. Plebiscytu Wydarzenie Historyczne Roku 2019, organizowanego przez Muzeum Historii Polski. Zdobyła tytuł „Najważniejszej wystawy czasowej roku 2019” przyznany w programie „Archeologiczne Sensacje 2019” organizowanym przez magazyn popularnonaukowy „Archeologia żywa”. Wystawa ukazywała życie starożytnego miasta rzymskiego na chwilę przed katastrofą w 79 r. Na podstawie prawie

120 artefaktów, od małych przyrządów lekarskich po dwupółmetrowe rzeźby marmurowe, umieszczonych w oryginalnej scenografii, odtworzono realia życia mieszkańców Pompejów. Wśród zabytków były m.in. freski, marmurowe posągi, przedmioty ze srebra, brązu, żelaza i szkła. Zaprezentowano życie codzienne, zwyczaje religijne, życie polityczne, kulturę łaźni, kuchnię i medycynę ówczesnych mieszkańców Pompejów oraz świat gladiatorów. W spektakularny sposób zaprezentowano też zagładę miasta.

• Siedemdziesiąta rocznica Oddziału w Nowej Hucie – najstarszej działającej placówki kultury w Nowej Hucie. Ze względu na sytuację pandemiczną odwołano większość wydarzeń zaplanowanego programu obchodów.

Wystawa 70 lat - archeologdy dla Nowej Huty
fot. J. Bober

- U uruchomienie wirtualnego spaceru po muzealnych wystawach i ogrodzie. Udostępniono także zdjęcia z drona z widokiem na odnowiony budynek i ogród oraz prawie 30 krótkich filmów z opowieściami z wystaw stałych i czasowych.
- Przeprowadzono inwestycję wymiany całej sieci centralnego ogrzewania w zabytkowym budynku. Wymieniono 2 500 m bieżących rur oraz 273 grzejniki. Inwestycję o wartości 1 380 886 zł sfinansował Samorząd Województwa Małopolskiego.

WYSTAWY STAŁE

Muzeum w swojej ofercie ma 7 wystaw stałych:

- Bogowie starożytnego Egiptu,
- Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski,
- Peruwiańskie zbiory Władysława Klugera,
- Dzieje najstarsze i stare Gmachu Muzeum Archeologicznego w Krakowie,
- Ogród ceramiki (ogrody muzealne),
- Garncarstwo prahistoryczne (Oddział Nowa Huta w Branicach),
- Dzieje Rynku Krakowskiego i kościoła św. Wojciecha (kościół św. Wojciecha).

Wystawa „Peruviańskie zbiory Władysława Klugera” prezentuje unikatową w skali europejskiej kolekcję starożytnych naczyń i tkanin peruviańskich, stworzoną ponad 150 lata temu przez polskiego inżyniera, Władysława Klugera (1849-1884), z pochodzenia krakowianina. W czasie pobytu w Ameryce Południowej Kluger, zafascynowany bogactwem pozostałości starożytnych kultur przedkolumbijskich, zaczął zbierać przedmioty będące spuścizną po ludach zamieszkujących wybrzeże Pacyfiku. Zachowały się 233 eksponaty z tej kolekcji, w większości naczynia i tkaniny.

WYSTAWY CZASOWE

- Pompeje. Życie i śmierć w cieniu Wezuwiusza;
- Nowa Huta. Archeologia, ludzie, epoka;
- Skarby czasu;
- Chorwacki Zadar;
- Conservation at Marea in Egypt 2000-2014;
- 70 lat – archeolodzy dla Nowej Huty;
- Cykl wystaw czasowych „Zabytek miesiąca”;

- 50 lat badań nad starożytnym hutnictwem żelaza w Górach Świętokrzyskich;
- Ukraina przed wiekami.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Udział w 6 cyklicznych wydarzeniach organizowanych lub współorganizowanych przez Muzeum oraz w imprezach zewnętrznych:

- Noc Muzeów (online),
- Europejskie Dni Archeologii (online),
- Zajrzyj do Huty 11 (na żywo),
- Krakowska Noc Naukowców (online),
- Święto Małopolski (online),
- Wydarzenia kulturalne w ramach współpracy z innymi podmiotami (na żywo).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Muzeum zrealizowało ofertę edukacyjną przygotowaną przez Dział Edukacji Archeologicznej i Wystaw oraz pracowników merytorycznych. Zajęcia odbywały się w siedzibie głównej i Oddziale nowohuckim. Przeprowadzono 53 lekcje muzealne, 133 warsztaty i 7 innych zajęć (wykłady popularnonaukowe, udostępnienia wystaw w związku z wykładami i udostępnianie w związku z zajęciami źródłoznawczymi w magazynach).
- Kontynuowany był cykl zajęć wtorkowych spotkań z seniorami, w którym formułą wykładów był przeplatany zajęciami warsztatowymi (5 spotkań do marca 2020 r.).
- Kontynuowano również Muzealne Spotkania Naukowe – wewnętrzne spotkania o charakterze samokształceniowym, na których prezentowane są aktualne przedsięwzięcia naukowe, inwentaryzacyjne i ekspozycyjne pracowników.
- Od marca dużą część działalności edukacyjnej przeniesiono i realizowano za pośrednictwem internetu. Nakręcono 28 dwu-czterominutowych filmów oprowadzających po wystawach opublikowanych na kanale YouTube. Uruchomiono wirtualny spacer po Muzeum. Na stronie internetowej muzeum i na profilu Facebook publikowano m.in. zadania do rozwiązania, quizy, kolorowanki i inne zadania (łącznie opublikowano 58 tematów).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Naukowa działalność pracowników merytorycznych ogniskowała się wokół 19. indywidualnych tematów badawczych. Sprzyjały temu długie okresy pracy zdalnej. Negatywny wpływ na pracę naukową miały znaczne ograniczenia w korzystaniu z księgozbioru i archiwum związane ze stanem pandemii oraz okresowy brak dostępu do zabytków w związku z remontem centralnego ogrzewania w całym budynku. Zespołowa praca była związana z wykonywaniem opisów stanowisk i charakterystycznych zabytków w związku z projektem Archeologiczny Atlas Małopolski. Pracownicy Oddziału zakończyli publikacją duże opracowanie materiałów archeologicznych wydobytych podczas nadzorów i wykopalisk prowadzonych na terenie Nowej Huty (od spalarni śmieci do ul. Ujastek).

Jeden pracownik obronił pracę doktorską. Do oceny recenzentów została oddana jedna dysertacja doktorska.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Materiały Archeologiczne Nowej Huty, t. XXVI (nakład 300 egz.),
- J. Górski, J. Kiszka, A. Saracyn (red.) Pompeje. Życie i śmierć w cieniu Wezuwiusza. Wystawa w Muzeum Archeologicznym w Krakowie, Kraków, ss. 78 (300 egz.),
- M. Zalewski, G. Péter, J. Dymytryszyn Złoty wiek Królestwa Węgier – czasy Macieja Korwina, Kraków (1 000 egz.).

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Do bazy Systemu Komputerowej Ewidencji Zabytków Muzeum Archeologicznego w Krakowie (SKEZMAK) wpisano około 1 500 rekordów. Obecny stan bazy danych od momentu wdrożenia systemu wynosi prawie 93 000 rekordów obejmujących ponad 710 tys. muzealiów.

W pracowniach własnych Muzeum poddano konserwacji i rekonstrukcji 230 zabytków ze zbiorów własnych oraz poddano estetyzacji 150 zabytków własnych do wizualizacji na potrzeby projektu Archeologiczny Atlas Małopolski.

INWESTYCJE, REMONTY

- Ze środków pochodzących z budżetu województwa małopolskiego zakończono remont centralnego ogrzewania w gmachu głównym. Wymieniono instalację w całym budynku w pracując z w czasie pandemii zachowaniem reżimu sanitarnego i stałym dozorem konserwatorskim.
- Ze środków Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa i budżetu województwa małopolskiego przeprowadzono kolejny etap remontu konserwatorskiego elewacji budynku przy ulicy Senackiej. Zakończono prace w wirydarzu i wykonano konserwację kamieniarki w miejscu pierwotnego prezbiterium nieistniejącego kościoła św. Michała.
- Z projektu „Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego” w ramach RPO woj. Małopolskiego na lata 2014-2020 (Oś 2, poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne) wykonano bazę danych zasobów projektu.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Remont konserwatorski elewacji (Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa i Województwo Małopolskie)
- Wymiana sieci centralnego ogrzewania (Województwo Małopolskie)
- Archeologiczny Atlas Małopolski. Digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Archeologicznego (RPO WM na lata 2014-2020; Oś 2, poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne). Trzeci rok realizacji.
- Nakopalniane pracownie krzemieniarskie z okresu neolitu w Bęble, stan. 4, woj. małopolskie (programy MKiDN – Ochrona Zabytków Archeologicznych)
- Złoty wiek Królestwa Węgier – Czasy Macieja Korwina (Węgiersko-Polski Program Współpracy Pozarządowej)

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z sytuacją pandemiczną i remontem instalacji centralnego ogrzewania, który objął cały budynek, Muzeum prowadziło działalność w ograniczonym zakresie. Działalność upowszechnieniowa została przeniesiona do sieci. Publikowano krzyżówki, kolorowanki, quizy itp. Poziom zadań i zagadek był zróżnicowany, aby umożliwić ich rozwiązanie odbiorcom w różnym wieku oraz o różnym stopniu zaawansowania wiedzy historycznej i archeologicznej. Większość zadań była dostępna także dla osób z niepełnosprawnościami, np. wzroku (np. krzyżówki w wersji Word – czytniki ekranów używane przez osoby niewidome odczytują pliki w wersjach edytowalnych).

Opublikowano 56 tematów, z których skorzystało 59 729 odbiorców. W serwisie YouTube zamieszczono 28 krótkich filmów popularno-naukowych nagranych na stałych i czasowych wystawach. Trzy nowe wystawy czasowe były dostępne wyłącznie w Internecie.

STATYSTKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 186

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 6

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 5

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem bez wystaw objazdowych: 36 535

uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form): 3 402

Oferta online: opublikowano 56 tematów, liczba odbiorców: 59 729

liczba wolontariuszy, stażystów: 5

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 152 340 odsłon

liczba unikalnych użytkowników strony www: 36 460

MUZEUM ARMII KRAJOWEJ IM. GEN. EMILA FIELDORFA „NILA” W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Otwarcie wystawy „Stój, bo strzelam! Polskie oddziały wartownicze w Niemczech 1945-1989” (27.09)

Wystawa o charakterze monograficznym, przedstawiającym temat formacji istniejącej po zakończeniu II wojny światowej, do początku lat 60. XX. (a nawet do roku 1989).

- Przygotowanie wystawy czasowej „Glinik. Miejsce grozy w okupowanym Krakowie”.
- Wirtualna wystawa plenerowa „Krakowska Konspiracja” – wystawa przygotowana została jako wydarzenie plenerowe, oparte na pracy aplikacji firmy Paperus „Explaintapp”, dostępnej z poziomów urządzeń mobilnych – smartfonów, tabletów, itp. Celem aplikacji jest zaprezentowanie 17 miejsc w Krakowie, związanych z konspiracją ZWZ-AK, w tym w szczególności powiązanych z działalnością

pierwszej organizacji konspiracyjnej na ziemiach polskich – Organizacji Orła Białego. Użytkownik po ściągnięciu aplikacji ze sklepu internetowego Google Play lub Appstore może udać się do wskazanych 17 miejsc na mapie aplikacji, a tam za pomocą metody geolokacji, w okręgu ok. 40 metrów od poszczególnych miejsc, wysłuchać nagranej opowieści o konspiracyjnej historii tego miejsca, odczytanej przez lektora. Treść w aplikacji dostępna jest w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej.

- Prezentacja „Raportu W” w Mémorial de l’Internement et de la Déportation z Compiègne we Francji.

W październiku 2020 r., Muzeum AK zostało zaproszone do prezentacji oryginału Raportu W, w trakcie trwającego w dniach 10-11 października Festiwalu Komiksu historycznego Traits de Memoire w Compiègne. Organizatorem tego wydarzenia jest Mémorial

fot. J. Mrowiec

de l'Internement et de la Déportation z Compiègne. Ważnym punktem programu było spotkanie 11 października z autorem komiksu Le Rapport W – infiltré à Auschwitz Gaëtanem Nocq.

WYSTAWY STAŁE, WYSTAWY CZASOWE

Głównym celem zadania jest opieka nad wystawą stałą i zarządzanie wystawami czasowymi będącymi własnością Muzeum. Z uwagi na istniejącą sytuację pandemiczną opieka nad wystawą stałą, w dużej części roku zamkniętą była prowadzona w formie dyżurów kontrolnych sprawowanych między innymi przez pracowników Działu Wystaw. Zakończono wymianę archiwaliów z oryginałów na kopie. Uzupełniono przestrzeń poświęconą Polskim Siłom Zbrojnym na Zachodzie o kopie ulotek propagandowych rozrzuconych przez Niemców na linii frontu obsadzonej przez 2 Korpus Polski we Włoszech w 1944/45 r. Dodano również w przestrzeni poświęconej obozom koncentracyjnym kopie wybranych kart z przechowywanego w naszych zbiorach Raportu rtm. Pileckiego. Wykonano uzupełnienie ekspozycji w przestrzeni akcja „Burza” o narrację poświęconą tematyce żołnierzy kresowych ZWZ-AK 1939-1945 (tekst w j. polskim i angielskim oraz fotografie) wraz z umieszczeniem w tej części monitora z dostępną bazą danych przygotowywaną przez Muzeum AK „Kresowi Żołnierze AK”. Zakupiono ponadto trzydzieści skrzyń drewnianych, które mogą posłużyć do działań ewakuacyjnych oraz materiały (folia) do pakowania zbiorów w momencie ewakuacji.

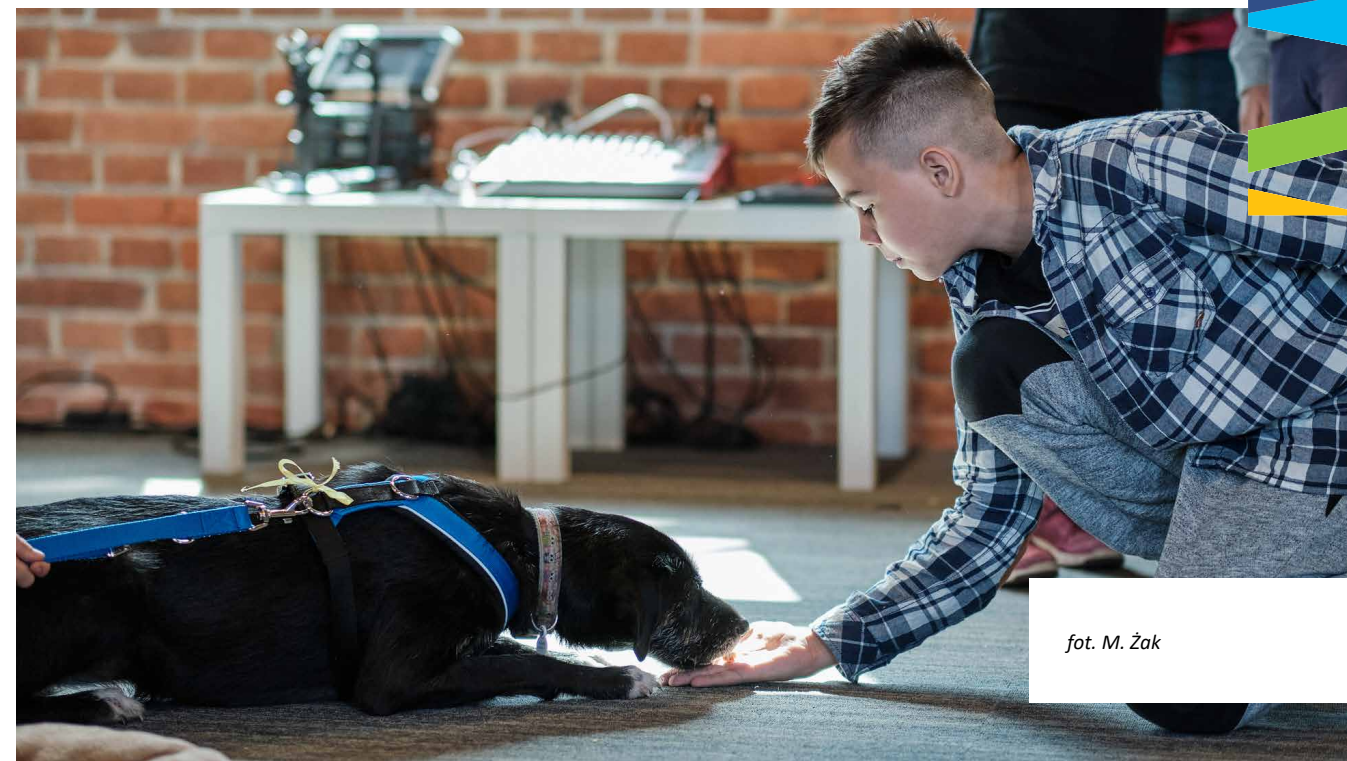
Udostępnianie wystaw czasowych

Z uwagi na sytuację pandemiczną i zamknięcie instytucji kultury, jak również wprowadzane czasowe ograniczenia w przemieszczaniu się na terenie Polski, wystawy planszowe nie były wypożyczane przez zewnętrznych kontrahentów, jakkolwiek oferta Muzeum jest nadal aktualna:

- „Burza zaczęła się na Wołyniu” – wystawa przybliżająca walkę Armii Krajowej na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej – ziemiach, które po II wojnie światowej Polska utraciła;
- „Żołnierze Legionów i Polskiej Organizacji Wojskowej w służbie Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej” – wystawa przypomina wybrane postaci tych, którzy służbę swą zaczęli w Legionach i POW, a potem kontynuowali ją w szeregach Podziemnej Armii w czasie II wojny światowej. Wy-

stawa obejmuje 20 plansz ekspozycyjnych i posiada charakter plenerowy;

- „Było Miasto Jest Miasto” – Sylwester Braun (1909-1996) był przez cały okres Powstania Warszawskiego jednym z Polowych Sprawozdawców Wojennych. Jego prace stanowią świadectwo olbrzymiej odwagi, a nawet brawury. Często były wykonywane z dachów zrujnowanych domów, a nawet z części miasta zajętych już przez nieprzyjaciela. „Kris” najaktywniej działał w rejonie Śródmieścia, ale sporo zdjęć wykonał także na Powiślu. Jego prace zamieszczano w codziennej prasie powstańczej, a także powielone rozlepiano na murach walczącej stolicy. Z zachowanych 1 520 negatywów do wystawy wybrano 60, które zreprodukowano na planszach lub wielkoformatowych bannerach;
- „Ile Polski w Szkockiej mgłę – Żołnierze PSZ w obiektywie Bieniaka” – wystawa prezentuje fragment codziennego życia polskich żołnierzy, którzy stacjonowali na Zachodzie i również przyczynili się do ostatecznego zwycięstwa. Po porażce Francji, Polskie Siły Zbrojne ulokowane zostały w Szkocji i tam przygotowywały się do operacji wojskowych. Na wystawę składa się około 300 fotografii wykonanych przez pochodzącego z Krakowa żołnierza Karola Bieniaka, który służył w 1 Dywizji Panczernej gen. Stanisława Maczka;
- „Niezłomni Historie Wyklęte” – Organizacja WiN: Ruch Oporu bez Wojny i Dywersji „Wolność i Niezawisłość”. Była to organizacja cywilno-wojskowa o charakterze antykomunistycznym, powstała 2 września 1945 r.;
- „Z głową bez karabinu” - wystawa prezentuje powojenne dokonania AK-owców. Wśród żołnierzy byli konstruktorzy, wynalazcy, artyści i sportowcy, a także ludzie zaangażowani – pomimo ograniczeń – na niwie społecznej i politycznej. Dzięki wystawie zwiedzający dowiedzą się jak żołnierze podziemia odnaleźli się w powojennej rzeczywistości. Wśród bohaterów wystawy są: aktorka Irena Kwiatkowska, dyrektor Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa Jan Nowak Jeziorański czy artysta Józef Szajna;
- „Do broni – wystawa plakatów” – wiele wynalazków powstało w wyniku zapotrzebowania armii. Wystawa ukazuje jak wyglądały plakaty z tamtego okresu oraz kreacje powojenne, które wykorzystywały retorykę wojenną.

fot. M. Żak

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Ze względu na pandemię działalność kulturalna w instytucji została znacznie ograniczona.

W 2020 r. instytucja obchodziła 20-lecie powstania. Muzeum ograniczyło się do prowadzenia kampanii informacyjnej dot. jubileuszu realizowanej za pośrednictwem strony internetowej oraz kanałów społecznościowych instytucji. W serwisie www.muzeum-ak.pl powstał nowy blok informacyjny, gromadzący działania instytucji przy okazji jubileuszu 20-lecia istnienia Muzeum AK – prowadził do niego charakterystyczny banner ze strony głównej, a umieszczone tam informacje, dotyczą wspomnianych przez Zespół najważniejszych inicjatyw i osiągnięć zrealizowanych przez Muzeum w okresie ostatnich 20 lat

Podobnie, zostały ograniczone obchody ważnych wydarzeń rocznicowych. Muzeum prowadziło kampanie informacyjne w serwisach instytucji dot. rocznic. Działalność Dyskusyjnego Klubu Filmowego została w tym roku zawieszona ze względu na epidemię korony wirusa.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Działalność edukacyjna, która jest filarem działalności instytucji Muzeum AK została z powodu sytuacji pandemicznej znacząco ograniczona. Mimo, okresów otwarcia instytucji, szkoły nie decydowały się na udział bezpośredni w warsztatach czy lekcjach muzealnych będących w ofercie instytucji.

- W okresie letnim udało się zorganizować cykl Letnich Warsztatów Edukacyjnych: „Bohaterowie Polski Walczącej” w ramach projektu dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury – Kultura Interwencji 2020. Przewodnym zagadnieniem zajęć edukacyjnych, prowadzonych stacjonarnie w siedzibie Muzeum oraz podczas wyjść do różnych instytucji było ukazanie bohaterstwa osób żyjących dawniej (w okresie II wojny światowej) oraz obywatelskiej postawy człowieka żyjącego w realiach współczesnego świata. Zajęcia były dedykowane dzieciom i młodzieży w wieku 7-13 lat. Odbyły się cztery turnusy trwające po 5 dni (6-10.07, 13-17.07,

3-7.08 oraz 10-14.08). Ogółem było 20 grup, w których łącznie uczestniczyło około 500 osób.

- Szkolne Muzeum – Zespół Muzeum AK kierując się ideą wsparcia działań edukacyjnych opracował nową ofertę, której celem jest wyjście z misją edukacyjną poza mury instytucji, pomoc w organizacji zajęć i warsztatów historycznych w szkołach. Dzięki temu Nauczyciel w dalszym ciągu może zdać się na specjalistyczną ofertę edukacyjną Muzeum AK, którą może włączyć w kontekstowy program prowadzonych przez siebie zajęć na miejscu, w szkole.
- Przeprowadzono quizy o tematyce historycznej w formule online zamieszczane na Instagramie.
- W ramach działań aktywizujących osoby niepełnosprawne i starsze mimo planów, większość spotkań i wydarzeń zostało odwołanych z powodu obostrzeń sanitarnych.
- Zespół Muzeum AK zrealizował dwa wyjazdowe projekty edukacyjno-promocyjne w ramach Małopolskiej Wystawy i Pokazów Militarnych – Kuter Port Nieznanowice (wrzesień). Udało się przeprowadzić dla uczestników zajęcia edukacyjne w formie pogadanki z wykorzystaniem gry wielkoformatowej „W okupowanym mieście”.

Ogółem w zajęciach edukacyjnych w 2020 r. uczestniczyło 50 grup (1 040 uczestników).

■ DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- 17 grudnia 2020 r. odbyła się konferencja naukowa, zorganizowana przez zespół Muzeum AK pt. „Polskie Podziemie Niepodległościowe na Kresach Wschodnich w latach 1939-1945”. W przeprowadzonej online konferencji i dyskusji udział wzięło piętnastu specjalistów z polskich i zagranicznych ośrodków naukowych oraz pracownicy Muzeum Armii Krajowej. Przygotowanie do konferencji polegało również na stworzeniu strony internetowej promującej wydarzenie: <https://konferencja2020.muzeum-ak.pl/> gdzie można zapoznać się z sylwetkami prelegentów, streszczeniem referatów, harmonogramem wydarzeń. Wydarzenie zrealizowane na tak szeroką skalę miało na celu wskazanie na Muzeum Armii Krajowej jako dużego ośrodka skupiającego wokół siebie grono wybitnych specjalistów w dziedzinie Armii Krajowej, oraz miało na celu wyjście naprzeciw osobom, którym tematyka historii II wojny światowej a w szczególności AK jest bliska a obecna sytuacja pandemiczna uniemożliwi-

ła wzięcie bezpośredniego udziału w wydarzeniu.

- Baza żołnierzy Armii Krajowej (projekt badawczy finansowany wyłącznie ze środków MNiSW) – w ramach tego zadania wprowadzane są regularnie rekordy oraz sporządzone kolejne poświęcone żołnierzom Okręgu Krakowskiego AK. Równoległe są kontynuowane prace finansowane z 5 letniego grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. Kresowi Żołnierze Armii Krajowej.
- Zespół badawczy projektu „Baza Kresowych Żołnierzy Armii Krajowej” przeprowadził kwerendy naukowe i pozyskał materiały potrzebne do utworzenia bazy w Studium Polski Podziemnej w Londynie oraz w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Koszalinie. Łącznie pozyskano 1 100 teczek personalnych Żołnierzy Armii Krajowej. Łącznie w okresie sprawozdawczym do Bazy Żołnierzy Armii Krajowej wprowadzono 6 864 rekordy.

■ DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Zespół Muzeum AK zajmował się zbieraniem i opracowywaniem literatury przedmiotu do II części przewodnika „Śladami Armii Krajowej w Małopolsce. Przewodnik historyczno-krajoznawczy” cz. Opracował również literaturę przedmiotu do monografii „Żołnierze Armii Krajowej i konspiracja niepodległościowa na Kresach Wschodnich w latach 1939-1946.”

■ INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Celem realizacji przedsięwzięcia było wykonywanie czynności zmierzających do pozyskania nowych eksponatów m.in. kontakt i przyjmowanie pamiątek od ofiarodawców, a następnie opracowanie i zabezpieczenie pozyskanych przedmiotów. Podobnie jak w latach ubiegłych, były to pamiątki tematycznie związane z problematyką określoną w statucie Muzeum, tj. dotyczące działalności niepodległościowej, a w szczególności Armii Krajowej i cywilnych struktur Polskiego Państwa Podziemnego. Pozyskiwane przedmioty zgodnie z przyjętym w Muzeum podziałem typologicznym dzielą się na pamiątki historyczne, militaria, medalierstwo i falerystykę, dokumenty, druk i fotografie. W 2020 r. przeprowadzono 20 kwerend oraz udzielono 600 informacji naukowych.

Do najważniejszych nabytków Muzeum w 2020 r. należą: dokumenty, druki i fotografie obejmujące okres od przelomu XIX i XX wieku do lat współcze-

nych dotyczące rodu Patoczków m.in. Wincentego Patoczki, Rudolfa Patoczki, Ottokara Patoczki i jego żony Wilhelminy oraz ich dzieci Włodzimierza i Zbigniewa. Wzmiankowane archiwalia związane są z życiem prywatnym, wykształceniem i działalnością zawodową wspomnianych osób. Cennymi nabytkami Muzeum w 2020 r. są: ulotka „To nie bomba!” – zachęcająca do zgłaszania znalezionych zbiorników na paliwo lotnicze oraz zestaw pamiątek związanych z Krakowem podczas okupacji tj. podrobiony niemiecki tłok pieczętny „Stadthauptmann der Stadt Krakau”, naszywka „Stadt Krakau”, naszywka z herbem III Rzeszy dla urzędników Generalnego Gubernatorstwa i elementy zastawy ze Staatskasino w Krakowie. Zbiory Muzeum zostały wzbogacone o dokumenty Władysława Bitki, Franciszka Bitki i Ryszarda Bitki ps. „Chart” (działał w Zgrupowaniu „Żelbet” Armii Krajowej) dotyczące ich edukacji, działalności zawodowej i wojskowej w okresie międzywojennym oraz podczas II wojny światowej.

Utworzono nowe karty ewidencyjne (inventarzewe), a także uzupełniono dane w powstałych już wcześniej kartach ewidencyjnych (reinwentaryzacja, weryfikacja i uzupełnienia opisów obiektów). Opracowano również dokumentację fotograficzną poszczególnych muzealiów. W 2020 r. przyrost zbiorów wyniósł 245 numerów inventarzewych.

W omawianym okresie sprawozdawczym kontynuowano zabezpieczenie zbiorów poprzez bieżący nadzór konserwatorski nad zbiorami oraz prace konserwatorskie muzealiów, a także działania związane z Obroną Cywilną. Przeprowadzono łącznie 892 konserwacje eksponatów, obiekty poddano konserwacji zachowawczej i pełnej. Dokonano specjalistycznej konserwacji Raportu Witolda Pileckiego (wcześniejszej wersji Raportu W z czerwca 1943 r.), elementów schronu tzw. Pierścieni Zygfyda, butów oficerskich oraz kurtki lotniczej US Air Force ze zbiorów Muzeum.

■ PROJEKTY ZEWNĘTRZNE

- W ramach programu Narodowego Centrum Kultury Kultura w sieci, Zespół Muzeum uzyskał dotację na zadanie pn.: cykl warsztatów edukacyjnych „Akademia online. Oferta edukacyjna Muzeum AK w sieci”. Celem zadania było stworzenie multimedialnego serwisu, stanowiącego integralną część istniejącej witryny internetowej Muzeum AK, w której użytkownicy odnajdą dostęp do oferty edukacyjnej i wartości merytorycznej, tworzonej przez Zespół

instytucji. Przygotowano 6 materiałów video, prezentujące warsztaty edukacyjne w formule online, prowadzone przez Edukatorów Muzeum, a także przeprowadzono selekcję i wybór materiałów audio i video z zasobu instytucji, w skład których weszły: filmy stworzone na potrzeby bieżącej działalności instytucji, podcasty, wydawnictwa i pomoce dydaktyczne oraz edukacyjne.

<https://muzeum-ak.pl/ak-ademia-online/>

- Ponadto zespół Muzeum AK realizował Letnie Warsztaty Edukacyjne: „Bohaterowie Polski Walczącej” w ramach projektu dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury – Kultura Interwencje 2020. Przedsięwzięcie miało na celu zorganizowanie przez MAK letniego wycieczki dla dzieci i młodzieży szkolnej, w formie półkolonii. Przewodnym zagadnieniem zajęć edukacyjnych, prowadzonych stacjonarnie w siedzibie Muzeum oraz podczas wyjazdów do różnych instytucji było ukazanie bohaterstwa osób żyjących dawniej (w okresie II wojny światowej) oraz obywatelskiej postawy człowieka żyjącego w realiach współczesnego świata. Zajęcia były dedykowane dzieciom i młodzieży w wieku 7-13 lat. Odbyły się cztery turnusy trwające po 5 dni (6-10.07, 13-17.07, 3-7.08 oraz 10-14.08). Ogółem było 20 grup, w których łącznie uczestniczyło ok. 500 osób.

■ REMONTY, INWESTYCJE

W 2020 r. zostały przeprowadzone następujące prace: Modernizacja budynku Muzeum obejmująca zgodnie z projektem budowę instalacji klimatyzacji w pomieszczeniu magazynowym w piwnicy oraz pomieszczeniu opracowania zbiorów, montaż wentylacji lokalnej w pomieszczeniu opracowania zbiorów, przebudowa ściany pomiędzy pomieszczeniami magazynowym i technicznym na parterze oraz montaż drzwi o podwyższonej odporności na włamanie w klasie III do pomieszczenia magazynu broni.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z zaistniałą sytuacją, ogłoszoną na początku roku pandemia Sars-CoV-2 Muzeum jak wiele innych instytucji kultury stanęło przed koniecznością przeniesienia działalności częściowo do sieci. W ramach akcji #zostanwdomu z #MuzeumAK, powstała inicjatywa dotarcia do odbiorców poprzez materiały filmowe, przedstawiające wydarzenia, postaci oraz fragmenty zamkniętej dla Zwiedzających ekspozycji stałej Muzeum. Informacje w poszczególnych produkcjach dobierane były na podstawie zawartości ekspozycji stałej Muzeum AK, a następnie osadzone w tekstowym kontekście historycznym przez zespół historyków na jego stronie internetowej. Materiały filmowe były załączane do pojawiających się tam wpisów, publikowanych raz w tygodniu w serwisie YouTube, a także udostępnianych i promowanych w mediach społecznościowych Instytucji. Jako przykład można podać:

<https://muzeum-ak.pl/wydarzenia/urodzil-sie-gen-emil-fieldorf-nil-20-03-1895-r/>

<https://youtu.be/vwiKEDLLm6M>

<https://muzeum-ak.pl/wydarzenia/2-kartki-i-zywnosc-czyli-nowy-odcinek-serii-zostanwdomu-z-muzeumak/>

<https://youtu.be/k2xA4oUWMHk>

Ze względu na coraz nowe obostrzenia i ograniczenia w dostępie do Muzeum, a także mając na uwadze zdrowie i życie naszych pracowników powstające do tychczas produkcje filmowe, przekształcone zostały w produkcje podcastowe, tj. nagrania audio, dłuższe i bardziej angażujące, lecz w dalszym ciągu poświęcone fragmentom ekspozycji stałej i ich kontekstowi historycznemu. Podcasty dzięki systemowi aktualizacji RSS FEED są dostępne również na międzynarodowych platformach streamingowych rodzaju Spotify. Wydać no publikacje podcastowe, takie jak np:

<https://muzeum-ak.pl/wydarzenia/wysluchaj-podcastu-z-serii-zostanwdomu-z-muzeumak/>

Radio w czasach okupacji: <https://muzeum-ak.pl/wydarzenia/radio-w-czasach-okupacji-2-podcast-z-serii-zostanwdomu-z-muzeumak/>

Konstytucja kwietniowa 1935 r.: <https://muzeum-ak.pl/wydarzenia/konstytucja-kwietniowa-3-podcast-z-serii-zostanwdomu-z-muzeumak/>

Muzeum Ak zaangażowało się w ogólnopolską akcję wspomagania służb sanitarnych, medycznych i porządkowych w walce z wirusem poprzez wypożyczenie na rzecz realizacji projektu drukowania przyłbic dla służb do parku maszyn II Liceum Ogólnokształcące im. Jana III Sobieskiego w Krakowie drukarki 3d.

Zorganizowana w sieci konferencja „Polskie podziemie niepodległościowe na Kresach” 17 grudnia 2020 r., była odpowiedzią na potrzebę przeniesienia działalności instytucji do sieci. Również promocja ww. wydarzenia odbyła się w całości za pośrednictwem w głównej mierze mediów społecznościowych Facebook, instagram, twitter, ale również strony www. muzeum-ak.pl oraz strony konferencji www.konferencja2020.muzeum-ak.pl.

Liczba odbiorców, do których udało się dotrzeć za pomocą postów na Facebooku: 2 492 osób. Liczba odbiorców Instagram (posty+InstaStories) to 808 osób. Liczba odbiorców wydarzenia konferencji na FB: 987, a na Twitterze: 149. Ostateczna liczba uczestników to około 50.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 50

liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 24

liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 2

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 7 863

uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form): 7 863

lekcje muzealne/bon kultury: 1 040

wydarzenia/koncerty: 1 500

liczba wolontariuszy, stażystów: łącznie 9

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 301 090

liczba unikalnych użytkowników strony www: 97 364

MUZEUM DOM RODZINNY OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II W WADOWICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Najważniejszym wydarzeniem tego roku były obchody setnej rocznicy urodzin Ojca Świętego Jana Pawła II. 18 maja udało się ponownie otworzyć Muzeum dla zwiedzających.
- W ramach obchodów stulecia urodzin Papieża odbył się happening „Cała Polska śpiewa Barkę”, w ramach którego na profilu Muzeum w serwisie Facebook przez cały maj można było publikować krótkie filmy z własnym wykonaniem ulubionej pieśni Jana Pawła II. 18 maja, o godz. 17:00 – dokładnie w 100. rocznicę zaproszono wszystkich do włączenia się we wspólny śpiew „Barki” (<https://fb.me/e/1Vf2gn7hN>).
- 18 października z okazji setnej rocznicy urodzin Ojca Świętego na wadowickim rynku odbyło się widowisko „Urodziłem się w Wadowicach”. Zorganizowane przy współpracy z TVP, gminą

Wadowice i wadowicką parafią pw. Ofiarowania NMP było na żywo transmitowane w TVP. (<https://domjp2.pl/2020/10/19/wadowice-sie-zaczelo-dziekujemy-wasza-obecnosc/>).

- W nawiązaniu do setnej rocznicy urodzin Ojca Świętego dzięki współpracy z różnymi stacjami telewizyjnymi Muzeum stało się partnerem do stworzenia opowieści o życiu Karola Wojtyły. Najważniejszą inicjatywą, oprócz widowiska 18 października, było muzyczne widowisko multimedialne „Urodziłem się w Wadowicach. Karol Wojtyła”, wyemitowane 17 maja przez TVP 1. (<https://domjp2.pl/widowisko-urodzilem-sie-wadowicach-karol-wojtyla/>).

WYSTAWY STAŁE

- Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach mieści się w kamienicy, w której znajduje się mieszkanie wynajmowane w la-

Wernisaż wystawy G. Gałązki
fot. M. Klaja

Spektakl Emilia Matka Papieża
fot M. Klaja

tach 1919-1938 przez rodzinę państwa Wojtyłów. Sercem Muzeum pozostają trzy izby: dwa pokoje i kuchnia, odtworzone na podstawie relacji świadków i uzupełnione pamiątkami po rodzinie Wojtyłów. W 2014 r. otwarto nową wystawę stałą, obejmującą całą XIX wieczną kamienicę. Zwiedzający mają okazję zapoznać się z nowoczesną, narracyjną wystawą prezentującą biografię Karola Wojtyły – Jana Pawła II.

- Przed 12 marca zwiedzanie Muzeum było możliwe jedynie z przewodnikiem. 12 marca Muzeum zostało zamknięte zgodnie z wytycznymi Rady Ministrów. Ze względu na nowe normy sanitarne od 18 maja (kiedy Muzeum zostało ponownie otwarte) do 6 listopada zwiedzanie odbywało się w mniej licznych turach, bez przewodnika. Od 7 listopada Muzeum pozostaje zamknięte dla zwiedzających.

WYSTAWY CZASOWE

- W zasobach Muzeum znajduje się kilka ekspozycji czasowych, które są udostępniane w ramach współpracy z innymi podmiotami: „Urodziłem się

w Wadowicach”, „Jan Paweł II. Człowiek i kultura” oraz plenerowa ekspozycja.

- W okresie otwarcia Muzeum dla zwiedzających dostępna była wystawa „Cierpienie ma sens”, znajdująca się w Sali Teatralnej Domu Katolickiego. Prezentuje ona oryginalne wyposażenie szpitalnego pokoju Jana Pawła II z Polikliniki Gemelli.
- Od 18.02 do 12.03.2020 r. zaprezentowana została wystawa fotografii autorstwa papieskiego fotografa Grzegorza Gałązki ukazująca ważne momenty pontyfikatu Jana Pawła II. Wernisaż wystawy połączony został z kolejnym spotkaniem z cyklu „Takim Go pamiętamy”, w którym osoby będące świadkami życia Jana Pawła II dzielą się swoimi doświadczeniami przebywania u jego boku.
- 21 grudnia na wadowickim rynku otwarto wystawę „Historia jest historią ludzkich sumień” – Mobilnie przez Polskę w okresie dążeń niepodległościowych, zrealizowany przez Wojewodę Małopolskiego przy aktywnej współpracy z Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach. W ramach powyższego zadania została przygotowana mobilna

wystawa czasowa oraz strona internetowa będąca jej merytorycznym uzupełnieniem. Projekt nawiązuje do kluczowych wydarzeń prowadzących do odzyskania przez Polskę niepodległości, poczynając od 1918 r. po 1989 r. oraz do momentów z życia Jana Pawła II, którego setna rocznica urodzin przypada na 2020 r.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Jubileuszowy rok stulecia urodzin Karola Wojtyły rozpoczęliśmy koncertem kolęd „Światło z Betlejem”, który odbył się 3 stycznia w wadowickiej bazylice (<https://domjp2.pl/2020/01/03/swiatlo-z-betlejem/>).
- W styczniu i lutym kontynuowano cykl spotkań „Takim Go pamiętamy. Wspomnienia o Janie Pawle II”. 18 stycznia gościem był ks. Paweł Ptasznik, bliski współpracownik Jana Pawła II i Benedykta XVI, kierownik Sekcji Polskiej i Słowiańskiej Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej, rektor kościoła Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Rzymie i duszpasterz polskiej emigracji w Wiecznym Mieście (<https://domjp2.pl/2020/01/18/ks-pawel-ptasznik-takim-go-pamietamy/>).

18 lutego goszczono Grzegorza Gałązkę – papieskiego fotografa. Opowieść o jego pracy u boku Ojca Świętego została uzupełniona wernisażem wystawy fotograficznej „Papież z Wadowic w obiektywie Grzegorza Gałązki”. Wystawa była dostępna dla zwiedzających aż do zamknięcia Muzeum 12 marca

(<https://domjp2.pl/2020/01/18/grzegorz-galazka-gosciem-spotkania-takim-go-pamietamy/>).

- 8 maja został udostępniony wirtualny spacer po Muzeum (<https://domjp2.pl/wirtualny-spacer/>).
- We współpracy z Centrum Kultury, Sportu i Turystyki w Kalwarii Zebrzydowskiej, Biblioteką Publiczną im. Stanisława Wyspiańskiego i Wydawnictwem św. Stanisława BM w Krakowie Muzeum zorganizowało internetowe przedsięwzięcie „Wojtyła od-czytany”. W utworzonym na Facebooku wydarzeniu zaproszono do dzielenia się interpretacjami utworów poetyckich i dramatycznych Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Wydarzenie odbyło się w ramach dorocznego Święta Małopolski (20.06-18.07).
- W ramach Święta Małopolski 20-21 czerwca wszyscy młodzi zwiedzający mieli okazję wziąć udział w mini grze muzealnej „Przygoda w wadowickim Muzeum”.

• Muzeum wraz z Wadowicką Biblioteką Publiczną włączyło się w IX edycję Narodowego Czytania. W odpowiedzi na zaproszenie Pary Prezydenckiej na wadowickim rynku czytano fragmenty „Balladyny” (5.09) (<https://domjp2.pl/2020/09/05/narodowe-czytanie-2020/>).

- W sali teatralnej odbyły się trzy spektakle. „Jasełka między nami” (12.01) zaprezentował Teatr Młodych im. o. Rudolfa Warzechy ze Stryszowa (<https://domjp2.pl/2020/01/12/jaselka-miedzy-nami-2/>). W wyniku współpracy Muzeum z Domem Pomocy Społecznej siostr nazaretanek zostały wystawione „Jasełka na dworcu” (26.01). Twórcami i aktorami w spektaklu były podopieczne wadowickiego DPS (<https://domjp2.pl/2020/01/28/jaselka-dworcu-wykonaniu-podopiecznych-wadowickiego-dps/>).

Po przerwie spowodowanej sytuacją epidemiczną kolejny spektakl odbył się 13 września. Teatr Albertus wystawił premierę swojej autorskiej sztuki „Emilia – matka papieża” (<https://domjp2.pl/2020/09/15/emilia-matka-papieza-2/>).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

- Muzeum przy współpracy z Wojewodą Małopolskim przygotowało projekt edukacyjny „Historia jest historią ludzkich sumień. Mobilnie przez Polskę w okresie dążeń niepodległościowych”. Projekt nawiązuje do kluczowych wydarzeń prowadzących do odzyskania przez Polskę niepodległości oraz do momentów z życia Jana Pawła II. Postać Papieża Polaka wzmacnia poczucie wspólnoty w oparciu o wartości wpisane w polską tradycję państwową i narodową tj. wolność, solidarność, poszanowanie godności i praw człowieka. W ramach zadania została przygotowana mobilna wystawa czasowa oraz strona internetowa będąca jej merytorycznym uzupełnieniem, zawierająca dodatkowe materiały tj. filmy, zdjęcia czy scenariusz lekcji dla nauczycieli historii (<https://wystawajp2.pl/>).
- W ramach dodatkowych działań edukacyjnych przygotowany został projekt kolorowanki dla dzieci nawiązujący tematycznie do wydanej przez Muzeum książki autorstwa M. Kobierskiego „Przygoda w wadowickim Muzeum, czyli 100 listów do Jana Pawła II”.
- W okresie ferii w sali teatralno-kinowej Muzeum odbyły się 4 projekcje filmów dla dzieci.
- W drugim kwartale roku po raz kolejny została

przeprowadzona akcja „Z Lolkiem do szkoły”, która w tym roku zyskała zmienioną formułę. Działania Muzeum skupione zostały na wsparciu dzieci i młodzieży w rozwoju ich pasji, zainteresowań i talentów. Dzięki pozyskaniu sponsorów udało się wspomóc 27 dzieci w wieku od 7 do 18 lat.

- W dniach 11-17 maja, w tygodniu bezpośrednio poprzedzającym 100. rocznicę urodzin Karola Wojtyły – na profilu Muzeum w serwisie społecznościowym Facebook został opublikowany stworzony przez Muzeum cykl siedmiu krótkich filmów edukacyjnych pn. „Dom mojego dzieciństwa”, opowiadających historię rodziny Wojtyłów sprzed czasu narodzin przyszłego papieża.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- W ramach współpracy z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie dr Aneta Krupka (Specjalista ds. programowych w Muzeum) 16 stycznia wygłosiła wykład „Angelo Scola wobec teologii ciała” w ramach wykładów otwartych organizowanych przez Ośrodek Badań nad Myślą Jana Pawła II UPJ-PiI.
- Muzeum włączyło się w inicjatywę warszawskiego Centrum Jana Pawła II biorąc aktywny udział w jednym z seminariów o kulturotwórczej roli Jana Pawła II. 17 września w formie online odbyło się spotkanie „Kraków – kulturotwórcza rola Jana Pawła II”, w którym wzięła udział dr Aneta Krupka – Specjalista ds. programowych w Muzeum.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Muzeum wydało publikację autorstwa abp. Marka Jędraszewskiego „Ucząc się nowej nadziei. Człowiek-rodzina-naród. Recepcja myśli Jana Pawła II Wielkiego”.
- Muzeum przygotowało i wydało kalendarze wieloplanszowe na rok 2021. Ich motywem przewodnim jest dekalog – 10 przykazań, stanowiący nawiązanie do pierwszej pielgrzymki papieskiej do wolnej ojczyzny w 1991 r., którego 30-lecie będzie obchodzone w następnym roku.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- W 2020 r. pozyskano w drodze zakupów i darowizn do zbiorów Muzeum (wpisano do ksiąg inwentaryzacyjnych) 78 obiektów muzealnych.
- Plecak turystyczny z górskich wypraw papieża Jana

Pawła II we Włoszech oraz unikatowe nagrania archiwalne 36 osób – Wadowiczian (nauczycieli wadowickiego gimnazjum, kolegów ze szkolnej ławy Karola Wojtyły, sąsiadów rodziny Wojtyłów i innych osób, będących świadkami życia Karola Wojtyły w wadowickim okresie jego życia), m.in. Helena Szczepańska, ks. Kazimierz Figlewicz, Zbigniew Siłkowski, Halina Kwiatkowska, Eugeniusz Mróz itd.

- W 2020 r. pozyskano również: Fotografie (20 sztuk) m.in.: I pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II do Wadowic i Gniezna; Uczennic Państwowego Gimnazjum Żeńskiego im. M. Mościckiej w Wadowicach; Koleżanek szkolnych Karola Wojtyły z wadowickiego Gimnazjum Żeńskiego; Marii Wiadrowskiej – matki chrzestnej Karola Wojtyły; Adama Pukło, Danuty Pukło-Gruszczyńskiej i Olgi Bytomskiej – wadowickich przyjaciół Karola Wojtyły.

Dokumenty (37 sztuk) m.in.: zapiski i notatki dotyczące życia Edmunda Wojtyły; listy i wspomnienia Jadwigi Urbanówny (narzeczonej Edmunda Wojtyły) i jej siostry Janiny Krupskiej o Edmudzie Wojtyle; biogram ks. Franciszka Gabryła – szkolnego kolegi Edmunda Wojtyły; listy Karoliny Gabryl (siostry ks. Franciszka Gabryła) na temat Edmunda Wojtyły; listy Jerzego Klugera do Zbigniewa Bieniasza; wspomnienia i listy Antoniego Bohdanowicza do Zbigniewa Bieniasza; wspomnienia Danuty Gruszczyńskiej dotyczące kontaktów z Karolem Wojtyłą; wspomnienia prof. Kazimierza Jelonka dotyczące jego pracy w Wadowicach.

- Konserwacja:
- oddano do konserwacji cztery najbardziej zniszczone i zagrożone fotografie przedstawiające osobę Jana Pawła II podczas I Jego Pielgrzymki do Polski w 1979 r;
- zakupiono specjalistyczne opakowania bezkwasowe do bezpiecznego przechowywania obiektów muzealnych. Zatrudniono konserwatora do pełnienia nadzoru konserwatorskiego nad eksponatami znajdującymi się na ekspozycji stałej i w magazynach Muzeum.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- w ramach programu MKiDN „Kultura inspirująca” Muzeum otrzymało pełne finansowanie dla projektu „Papież z niedalekiego kraju – wyjazd studyjny i prezentacja wystawy czasowej we Lwowie”, realizowanego we współpracy z Muzeum Historii Religii

we Lwowie. Pierwotny plan, który zakładał m.in. wyjazd studyjny pracowników wadowickiego Muzeum do Lwowa został zmodyfikowany w związku z sytuacją epidemiczną. W ramach projektu m.in. zaprezentowano wystawę „Urodziłem się w Wadowicach” w dwujęzycznej wersji w kilku miastach na Ukrainie (m.in. we Lwowie, Mościskach i Samborsku) oraz zorganizowano spotkanie online z ks. abp. M. Mokrzyckim (<https://domjp2.pl/2020/11/20/papiez-niedalekiego-kraju/>).

Nagranie spotkania z ks. abp. M. Mokrzyckim: <https://www.youtube.com/watch?v=EWU7xG2nUsQ&t=4s>

- W ramach kontynuacji cyklicznego projektu „Choinka w Domu Rodzinnym” 18 grudnia odbyła się tradycyjna wizyta górali wraz z delegacją miasta Zakopane i Powiatu Tatrzańskiego. Ze względu na możliwość ograniczonego udziału w sytuacji pandemii powstały dwa filmy. Wydarzenie zostało zorganizowane przy wsparciu finansowym Powiatu Wadowickiego (obydwa filmy są dostępne na muzealnym Facebooku: Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II | Facebook).
- W ramach programu MKiDN Kultura Dostępna Muzeum zrealizowało projekt „Świat jest teatrem niekończących się zmagania o cykl warsztatów teatralno-muzycznych”. W ramach cyklu warsztatów przeprowadzonych przez Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Wielkich Drogach przygotowane zostało wyjątkowe widowisko „Przeźroczyście” (<https://youtu.be/2-hFPUX1i-o>). Udział w nim wzięła grupa wychowanków Ośrodka oraz aktorzy z różnymi niepełnosprawnościami, na co dzień pracującymi w teatrze „Exit”. Projekt sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Ze względów bezpieczeństwa sanitarnego i wytycznych dla instytucji kultury z wielu planowanych ekspozycji odbyły się tylko dwie: od 22.10 do 5.11.2020 r. w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie oraz na Rynku w Skoczowie od 21.10 do 23.11.2020 r.
- W związku z ograniczeniami w prowadzeniu działalności kulturalnej i edukacyjnej oraz czasowym zamknięciem Muzeum rozszerzono działania in-

ternetowe za pośrednictwem strony internetowej i profilu Facebook. Cyklicznie prezentowano opisy najciekawszych eksponatów, uzupełnione historiami, które są związane z tymi przedmiotami. Publikowane są grafiki z cytatami Karola Wojtyły – Jana Pawła II. Wśród krótszych akcji internetowych były także te związane z wyjątkowymi rocznicami i świętami. M. in. w czerwcu zaprezentowano cykl związany ze Świętem Małopolski: „Znani Małopolanie w życiu Jana Pawła II” (<https://domjp2.pl/2020/06/10/znani-malopolskie-zyciu-jana-pawla-ii-swieto-malopolski/>).

• Z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju w okresie od marca do grudnia nie była realizowana działalność warsztatowa w formie stacjonarnej. Udało się jednak przeprowadzić warsztaty wielkanocne w formie online, a także internetowe zajęcia z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Zujanach na Litwie. W okresie od stycznia do marca zostało przeprowadzonych 20 warsztatów stacjonarnych, w których uczestniczyło blisko 400 uczniów.

- W drugiej części roku Muzeum zrealizowało projekt „Coachowisko”. Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną w kraju oraz wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodego pokolenia, projekt został zrealizowany w postaci dwóch ok. 35-minutowych filmów, udostępnionych na muzealnym kanale YouTube, aby wykorzystać mogli je katecheci podczas prowadzenia lekcji online dla uczniów szkół średnich. Część pierwsza prowadzona jest przez Magdalenę Moll-Musiał – podróżniczkę, psychologa, mamę trójki dzieci (<https://youtu.be/V58cL8euWpM>), a druga przez małżeństwo popularnych katolickich youtuberów – Monikę i Marcina Gomułków, znanych jako Początek Wieczności (<https://youtu.be/ozxSGgUljz8>).

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (warsztaty własne): 16 stacjonarne, online 3, trzy tematy zajęć
liczba innych wydarzeń: 15
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 3

FREKWENCJA

Uczestnicy wydarzeń ogółem:
liczba uczestników wystaw stałych: 41 298 os.
liczba uczestników wystaw czasowych: 51 542 os.

liczba uczestników koncertów: 650 os.
Spotkanie z cyklu: Takim go pamiętamy.
Wspomnienia o Janie Pawle II: 160
Spektakl „Emilia – matka papieża”: 60
Warsztaty muzealne (16): 366
Kino rodzinne (4): 311
Jasełka: 150
„Jasełka na dworcu”: 100

Choinka w Domu Rodzinnym: 30
Akcja „Z Lolkiem do szkoły- GO!”: 27

STRONA WWW

liczba odsłon strony www: 995 516
liczba unikalnych użytkowników strony www:
348 694

MUZEUM DWORY KARWACJANÓW I GŁADYSZÓW W GORLICACH

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

WYSTAWY W MUZEUM:

- RE-NOWACJE CMENITARZE WIELKIEJ WOJNY W MAŁOPOLSCIE STO LAT PÓŹNIEJ – wystawę zaprezentowano w Oficynie Dworskiej przy Kasztelu, w formie 54 plansz. Tytuł wystawy odzwierciedla zakres prac konserwatorskich. Niejednokrotnie cmentarz wojenny jest odtwarzany po zniszczeniach od nowa, pojawiają się na nim elementy jak bramy, ogrodzenia, formy pomników, dawno niewidziane, ponieważ w ciągu stu lat uległy destrukcji i zostały wymazane ze zbiorowej pamięci. W ostatnim pięcioleciu, sto lat po utworzeniu wojennych cmentarzy prowadzona jest intensywna i planowa akcja remontów tych obiektów z udziałem Wydziału Rewaloryzacji Zabytków Krakowa i Dziedzictwa Narodowego, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego przy wydatnym udziale samorządów wielu gmin Małopolski. Akcja ta objęła już kilkadziesiąt obiektów znajdujących się na terenie Województwa Małopolskiego (wrzesień 2020 r.);
- „W KRĘGU PRACOWNI PROF. TADEUSZA ŁODZIANY” – WYSTAWA ZBIOROWA – wernisaż wystawy w październiku 2020 r., w Galerii Sztuki „Dwór Karwacjanów”. Tadeusz Łodziana (1920-2011) – w latach 1937-1939, oraz 1941-1942 studiował w Instytucie Sztuk Plastycznych we Lwowie. Po wojnie kontynuował naukę w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Sopocie. W latach 1949-1950 pracował tam jako młodszy asystent. W 1954 r. uzyskał dyplom Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie i rozpoczął prace na uczelni. W latach 1966-1969, 1972-1968 był

dziekanem Wydziału Rzeźby. W latach 1968-1972 był prorektorem uczelni. W 1989 r. uzyskał tytuł profesora zwyczajnego. Tworzył monumentalne pomniki, rzeźbę plenerową, kameralną i portrety. Ważniejsze realizacje: Pomnik Mauzoleum Ofiar Faszyzmu (Łódź-Radgoszcz), pomnik i mauzoleum na Pawiaku (Warszawa), Pomnik Żołnierza Polskiego i Niemieckiego Antyfaszysty (Berlin Friedrichshain), pomnik Mikołaja Kopernika (Bogota-Kolumbia), epitafium z popiersiem Stefana Starzyńskiego (Warszawa), Pomnik Trudu Górniczego (Katowice), rzeźby Przydrożna i Otwarta (Nowy Jork- USA), pomnik Józefa Piłsudskiego (Warszawie).

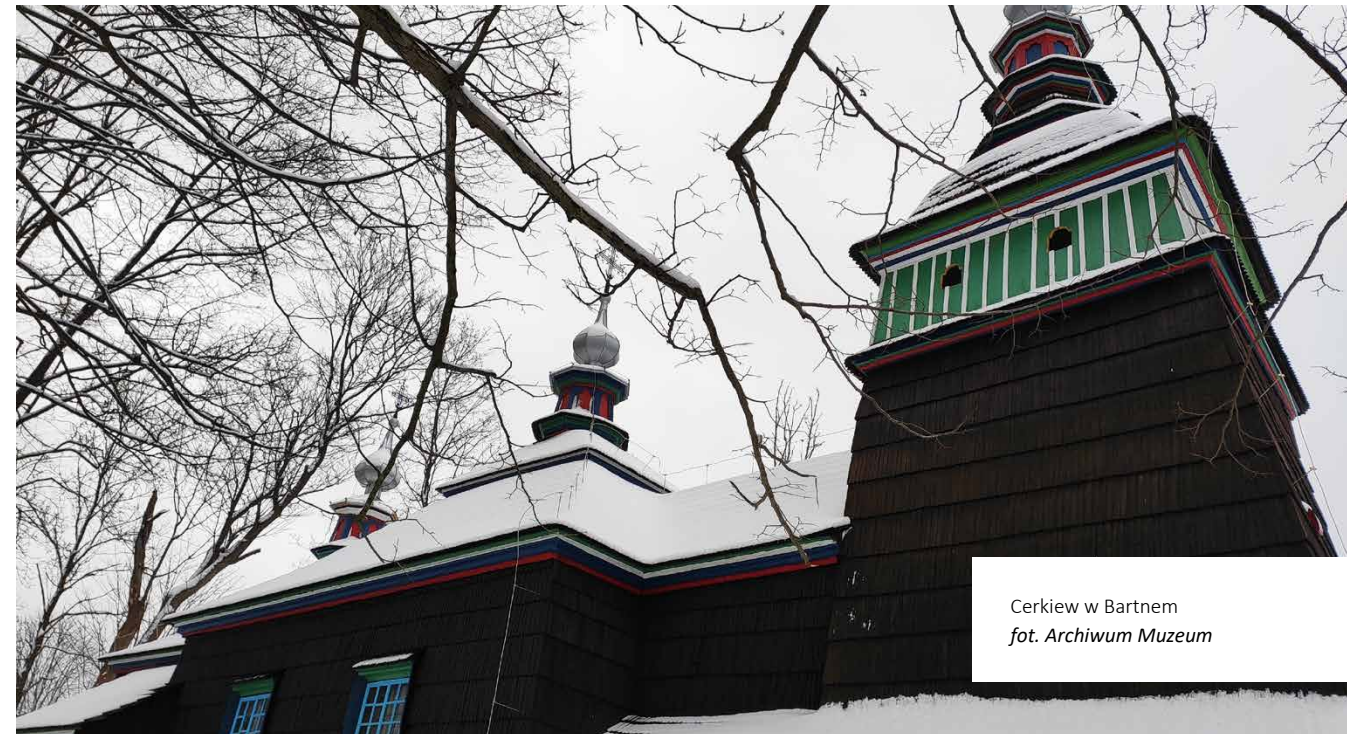
- XXVII MISTRZOWSKIE KURSY MUZYCZNE – zorganizowano w Galerii sztuki „Dwór Karwacjanów” współorganizowane przez Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów, Państwową Szkołę Muzyczną im. J. Paderewskiego w Gorlicach, Biuro Koncertowe Haliny Promińskiej, Urząd Miasta Gorlice i Starostwo Powiatowe w Gorlicach. XXVII Mistrzowskie Kursy Muzyczne prowadzone były przez Kwartet Camerata (2-7.02).
- „MAŁOPOLSKIE WIANKI” – IMPREZA PLENEROWA – 27 czerwca zorganizowano na terenie skansenu w Szymbarku. W programie imprezy odbyły się: warsztaty wicia wianków i robienia bukietów zielnych, tradycyjne wróżby, obrzędy i zabawy ludowe. Kolejnym punktem programu było przejście uczestników wydarzenia uroczystym korowodem na Przystanek Szymbark, gdzie zapłonęło „sobókowe” ognisko, przy którym zaprezentowano dawne obrzędy. Na koniec wydarzenia puszczano wianki nad rzeką Ropą. Wydarzenie zostało zorganizowane zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Muzeum Dwory

Karwacjanów i Gładyszów w sprawie Organizacji imprez kulturalnych i rozrywkowych w okresie trwania epidemii wirusa SARS-CoV-2.

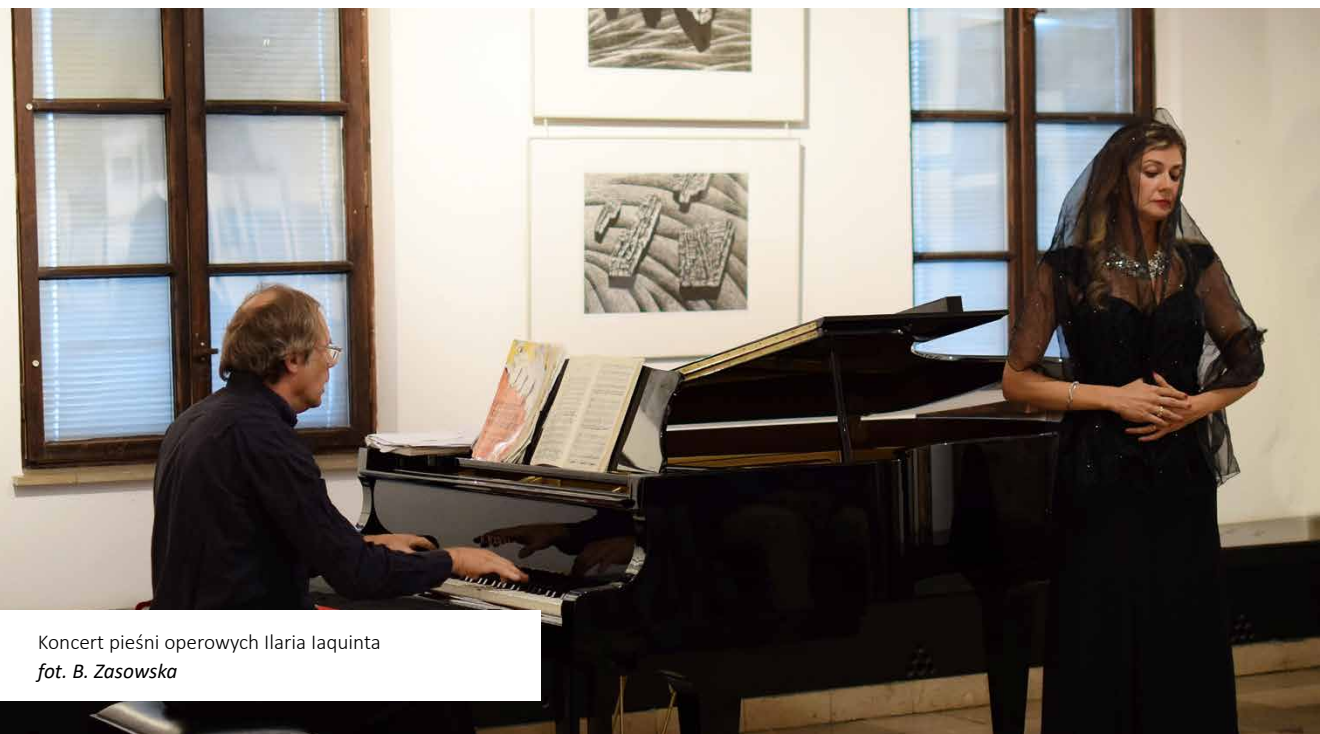
- OTWARCIE „EDUKACYJNEGO PARKU HISTORII BUDOWNICTWA LUDOWEGO I MASZYN NA POGRANICZU POLSKO-SŁOWACKIM” W RAMACH PROJEKTU MUZEA OTWARTE – ROZSZERZENIE MOŻLIWOŚCI PROGRAMOWYCH INSTYTUCJI KULTURY POGRANICZA POLSKO-SŁOWACKIEGO – w II kwartale 2020 r. oddano do zwiedzania teren „Edukacyjnego parku historii budownictwa ludowego i maszyn na pograniczu polsko-słowackim”. W parku edukacyjnym znajduje się wiele atrakcyjnych, zrekonstruowanych obiektów, na przykładzie których można sobie wyobrazić funkcjonowanie dawnej wsi na pograniczu polsko-słowackim. Jest tu np. wiatrak do mielenia zboża na mąkę, koło wodne, kierat do napędzania maszyn rolniczych, miech kowalski z paleniskiem, maselnica, koło deptakowe. Wiele obiektów można poznać poprzez dotyk, słuch, zapach. Park został zaprojektowany w celu edukacji, rekreacji oraz integracji sensorycznej. Projektowane elementy

nawiązując do tradycyjnych obiektów ludowych mają za zadanie pomóc i umożliwić wspomaganie terapii integracji sensorycznej poprzez „naukową zabawę”.

- ZAKOŃCZENIE PRAC W CERKWI W BARTNEM W RAMACH PROJEKTU „ZABYTKI Z DUSZĄ” – generalny remont cerkwi z przeznaczeniem na muzeum regionalne przeprowadzono w l. 1968-1970. W 1978 r. cerkiew wraz z otoczeniem włączona została do utworzonego rezerwatu ruralistyczno-architektonicznego obejmującego tradycyjną zabudowę wsi Bartne. Po wystąpieniu Cerkwi Greckokatolickiej o zwrot mienia do Komisji Majątkowej w l. 90. nieuregulowany stan prawny obiektu uniemożliwił przeprowadzenie kompleksowych prac remontowych oraz konserwatorskich. W 2019 r. Muzeum - Dwory Karwacjanów i Gładyszów uzyskało tytuł prawny do cerkwi w Bartnem. Instytucja sprawuje opiekę nad obiektem.

Cerkiew w Bartnem
fot. Archiwum Muzeum

Koncert pieśni operowych Ilaria laquinta
fot. B. Zasowska

WYSTAWY STAŁE (16)

Galeria Sztuki „Dwór Karwacjanów” w Gorlicach (1 wystawa)

- Ekspozycja XVI – wiecznych relikwii architektonicznych Dworu Karwacjanów

Skansen Wsi Pogórzańskiej im. Prof. Romana Reinfussa w Szymbarku (7 wystaw)

- Ekspozycja stała w piętnastu obiektach Skansenu – wnętrza i wyposażenie chat pogórzańskich, ekspozycja narzędzi i wyrobów rzemieślniczych (kowalstwo, tkactwo, garncarstwo, olejarstwo, bednarstwo, stolarstwo, kołodziejstwo, koszykarstwo)
- Wystawa „Na co dzień i od święta – tradycyjny pogórzański strój ludowy” w chałupie z Gródka
- Wystawa „Zioła w tradycji Pogórza” w chałupie z Szymbarku
- Ekspozycja zabytkowego sprzętu i maszyn rolniczych pod wybudowaną wiatą – ekspozycja 20 zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych używanych na

wsi pogórzańskiej na przełomie XIX i XX wieku – bryczki i sanie

- Wystawa „Sztab operacji gorlickiej- 1915” – wystawa w stodole plebańskiej z Zagórzan, upamiętniająca setną rocznicę Bitwy pod Gorlicami
- Wystawa „Józef Śliwa – poeta, rzeźbiarz amator” prezentująca kolekcję rzeźby autorstwa Józefa Śliwy, rzeźbiarza i poety z Gorlic
- Wystawa „Dawne rzemiosło ludowe na Pogórzu” wystawa w chałupie z Gródka, prezentująca wyroby rękodzielnicze rzemieślników z terenu Pogórza (stolarstwo, garncarstwo, bednarstwo, plecionkarstwo oraz rzeźbę)

Zagroda Maziarska w Łosiu (2 wystawy)

- Ekspozycja „Historia maziarstwa” – ilustrująca XIX-wieczny łemkowski ludowy przemysł destylacji ropy naftowej i handel jej produktami (XIX-wieczna chyża łemkowska i stodoła)

- Wystawa „Relikty”

Cerkiew w Bartnem i Spichlerz Plebański w Bartnem (2 wystawy)

- XIX-wieczne wnętrza cerkwi greckokatolickiej pw. św. Kosmy i Damiana – wystawa prezentuje barokowy ikonostas oraz rzeźbiony i polichromowany boczny ołtarz, pochodzący z 1797 r.

- SPICHLERZ PLEBAŃSKI W BARTNEM

- Historia kamieniarstwa ludowego we wsi Bartne – wystawa poświęcona historii największego na Łemkowszczyźnie Środkowej ośrodka kamieniarskiego. Ekspozowane narzędzia kamieniarskie, fotografie archiwalne, wyroby kamieniarskie z Bartnego (brusy, żarna, kamień młyński) – wyłączona ze zwiedzania ze względu na przeprowadzany remont.

Ośrodek Konferencyjno-Wystawienniczy „Kasztel W Szymbarku” (4 wystawy)

- Historia kasztelu i jego właścicieli – wystawa przedmiotów, narzędzi, mebli, dokumentów, ubiorów oraz fotografii dokumentalnych byłych właścicieli „schedy szymbarskiej”

- W kręgu kultury dworskowej – ekspozycja prezentująca pamiątki dawnych szlacheckich rodów szymbarskich

- Interaktywny Renesans – prezentacja multimedialna złożona z interaktywnych urządzeń i aplikacji (ekrany dotykowe, nośniki danych, rzutnik multimedialny, ekran wielkoformatowy, software) ilustrująca historię polskiego renesansu, a także historię kasztelu w Szymbarku

- Sens Renesansu – nowoczesna ścieżka ekspozycyjna z elementami edukacyjnymi, tworząca określoną całość narracyjną w historycznej i architektonicznej przestrzeni obiektu. Osią narracji ekspozycji jest epoka renesansu w jej trzech podstawowych aspektach „człowiek, wiedza, świat”

WYSTAWY CZASOWE (38)

W 2020 r. w Muzeum zaprezentowano 38 wystaw czasowych, w tym 32 własnych, 6 współorganizowanych:

- GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH 24 wystawy, w tym: 22 wystawy własne, 2 współorganizowane,

- SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF. ROMANA REINFUSSA W SZYMBARKU 3 wystawy, w tym: 2 wystawy własne, 1 współorganizowana,

- ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU Z FILIĄ CERKIEW W BARTNEM (1 wystawę własną),

- OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” (10 wystaw, w tym: 7 własnych, 3 współorganizowane.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

WYDARZENIA PLENEROWE – w 2020 r. w Muzeum zorganizowano 3 wydarzenia plenerowe współorganizowane.

KONCERTY

W 2020 r. w Muzeum zorganizowano 19 koncertów w tym 2 własne, 17 współorganizowanych.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH – zorganizowano 14 koncertów współorganizowanych (w tym 6 poza Galerią).

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU WRAZ Z CERKWIĄ W BARTNEM – 2 koncert własne.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” – 3 koncerty współorganizowane.

IMPREZY KULTURALNE

(ODCZYTY, PRELEKCJE, SPOTKANIA, WYKŁADY, KONFERENCJE, PROMOCJE KSIĄŻKI)

W 2020 r. w Muzeum- Dwory Karwacjanów i Gładyszów zorganizowano 8 imprez kulturalnych, w tym: 5 imprez własnych, 3 współorganizowane.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW: W GORLICACH – zorganizowano 5 imprez kulturalnych w tym: 4 własne, 1 współorganizowana.

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU WRAZ Z CERKWIĄ W BARTNEM – zorganizowano 1 imprezę kulturalną własną.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU” – 2 imprezy kulturalne współorganizowane.

KONKURSY

W 2020 r. w Muzeum zorganizowano 1 konkurs własny w Skansenie Wsi Pogórzeńskiej w Szymbarku.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2020 r. w Muzeum zorganizowano 221 zajęć edukacyjnych, w tym: 115 lekcji muzealnych, 106 warsztatów.

GALERIA SZTUKI „DWÓR KARWACJANÓW” W GORLICACH: 109 lekcji w Muzeum, 28 warsztaty.

SKANSEN WSI POGÓRZAŃSKIEJ IM. PROF. R. REINFUSSA W SZYMBARKU: 36 warsztatów.

ZAGRODA MAZIARSKA W ŁOSIU Z FILIĄ CERKIEW W BARTNEM: 2 lekcje muzealne, 35 warsztatów.

OŚRODEK KONFERENCYJNO-WYSTAWIENNICZY „KASZTEL W SZYMBARKU”: 4 lekcje muzealne; 7 warsztatów.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Krzysztof Kuliś-pastele
- Jubileusz chóru Cantores Carvatiani
- Małgorzata Stanielewicz 25 lat. Złota Godzina
- W kręgu pracowni prof. Tadeusza Łodzian
- Ewa Piotrowska- Kukla „Portrety”

POZYSKIWANIE ZBIORÓW MUZEALNYCH

W 2020 r. prowadzone były kwerendy przed wystawami, w celu pozyskania materiałów i eksponatów do wystaw czasowych. Organizowano wyjazdy w teren w celu oceny eksponatów oferowanych do sprzedaży. Łącznie pozyskano 103 eksponaty i przedmioty: Skansen Wsi Pogórzeńskiej im. Prof. R. Reinfussa w Szymbarku (97), Kasztel w Szymbarku (1), Zagroda Maziarska w Łosiu (5).

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Zbiory muzealne zarówno ruchome znajdujące się na ekspozycjach stałych i w magazynach jak i nieruchomości poddawane były w 2020 r. systematycznym przeglądom i konserwacji. Wytypowano eksponaty wymagające konserwacji, renowacji, bądź naprawy w oddziałach Muzeum.

INWESTYCJE, REMONTY

MUZEUM OTWARTE – ROZSZERZENIE MOŻLIWOŚCI PROGRAMOWYCH INSTYTUCJI KULTURY POGRANICZA

POLSKO-SŁOWACKIEGO – udział Muzeum- Dwory Karwacjanów i Gładyszów w partnerskim projekcie, jako LIDERA PROJEKTU. Jednym z głównych założeń projektu jest szeroko rozumiana dostępność oferty kulturalnej muzeów i instytucji kultury.

W 2020 r. miały miejsce następujące istotne wydarzenia w realizacji projektu:

- Zakończenie inwestycji „Budowa edukacyjnego parku historii budownictwa ludowego i maszyn na pograniczu polsko-słowackim”,
- Oddanie do zwiedzania wystawy strojów ludowych „Pogórze i sąsiedzi – stroje ludowe z regionów Polski i Słowacji”,
- Stworzenie e-narzędzi dla rozwoju wspólnej transgranicznej oferty turystycznej dla prezentacji i ochrony dziedzictwa pogranicza – zakończenie zadania.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- PROJEKT ZABYTKI Z DUSZĄ – remont elementów poszycia dachowego, rekonstrukcja krzyży, konserwacja polichromii, wykonano repliki wszystkich cerkiewnych krzyży kutych w metalu; zamontowano na części poszycia dachowego nowe gonty drewniane, zamiast jedynie czyszczenia i impregnacji starych klepek.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Cały okres trwania pandemii to niełatwy czas dla Muzeum- Dwory Karwacjanów i Gładyszów. Z powodu wprowadzonych obostrzeń do muzeum nie przychodzili zwiedzający i odbiorcy wydarzeń kulturalnych, nie odbywały się lekcje muzealne. Przeniesienie życia, pracy, edukacji i kultury do świata wirtualnego, spowodowane przez pandemię, coraz częściej jest postrzegane nie jako stan przejściowy, ale trwałą zmianą. W czasach pandemii internet stał się kluczowym sposobem dotarcia muzeum do ich odbiorców. Muzeum wprowadziło w 2020 r.:

- wprowadzenie nowoczesnych form prezentacji oddziału i zbiorów muzealnych w postaci:
- czasowych wystaw wirtualnych dostępnych na stronie www.muzeum.gorlice.pl (wystawy: Jan Ferenc- rysunek, malarstwo; Maria Ferenc-ma-

larstwo, rysunek; Jan Tutaj-rzeźba, rysunek; Ewa Piotrowska-Kukla-portrety; Salon Gorlicki; Alfred Długosz-malarstwo),

- tworzenia wystaw wirtualnych (np. wystawa „Spacerem po Łosiu – wystawa fotografii Jacka Kosiby”) mało rozbudowanych (sprofilowane małe kolekcje) o atrakcyjniejszej szacie graficznej, tworzone z wykorzystaniem grafiki komputerowej co wymagałoby zewnętrznego oprogramowania, obsługującego różne funkcje,
- digitalizacji zbiorów i prezentacji opisanych merytoryczne „objektów tygodnia” w sieci (naprzemiennie z każdego oddziału) prezentowanych na stronie i w mediach społecznościowych. Oprócz obiektów muzealnych były to również: zdjęcia tygodnia, dokumenty tygodnia itp.
- prowadzenie działalności naukowej (kwerendy online)
- prowadzenie działalności edukacyjnej w sieci: przygotowywanie i realizacja filmów instruktażowych opartych na scenariuszach warsztatów realizowanych do tej pory w oddziałach oraz nowych, inspirowanych obiektami muzealnymi (m.in. warsztaty „Lalki motanki” dla dzieci i młodzieży)
- organizacja wystaw plenerowych (m.in. „Małopolskich wianków” – na terenie oddziału Skansen w Szymbarku

Pozostałe ograniczenia dla zwiedzających:

- odwołano zajęcia edukacyjne i warsztatowe we wszystkich oddziałach Muzeum,
- wystawy Igor Banfii oraz wystawa z Ambasady Słowenii zostały przeniesione na 2021 r.,
- modyfikacjom uległ kalendarz wystaw czasowych, m.in. zmiana terminu wystawy Krzysztofa Kulisia oraz Józefa Pogwizda; finisaże wystaw odbywały się z zachowaniem zasad epidemiologicznych,
- Koncert jubileuszowy chóru Cantores Carvatiani 2010-2020 w dniu 10.10.2020 r. w oficynie dworskiej przy Kasztelu w Szymbarku-odbył się z zachowaniem reżimu sanitarnego, z ograniczoną liczbą odbiorców oraz transmisja on-line wydarzenia,
- Koncerty oraz wystawy odbywające się w Galerii Sztuki zostały przeprowadzone z zachowaniem wszelkich obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych.

Muzeum w przyszłości będzie borykało się z problemem wzrostu zwiedzających. Jeśli nawet w miesiącach letnich zniesiony zostanie zakaz korzystania z obiektów kultury to osiągnięcie wzrostu zwiedzających jest wątpliwe. Wpłyną na to zachowania społeczne np. brak chęci do odwiedzania miejsc w których gromadzą się inni. Dodatkowo prawdopodobny kryzys gospodarczy i wzrost bezrobocia to czas w którym z dóbr kultury (obiektów muzealnych) korzystało będzie zdecydowanie mniej zwiedzających z powodu mniejszych dochodów rodzin, większej aktywności w obszarze poszukiwania pracy i zaspokajania podstawowych potrzeb bytowych.

STATYSTYKA

ilość wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów) – 221, w tym:
115 lekcji muzealnych
106 warsztatów
ilość innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty) – 69, w tym:
38 wystaw czasowych
19 koncertów
3 wydarzeń plenerowych
8 imprez kulturalnych
1 konkursy
ilość projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne- 1

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem – 25 463 os., w tym:
zwiedzający indywidualni – 16 128 os.
zwiedzający w ramach grup zorganizowanych – 4 334 os.
uczestnicy lekcji muzealnych – 4 106 os.
uczestnicy wydarzeń kulturalnych (koncertów, wernisaży, spotkań, konkursów, wykładów) – 9 801 os.
liczba wolontariuszy, stażystów – 3 os.

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony WWW – 88 828 odsłon
liczba unikalnych użytkowników strony WWW – 63 213 odwiedzających wirtualne ekspozycje

MUZEUM ETNOGRAFICZNE IM. SEWERYNA UDZIELI W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Nasze życie w czasach zarazy – kiedy pandemia COVID-19 wymusiła radykalne ograniczenie kontaktów społecznych, Muzeum rozpoczęło badania, które uchwyciłyby zmiany zachodzące w naszym życiu. Został opracowany kwestionariusz z 45 pytaniami i udostępniony w okresie od końca marca do końca czerwca na platformie Google Forms. W odpowiedzi spłynęły 1 524 ankiety. Opublikowanych zostało 14 odcinków komentujących wyniki. Więcej: <https://etnomuzeum.eu/projekty-badawcze/nasze-zycie-w-czasach-zarazy> Działania w ramach projektu odbiły się w mediach szerokim echem. O „Naszym życiu w czasach zarazy” informowały zarówno media lokalne, jak i ogólnopolskie, prasa, radio i telewizja. Za podjęcie inicjatywy ww. badań Muzeum otrzymało Markę Radia Kraków.
- Życzenia – to tytuł i jednocześnie temat pracy zbiorowej pod red. Agnieszki Marczak i Karolina Pachli-Wojciechowskiej. Wieńczy ona kilkuletni projekt zgłębiający tę ważną praktykę społeczno-kulturową. Publikacja przedstawia proces badawczy oraz autorskie eseje omawiające zagadnienia, które okazały się najistotniejsze poznawczo. Całości dopełniają trzy rozmowy dotyczące życzeń, do których zaproszenie przyjęli kulturoznawczyni dr Agata Sikora, psychiatra i psychoterapeuta prof. dr. hab. Bogdan de Barbaro oraz językoznawca dr Artur Czesak. Publikacja została zamieszczona na stronie www MEK, w formie cyfrowej (interaktywny pdf) oraz w formie audiobooka: www.etnomuzeum.eu/wydawnictwa/zyczenia Projekt „Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie – badania, publikacje, edukacja”, realizowany przez Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, dofinansowano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.
- Syberia. Głosy z Północy – inauguracja stacjonarnej wystawy czasowej (październik 2020 r.-grudzień 2021 r.) Punktem wyjścia dla wystawy jest rzadka

kolekcja ponad trzystu rzeczy pochodzących od rdzennych kultur syberyjskich znajdujących się w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Darczyńcy to polscy, XIX-wieczni zesłańcy, uczeni, podróżnicy, a przedmioty składają się na swoisty obraz tamtej części świata. Muzeum postanowiło zrealizować podróże badawcze na Syberię, do źródeł kolekcji (w latach 2016-2019). Obecna wystawa prezentuje kolekcję syberyjską MEK w kontekście przeprowadzonych badań terenowych, a zwiedzający mają dostęp nie tylko do materialności obiektów, ale i wiedzy o świecie, który się z nimi wiąże. Więcej: <https://etnomuzeum.eu/wystawy-czasowe/syberia-glosy-z-polnocy>. Wystawa została dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

- Wyróżnienie w konkursie „Kraków bez barier” – w corocznym konkursie Urzędu Miasta Krakowa MEK zostało docenione w kategorii „Projekty społeczne promujące Kraków jako miasto przyjazne osobom z niepełnosprawnościami”. Uznanie zdobył konkurs na nazwę muzeum w języku migowym pn. „Zamigaj MEK”. Konkurs Miasta Krakowa od kilkunastu lat promuje dobre praktyki, innowacje i rozwiązania architektoniczne, a także inicjatywy, postawy i przedsięwzięcia, które osobom z niepełnosprawnościami pozwalają uczestniczyć w życiu miasta i pełniej korzystać z oferty różnych instytucji i firm.

WYSTAWA STAŁA – POLSKA KULTURA LUDOWA

- Kogo stać? – nowa część wystawy stałej MEK. W dwóch pomieszczeniach na I piętrze Ratusza znajduje się ponad czterdzieści przedmiotów, z których każdy jest świadectwem ludzkich losów.
- Być dla każdego – wystawa wpisująca się w ekspozycję stałą MEK i wyposażona w rozwiązania zwiększające jej dostępność dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu. Na 3 kondygnacjach

„Kolekcja w kwarantannie” – wirtualna wystawa MEK
fot. Archiwum Muzeum

wystawy powstała ścieżka złożona z 18 przystanków, specjalnie zaaranżowanych i oferujących osobom niewidzącym i niesłyszącym kontakt z prezentowanymi treściami oraz obiektami. Została też przygotowana nowa oferta warsztatów stacjonarnych oraz e-warsztatów skierowanych do osób z dysfunkcjami wzroku. W ww. działaniach aktywnie uczestniczyli partnerzy MEK – Fundacja Kultury bez Barrier (Warszawa) oraz Zespół Szkół i Placówek pn. Centrum dla Niewidomych i Słabowidzących (Kraków). Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

WYSTAWY CZASOWE W SIEDZIBIE

- Heródek (kontynuacja – do 12 marca 2020 r.). Prace Karola Wójciaka, artysty z Lipnicy Wielkiej, sprowadzone z wielu kolekcji muzealnych i prywatnych, po raz pierwszy tak licznie zgromadzone (w liczbie około 140). Partnerami merytorycznymi były Stowarzyszenie Rozwoju Orawy oraz Stowarzyszenie STOG.
- W dobrym świetle (22.01-9.02) – wystawa partnerska, wieńcząca cykl warsztatów prowadzonych z młodzieżą z Domów Opieki Społecznej. Warsztaty obejmowały takie techniki fotografii, które sprawiają, że wykonane zdjęcie jest nieodwracalne i unikatowe, natomiast proces jego powstawania od samego początku determinowany jest przez indywidualny wybór twórcy.
- Syberia. Głosy z Północy (od 16.10) – w związku z pandemią, wystawa była czynna stacjonarnie niecałe 3 tygodnie. Wynegocjowano z grantodawcą przedłużenie okresu jej trwania do grudnia 2021 r.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

- Polskie poznawanie świata (Muzeum Miejskie w Żorach) – partnerstwo merytoryczne przy długofalowym przedsięwzięciu. Wystawa, otwarta od lutego 2016 r., prezentuje osiągnięcia polskich naukowców i podróżników z XIX i XX w. oraz etnografię ludów, które badali (w Afryce, Oceanii, Azji i obu Amerykach). Duża część eksponatów pochodzi z kolekcji MEK.
- Szopki krakowskie ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie (Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie, do 22.02) – MEK pełni wyjątkową rolę w kontekście szopkarstwa ze względu na znajdującą

się w jego zbiorach najstarszą istniejącą kolekcję szopek krakowskich. Na wystawę w Mławie wybrano 22 szopki z lat 1949-2012, prezentując je z różnych stron – jako sceny Bożego Narodzenia, wyminki z życia Krakowa, polityczne komentarze, świadectwa rodzinnych tradycji, przekazu wiedzy i umiejętności z pokolenia na pokolenie, antidotum na chorobę i samotność, kunszt pracy ludzkich rąk.

- Opowieści syberyjskie. Tam i z powrotem (Muzeum Ziemi Miechowskiej, listopad 2020 r.-listopad 2021 r.) Partnerstwo merytoryczne – wraz z Małopolskim Instytutem Kultury (inicjatywa) oraz Muzeum Ziemi Miechowskiej – przy stworzeniu wystawy czerpiącej ze zbiorów MEK, a skupionej na relacjach Polaków, którzy na Syberii byli jako zesańcy i żołnierze.

WYSTAWY WIRTUALNE

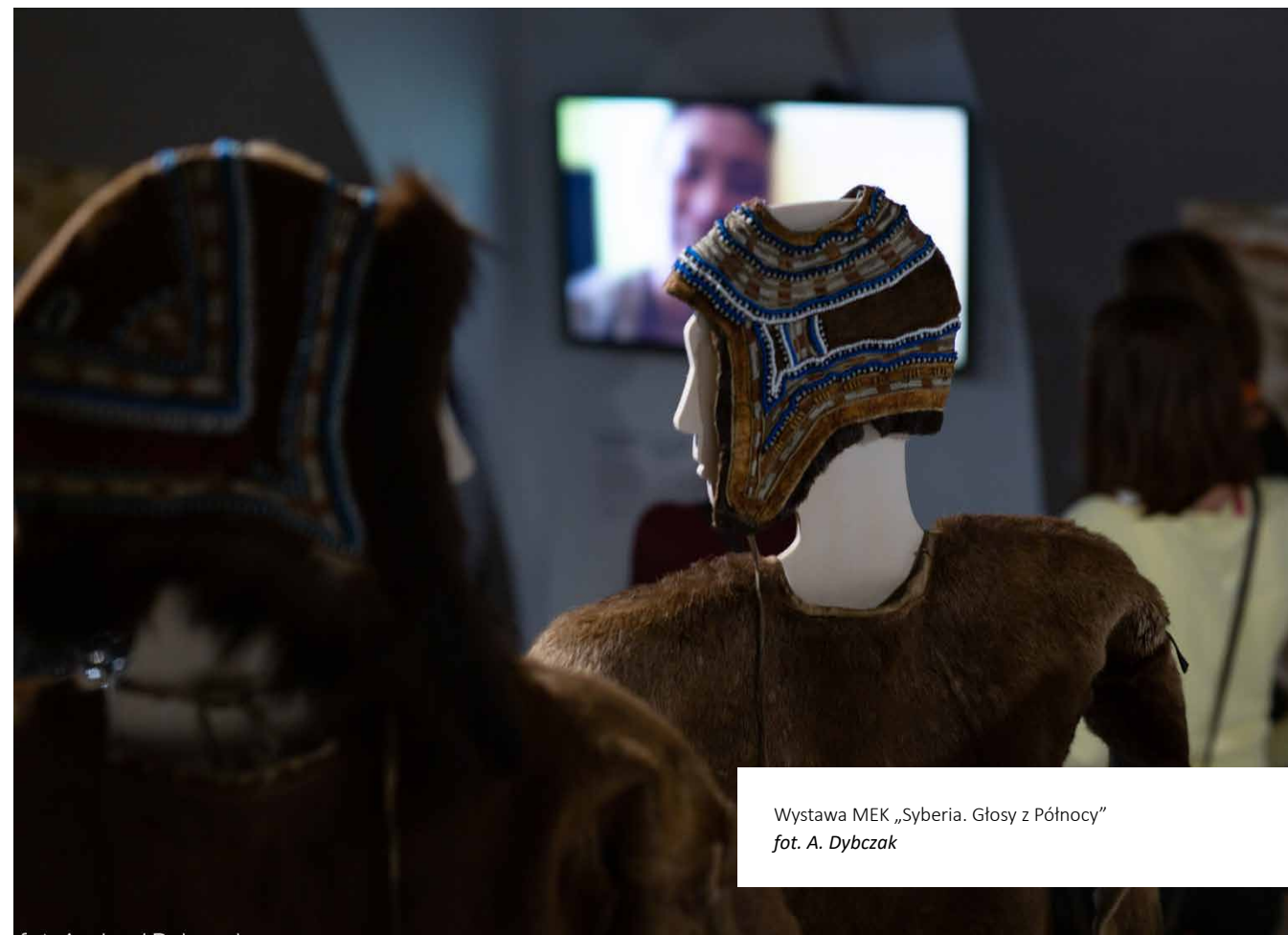
- Kolekcja w kwarantannie – wystawa wpisuje się w badania, które Muzeum Etnograficzne w Krakowie prowadzi od marca 2020 r. pn. „Nasze życie w czasach zarazy”. Współtworzona jest z publicznością Muzeum: osobami, które chętnie dzielą się osobistymi opowieściami o przedmiotach, jakie w trakcie pandemii nabrały dla nich nowych znaczeń. Efekty zbiórki są na bieżąco publikowane na platformie: www.etnomuzeum.eu/kolekcjawkwarantannie.
- Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych – internetowe wystawy zrealizowane w latach poprzednich, które są dostępne („Drzeworyty ludowe z Płazowa”, „Jędrzej Wawro – drzeworytnik mimo woli”, „Komu lilię, komu miecz”, „Czarno na białym”, zob. www.drzeworyty.pl).
- Widok zza bliska. Inne obrazy Zagłady – zapis wystawy prezentowanej w MEK (1.12.2018 r.- 31.03.2019 r.). W styczniu 2020 r. została ona przybliżona przez portal www.culture.pl w ramach kontekstu 75. rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz. Adres internetowy: www.widokzzabliska.eu oraz www.terriblyclose.eu.
- Obiekt tygodnia – internetowa prezentacja kolejnej partii (52 w skali roku) ciekawie dobranych obiektów z kolekcji Muzeum, z pogłębionym i atrakcyjnym opisem. Zob. <https://www.etnomuzeum.eu/zbiory>.
- Mikrohistorie – comiesięczna prezentacja w wersji online obiektów z kolekcji MEK, których pierwotni

właściciele żyją i chcą się podzielić opowieściami i znaczeniami, jakie te rzeczy dla nich posiadają.

PRACA Z PUBLICZNOŚCIĄ

- Edukacja w siedzibie/z siedziby – powodu pandemii, od 12 marca nastąpiła przerwa w zajęciach stacjonarnych. Oferta edukacyjna przeniosła się do internetu. Przygotowano serię propozycji działań online, skierowanych do zróżnicowanych grup: uczniów szkół podstawowych, osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, dzieci i młodzieży polonijnej, studentów, nauczycieli. Scenariusze warsztatów online zostały opracowane w sposób umożliwiający dostosowanie do dynamiki pracy grupy oraz

potrzeb zgłaszanych przez uczestników spotkania. Przesyłane przed warsztatami materiały sprzyjały pogłębieniu tematu wiodącego. Uczestnicy mieli szansę przekonać się, jak wygląda muzeum za zamkniętymi drzwiami. Mogli zaglądać w miejsca niedostępne dla publiczności, przyglądać się z bliska nieudostępnianym na co dzień muzealiom i archiwaliom, rozmawiać z edukatorem, a nawet kierować jego krokami. Niemal połowa szkolnych grup zorganizowanych łączyła się z Muzeum spoza Krakowa. Ponad 1/3 uczestniczących w warsztatach klas stanowiły klasy z Warszawy. Dzięki współpracy z Fundacją Edukacji Polonijnej oraz Szkołą Polską przy Ambasadzie RP w Dublinie zasięgiem warsz-

Wystawa MEK „Syberia. Głosy z Północy”
fot. A. Dybczak

tatów objęto ponad 800 osób mieszkających w Irlandii, Wielkiej Brytanii, USA, Szwecji, Norwegii, Niemczech i Włoszech.

- Muzeum Podręczne – projekt na czas pandemii. Zaproponował aktywny udział w kulturze z wykorzystaniem narzędzi internetowych. Składa się z trzech modułów. Pierwszy pn. STREFA KODÓW OTWARTYCH, tworzy podręczną mediatekę krótkich filmów pozwalających wejść w etnograficzną kolekcję, z zestawem zadań (na wolnej licencji) przeznaczonych do pracy zdalnej. Drugi, pn. SZTUKA ŻYCIA, zaprasza do praktykowania śpiewu tradycyjnego oraz muzykowania on-line. Z kolei moduł pn. KOLEKCJA W KWARANTANNIE uruchamia proces współtworzenia z publicznością natychmiastowej e-wystawy poświęconej przeżywanemu obecnie doświadczeniu pandemii. Dzięki projektowi publiczność korzystająca z sieci zyskała rozwiązania pozwalające na aktywne i wielowymiarowe uczestnictwo w kulturze. Istotnym rezultatem stało się też wsparcie w okresie pandemii animatorów i artystów. Zaproszono ich do współpracy przy tworzeniu zawartości serwisów oraz oferty zajęć on-line. Projekt był doskonałą okazją do przekonania się o terapeutycznej mocy kultury i jej mediacyjnej roli w życiu codziennym podczas pandemii. Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura w sieci.
- Wyzwanie MEK: #domowa kolekcja – zaproszenie do wyszukania w domowych zasobach i do zaprezentowania w formie zdjęcia z opisem wybranego przedmiotu w zaproponowanych przez Muzeum kategoriach. Były to kolejno: #obiektoświętny, #obiektoywatelski, #mikroobekt, #obiektywypoczynkowy, #obiektozystępiętko i #obiektoemocje. Jako inspiracje prezentowane były każdorazowo wybrane obiekty z kolekcji MEK. Prezentacje te odbywały się w formie transmisji live na Facebooku, przez czat oraz bezpośrednio przez kontakt odbiorców z prowadzącymi.
- Piątkowe inspiracje – cykl postów zrealizowany na podstawie internetowego „Wzornika Inspiracji etnograficznych” (www.etnomuzeum.eu/wzornik-inspiracji). Każdy składał się z maksymalnie 10 wyselekcjonowanych zdjęć obiektów oraz krótkiego tekstu tematycznego.
- „Kazimierz od podszewki”. Samoobsługowa gra

miejska – podróż w czasie i przestrzeni przez siedem wieków (pod)krakowskiego Kazimierza. Dwanaście zadań i związanych z nimi miejsc. Gra, przeznaczona dla osób indywidualnych, cieszyła się tak dużą popularnością, że zdecydowano się opracować grę w wersji dla grup. W związku z ponownymi ograniczeniami związanymi z pandemią na jesieni 2020 r., należało przesunąć premierę tej wersji gry na rok 2021.

■ DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie badania są wiodącym polem pracy. Jedne z nich opisują świat, w jakim żyjemy dziś (etnografia zawsze interesuje się kuchnią teraźniejszości), inne wnikają w rzeczy dawne i zgłębiają wartości, jakie niosą one współcześnie. Z racji stanu pandemii i wobec konieczności ograniczenia się jedynie do zakresów pozwalających utrzymać płynność finansową, w roku 2020 plany musiały ulec mocnej weryfikacji. Skorygowany plan objął m.in. poniższe projekty:

- Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie – badania, publikacje, edukacja, MRPO 6.1.3B, 2017-2020 – w 2020 r. Muzeum zakończyło prowadzenie projektu, który objął kilkietapowe badania, w tym kwerendy w instytucjach muzealnych i naukowych, a przede wszystkim wywiady terenowe i obserwacje uczestniczące w różnych grupach społecznych, religijnych i wiekowych. W październiku na stronie www MEK opublikowano e-book, który prezentuje wyniki badań. Przedstawia ona proces badawczy oraz autorskie eseje omawiające zagadnienia, które okazały się najistotniejsze poznawczo. Publikacja została wydana również formie audiobooka.
- Wirtualne Muzeum Drzeworytów Ludowych – projekt dokumentuje i udostępnia wiedzę o polskim drzeworytnictwie ludowym. W roku 2020 zaktualizowano i poszerzono wybrany zasób kart katalogu obiektów, autorów, warsztatów i katalogu geograficznego.
- Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX. i początku XX. w ze zbiorów Działu Dokumentacji Kontekstowej Kultur”, MRPO 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne, 2018-2021 – projekt obejmuje

2 423 najstarsze obiekty fotograficzne z kolekcji MEK (obrazujące społeczeństwo i dziedzictwo kulturowe południowej Polski w 2 poł. XIX i w 1 poł. XX w.). W roku 2020, w programie bazodanowym, rozbudowano szereg słowników (tezaurusów), opisano wszystkie obiekty słowami kluczowymi, z uwzględnieniem określeń gwarowych i regionalizmów, przygotowano pełne elektroniczne karty naukowe dla 1 000 obiektów oraz przetłumaczono część treści na język angielski.

■ INWENTARYZACJA I KONSERWACJA

Czas zamknięcia muzeów dla publiczności wykorzystano m.in. na kontynuację prac poskontrowych oraz poszerzenie bazy danych w muzealnym systemie informatycznym MONA. Utrzymano także profilaktykę konserwatorską oraz kompleksową konserwację zachowawczą wszystkich zbiorów z wystawy stałej.

■ INWESTYCJE, REMONTY

- Częściowa wymiana mebli biurowych oraz wykonanie prac malarskich i remontowych w kilku wymagających odnowienia pokojach biurowych oraz przestrzeniach wspólnych (foyer, korytarze, pokój socjalny w budynku Esterka).
- Montaż folii okiennej przeciwsłonecznych w pomieszczeniach przechowujących i eksponujących zbiory (tj. w magazynach, na salach wystawowych, w pomieszczeniach konserwacji i w pracowni fotograficznej). Działanie to zostało podyktowane głównie troską o zbiory, dążąc do poprawy warunków klimatycznych, głównie do obniżenia wysokiej temperatury latem.

■ POZYSKANE GRANTY PROJEKTOWE

Kontynuowane:

- „Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie – badania, publikacje, edukacja” – RPO-WM, Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.3,
- „Digitalizacja i udostępnienie zabytkowej kolekcji szklanych negatywów i fotografii z drugiej połowy XIX i początku XX w. ze zbiorów Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie” – RPO-WM, Działanie 2.1, Poddziałanie 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne.

Nowe:

- „Syberia. Głosy z Północy” – MkiDN, program: Wspieranie działań muzealnych,
- „Być dla każdego” – MkiDN, program: Kultura dostępna,
- „Muzeum Podręczne” – MkiDN, program: Kultura w sieci,
- „Kontynuacja prac konserwatorskich piwnic pod wieżą Ratuszową” – dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz z budżetu Województwa Małopolskiego.

■ DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W trosce o komfort zwiedzania wystaw wprowadzono reguły, które pozwalały na bezpieczne oglądanie ekspozycji:

- przerwa techniczna w czasie otwarcia wystaw na dezynfekcję powierzchni wspólnych,
- ograniczona liczba zwiedzających oraz zachowanie bezpiecznej odległości (nie dot. opiekunów dzieci oraz opiekunów osób z niepełnosprawnościami),
- brak możliwości zwiedzania w grupach oraz z przewodnikiem (poza tłumaczami PJM),
- wyposażenie punktów obsługi odbiorcy w osłony z plexi,
- wyposażenie wejść do budynków i toalet w środki dezynfekcyjne oraz w jednorazowe rękawice.

Wprowadzono zmiany w korzystaniu ze zbiorów polegające na prowadzeniu kwerend głównie za pomocą poczty elektronicznej oraz wykorzystujące technologie internetowe.

Przygotowano propozycję działań plenerowych dla osób indywidualnych „Kazimierz od podszewki. Samoobsługowa gra miejska”.

W czasie, gdy Muzeum nie mogło zaprosić do korzystania z oferty Muzeum, zachęcało do korzystania z propozycji aktywności online, m.in.:

- zaproszono do wspólnego tworzenia wystawy wirtualnej „Kolekcja w kwarantannie”,
www.etnomuzeum.eu/kolekcjawkwarantannie,

- stworzono serwis „Muzeum podręczne” – ogólnodostępną i stale rozbudowywaną mediatekę: www.etnomuzeum.eu/muzeumpodrecznea w niej m.in. krótkie filmy pozwalające wejrzeć w etnograficzną kolekcję oraz propozycje warsztatów przeznaczonych do pracy zdalnej, a także podcasty i zapisy zrealizowanych e-warsztatów,
- pod adresem www.etnomuzeum.eu/zbiory można było zapoznać się z prezentacją wybranych obiektów z kolekcji MEK (raz w tygodniu nowe publikacje),
- zachęcano do śledzenia informacji publikowanych na stronie oraz w mediach społecznościowych, gdzie zapraszano na różnego rodzaju akcje oraz wydarzenia online,
- przygotowano ofertę warsztatów online dla szkół – edukatorzy prowadzili je na żywo z ekspozycji w Muzeum.

STATYSTYKA

Liczba wystaw: 1 stała, 6 czasowych, 10 wirtualnych = 17
 Liczba wydarzeń kulturalnych: 119
 Liczba wydarzeń edukacyjnych: 294
 Liczba projektów badawczych: 6
 Liczba publikacji: nowych: 2
 Ilość projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 6

FREKWENCJA

Odbiorcy ogółem (bez internautów): 13 127
 Zwiedzający wystawy w siedzibie: 6 094
 w grupach zorganizowanych: 335
 indywidualni: 5 759
 Zwiedzający wystawy poza siedzibą: 800
 w kraju: 800
 za granicą: 0

Odbiorcy wydarzeń edukacyjnych w siedzibie i poza siedzibą: 5 249
 Odbiorcy wydarzeń kulturalnych: 6 379
 Liczba wolontariuszy i stażystów: 5

STRONA WWW:

liczba odwiedzin strony WWW: 88 837
 liczba unikalnych użytkowników strony WWW: 83 364
 liczba odwiedzin wystaw internetowych: 46 241
 portale społecznościowe: 46 241

MUZEUM LOTNICTWA POLSKIEGO W KRAKOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Renowacja unikatowych statków powietrznych i rozbudowa kolekcji

Pomimo utrudnień w 2020 r. Muzeum Lotnictwa Polskiego zrealizowało szereg dużych projektów mających zwiększyć atrakcyjność kolekcji. W ramach długoterminowego depozytu na początku roku sprowadzono do Krakowa ciekawy francuski, odrzutowy samolot myśliwski Dassault Mystere – konstrukcja opracowana do walki z samolotami Układu Warszawskiego tj. znajdujący się w zbiorach MLP unikatowy MiG-19PM. Realizacja projektu była możliwa dzięki wieloletniej współpracy z Muzeum Sił Powietrznych USA. W 2020 r. została też przeprowadzona kompleksowa restauracja unikatowych śmigłowców BŻ-1 GIL oraz SM-1. BŻ-1 GIL to pierwszy polski śmigłowiec doświadczalny, natomiast WSK SM-1 to pierwszy seryjnie produkowany wiropląt w Polsce po II wojnie

światowej (na licencji Mi-1). Wyremontowane eksponaty zostały udostępnione w ramach ekspozycji stałej MLP. Równocześnie rozpoczęły się prace w ramach dwuletniego programu konserwacji i renowacji samolotu MiG-19PM – unikatowy samolot, świadek największej eskalacji Zimnej Wojny. Po zakończeniu remontu w 2021 r. stanie się ozdobą kolekcji powojennych konstrukcji zgromadzonych w MLP. Realizacja prac była możliwa dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WYSTAWY STAŁE

- Skrzydła Wielkiej Wojny – ekspozycja istniejąca;
- Wystawa plenerowa – ekspozycja istniejąca z wprowadzeniem nowego układu w wybranych fragmentach;
- Aleja Migów – ekspozycja istniejąca z wprowadzeniem nowego układu w wybranych fragmentach;

Wystawa Skrzydła i Ludzie XX w.
 fot. J. Link-Lenczowski

Odrestaurowany pierwszy polski, prototypowy śmigłowiec BZ-1 GIL
fot. J. Link-Lenczowski

- Agrolotnictwo – ekspozycja;
- Ekspozycja w Gmachu Głównym – ekspozycja iniejająca z wprowadzeniem nowego układu w wybranych fragmentach, wzbogacona o wyremontowany eksponat – śmigłowiec BZ-1 GIL.
<https://muzeumlotnictwa.pl/muzeum/pl/bz-1-gil-odnowiony/>

WYSTAWY CZASOWE

- Nowe nabytki Muzeum Lotnictwa Polskiego

Wystawa czasowa otwarta 18 grudnia 2020 r., prezentująca pamiątki – odznaczenia, odznaki i dokumenty kpt. obs. Wacława Włosińskiego z 301 Dywizjonu Bombowego i odznakę Caterpillar Club, należącą do sierż. rtg. Mariana Skubiszewskiego z 305 Dywizjonu Bombowego. Wystawa zrealizowana dzięki dofinansowaniu z MKiDN.

- Wystawa „Polski CANT – historia jednego samolotu”

Wystawa planszowa, prezentująca historię jedyne go z zakupionych przez Polskę we Włoszech wodnosamolotu CANT Z.506B, który zdołał dotrzeć do Polski tuż przed wybuchem II wojny światowej i został zniszczony we wrześniu 1939 r. Jego szczątki zostały odnalezione, wydobyte i przekazane do zbiorów Muzeum. Wystawa wzbogacona była o model opisywanego samolotu, część jego odnalezionych elementów oraz silnik, stosowany w samolotach tego typu. Wystawa prezentowana od końca czerwca do października 2020 r.

- Wystawa „Z wizytą w polskich Dywizjonach – 80 rocznica Bitwy o Anglię”

Wystawa planszowa wzbogacona o modele, prezentująca przebieg bitwy, jej skutki dla dalszego przebiegu wojny i sylwetki najważniejszych lotników, biorących udział w Bitwie, w tym Polaków walczących w dwóch polskich dywizjonach i dywizjonach brytyjskich. Wystawa ta będzie – w swych założeniach merytorycznych elementem dedykowanym wydarzeniom rocznicowym i stanowić uzupełnienie w warstwie dydaktycznej nowo organizowanej ekspozycji w Hangarze Głównym pn.: „Skrzydła i ludzie XX wieku” (https://www.youtube.com/watch?v=rk3H_qVDLE-o&fbclid=IwAR3j8K5Rk3myb1g-BXdH3-A87nNOUrfhOK8M5822SDx3oBuvicq-EtxKii0) oraz pozwoli na wprowadzenie do oferty edukacyjnej Muzeum warsztatów o ww. tematyce. <https://muzeumlotnictwa.pl/muzeum/pl/wystawa-80-rocznica-bitwy-o-anglie/>

- Wystawa „Lotnicze podróże Jana Pawła II”

Prezentowana w ramach obchodów 100-lecia urodzin Karola Wojtyły wystawa przedstawiająca lotniczą stronę jego pielgrzymek do Polski i krajów bałtyckich, które były zabezpieczane przez polskie lotnictwo wojskowe. Wystawa w maju ukazała się w wersji internetowej, a 16 października – w 42. rocznicę wyboru Karola Wojtyły na papieża – udostępniono jej wersję stacjonarną (<https://muzeumlotnictwa.pl/muzeum/pl/100-lecie-urodzin-sw-jana-pawla-ii/>).

- Wystawa biograficzna – „Skorpion Skrzydlaty – Wanda Modlibowska

Wystawa biograficzna poświęcona zaprezentowaniu sylwetki jednej z najlepszych polskich szybowniczek. Z powodu ponownego zamknięcia Muzeum dla zwiedzających wystawa umieszczona w Internecie (<https://www.facebook.com/MuzeumLotnictwa/>).

- Wystawa „Samoloty bombowe i szturmowe lotnictwa polskiego”

Wystawa pozwalająca na zaprezentowanie sylwetek samolotów bombowych i szturmowych lotnictwa polskiego. Jest kontynuacją wystaw zrealizowanych w latach ubiegłych tj. „Samoloty szkolne polskiego lotnictwa wojskowego” i „Od Fokkera do F-16 – samoloty myśliwskie w Polsce”. Z powodu ponownego zamknięcia Muzeum dla zwiedzających wystawa umieszczona w internecie (<https://www.facebook.com/MuzeumLotnictwa/>).

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

Z powodu pandemii COVID-19 prezentowanie wystaw poza siedzibą muzeum zostało ograniczone w 2020 r. W sierpniu 2020 r. Muzeum zaprezentowało podczas zlotu w Giżycku przygotowaną przez pracowników merytorycznych wystawę „Lotnicy wielkiej wojny”, przedstawiającą sylwetki polskich lotników walczących w I wojnie światowej oraz walki lotnicze nad Mazurami w 1914 r. w listopadzie 2020 r. wystawa ta w zmodyfikowanej postaci została też udostępniona na profilu Facebook MLP.

16 października, w 42. rocznicę wyboru Karola Wojtyły na papieża w Muzeum Lotnictwa Polskiego udostępniono wystawę „Narodziny”, przygotowaną przez Centrum Myśli Jana Pawła II (<https://muzeumlotnictwa.pl/muzeum/pl/dwie-wystawy-papieskie-w-muzeum-lotnictwa/>).

Nowa ekspozycja stała, poświęcona lotnictwu z okresu pionierskiego odremontowanym Garażu nr 1
fot. J. Link-Lenczowski.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Z powodu restrykcji wynikających z pandemii COVID-19 działalność kulturalna MLP została znacznie ograniczona. Przed wprowadzeniem obostrzeń odbył się na terenie Muzeum coroczny bieg „Tropem Wilczyń” będącym upamiętnieniem Żołnierzy Wyklętych. W Muzeum odbył się również Bal Lotnika, cykliczna impreza charytatywna gromadząca ludzi związanych z lotnictwem i przemysłem lotniczym w Polsce. Zaplanowana na koniec października Eskadrylla Niepodległej Rzeczypospolitej (cykliczne wydarzenie upamiętniające przejście w ręce polskie lotniska Rakowice i Krakowa oraz popularyzujące wiedzę o odzyskaniu niepodległości przez Polaków) odbyła się w internecie.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W wyniku zagrożenie epidemicznego i spowodowanych tym ograniczeń działalność edukacyjna w formie stacjonarnej była ograniczona do okresu styczeń-luty 2020 r. oraz czerwiec-wrzesień 2020 r. Zostały zrealizowane następujące programy:

- Lotnicze przedszkole – zwiedzanie Muzeum dla dzieci, połączone z warsztatami plastycznymi. Odbyło się 15 zajęć dla 220 dzieci.
- Kino Lotnik – bezpłatne pokazy filmów o tematyce lotniczej. Odbyły się 24 seanse dla 260 osób.
- Klub Dyskusyjny MLP – zajęcia dla seniorów. W 2020 r. z uwagi na zagrożenie epidemiczne, szczególnie dotykające osoby starsze, zajęć tych nie prowadzono.
- Dostępność EDU – blok zajęć skierowanych do osób z dysfunkcjami wzroku, słuchu i ruchu oraz niepełnosprawnością umysłową. Przeprowadzono 3 zajęcia dla 23 osób.
- Modelowy zawrót głowy – zajęcia edukacyjne, polegające na budowaniu modeli samolotów o zróżnicowanym stopniu trudności. Przeprowadzono 3 warsztaty dla 15 osób.
- Wykłady dla studentów w MLP – moduł skierowany do studentów z różnych ośrodków uniwersyteckich polskich i zagranicznych. Tematy zajęć związane są techniką lotniczą i budową silników lotniczych. Za-

jęcia prowadzone są w języku polskim i angielskim oraz niemieckim. W 2020 r. z uwagi na pandemię przeprowadzono 3 zajęcia dla 87 osób.

- Spotkania przy samolocie – interkulturowy program edukacyjny skierowany do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Spotkania odbywają się w trzy niedziele miesiąca. Każdy z tematów prezentuje historię wybranego statku powietrznego bądź grupy statków powietrznych. Przygotowywane prezentacje multimedialne pozwalają uczestnikom poznać budowę, zastosowanie i użycie statku powietrznego. Odbyło się 20 spotkań dla 185 osób.
- Pakiety EDU – blok ten odnosi się do takich działań jak lekcje muzealne i warsztaty edukacyjne. Zajęcia w ramach tego bloku są interdyscyplinarne. Tematyka zajęć pozwala na połączenie takich dziedzin nauki jak historia, geografia, fizyka czy aerodynamika. Zajęcia prowadzone są dla dzieci i młodzieży uczęszczających do różnego rodzaju szkół. W związku z akcją „zostań w domu” w ramach bloku EDU Muzeum wprowadziło nowe formy wirtualnego udostępniania kolekcji na stronie internetowej i profilu Facebook – krótkie filmy (max 7 minut) o wybranych eksponatach. Inicjatywa ta spotkała się z wielką przychylnością i zainteresowaniem ze strony nie tylko entuzjastów lotnictwa, ale też laików. W 2020 r. zrealizowano 20 filmów.
- Polskie Dywizjony – zajęcia warsztatowe prowadzone metodą storytellingu, pozwalające zaprezentować historię polskich dywizjonów w Wielkiej Brytanii. Odbyło się 5 zajęć dla 78 osób.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Udział w konferencjach naukowych i imprezach zewnętrznych – z powodu zaistniałej sytuacji większość konferencji naukowych planowanych na rok 2020 została odwołana, bądź zawieszona. W 2020 r. wicedyrektor ds. naukowych wygłosił dwa wykłady nt. I wojny światowej podczas zlotu w Giżycku oraz odczyt dotyczący mjr Karola Pniaka w Jaworznie. Przedstawiciel MLP uczestniczył w międzynarodowym seminarium poświęconym projektom konserwatorskim. Podczas wirtualnego panelu przedstawił realizację programu renowacji i rekonstrukcji samolotu Caudron CR.714 Cyclone. Pracownicy Muzeum przedstawili również referat na konferencji „Dziedzictwo Kunstkamery? Jak powstawały nasze muzea”.

- Współpraca międzynarodowa – Muzeum kontuuje współpracę z partnerami zagranicznymi w 2020 r. współpraca skupiała się na wymianie doświadczeń z fińskim Muzeum Sił Powietrznych, fińskim Muzeum Wojska, amerykańskim Muzeum Sił Powietrznych, węgierskim Muzeum Reptar oraz brytyjskim North East Land Sea & Air Museums.
- Udostępnianie zasobów oraz informacja naukowa – zbiory biblioteczne (137 szt.), zbiory archiwalne (1 241 szt.) oraz udzieliło informacji naukowej (40 szt.)

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W 2020 r. przeprowadzono kwerendy uzupełniające do publikacji „Muzealnictwo Lotnicze w Polsce” oraz kwerendy materiału ilustracyjnego wraz z uzgodnieniami praw i kosztów wykorzystania materiału ikonograficznego do powyższej publikacji.

Został przygotowany do publikacji artykuł „Oryginał, replika, rekonstrukcja, destrukcja” w ramach pracy zbiorowej wydawanej przez Muzeum Okręgowe w Bydgoszczy.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

- W 2020 r. pracownicy działu konserwatorskiego przeprowadzili konserwację zachowawczą oraz renowację następujących statków powietrznych Lisunow Li-2, Amiot Tucan (licencyjna odmiana Junkersa Ju-52), Piper Cub, Zlin-26, RWD-21, Cessna Bobcat, DeHavilland Venom, DeHavilland Vampire, Tiger Moth, Jungman, Caudron Cr.714 Cyclone oraz PWS 26. Zostały również poddane renowacji artefakty pochodzące z samolotu Douglas Boston. Prace były wykonywane w ramach nowej ekspozycji stałej „Skrzydła i Ludzie XX wieku”.
- W ramach Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zewnętrzny wykonawca zrealizował prace renowatorskich przy zabytkowych śmigłowcach SM-1 oraz BŻ-1 GIL. Zrealizowane zostały również pierwsze etapy prac przy unikatowym samolocie MiG-19PM (projekt dwuletni).
- W 2020 r. działy merytoryczne MLP pozyskały 104 pozycje biblioteczne (książki, instrukcje i czasopiisma), 9 pozycji archiwalnych (w tym 529 dokumentów oraz 302 fotografie) oraz 267 artefaktów.
- Najciekawszymi, pozyskanymi w 2020 r. artefaktami są samolot Dassault Mystere (depozyt długoter-

minowy) oraz zakupiona dzięki dofinansowaniu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Zbiorów kolekcja pamiątek po kapitanie obserwatorze Wacławie Włosińskim oraz sierżancie Marianie Skubiszewskim.

INWESTYCJE, REMONTY

„Rewaloryzacja zespołu zabytkowych budowli inżynierskich dawnego lotniska Rakowice-Czyżyny wraz z adaptacją na potrzeby Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie” – zrealizowano prace skutkujące znaczącą poprawą stanu technicznego historycznych obiektów (pięciu budynków: Hangar Główny, Spadochroniarnia, Kancelaria, Garaż nr 1 i Garaż nr 2) oraz ich nowoczesne przystosowanie do pełnienia funkcji kulturalnych. Realizacja projektu przełożyła się bezpośrednio na rewaloryzację i konserwację 5 obiektów, leżących na zabytkowym obszarze byłego lotniska wojskowego Rakowice – Czyżyny.

Zakupiono 49 elementów (w tym zestawów/kompletów) nowoczesnego multimedialnego wyposażenia, takiego jak np. projektory multimedialne, multimedialne stoły wielodotykowe, monitory dotykowe, nagłośnienie) i inne bogate i specjalistyczne wyposażenie (m.in. symulatory lotu, instalacja multimedialna i interaktywna) wykorzystująca rzeczywistość rozszerzoną. Wyposażenie to stanowi integralną część innowacyjnej, multimedialnej i interaktywnej ekspozycji pt. „Skrzydła i ludzie XX wieku” dostępnej w oddanych do użytku obiektach (Hangar Gł. Spadochroniarnia i Garaż nr 1). W ramach projektu powstała innowacyjna ekspozycja oraz aplikacja na system Android, pozwalająca zapoznać się z opisami poszczególnych statków powietrznych na terenie Muzeum Lotnictwa Polskiego przy pomocy telefonu; pozwalająca korzystać z wewnętrznego leksykonu oraz treści związanych ze szlakami turystycznymi dotyczącymi historii lotnictwa poza obszarem muzeum; aplikacja pozwala na zarządzanie wystawą.

W wyniku realizacji robót budowlanych dot. remontu i modernizacji pięciu budynków (Hangar Główny, Spadochroniarnia, Kancelaria, Garaż nr 1 i Garaż nr 2) podniesiono ich efektywność energetyczną dzięki zastosowaniu elementów poprawiających izolacyjność termiczną oraz efektywność energetyczną oświetlenia, jak również znacznie poprawiono poziom bezpieczeństwa w użytkowaniu ww. budynków ze

względu na zastosowanie nowoczesnych systemów: SSWiN, SAP, CCTV. Budynki zyskały okablowanie sieci strukturalną.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

W ramach dofinansowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zrealizowano w 2020 r. następujące projekty:

- Kompleksowa renowacja śmigłowców SM-1 oraz BŻ-1 GIL – przeprowadzono prace konserwatorsko-renowatorskie niezbędne do zachowania i odnowienia zabytkowej substancji dwóch pierwszych unikatowych śmigłowców produkcji polskiej: BŻ-1 GIL (SP-GIL) – pierwszego polskiego śmigłowca doświadczalnego wyprodukowanego po drugiej wojnie światowej oraz WSK SM-1 – pierwszego seryjnie produkowanego śmigłowca w Polsce po II wojnie światowej (na licencji Mi-1). Po konserwacji śmigłowce powróciły na ekspozycję stałą Muzeum.
- Pierwsze etap renowacji unikatowego samolotu myśliwskiego MiG-19 PM – w ramach realizacji dwuletniego zadania Muzeum Lotnictwa przeprowadza program konserwatorski mający na celu kompleksową renowację unikatowego samolotu MiG-19 PM. Zrealizowano prace badawcze, usunięto skorodowane śruby, odblokowano skorodowane elementy otwarto osłonę kabiny oraz wyremontowano i polakierowano elementy podwozia. Stał też dokonany przegląd elementów jezdnych.
- Zakup pamiątek po wybitnych lotnikach w ramach dofinansowania NIMiOZ – w ramach programu „Rozbudowa zbiorów muzealnych” Muzeum zakupiło cenną kolekcję pamiątek po wybitnych lotnikach II Rzeczypospolitej i Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie. Pozyskane artefakty pozwolą wzbogacić zasób o eksponaty związane ze służbą kapitana obserwatora Wacława Włosińskiego oraz sierżanta Mariana Jana Skubiszewskiego. Zakup kolekcji był możliwy dzięki dofinansowaniu ze środków Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Muzeum Lotnictwa Polskiego podobnie jak inne instytucje kultury zostało mocno dotknięte ograniczeniami związanymi z działaniami mającymi zapobiegać roz-

Odrestaurowany pierwszy, seryjnie produkowany w Polsce śmigłowiec SM-1
fot. J. Link-Lenczowski

przezwyciężeniu się pandemii choroby COVID-19. Pomimo tego, iż zgodnie z wytycznymi Organizatora oraz instytucji rządowych muzeum musiało ograniczyć i czasowo zaprzestać stacjonarnego udostępniania oferty odwiedzającym. W ramach zmian dostosowujących działalność statutową do wymogów sanitarno-epidemiologicznych część działalności została przeniesiona do internetu. Za pośrednictwem strony www oraz profilu Facebook Muzeum realizowało szereg inicjatyw tj.: „Polska widziana z kabiny” i „lotnicza Małopolska” prezentując unikatowe fotografie z lat 1920 r. i 1930 r. ukazujące Małopolskę z powietrza. W 2020 r. Muzeum skupiło się też na zachowaniu lotniczego dziedzictwa historycznego regionu. Służyła temu akcja zabezpieczenia pamiątek po wybitnych seniorach lotnictwa żyjących w Małopolsce. Dzięki temu do zbiorów trafiły artefakty związane z płk. Jerzym Soberńko oraz płk. Aleksandrem Milartem. Gdy tylko było to możliwe ze względów sanitarnych Muzeum Lotnictwa udostępniło ekspozycję plenerową dla zwiedzających.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych: 93
liczba innych wydarzeń : 2
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 3

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 40 907
uczestnicy ogółem: 1 668 (liczba odbiorców wydarzeń kulturalnych: 800, liczba odbiorców wydarzeń edukacyjnych: 868)
e) liczba wolontariuszy: 3 i stażystów: 8

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 299 212
liczba unikalnych użytkowników strony www: 194 723

MUZEUM ORAWSKI PARK ETNOGRAFICZNY W ZUBRZYCY GÓRNEJ

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Realizacja projektu „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Program współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza.
- Instalacja Wi-Fi w ramach projektu Muzea Otwarte
- Zakup kolekcji zegarów „Schwarzwaldzkich”
- Zakup wyposażenia zabytkowej apteki
- Seminarium „Typy zagród małopolskich” związane z zakończeniem projektu pn. „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”. Z uwagi na pandemię nakręcone były filmy dotyczące typów zagród w poszczególnych regionach Małopolski, z których pochodzili beneficjenci projektu. Przygotowali je pracownicy merytoryczni instytucji, którzy brali udział w projekcie, natomiast filmy zrealizowane zostały przez Muzeum w współpracy z telewizją internetową Orawa.tv.
- Zakup pamiętek, zdjęć, archiwaliów i księgozbioru po dr Wandzie Jostowej pierwszej dyrektor Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzy Górnjej.
- XII Festiwal Muzyki Kameralnej
- Wystawa malarstwa Andrzeja Dziubka
- Zrealizowano film reklamowy o Muzeum dla UMWM
- Wieczór kolęd

WYSTAWY STAŁE

Muzeum udostępniło 36 wystaw stałych, w tym ekspozycje wewnątrz mieszkalnych, gospodarczych, sakralnych, dworu szlacheckiego, tj.:

- Dwór Moniaków – sołtysie skrzydło dworu z wyposażeniem (XVII-XIX w.),
- Dwór Moniaków – pańskie skrzydło dworu z wyposażeniem (XVIII-XIX w.) – w tej części siedziby rodu

Moniaków dobudowanej w 1784 r. (o czym mówi wryta na sosrębie data),

- Dwór Moniaków – układ przestrzenny zespołu dworskiego,
- Dwór Moniaków – ekspozycja powozów i sań,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – olejarnia,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – folusz,
- Chłopskie zakłady przemysłowe – tartak,
- Wiejskie zakłady przemysłowe – kuźnia,
- Mała architektura – lamus,
- Mała architektura – pasieka,
- Mała architektura – dzwonnica,
- Mała architektura – piwnice,
- Mała architektura – studnie,
- Wystawa Anny Przemyskiej,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – zagroda Paś – Filipka,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – chałupa Alojzego Dziubka,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – chałupa Franciszka Kotta- typowa dla średniozamożnego chłopca orawskiego,
- Zagrody chłopskie XIX wieku – zagroda Możdżenia – biednacka charakterystyczna dla rodzin ubogich,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Omyłaka,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Misińców,
- Zagrody chłopskie XX wieku – zagroda Małysów z Chyżnego,
- Zagrody chłopskie XX wieku – Chałupa Anny Pawłak z Piekelnika,
- Zagrody chłopskie XX wieku – Zagroda Miraja,
- Zagrody chłopskie XX wieku – Zagroda Wontorczyka-Solawy,
- Zagroda „In situ” Kowalczyków,
- Sektor pasterski – bacówka z Hali Śmietanowej,
- Sektor pasterski – bacówka z Chyżniańskich Borów,
- Zabytkowy Kościół z Tokarni,
- Zagroda Zązła z wystawą „złotej rączki”,
- Budynek gospodarczy Misińca „ U rymarza”,

- Budynek gospodarczy Piekelnickiego – wystawa narzędzi stolarskich i bednarskich,
- Budynek gospodarczy Moniaka „Wystawa narzędzi rolniczych”,
- Młyn – tartak,
- Orawska szkoła,
- Farbiarnia i magiel,
- Stolarnia z gonciarnią.

WYSTAWY CZASOWE

- Wystawa malarstwa Andrzeja Dziubka – zaprezentowano najnowsze obrazy Andrzeja Dziubka, tytuł wystawy „Kosmos” (26.07)
- Otwarcie wystawy: „100 lecie urodzin św. Jana Pawła II” – wystawa była poświęcona związkowi Świętego Jana Pawła II z Orawą (26.07)
- Otwarcie wystawy z BPN „Przy wiejskiej drodze... Przy wiejskiej drodze?” (26.07)
- Typy zagród małopolskich, zaprezentowane zostały typy zagród, z poszczególnych regionów Małopolski,

z których pochodzili beneficjenci projektu „SKANSENOVA”. Zagrody przedstawione zostały w formie prezentacji na stronie internetowej Muzeum (31.12)

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Wydarzenia plenerowe: Święto Borówki – coroczna impreza plenerowa zorganizowana przez Muzeum i BPN w Zawoi tym razem odbyła się w sieci. Na stronie internetowej Muzeum zamieszczono: filmy; „Żniwa w skansenie” oraz „Len w skansenie”, artykuły z cyklu ocalić od zapomnienia. Otwarto trzy wystawy, które zaprezentowano również na stronie internetowej Muzeum.

Koncerty: XII Festiwal Muzyki Kameralnej.

Imprezy kulturalne: Wieczór kolęd – cykliczne wydarzenie kulturalne zorganizowane po raz trzynasty, Skubarki – tradycyjne darcie pierza zorganizowane wspólnie ze Związkiem Podhalan Oddział Orawski. W programie imprezy było wspólne tradycyjne darcie pierza, opowieści o dawnych obyczajach przy organizowaniu skubarek oraz występ zespołu Stanisława

Posiady poetyckie i literackie
fot. R. Ciok

Jaromina „Koliba” i wspólna zabawa, Orawskie zaduszki – cykliczne wydarzenie mające na celu wspomnienie Orawian zasłużonych dla regionu organizowane przez Muzeum i Związek Podhalań oddział Orawski (wspominanie miało formę pisemną i było udostępnione w internecie), Wieczór pieśni patriotycznych (zrealizowano film o bohaterach działających na rzecz przyłączenia Orawy do Polski wyemitowany w internecie).

Posiady poetyckie i literackie:

- spotkanie z autorami wydawnictwa fonograficznego zatytułowanego „Drzewie nuty orawskie”,
- spotkanie z autorem Janem Świdroniem i Jego książką „Chyżniańskie opowieściami” – (nagrane i udostępnione w sieci).

Konkursy:

- Bukreta na zielno (odbył się w sieci),
- Konkurs wiedzy o historii Orawy i Muzeum – Orawskiego Parku Etnograficznego w Zubrzycy Górnej (odbył się w sieci),

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2020 r. Muzeum promowało 8 tematów zajęć z regionalizmu, z tego zrealizowano: „Od ziarna do chleba”.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Kontynuacja programu naukowego Orawski Dom, jak również badania naukowe dotyczące płóciennictwa, farbiarstwa i farbiarni na Orawie.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

W 2020 r. do drobnych napraw i reparacji wytypowano 15 eksponatów.

INWESTYCJE, REMONTY

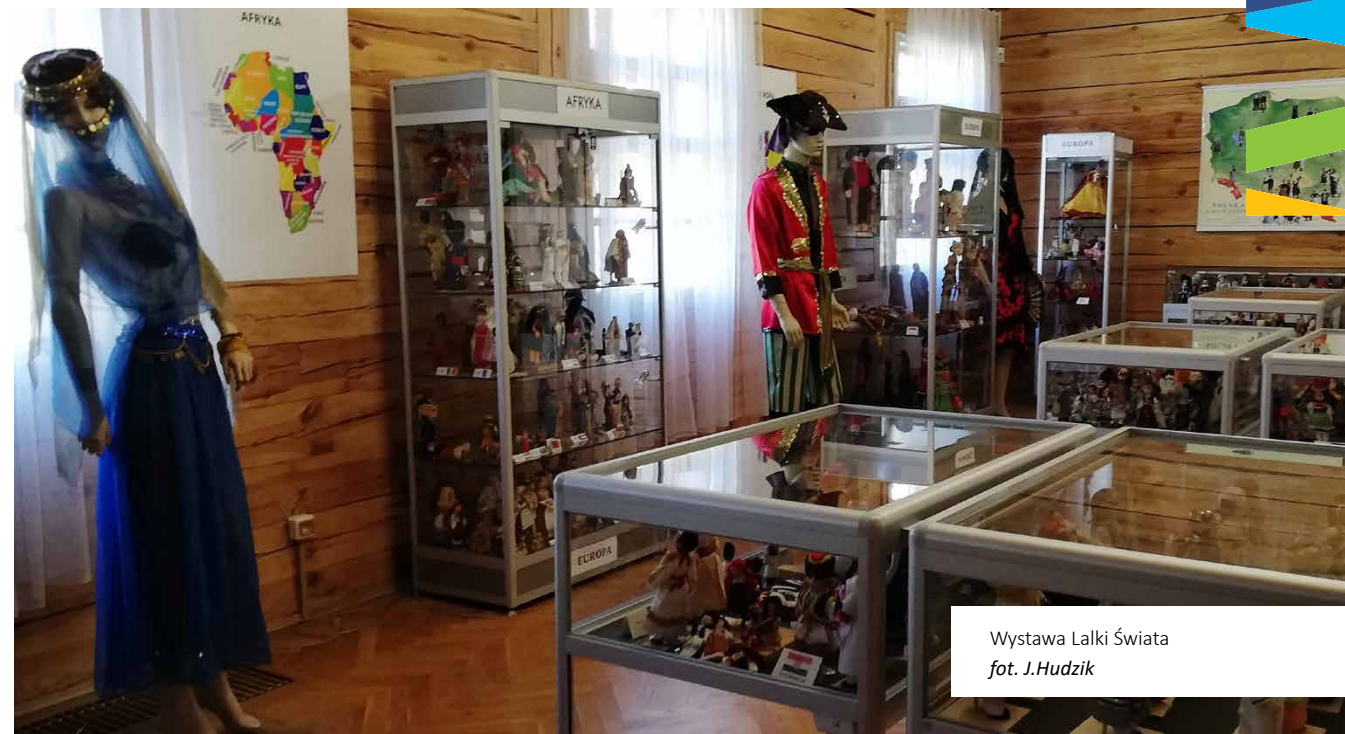
Realizacja projektu „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska – Słowacja 2014-2020, oś priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z planem wzmocnienia obecności Muzeum w sieci i sytuacją związaną pandemią COVID-19 powodującą konieczność przeniesienia wielu działań w sferę on-line na stronie internetowej www.orawa.eu uruchomiono nową zakładkę pn. varia | blog, w której sukcesywnie zamieszczano krótkie materiały o tematyce etnograficznej, etnologicznej, antropologicznej, folklorystycznej, historycznej, muzealniczej, skansenologicznej, a nawet relacje i wspomnienia – wszystko, co łączy się z Orawą, dziedzictwem kulturowym regionu i Muzeum. Autorami są pracownicy skansenu oraz nasi przyjaciele i partnerzy. Dzięki temu udaje nam się, choćby częściowo podtrzymać kontakt z sympatykami muzeum i entuzjastami regionu.

W 2020 r. opublikowano łącznie 22 materiały, z czego 10 zawierało materiał o charakterze audiowizualnym. Materiały równolegle były publikowane w mediach społecznościowych – Muzeum rozwija swój kanał na YouTube, regularnie publikuje i promuje swoje materiały również przez posty na Facebooku i ew. na Instagramie. Lista materiałów: Len w zubrzyckim skansenie [+video]; Żniwa w skansenie [+video]; Święto Niepodległości 2020 [+video]; Orawskie Zaduszki 2020; Ocalić od zapomnienia: zioła w tradycji ludowej; Ocalić od zapomnienia: świętojańskie zwyki; Ścinanie moja 2020 [+video]; Karol Wojtyła na Orawie [+video]; Ocalić od zapomnienia: Kuźnie i kowale; Stawianie moja [+video]; Intrologatorska prasa do złoceń Piotra Borowego; W rocznicę tragicznych wydarzeń...; Ocalić od zapomnienia: świyncelina; Wiosna w skansenie [+video]; Ocalić od zapomnienia: kapusta [+video]; Ocalić od zapomnienia: chleb piecony w izbie orawskiej [+video]; Kwietno Niedziela i zbójeckie skarby; Ocalić od zapomnienia: jądło wielkopostne; Piscołka wielkopostna [+video]; Pani na Moniakówce; Śmiertecka; Orawa w czasach zarazy – pogromcy.

Z końcem 2020 r. za pośrednictwem mediów społecznościowych (publikacja na YouTube z możliwością kontaktu przez Facebook) Muzeum zrealizowało i opublikowało 14 video-referatów seminaryjnych pod nazwą „Typy zagród małopolskich” zrealizowanych

w ramach trwałości projektu SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu. Referaty w formie video były realizowane w terenie, u partnerów projektu: Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu – Sądecki Park Etnograficzny (partner wiodący projektu), Muzeum Okręgowe w Tarnowie – filia Muzeum Etnograficznego – Zagroda Felicji Curyłowej w Zalipiu Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów – Skansen Wsi Pogórzańskiej w Szymbarku, Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej, Gminę Dobczyce – Muzeum Regionalne PTTK im. W. Kowalskiego. Każdy z partnerów przygotował treści w bloku edukacyjnym, jak i związanym z budownictwem regionu.

STATYSTYKA

- liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 6

- liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 10
- liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 1

FREKWENCJA

Zwiedzający ogółem (z podziałem na zwiedzających indywidualnie i w ramach grup zorganizowanych):

- zwiedzający indywidualnie: 7 432
- grupy zorganizowane: 737

Uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form)

- uczestników lekcji muzealnych: 89
- koncertów: 52

STRONA WWW

- liczba odwiedzin strony www: 116 677
- liczba unikalnych użytkowników strony www: 45 120

MUZEUM - NADWIŚLAŃSKI PARK ETNOGRAFICZNY W WYGIĘLZOWIE I ZAMEK LIPOWIEC

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Małopolskie Muzeum Pożarnictwa w Alwerni nowym oddziałem Muzeum – Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie i Zamku Lipowiec – projekt stanowi spójną koncepcję budowy infrastruktury kulturalnej, która połączy funkcję ochrony dziedzictwa zabytków dotyczących pożarnictwa z funkcją udostępniania elementów tego dziedzictwa szerokim grupom odbiorców. Celem projektu jest budowa nowej siedziby dla Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni jako nowego oddziału Muzeum- Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec wraz z atrakcyjnymi wystawami stałymi, prezentującymi bogate zbiory muzealne z zakresu pożarnictwa oraz nowym wyposażeniem umożliwiającym realizację programu kulturowego. W bezpośrednim otoczeniu nowej siedziby zostanie utworzona niewielka interaktywna ekspozycja plenerowa dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach działań dotyczących przygotowania inwestycji do realizacji, w 2020 r. opracowano niezbędną dokumentację oraz opracowano koncepcję architektoniczno-funkcjonalno-użytkową, a także opracowano dokumentację przetargową.
- Dni Otwarte Funduszy Europejskich (27.09) – odbyło się otwarcie i prezentacja ogrodu sensorycznego dla odwiedzających w tym dniu turystów zrealizowanego z projektu „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko-słowackiego”; otwarcie stałej ekspozycji w zrekonstruowanej remizie strażackiej ze Złotnik, prezentującej tradycje Ochotniczych Straży Pożarnych oraz rolę strażaków ochotników w życiu społecznym i kulturalnym społeczności wiejskiej, a także zajęcia warsztatowe dla dzieci „Ogniki” związane z historią pożarnictwa i rolą OSP.
- IV Forum Regionalne „Między Małopolską a Górnym Śląskiem” (22-23.10) – celem Forum organizowanego wspólnie z Miejską Biblioteką Publiczną w Chrzanowie była popularyzacja wiedzy dotyczącej historii i kultury Małopolski i Górnego Śląska oraz jej interpretacji przez mieszkańców z jej lokalnością, tożsamością kulturową i regionalnością, hasło

przewodnie brzmiało „Solidarni w niepodległości”. Ze względu na stan epidemiczny w kraju w Forum mogło wziąć udział w sposób bezpośredni jedynie 20 os., równocześnie wydarzenie było transmitowane on-line za pośrednictwem Facebooka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie.

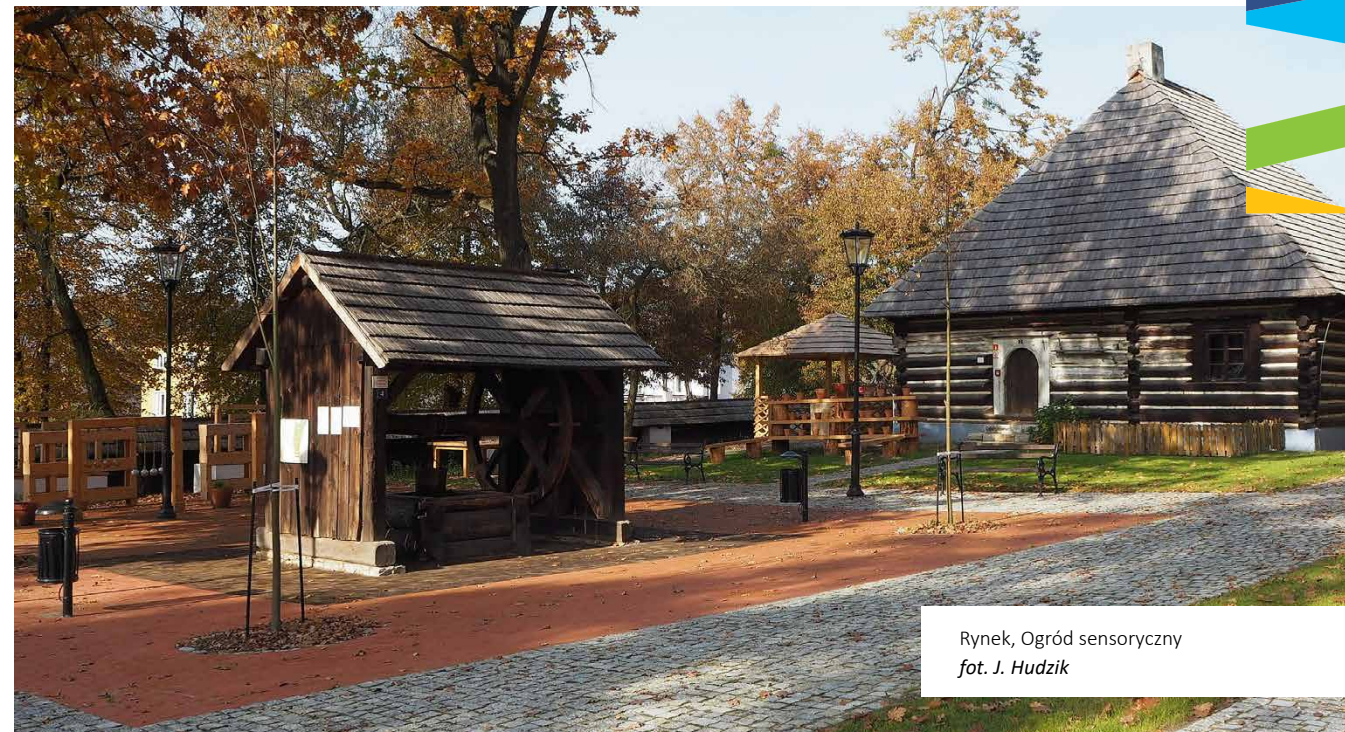
WYSTAWY STAŁE

W 2020 r. Muzeum udostępniło zwiedzającym 21 wystaw stałych w tym ekspozycje wnętrz mieszkalnych, gospodarczych, sakralnych, dworu szlacheckiego oraz nową ekspozycję w remizie ze Złotnik.

WYSTAWY CZASOWE

Udostępniono 8 wystaw czasowych, w tym:

- „Wystawa prac artystów malujących ustami i nogami” – wystawa, na której zaprezentowane zostały prace artystów z niepełnosprawnościami, malujących różnorodnymi technikami malarskimi przy użyciu stóp lub ust. Artyści w większości należą do Światowego Związku Artystów Malujących Nogami i Ustami, których w Polsce zrzesza Wydawnictwo AMUN drukujące kalendarze i reprodukcje obrazów tych wyjątkowych artystów.
- „Rok gospodarza w miniaturach średniowiecznych” – na wystawie zaprezentowane zostały kopie miniatur z manuskryptów średniowiecznych wykonane przez grupę pasjonatów z Krakowa i okolic. Nawiązywały one do tematu „chłopskiego”, a przedstawione zostały m.in. prace gospodarskie, zwierzęta hodowlane, rośliny, czy też znaki zodiaku regulujące czas prac gospodarskich.
- „Lalki świata” – na ekspozycji można było zobaczyć bardzo bogate zbiory z prywatnej kolekcji lalek p. Ewy i Jagody Liszki, pochodzące z różnych rejonów świata. Zaprezentowane zostały lalki w strojach regionalnych charakterystycznych dla kraju, z którego pochodzą oraz lalki jakimi bawią się na co dzień dzieci w różnych miejscach świata.
- „Kapliczki, krzyże i figury w gminie Alwernia” – wystawa czasowa fotografii figur, krzyży i kapliczek znajdujących się w sąsiadującej z Babicami gminie Alwernia pozwoliła na przybliżenie piękna tych przykładów małej architektury. Bogactwo form

Rynek, Ogród sensoryczny
fot. J. Hudzik

i motywów krzyży, figur i kapliczek przydrożnych, sprawia, iż są one nie tylko obiektem kultu religijnego, ale również zabytkiem, znakiem łączącym współczesność z poprzednimi pokoleniami.

- „Dwory Małopolski” – wystawa fotograficzna, która została zaprezentowana zarówno na stronie internetowej Muzeum, jak również w innych muzeach, które są partnerem projektu „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”. Wystawa przedstawia najciekawsze dwory i pałace zachodniej części Małopolski zarówno w czasach ich dawnej świetności, jak również ich stan dzisiejszy.
- „Podróże wycinanek” – wystawa powstała w ramach projektu realizowanego przez Muzeum Częstochowskie, który miał na celu uwolnienie z przestrzeni magazynowych papierowych dzieł rąk ludzkich. Prezentowane na wystawie wycinanki powstały na przestrzeni lat 2003-2018. Stworzona z nich ekspozycja została predestynowana do promowania artystów-wycinankarzy oraz idei Konkursów Sztuki Ludowej. W projekcie wzięło udział 31

artystów z całej Polski. Na wystawę składa się 77 wycinanek.

- „Wystawa Malarstwa- Zatrzymane w obrazie” – wystawa, na którą złożyły się 54 prace 32 artystów malarzy z Polski oraz 2 gości z zagranicy. Wystawa realizowana jest w ramach Międzyregionalnego Programu „Derby Artystyczne”. Międzyregionalny Program „Derby Artystyczne” zorganizowana przez Centrum Art-Plus z Krakowa.
- „Magia świąt w bożonarodzeniowych ozdobach” – wystawa była finałem Konkursu Bożonarodzeniowego organizowanego przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie wspólnie z Chrzanowskim Stowarzyszeniem Folklorystycznym oraz Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec. Celem konkursu i wystawy było wspieranie rozwoju twórczości, rozwijanie zainteresowań kulturą ludową regionu Krakowiaków Zachodnich. W tegorocznej edycji uczestnicy wykonali między innymi: ozdoby choinkowe, łańcuchy, świąty, pająki, maski i akcesoria kolędnicze.

DIAAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Przeprowadzono 105 lekcji i warsztatów muzealnych z 18 proponowanych tematów, w których udział wzięło 1 678 osób. Największym zainteresowaniem grup szkolnych cieszyły się niezmiennie tematy dotyczące garncarstwa, obróbki ziarna i lnu, a także stroju krakowskiego i budownictwa ludowego.

DIAAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Prace naukowo-badawcze przeprowadzane były na terenie powiatu krakowskiego i chrzanowskiego, dotyczyły tematów zaplanowanych na 2020 r., tj.: kapliczek i krzyży przydrożnych, historii funkcjonowania OSP we wsiach podkrakowskich, historii folwarku w Bobrku. Badania związane były również z prowadzonymi opracowaniami naukowymi do wystaw czasowych i stałych.

DIAAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Wydrukowano materiały z III Forum Regionalnego „Między Małopolską a Górnym Śląskiem” – 10 artykułów naukowych, nawiązujących do tematu Forum „Rozwój przemysłu oraz jego wpływ na zmiany gospodarcze i kulturowe Małopolski i Górnego Śląska”.

Wydrukowano druki informacyjne dotyczące oferty kulturalnej i edukacyjnej muzeum „Od ziarna do chleba”, plany po skansenie oraz katalogi wystaw czasowych.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Dokonano konserwacji ruchomych obiektów zabytkowych: drobnych sprzętów gospodarskich i rolniczych, mebli, a także wykonano miejscowe zabezpieczenia obiektów kubaturowych środkami przeciw owadom. Dokonano reorganizacji i uporządkowania magazynów zbiorów.

INWESTYCJE, REMONTY

• Zakończono projekt „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko – słowackiego”. Projekt współfinansowany był ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach PROGRAMU WSPÓŁPRACY TRANSGRANICZNEJ INTERREG V-A POLSKA-SŁOWACJA 2014-2020 „Oś Priorytetowa 1. Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza. Zadanie polegało na zaprojektowaniu i wykonaniu na terenie skansen

u przestrzeni ogrodu sensorycznego, mającego charakter poznawczo-edukacyjny ze szczególnym przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnościami, a także wyposażeniu jednego z obiektów Muzeum w sprzęt niezbędny do przeprowadzania warsztatów edukacyjnych.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- „Rok w skansenie. Edukacyjna strona internetowa dla dzieci” – projekt dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura w sieci”. W ramach projektu została stworzona i udostępniona strona internetowa www.rokwskansenie.pl, na której udostępnione materiały prezentują dziedzictwo kulturowe Krakowiaków Zachodnich. Głównym celem projektu było „przeniesienie” wydarzeń edukacyjnych, tradycyjnie już towarzyszącym wszystkim cyklicznym imprezom w skansenie, do sieci. Tym samym powstała specjalna przestrzeń skierowana specjalnie do dzieci, gdzie mogą one zapoznać się z bogatymi zasobami Muzeum, w formie zdalnej, dostosowanej do ich potrzeb i możliwości. Materiały zamieszczone na stronie internetowej – quizy, karty pracy i pomysły na prace plastyczne zachęcają do twórczego wykorzystania wiedzy o kulturze ludowej podczas zabawy i nauki.
- Dzięki środkom uzyskanym z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 na zadanie pn. „Zachowanie, restauracja i prezentacja autentyczności Zamku Lipowiec i rozwój Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie” dokonano zakupu wyposażenia nowo powstałego Punktu Obsługi Turysty znajdującym się na Zamku Lipowiec.
- Rekonstrukcja zabytkowej remizy ze Złotnik – inwestycja realizowana była w ramach mikroprojektu pt. „Bogu na chwałę, ludziom na użytek” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020. W powstałym budynku remizy zorganizowano wystawę stałą przybliżającą rolę strażaków ochotników w życiu społecznym i kulturalnym społeczności wiejskiej. Zaprezentowano na niej eksponaty pochodzące ze zbiorów Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec oraz ze zbiorów

Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni. Ponadto wystawę uzupełniają reprodukcje fotografii pochodzące z: Archiwum Państwowej Straży Pożarnej w Chrzanowie, Archiwum Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa w Alwerni, Archiwum prywatnego Blankensteinów z Babic.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

W związku z zaistniałą sytuacją pandemiczną w naszym kraju, Muzeum odwołało wszystkie zaplanowane na 2020 r. imprezy plenerowe. W znacznej mierze ograniczona została liczba przeprowadzonych warsztatów i zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, a także kontakt z turystą indywidualnym i grupowym. Muzeum wiele działań przeniosło na strony internetowe oraz portal społecznościowy Facebook. Realizowano m.in:

- filmy i wpisy instruktażowe z warsztatów edukacyjnych dotyczących m.in. tworzenia kwiatów bibułkowych, palm wielkanocnych,
- udostępniono wirtualny spacer po przestrzeniach Muzeum,
- nastąpiło „otwarcie magazynów” poprzez zamieszczanie zdjęć, informacji i ciekawostek dotyczących eksponatów znajdujących się w zbiorach Muzeum,
- zamieszczano ciekawe i mało znane lub zapomniane informacje o zwyczajach i obrzędach z regionu krakowskiego, pochodzeniu świąt i nazw regionalnych,
- zamieszczane były informacje i relacje fotograficzne oraz filmowe o odbywających się na terenie Muzeum wystawach czasowych,
- na terenie Muzeum realizowane były przez inne organizacje i stowarzyszenia materiały filmowe dotyczące dziedzictwa kulturowego, które udostępnione zostały również na stronach Muzeum,
- Muzeum ogłosiło konkurs on-line na Palmę Wielkanocną.

STATYSTYKA

wejścia bezpłatne ogółem: 123 osoby
bilety indywidualne: 13 034
bilety zbiorowe: 2 233

FREKWENCJA

ogółem frekwencja wyniosła: 17 068
frekwencja w poszczególnych obiektach:
na zamku: 1 435
w skansenie: 15 633
uczestnicy lekcji muzealnych: 1 678

STRONA WWW

mnpe.pl

Zajęcia warsztatowe Ogniki
fot. J. Hudzik

MUZEUM TATRZAŃSKIE IM. DRA TYTUSA CHAŁUBIŃSKIEGO W ZAKOPANEM

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- „Rok Tytusa Chałubińskiego” oraz wirtualna wystawa „T jak Tytus. Opowieść o Królu Tatr” – wystawa w willi Koliiba, gra miejska śladami miejsc związanych z Tytusem Chałubińskim w Zakopanem, konkursy na zielnik oraz film o patronie Muzeum Tatrzańskiego, a także warsztaty z sadzeniem roślin oraz o mchach i porostach. Wydane zostały zeszyty z aktywnościami pt. „Być jak Tytus” oraz bajkę „Tatrzańskie opowieści z krainy mchu i paproci”. Przeprowadzono wykłady on-line o patronie Muzeum dla Uniwersytetu III Wieku, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Przyrodniczego we Wrocławiu. Do tego przeprowadzono warsztaty dla wychowanków Centrum Pomocy Dzieciom (Tatrogród) w Zakopanem i towarzystwa na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym w Zakopanem.
- „Patriotyzm Jutra” – przeprowadzono warsztaty zoologiczne, botaniczne, paleontologiczne i geologiczne dla wychowanków Centrum Pomocy Dzieciom (Tatrogród) w Zakopanem i towarzystwa na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym w Zakopanem oraz wykłady dla Uniwersytetu III Wieku, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz Przyrodniczego we Wrocławiu. Opublikowano książkę pod tytułem „Poszukiwacze Tatrzańskich Skarbów” oraz zestaw scenariuszy dla nauczycieli i zeszyt z aktywnościami dla dzieci „Jestem poszukiwaczem tatrzańskich skarbów”. Zorganizowano szkolenie dla przewodników górskich i nauczycieli.
- „Edukacja Kulturalna” – w ramach projektu przeprowadzono konkurs dot. stylu zakopiańskiego pt. „Poznaj moją Naturę”. Wydano zeszyt z aktywnościami o tym samym tytule. Przeprowadzono warsztaty botaniczne, plastyczne i designu inspirowane tatrzańską naturą i stylem zakopiańskim.
- Projekt „Tropikalne uroki. Witkacy i Zakopane” było to interdyscyplinarne zadanie kuratorskie Anny Batko z okazji 135. rocznicy urodzin Stanisława Ignacego Witkiewicza. W ramach projektu odbyła się wystawa „Sen tropikalnego słońca. Witkacy i Zakopane” (10.09 oraz 6.12) prezentowana w Galerii Sztuki w willi Oksza (filii Muzeum Tatrzańskiego).

Ekspozycji towarzyszył szereg wydarzeń – działania performatywne realizowane przez Przemka Branaśa, Justynę Górską i Krzysztofa Gila, spaceru po Zakopanem Mikołaja Spodaryka, Ani Batko, plener artystyczny studentów Akademii Sztuki w Szczecinie oraz program spotkań filmowych zaproponowanych przez Marka Średniawę pt. „Gra w i z Witkacym”. Projekt „Tropikalne uroki. Witkacy i Zakopane” został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

- „Wirtualna Noc Muzeów” – Noc Muzeów w 2020 r. miała charakter wyłącznie wirtualny. Odbyło się m.in. czytanie fragmentów dramatu Stanisława Ignacego Witkiewicza „Mister Price czyli Bzik Tropikalny”. Zaproszono do współpracy przedstawicieli różnych środowisk – naukowego, artystycznego, muzealnego, teatralnego. Wśród autorów był Grzegorz Jarzyna laureat wielu nagród i wyróżnień, od 1998 roku zastępca dyrektora ds. artystycznych TR Warszawa (dawnego Teatru Rozmaitości).
- „Tatrzańskie Musealia 2020” – Święto Muzeum Tatrzańskiego. Instytucja po raz kolejny zaprosiła 15 i 16 sierpnia do wspólnego świętowania i zabawy. W 2020 r. termin wydarzenia był nieco inny niż w poprzednich latach, ze względu na pandemię koronawirusa. Tatrzańskie Musealia to wyjątkowy festiwal organizowany przez najstarszą instytucję kulturalną w regionie, łączący historię z nowoczesnością. W programie m.in. odbyła się wycieczka – wspólna wyprawa na Halę Gąsienicową. Jej uczestnikom towarzyszyli: Wojciech Szatkowski, kustosz Muzeum Tatrzańskiego oraz aktorzy Teatru im. Stanisława Ignacego Witkiewicza, którzy zaprezentowali interpretacje wybranych tekstów autorstwa Tytusa Chałubińskiego. Inne przykładowe wydarzenia w ramach Musealiów to gra miejska „Śladami Tytusa Chałubińskiego”. Były to lokalizacje bezpośrednio związane z doktorem Tytusem Chałubińskim, patronem Muzeum Tatrzańskiego.
- X Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne w Zakopanem – „Ramy świadectwa”. Dziesiąte Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne dedykowane były

pamięci Ludwika Stommy i tym razem odbyły się on-line (10-13.12). Spotkania można było oglądać na żywo na kanale YouTube Muzeum Tatrzańskiego. W programie m.in. odbyło się spotkanie z Olgą Tokarczuk wokół jej mowy noblowskiej. Organizatorami spotkań byli: Fundacja „Zakopiańczycy. W poszukiwaniu tożsamości”, Muzeum Tatrzańskie, Kwartalnik Konteksty, ZAiKS oraz Wydawnictwo Czarne. Projekt realizowany był przy wsparciu finansowym Urzędu Miasta Zakopane.

- Finał dwuletnich prac konserwatorskich Muzeum Tatrzańskiego. Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem zakończyło dwuletni projekt pt. „Konserwacja ubiorów ludowych z kolekcji Muzeum Tatrzańskiego” dofinansowany w ramach programu Wspieranie działań muzealnych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. W ramach projektu poddano konserwacji 42 niezwykle eksponaty z terenu Podhala, Orawy i Spisza. Część z nich należy do najstarszych elementów ubioru, znajdujących się w kolekcji Muzeum

Tatrzańskiego. Niektóre z nich liczą sobie ponad 200 lat. Prace konserwatorskie zostały wykonane przez pracownice z Krakowa i Warszawy.

- Premiera Zakopin – gustownych, niebanalnych pamiątek z Zakopanego. Są to pierwsze nagrodzone i zrealizowane prace w konkursie na projekt „Pamiętki z Zakopanego”, organizowanym przez Muzeum Tatrzańskie. Autorzy projektu: Anna Libera i Jan Strumiłło stworzyli zestaw 8 przypinek przedstawiających tańce zbójnicze inspirowane twórczością Zofii Stryjeńskiej i dwa niedźwiedzie: biały – znany powszechnie z Krupówek i brunatny – postrach górskich wycieczek.
- Od 1 stycznia 2021 r. Muzeum Tatrzańskie jest instytucją współprowadzoną przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. 30 grudnia 2020 r. w Warszawie umowę w tej sprawie podpisali szef resortu kultury Piotr Gliński, Marszałek Województwa Małopolskiego Witold Kozłowski i Członek Zarządu Województwa Małopolskiego Iwona Gibas w obecności Anny Wende-Sumiak dyrektora Muzeum. Muzeum Tatrzańskie poprzez swoje od-

Wernisaż Sen Tropikalnego Słońca.
Witkacy i Zakopane
fot. P. Bolechowski

Edukacyjne warsztaty przyrodnicze
fot. P. Bolechowski

działy realizuje istotną misję jaką jest kultywowanie tradycji dziedzictwa polskiej kultury zarówno w architekturze, sztuce ludowej, martyrologii i wielu innych wymiarach.

- Kolejnym wyzwaniem dla Muzeum Tatrzańskiego stała się potrzeba utworzenia miejsca wyjątkowego, niezwykle ważnego zarówno pod względem historycznym, jak i społecznym dla Polski i Polaków – Muzeum Palace. Budynek „Palace” został wybudowany w Zakopanem w 1930 r. wg projektu architekta Prota Komornickiego. Budynek jest przykładem architektury w stylu międzynarodowym nazywanym „funkcjonalizmem”. Po wybuchu drugiej wojny światowej w październiku 1939 r. budynek „Palace” został przejęty przez Niemców i przekształcony na siedzibę Grenzpolizeikommissariat Zakopane tj. działający na terenie Podhala Komisariat Policji Granicznej w Zakopanem. Komisariat obejmował swoim nadzorem cały ówczesny powiat nowotarski, który rozciągał się od Makowa Podhalańskiego po Szczawnicę i od Rabki do południowej granicy Polski z 1939 r. Niemcy urządzili w nim gabi-

nety przesłuchań, biura, mieszkania, a w piwnicach zlokalizowano cele więzienne. Tu przetrzymywano, torturowano i mordowano setki osób z Zakopanego oraz Podhala, polskich działaczy ruchu oporu, sportowców, inteligencję, duchownych, a także cudzoziemców, m.in. Bronisława Czecha, bł. Piotra Dańkowskiego, kpt. Ernesta Durkaleca, Franciszka Gajownicza, Lzydora Gąsienicę-Łuszczek, Helenę Marusarzówną, Stanisława Marusarza. Tworzone muzeum będzie kolejnym oddziałem Muzeum Tatrzańskiego.

WYSTAWY STAŁE

Zbiory muzealne prezentowano na 10 wystawach stałych, m.in. w willi Koliba, willi Oksza, Chałupie Gąsieniców Sobczaków, Zagrodzie Sołtysów w Jurgowie czy Dworze w Łopusznej. Inne filie były przez 2020 r. lub część roku nieczynne z powodu remontów konserwatorskich.

WYSTAWY CZASOWE

- „Sztuka współczesna w zbiorach Muzeum Tatrzańskiego” w willi Oksza
- Wystawa „T jak Tytus. Opowieść o Królu Tatr” – pierwsza wirtualna wystawa o doktorze Tytusie Chałubińskim. Wyjątkowość tej wystawy polegała nie tylko na tym, że odbywała się w 200. lecie urodzin patrona Muzeum Tatrzańskiego. Wystawa została dofinansowana ze środków Dyrektora Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultury w sieci”.
- „Giewont. Kolekcja niezwykła. Obrazy ze zbiorów Elżbiety i Andrzeja Kubasiewiczów”
- Wystawa plenerowa „O Tytusie Chałubińskim” – wystawa fotograficzna poświęcona patronowi Muzeum. Na siedmiu planszach można było zobaczyć rzadko publikowane zdjęcia i ryciny pochodzące z muzealnych zasobów archiwalnych. Część z nich pojawiła się w zupełnie nowej odsłonie, gdyż zdjęcia zostały poddane procesowi koloryzacji przez pracownika Muzeum Tatrzańskiego – Rafała Jabłońskiego-Zelka.
- „Tajemnice Tatrzańskich Wypraw Doktora Chałubińskiego”. Od 16 sierpnia, w Willi Koliba można było oglądać wystawę czasową poświęconą doktorowi Tytusowi Chałubińskiemu. Ekspozycja to jedno z wydarzeń zorganizowanych w związku z przypadającą na 2020 r. 200. rocznicą urodzin dra Chałubińskiego. Do najciekawszych przedmiotów pokazywanych na wystawie można zaliczyć, uznawaną do niedawna za zaginioną, szafę na kolekcję mchów. Na uwagę zasługuje też barometr używany przez Chałubińskiego w czasie pobytów w Zakopanem oraz bogato zdobiona ciupaga. W czasie wystawy można było zobaczyć wybrane okazy geologiczne oraz botaniczne z kolekcji przyrodniczej Muzeum Tatrzańskiego. Natomiast układ ekspozycji odwoływał się do górskiej wędrowki „śladami” doktora Tytusa Chałubińskiego. Wystawa była głównym elementem projektu „Rok Tytusa Chałubińskiego” i opowiadała o pasjach tego wybitnego lekarza i wspaniałego społecznika.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ

- „Rzadkie, rzadsze, najrzadsze” w Centrum Promocji i Ochrony Torfowisk w Chochołowie
- Wystawa plenerowa „O Tytusie Chałubińskim” zlo-

kalizowana przy zakopiańskich Krupówkach

- Wystawa prac Władysława Hasiora w Galerii Opera (Tetr Wielki – Opera Narodowa)
<https://teatrwiolki.pl/dzialalnosc/galeria-opera/wystawy-201920/wladyslaw-hasior/>
- Wystawa zagraniczna „100 years of Polish Independence. Zakopane 1918” („100 lat polskiej niepodległości: Zakopane 1918”) w Ann Arbor, Michigan
<https://culture.pl/pl/wydarzenie/wystawa-100-lat-polskiej-niepodleglosci-zakopane-1918-w-ann-arbor-michigan>

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Muzeum Tatrzańskie zorganizowało i współorganizowało liczne wydarzenia kulturalne. Wśród nich: cykliczne – Noc Muzeów, Tatrzańskie Musealia (letni festiwal muzealny), obchody „Roku Tytusa Chałubińskiego”, wystawę „Tajemnice Tatrzańskich Wypraw Doktora Chałubińskiego”, X Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne w Zakopanem, projekt „Tropikalne uroki. Witkacy i Zakopane” kuratorki Anny Batko, wernisaże, finisaże i promocje książek.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Oferta edukacyjna Muzeum Tatrzańskiego w 2020 r. w przeważającej części miała charakter wirtualny. Lekcje muzealne on-line to m.in. „Życie w góralskiej chałupie”, podczas której prowadzący dokonywali przedstawienia charakterystyki budowy chałupy z zewnątrz i wewnątrz. Najmłodsi mogli wziąć udział w akcji „Poszukiwacze tatrzańskich skarbów” – bezpłatnych warsztatach stacjonarnych w ramach projektu pt. „Poszukiwacze tatrzańskich skarbów”, finansowanego w ramach programu Muzeum Historii Polski - Patriotyzm Jutra (do 15.11). Podczas warsztatów prezentowane były sylwetki polskich naukowców, którzy odkrywali Tatry, ich piękno i przyrodę.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- W 2020 r. Muzeum Tatrzańskie zorganizowało lub współorganizowało kilka konferencji naukowych w tym „Zakopiańskie Spotkania Antropologiczne” oraz „Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna”.
- W 2020 r. pracownicy merytoryczni Muzeum przeprowadzili 15 tematów badawczych.

DIALALNOŚĆ WYDAWNICZA

14. tom „Rocznika Podhalańskiego”. Artykuły zebrane w XIV tomie „Rocznika Podhalańskiego” są pokłosiem ogólnopolskiej konferencji naukowej „Juliusz Zborowski i jego dzieło”, zorganizowanej w dniach 6-8 czerwca 2019 r. z okazji 130. rocznicy otwarcia Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem. Powołane w XIX w. muzeum miało stać się jednostką o charakterze badawczym. Zborowski planował prace dotyczące muzeum i nimi kierował, udzielał konsultacji, wspólnie z wybitnymi specjalistami poszerzał wiedzę w zakresie nauk przyrodniczych i humanistycznych na obszarze Tatr i Podtatrza i ją upowszechniał. Dążył do stworzenia z muzeum ośrodka koordynującego specjalistyczne badania nad regionem, a zbiory etnograficzne i przyrodnicze miały służyć naukowym opracowaniom na temat przyrody i kultury góralskiej z terenów Podhala, Spisza i Orawy.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Muzeum zakończyło dwuletni projekt pt. „Konservacja ubiorów ludowych z kolekcji Muzeum Tatrzańskiego” dofinansowany w ramach programu Wspieranie działań muzealnych ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. W ramach projektu poddano konserwacji 42 niezwykle eksponaty z terenu Podhala, Orawy i Spisza.

INWESTYCJE, REMONTY

Muzeum Tatrzańskie to sieć jedenastu muzeów i galerii sztuki zlokalizowanych w Zakopanem oraz w okolicznych miejscowościach (Łopuszna, Jurgów, Czarna Góra i Chochołów).

- Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (w ramach 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury) pn. „Rewaloryzacja i modernizacja zabytkowych, drewnianych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala”.
- Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 pn. „Rewaloryzacja i modernizacja

zabytkowych budynków Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem dla zachowania i prezentacji unikatowego dziedzictwa kulturowego Podhala”.

Wszystkie prace przeprowadzane są z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością. Remontem objęty został także teren wokół budynków, powstały nowe ścieżki komunikacyjne wraz z lampami parkowymi, wykonana została iluminacja elewacji frontowych oraz zrewitalizowano zieleni otaczającą budynki.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

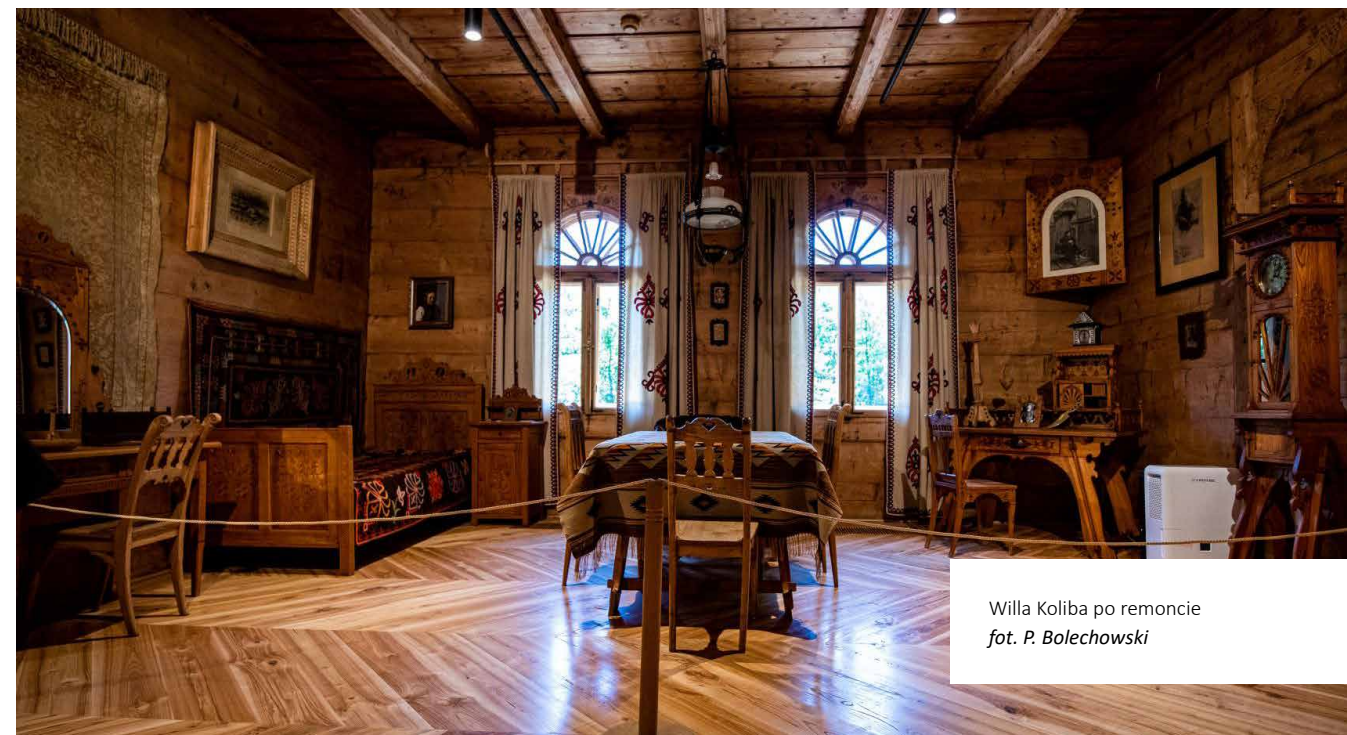
W okresie pandemii Muzeum Tatrzańskie przeniosło ogromną większość swojej aktywności do sieci – m.in. przyłączając się od marca 2020 r. do akcji #zostanwdomu. W jej ramach kilka razy dziennie na profilach społecznościowych Muzeum jak i na stronie internetowej pojawiały się ciekawe, warte uwagi merytoryczne informacje z zakresu kultury, sztuki i historii głównie regionu południowej Polski. Były również rekomendacje ciekawych książek w formie wideo przygotowane przez pracowników instytucji. Wielokrotnie sięgano do cyfrowego archiwum unikalnych zdjęć będących w zbiorach placówki. Przygotowano szereg wirtualnych galerii fotografii w tym również prac znakomitych twórców: Stanisław Ignacy Witkiewicz Witkacy, Władysław Hasiór czy Wojciech Brzega. W 2020 r. wystawy czasowe towarzyszyły innym wydarzeniom, organizowanym przez Muzeum Tatrzańskie. Te po zamknięciu placówek kulturalnych przeniesiono do sieci – Muzeum przeprowadziło z nich transmisje online oraz szeroko informowało na swojej stronie internetowej jak i w mediach społecznościowych. Profil FB był aktywny jak nigdy w poprzednich latach nie tylko poprzez publikacje, ale i interakcje, i kontakt z fanami instytucji, którzy mogli np. wirtualnie zwiedzić wybrane filie czy podyskutować na temat ciekawych książek, wydarzeń i rocznic. Rok 2020 był też rekordowy jeśli chodzi o ilość własnych, krótkich produkcji filmowych, timelapsów jak i premier wirtualnych filmów znajdujących się w zasobach placówki, które powstały w ostatnich latach. Na bieżąco były przekazywane informacje o tym, jak filie remontowane dzięki środkom unijnym zmieniają się na lepsze z myślą o zwiedzających.

STATYSTYKA

wejścia bezpłatne ogółem: 11 219
zwiedzający indywidualnie: 2 058
zwiedzający zbiorowo: 23 000

FREKWENCJA

ogółem frekwencja wyniosła: 25 058
frekwencja w poszczególnych obiektach:
Muzeum Tatrzańskie Gmach główny: 1 372
Willa Koliba: 8 984
Galeria Wł. Hasióra: 0 (obiekt w trakcie remontu)
Muzeum K. Makuszyńskiego: 3 267
Willa Koziańskich: 0 (obiekt w trakcie remontu)
Zagroda Bafiów w Chochołowie: 713
Zagroda Sottysów w Jurgowie: 209
Zagroda Korkoszów w Czarnej Górze: 0 (obiekt w trakcie remontu)
Dwór w Łopusznej: 3 020
Chałupa Gąsieniców Sobczaków: 1 747
Willa Oksza: 5 746
uczestnicy lekcji muzealnych: 75

Willa Koliba po remoncie
fot. P. Bolechowski

MUZEUM OKRĘGOWE W NOWYM SĄCZU

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

- Uzyskanie wyróżnienia w konkursie „Sybilla” za projekt SKANSENOVA – wyróżnienie za Wydarzenie Muzealne Roku SYBILLA 2019 w kategorii „Konservacja i ochrona dziedzictwa kultury”.

http://muzeum.sacz.pl/strony_aktualnosci/sybilla-dla-muzeum-okregowego-w-nowym-saczu/

- Otwarcie Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju po modernizacji – „Nikifor w nowej odsłonie” (31.01)

http://muzeum.sacz.pl/strony_wystawy/wystawa-prac-nikifora/

https://www.youtube.com/watch?v=h7_vCt-2vVw&feature=emb_logo

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=B-15wB2MlfhU>

- Wystawa: „Od Boznańskiej do Fangora. Kolekcja HOFMAN Urszuli i Piotra Hofmanów” (20.03-30.08)

http://muzeum.sacz.pl/strony_wystawy/wystawa-zatytulowana-od-boznanskiej-do-fangora-kolekcja-urszuli-i-piotra-hofman/

- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN

„Promocja kultury polskiej za granicą”: Z Nikiforem na Węgry – Z Violą Berki do Polski – forma międzynarodowej współpracy muzeów w zaprzyjaźnionych miastach partnerskich w Polsce i na Węgrzech: Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu i Thorma Janos Muzeum w Kiskunhalas

http://muzeum.sacz.pl/strony_projekty/projekt-z-nikiforem-na-węgry-z-viola-berki-do-polski/nikifor-berki.pl

- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN

„Kultura ludowa i tradycyjna”: IV Konkurs „Współczesna karpacka rzeźba ludowa w kamieniu” wraz z wystawą pokonkursową – kontynuacja projektu rozpoczętego w 2002 r. (z kolejnymi edycjami konkursu w 2008 r. i 2014 r.). http://muzeum.sacz.pl/strony_projekty/iv-konkurs-wspolczesna-karpacka-rzezba-ludowa-w-kamieniu/

- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN „Wspieranie działań muzealnych”: Rzecz z drugiej strony – nowa trasa zwiedzania w Sądeckim Parku Etnograficznym – modernizacja ekspozycji skansenu poprzez wprowadzenie nowej trasy zwiedzania.

http://muzeum.sacz.pl/strony_projekty/rzecz-z-drugiej-strony-nowa-trasa-zwiedzania-w-sadec-kim-parku-etnograficznym/

- W ciągu roku realizacja projektu z programu MKiDN „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”: Polonika w zasobach Archiwum Państwowego w Lewoczy – IV etap – kontynuacja działań realizowanych w latach 2015-2017 pn. „Polonica w zasobach Archiwum Państwowego w Lewoczy” we współpracy z partnerami słowackimi.

http://muzeum.sacz.pl/strony_projekty/polonica-w-zasobach-archiwum-panstwowego-w-lewoczy-iv-etap/

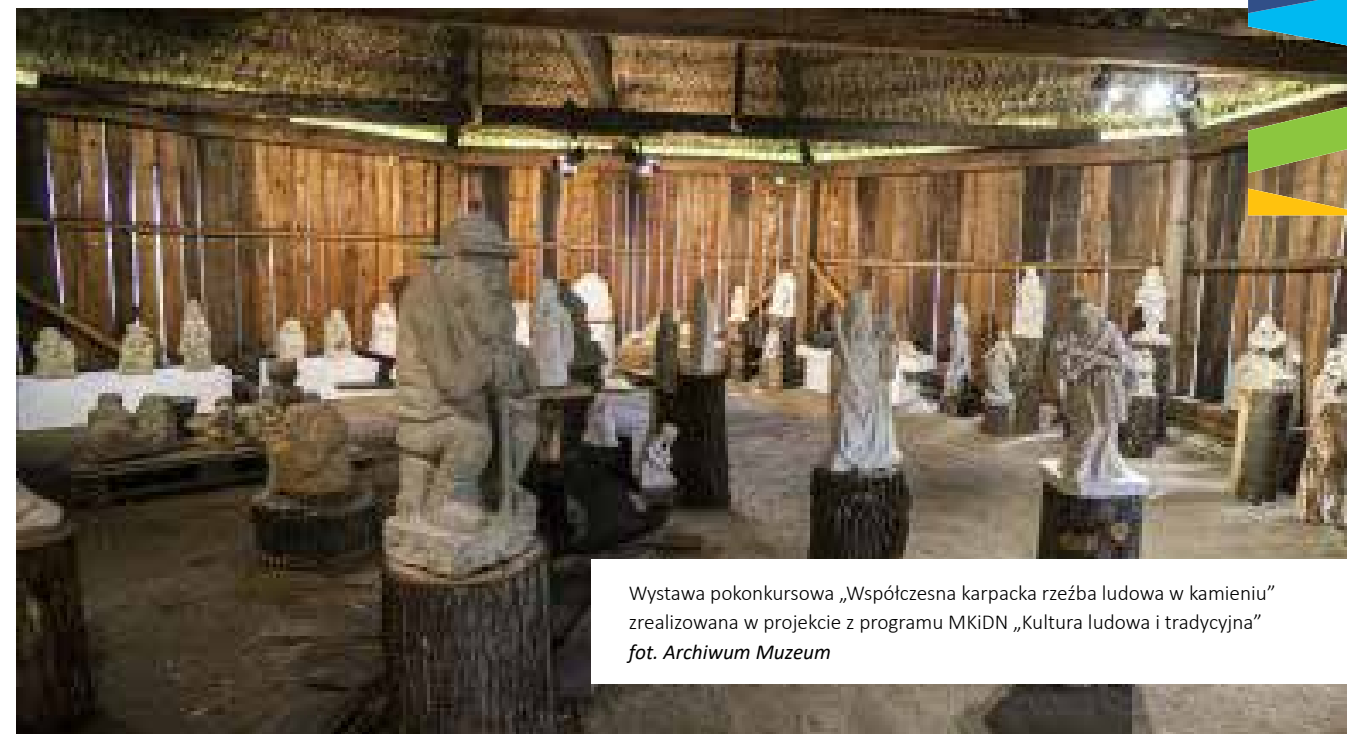
- Realizacja konferencji hybrydowej pn. Muzea Dobre – Ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski – prezentacja małopolskich kolekcji i prywatnych muzeów w formie filmów i fotografii z komentarzami właścicieli i opiekunów zbiorów.

WYSTAWY STAŁE

W 2020 r. Muzeum udostępniło 45 wystaw stałych w ośmiu oddziałach i filiach. M.in. zrealizowano 31 stycznia ponowne udostępnienie po remoncie Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju (25 lat po uruchomieniu oddziału krynickiego), z nową aranżacją wystawy stałej, poszerzonej o czasową, dodatkową prezentację obrazów Nikifora. 21 lutego odbyło się uroczyste otwarcie z udziałem przedstawicieli Departamentu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Promocji UMWM; zmieniono wystrój zakładu stolarskiego w Miasteczku Galicyjskim; zmodernizowano wystawę stałą w SPE, wprowadzając udogodnienia dla niepełnosprawnych (m.in. makieta fotykowa).

- Gmach Główny (3): Nowy Sącz w czasach autonomii galicyjskiej; Nowy Sącz podczas dwudziestowiecznych wojen i w okresie międzywojennym; Pracownia Bolesława Barbackiego.

- Dom Gotycki (2): Dawna sztuka Sądeckizny (w tym ikony karpackie poprzedzone wyborem współczesnych ikon z Nowicy, powstających w oparciu o tradycyjne przedstawienia); Historia zamku Jagiellońców

Wystawa pokonkursowa „Współczesna karpacka rzeźba ludowa w kamieniu” zrealizowana w projekcie z programu MKiDN „Kultura ludowa i tradycyjna”
fot. Archiwum Muzeum

- Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrze Mieszczańskie (2): Galeria malarstwa Marii Ritter z pracownią artystki, Stare wnętrze mieszczańskie.
- Muzeum Lachów Sądeckich im. Zofii i Stanisława Chrzastowskich w Podegrodziu (3): Kultura materialna Lachów Sądeckich, Fotografie Wojciecha Migacza, Archeologia Podegrodzia i okolic Nowego Sącza.
- Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju – Galeria Romanówka (1): Obrazy Nikifora oraz dokumenty, fotografie i pamiątki po artyście – nowa aranżacja.
- Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej (3): Dzieje i kultura materialna regionu pienińskiego od średniowiecza po przełom XIX i XX w.; Historia uzdrowiska w Szczawnicy; II wojna światowa i jej konsekwencje.
- Sądecki Park Etnograficzny (11): Ludowa architektura regionu (w tym: zagrody Lachów, Górali, Pogórzan, Łemków i Cyganów – kilkadziesiąt obiektów z wyposażeniem), Kościół rzymskokatolicki pw. św. Piotra i Pawła, Cerkiew greckokatolicka pw. św. Dymitra,

Sektor kolonistów józefińskich z kościołem ewangelickim (w jednej z zagród wystawa na temat wielokulturowości Sądeckizny); Dwór szlachecki i folwark; Szkoła ludowa; Obiekty przemysłu wiejskiego rozproszone na terenie skansenu (wiatraki, kuźnie, olejarnia); Sektor przemysłu ludowego przy wiejskiej drodze (młyn, dwa tartaki i folusz); Ekspozycja dawnych maszyn rolniczych; Wyposażenie stajni dworskiej; Makieta dotykowa jako nowa wystawa stała – łącznie ok. 75 obiektów architektonicznych z wyposażeniem, ogródki przydomowe oraz nasadzenia krzewów i drzew.

- Miasteczko Galicyjskie (20): Układ urbanistyczny małego miasteczka wraz z wystrojem zewnętrznym budynków, Atelier fotografa, Zakład zegarmistrzowski, Pracownia garncarza, Remiza strażacka, Apteka, Gabinet dentystryczny, Galeria Paszyńska, Antykwarjat galicyjski, Zakład fryzjerski (cyrulik), Magiel, Sklep kolonialny, Urząd pocztowy, Cukiernia, Mieszkanie żydowskiego krawca, Pracownia krawca z zapleczem magazynowym, Drukarnia, Zakład szewski, C. K. Gospoda (obiekt w najmie ze

Nowe strzechy w Sądeckim Parku Etnograficznym- SKANSENOVA,
fot. Archiwum Muzeum

Fotografie autorstwa Mariana Włosirskiego w Muzeum Nikifora
fot. Archiwum Muzeum

stylizowanym wnętrzem). Zakład i sklep snycerski przeobrażony w stałą ekspozycję warsztatu stolarsko-snycerskiego.

WYSTAWY CZASOWE (30)

W tym: 25 wystaw w 8 oddziałach i filiach, 3 WYSTAWY POZA SIEDZIBĄ (w kraju) oraz 1 wystawa ZA GRANICĄ w formie online (twórczość Nikifora) i 1 wystawa ZZA GRANICY w formie online (twórczość Violi Berki). 21 wystaw w ramach planu podstawowego z czego 3 w kraju (w tym 4 kontynuacje i 5 małych form) oraz 5 wystaw pokonkursowych (w tym 2 kontynuacje, 1 w ramach projektu ministerialnego), 2 wystawy w ramach projektu „SKANSENOVA” (w tym jedna z nich w 4 miejscach w kraju) oraz 1 promująca projekt ministerialny (Polonika).

W ośmiu oddziałach i filiach zaplanowano łącznie 19 nowych wystaw czasowych oraz kontynuację 6 wystaw z 2019 r.

• GMACH GŁÓWNY (3): kontynuacja „Ewa Harsdorf. Twórczość” (własna); „Od Bożnańskiej do Fangora. Kolekcja HOFMAN Urszuli i Piotra Hofmanów” (obca

z własną aranżacją); „STOPKLATKA. Polski plakat filmowy 1945-2020, Dydo poster collection” (obca z własną aranżacją).

- DOM GOTYCKI (4): m.in. „Album Matejkowski” (obca z własną aranżacją).
- GALERIA MARII RITTER I STARE WNĘTRZA MIESZCZAŃSKIE (1): (własna kontynuacja) „Szopki bożonarodzeniowe” (edycja 2019/2020).
- SĄDECKI PARK ETNOGRAFICZNY (2): „Dwory Małopolskie” (obca we współpracy); „Karpacka rzeźba kamienna” (własna, realizowana z programu MKiDN).
- MIASTECZKO GALICYJSKIE (9): m.in. „Ku wolności. NSZZ „Solidarność” Ruch Obywatelski” w plenerze i w tym samym czasie w drukarni towarzysząca mała forma wystawiennicza „Ku wolności. Solidarnościowe druki ulotne”.
- MUZEUM NIKIFORA (3): „Nikifor w nowej odsłonie” (własna); „Ikony z Nowicy – Słowo stało się ciałem” (obca we współpracy); „Twórczość Łemków – Łemkowska bajka” (obca z własną aranżacją).

- MUZEUM PIENIŃSKIE (2): „Ewa Polak-Trajdos i Marian Romuald Polak. Twórczość”; „Kraina borytasów, zielonych lajbików i kanafasu – strój spiski”.
- MUZEUM LACHÓW SĄDECKICH W PODEGRODZIU (1): „Fotografował Wojciech Migacz”.

WYSTAWY CZASOWE POZA SIEDZIBĄ W KRAJU (3)

- Warszawa-Ursynów – Galeria „U” w Domu Kultury „Stokłosy” (7-25.02) „Z góry widać więcej” (prace artystów związanych rodowodem lub miejscem zamieszkania z Sądecczyną) – mała forma Dołęga, Szymbark, Zubrzyca Górna, Sidzina – partnerzy w projekcie „SKANSENOVA”;
- „Obrzędowość doroczna” – tzw. wystawa mobilna zrealizowana w ramach programu „SKANSENOVA” dla partnerów projektu;
- Nowy Sącz- siedziba Straży Granicznej – „Wystawa pamiątek, fotografii i dokumentów 1 Pułku Strzelców Podhalańskich”.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Cykliczne imprezy etnograficzno-folklorystyczne i seminarijne w Sądeckim Parku Etnograficznym i Miasteczku Galicyjskim:

- Kiermasz staroci (11.10, MG),
- „Ogólnopolskie Seminarium Naukowe dla słuchaczy Podyplomowego Studium Muzeologicznego UJ” w Sądeckim Parku Etnograficznym (11.10, SPE),
- Bieg tropem Wilczym we współpracy z firmą Activeland (1.03, MG i SPE),
- XII Zlot Zabytkowych Pojazdów (20.09, MG),
- Warsztaty akordeonowe – V Festiwal Akordeonowy (10.10, MG (warsztaty) i SPE (koncerty)).

Inne cykliczne wydarzenia plenerowe i formy historyczno-edukacyjne:

- „Spotkajmy się w Muzeum Pienińskim” – 80. rocznica zbrodni katyńskiej, dr Sławomir Frączak wykład i prezentacja multimedialna (31.01),

- „Akcja Drugie Życie Książki” we współpracy z Krakowskim Biurem Festiwalowym – podczas plenarnego „Kiermaszu staroci” (11.10).

Obchody:

- Udostępnienie Muzeum Nikifora dla publiczności dokładnie w 25 lat po uruchomieniu placówki (31.01),
- „Już 45 lat razem – jubileusz SPE” (26-27.09),
- „Dni Funduszy Europejskich” w formie on-line 6800 odsłon (25-27.09).

INNA DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

- Uroczystość ogłoszenia wyników konkursu współczesnej karpackiej rzeźby ludowej w kamieniu (26.09).
- We współpracy z Fundacją Nomina Rosae „Ogród Kultury Dawnej i Małopolskim Centrum Kultury „Sokół”, w ramach realizacji XV edycji Labiryntu Historii pt. „Dwudziestolecie Kontrastów. Polska w latach 1919–1939” realizacja nagrania „Spotkanie z Muzeum” (dział historyczny – prezentacja obiektów ze zbiorów Muzeum Ziemi Sądeckiej związanych z historią zamku w Nowym Sączu). Nagranie opublikowano 14.12.2020 r. na serwisie internetowym YouTube.

Współpraca międzynarodowa:

- Słowacja (9): Muzeum Lubowelskie w Starej Lubowli (projekty: Polonika w Lewoczy i Muzea Domowe, informacje nt. literatury dot. Lubomirskich); Muzeum Spiszu w Spiskiej Nowej Wsi (wymiana informacji na tematy pogranicza); Stowarzyszenie Obywatelskie MONS CASTRI – Towarzystwo Badań Historycznych i Archeologicznych Spiszu z siedzibą w Hozelcu (projekt: Polonika w Lewoczy); Muzeum Orawskie w Dolnym Kubinie oraz Liptowskie Muzeum w Ružomberku (projekt: Muzea Otwarte); Narodne Muzeum v Martine (publikacja); indywidualni twórcy z Białego Potoku (2) i z Bobrowa na Orawie (1) (projekt: Rzeźba kamienna);
- Czechy (2): Uniwersytet Śląski w Opawie, Uniwersytet Zachodnioczeski w Pilźnie (rozwój Sieci Muzeów Domowych);
- Węgry (3): Muzeum im. Janosa Thormy w Kiskunhalas, Samorząd Miasta Kiskunhalas, Instytut Polski w Budapeszcie (projekt Nikifor-Berki);
- Włochy – (1): Museo Gigi Guadagnucci w Massa (wymiana informacji o możliwości współpracy).

KONCERTY I AUDYCJE MUZYCZNE (7):

- koncert noworoczny w Gmachu Głównym z cyklu: Wieczory w Muzeum- Kolędy, pastorałki i coś jeszcze... w wykonaniu Tomasza Wolaka i zespołu „Rock Band” (31.01);
- koncert zespołu „NoBrothers” podczas „XII Złot Zabytkowych Pojazdów” (20.09);
- koncert Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Dolina Dunajca” w ramach imprezy w SPE „Już 45 lat razem.....” (27.09);
- trzy koncerty w świątyniach Sądeckiego Parku Etnograficznego w ramach Krakowskiego Festiwalu Akordeonowego: kameralny – kościół z Łososiny Dolnej; solowy – Cerkiew z Czarnego; kameralny – kościół ewangelicki ze Stadel (10.10);
- koncert zespołu „Czarny Miś” podczas „Kiermaszu staroci” (11.10).

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

W 2020 r. zorganizowano: 7 lekcji, w których uczestniczyło 125 osób; 195 zajęć warsztatowych i pokazowych, w których uczestniczyło 6 631 osób; 5 konkursów oraz mini-konkursy na Facebooku muzealnym (ożywionym bardzo w czasach pandemii), m.in. plastyczny „Moje Miasteczko”; edukacyjny „Ekspонат”; wiedzy o SPE .

Pozostałe formy edukacyjne i współpraca edukacyjna:

- Cykl: „Spotkania z najnowszą historią we współpracy” z Oddziałem IPN w Krakowie i innymi podmiotami – Gmach Główny,
- Specjalne zwiedzanie Gmachu Głównego i Miasteczka Galicyjskiego,
- Edukacyjne projekty multimedialne (wystawy, filmy, materiały edukacyjne dla dzieci) na stronie muzealnej i FB.

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Marzec-grudzień 2020 r. – realizacja pilotażowego projektu wsparcia w zakresie wdrażania dostępności w Muzeum Okręgowym w Nowym Sączu w ramach projektu „Małopolska. Kultura wrażliwa”. Szereg spotkań, warsztatów, szkoleń oraz konsultacji, w tym 95 spotkań w postaci webinarium. Wypracowano następujące rozwiązania:

- koordynacja dostępności – nowatorski system zarządzania dostępnością i jej decentralizacja na rzecz oddziałów muzeum (zespół kompetentnych i przeszkolonych koordynatorów, którzy ze sobą współpracują, koordynują i wdrażają rozwiązania, monitorują dostępność);
- bezpieczeństwo i ewakuacja – wypracowanie procedur bezpieczeństwa dla zwiedzających i zaplanowanie aktualizacji procedur postępowania dla pracowników;
- edukacja – potrzeby odbiorców i narzędzia do prowadzenia dostępnych zajęć stacjonarnie i online;
- kolekcja i wystawa – jak projektować i dostosowywać wystawy do potrzeb grup o indywidualnych potrzebach (funkcjonalnie i merytorycznie);
- promocja i komunikacja – znajomość narzędzi do udostępniania treści promocyjnych drukowanych i online, rozbudowa modułu dostępnościowego na stronie muzeum, wprowadzenie deklaracji dostępności, dostępne media społecznościowe; schemat współpracy i komunikacji z koordynatorami oddziałów w celu zapewnienia przepływu informacji, aktualizacji opisu dostępności, rozpoczęcie wdrażania wypracowanych i poznanych rozwiązań;
- dostępne inwestycje – katalog rozwiązań, omówienie przepisów budowlanych regulujących dostępność przestrzeni i wystaw, dostępnej promocji inwestycji, przygotowania komponentów dostępnościowych we wnioskach, case study: dostępny dwór;
- komponenty dostępnościowe we wnioskach grantowych i konkursach – krajowych (MKiDN), unijnych i norweskich.

Zrealizowano projekty:

- „Rzecz z drugiej strony – nowa trasa zwiedzania w Sądeckim Parku Etnograficznym” – w ramach projektu: makieta dotykowa SPE, 10 drewnianych kopii eksponatów, 10 dotykowych detali wzorów haftów lachowskich, audiodeskrypcje eksponatów i obiektów z przestrzeni SPE (45 opisów); 120 popularnonaukowych opisów eksponatów wraz z ich dokumentacją zdjęciową oraz wykonano dokumentację filmową wybranych eksponatów (działania w ramach dostępności alternatywnej); mapka skansenu z zaznaczonymi nowo powstałymi udogodnieniami;

- „Muzea Otwarte – rozszerzenie możliwości programowych instytucji kultury pogranicza polsko – słowackiego” – aplikacje z bezpłatnym audioprzewodnikiem dla rodzin z dziećmi, audiodeskrypcją oraz filmami w polskim języku migowym oraz w języku polskim i angielskim do pobrania ze sklepu googleplay.
- „Galicyjskie Eksploracje” – działanie online, frekwencja 1 522 wejścia. Prezentacja na stronie www.muzeum.sacz.pl 4 słuchowisk oraz 4 nagrań audiowideo dla osób z niepełnosprawnością wzroku w formie audiodeskrypcji zatytułowanych: „U fryzjera”, „Od pigulnicy po zioła”, „Jaką duszę ma zegar”, „Jak kiedyś garnki lepiono” (we współpracy ze Stowarzyszeniem „Szansa Dla Niewidomych”).

Działania inwestycyjne, zakupy:

- zakup 2 pętli indukcyjnych stacjonarnych – do oddziałów Miasteczko Galicyjskie i Gmach Główny;
- zakup krzeseł ewakuacyjnych – działanie w ramach przygotowanych opisów ewakuacji dla osób z niepełnosprawnościami;
- zakup 4 bezprzewodowych systemów przywoławczych – system zostanie zamontowany w Muzeum Pienińskim, Miasteczku Galicyjskim oraz Muzeum Nikifora;
- zakup 3 sztuk przewijaków do Muzeum Pienińskiego, Miasteczka Galicyjskiego oraz Gmachu Głównego;
- zakup munduru żołnierza I PSP- jako element sensoryczny dla osób z niepełnosprawnością wzroku;
- zakup folii powiększających dla osób słabowidzących oraz seniorów;
- zakup mikrofonów, kamer internetowych oraz głośników, sprzęt wykorzystywany do działań związanych ze szkoleniami z zakresu dostępności oraz działań on-line;
- zakup rampy progowej dla osób poruszających się na wózkach;
- zakup materiałów sensorycznych dla osób z niepełnosprawnościami w Muzeum Pienińskim;
- zakup materiałów pomocniczych służących jako elementy sensoryczne.

Weryfikacja strony internetowej pod kątem dostępności:

Konferencja „Muzea Domowe – ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski”
fot. Archiwum Muzeum

- przygotowano teksty do wszystkich filmów w zakładce FILMY,
- przygotowano opisy alternatywne do zdjęć w FOTORELACJACH,
- wprowadzono treści w zakładkach DOSTĘPNOŚĆ w oddziałach Dom Gotycki, Gmach Główny, Sądecki Park Etnograficzny, Miasteczko Galicyjskie, Muzeum Nikifora, Muzeum Lachów Sądeckich.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

- Kwerendy: 52 w zbiorach, 40 w sieci
- Informacje naukowe, audycje radiowe i telewizyjne, konsultacje: 37
- Etnograficzne badania terenowe związane z rzeźbą w kamieniu w Karpatach (10 razy – Z. Wolanin)

KONFERENCJE I SYMPOZJA TEMATYCZNE

- Własne (5): m.in. (9.10) konferencja hybrydowa współorganizowana z UMWM „Muzea Domowe – ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski” (Miasteczko Galicyjskie);
- W kraju (4): m.in. (18–20.09) Kudowa-Zdrój i Pstrązna: Forum Muzeów Domowych, referat „Pierniki odpustowe w Małopolsce” (udział M. Marcinowska)
- (23.11) Supraśl, Ikona i Logos, „Ikony unickie” – konferencja zdalna (udział M. Marcinowska, E. Ross-Pazdyk)

PUBLIKACJE

Własne: 8 drukowanych oraz 349 w sieci (opisy obiektów i eksponatów, ciekawostki, konkursy opracowywane i publikowane przez 15 osób – w tym fotograf).

Zewnętrzne: 22 oraz 3 w sieci (opracowane i opublikowane przez 7 osób):

- MARIA MARCINOWSKA (3): „Warianty przedstawień św. Paraskewy”, Ikona i Logos, Ikonografia świętych w dialogu z kanonem, Muzeum Podlaskie w Białymstoku 2020; na temat twórczości Victora Vasarelyego oraz na temat projektu „Z Nikiforem na Węgry – Z Violą Berki do Polski” na stronie amichugariae.pl;
- LESZEK MIGRAŁA (1): „Historia Starego Sącza w zarysie”, wyd. Flexergis Sp. z o.o. (we współpracy z MONS)
- EDYTA ROSS-PAZDYK (2): „Ikonografia św. Onufrego”, Ikona i Logos, Ikonografia świętych w dialogu z kanonem, Muzeum Podlaskie w Białymstoku 2020; „Architektura międzywojenna Nowego Sącza” Sądeczanin Historia;
- JUSTYNA STASIEK-HARABIN (3): „Nastrojowość i wyobrażenia. Edmund Cieczkiewicz oraz Bronisława Rychter-Janowska” Sądeczanin Historia, a także na temat twórczości E. Cieczkiewicza historia.poszukaj.pl;
- ANNA WAWRZCZAK (1): „Zaujmamy mosadzny przedmiot z Jezerska, Okres Keżmarok (Severny Spiš)” [w:] Zbornik Slovenskeho Narodneho Muzea v Martine, 2020;
- BARBARA WĘGLARZ (13): „Górale szczawnicy i pienińscy” [w:] Krakowiacy, Lachy, Górale – Stroje wsi małopolskiej, t.VIII, wyd. MCK „Sokół”, Nowy Sącz 2020 oraz 12 artykułów w lokalnym miesięczniku Z doliny Grajcarka pt. „Ciekawostki z Muzeum Pienińskiego”;
- BEATA WIERZBICKA (2): „Polonica w zasobach Archiwum Państwowego w Lewoczy – IV etap”, Almanach Łącki, nr 33, 2020 r. ; „Solidarność” sądecka 40 lat historii, Almanach Łącki, nr 33, 2020 r.

PROJEKTY BADAWCZE

W 2020 r. zrealizowano 19 zadań przez 11 osób.

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

- Katalog pt. „Z Nikiforem na Węgry – z Violą Berki do Polski” – 1 000 egz.
- Katalog pt. „IV konkurs Współczesna rzeźba ludowa w kamieniu” – 250 egz.
- Publikacja popularnonaukowa Studia Sandecjana, t. 1 – 500 egz.

- Oferta edukacyjna Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu w wersji online (www.muzeum.sacz.pl)
- materiały promocyjne

INWENTARYZACJA

Ilość zbiorów na dzień liczba zbiorów na 31.12.2020 r.:

- Muzealia ruchome i nieruchome wg numerów inwentarzowych – 22 005 w tym nowe nabytki poprzez zakupy i dary: 213 poz. inw. 220 obiektów;
- Materiały pomocnicze wg numerów inwentarzowych – 8 928 , w tym nowe nabytki poprzez zakupy i dary – 170 poz. inw. 230 obiektów;
- Ginące zawody i umiejętności życia codziennego – wg numerów inwentarzowych – 163;
- Depozyty wg numerów inwentarzowych – 863, w tym nabytki 24 poz. inw. 24 obiekty;
- Przyrosty i ubytki w zbiorach muzealnych.

Nabytki do Biblioteki Zakładowej: 41 woluminów, w tym 17 z zakupu i 24 z darów.

- Dostępność zbiorów dla niepełnosprawnych – 49 pozycji inwentarzowych (64 obiekty)

Ruch eksponatów:

Zbiory własne: użyto 170 obiektów do innych muzeów i instytucji;

Zbiory obce: wypożyczono 647 obiektów ze zbiorów innych muzeów, instytucji i osób prywatnych.

Kontrola i dokumentacja zbiorów:

- Przeprowadzono kontrolę zbiorów w Muzeum Pienińskim im. J. Szalaya w Szlachtowej, która nie wykazała braków ani nadwyżek eksponatów,
- Rozpoczęto wykonywanie elektronicznej formy Księgi wpływu materiałów pomocniczych w celu uzyskania edytowalnej wersji tego dokumentu,
- Elektronicznie ewidencjonowano zbiory w programie Musnet Niebieski – zdigitalizowano 1 005 zabytków.

Wystawa od Boznańskiej do Fangora w Gmachu Głównym
fot. Archiwum Muzeum

INSERWACJA

Poddano zabiegom konserwatorskim i zachowawczym 951 obiektów: 27 konserwacji gruntownej, 210 renowacji estetycznej, 291 renowacji zachowawczej, 423 oczyszczeniu i drobnym naprawom (6 konserwatorów i renowatorów: J. Kołbon, W. Kołbon, M. Madziar, A. Migrała, J. Walczyk, L. Walczyk).

INWESTYCJE, REMONTY

- Remont posadzki w pomieszczeniu apteki w budynku Miasteczka Galicyjskiego.
- Wykonanie robót przygotowawczo-zabezpieczających teren przy Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju oraz przeprowadzenie prac geologicznych w celu ustalenia warunków geologiczno-inżynierskich pod przebudowę muru oporowego przy Muzeum oraz wykonanie montażu 20 mb śniegołapów na budynku.

- Roboty budowlane polegające na wykonaniu przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacji sanitarnej do Sektora Kolonistów Niemieckich w Sądeckim Parku Etnograficznym.

- Przeprowadzenie drobnych remontów w Miasteczku Galicyjskim polegających na malowaniu ścian, toalet przy pokojach gościnnych, punktu kasowego i korytarza w budynku recepcji, pokoi i toalety w budynku dworu oraz sufitu w sali konferencyjnej i toalet w budynku ratusza.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

- Wystawy ZA GRANICĄ – ON-LINE: 1 oraz ZZA GRANICY – ON-LINE: 1 – zrealizowana została strona nikiforberki.pl z wystawami wirtualnymi i katalogami online prac Nikifora i Violi Berki (zamiast dwóch

wystaw prac Nikifora w Budapeszcie i Kiskunhalas oraz wystawy prac Violi Berki w Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju, zaplanowanych w pierwotnym projekcie; wspólny katalog artystów, będący wynikiem współpracy polsko-węgierskiej, wydano też drukami).

- Wystawy online (filmy, fotografie i opisy w przestrzeni wirtualnej) – eksponaty pozyskane w ramach akcji społecznej „Zbieramy pamiątki związane z historią 1 Pułku Strzelców Podhalańskich” zaprezentowano w formie fotografii na muzealnym FB (nierealizowana w MG jako plenerowa ze względu na zamknięcie Muzeum); na FB zaprezentowano też poszczególne plansze z wystawy poświęconej NSZZ „Solidarność” oraz wystawę opracowaną przez krakowski IPN „Ojcowie Niepodległości”. Na stronie muzealnej i na FB dostępny jest film z nowo zaaranżowanej wystawy stałej w Muzeum Nikifora (wykonanie, montaż Jacek Kurzeja, komentarz M. Marcinowska), a na FB- drugi filmik z wystawy czasowej prac Nikifora, wykorzystany m.in. w projekcie „Z Nikiforem na Węgry – Z Violą Berki do Polski” (dostępny też ze strony projektu nikiforberki.pl wraz z katalogami prac artystów i fotografiami prac węgierskiej artystki z wystawy w Galerii Berki w Kiskunhalas). Na stronie SPE znalazły się opisy, fotografie, filmy (17) i audiodeskrypcje (49), zrealizowane w ramach projektu ministerialnego „Rzecz z drugiej strony”, dotyczące zarówno samych obiektów architektonicznych w skansenie, jak i wybranych, charakterystycznych przedmiotów na nowej trasie zwiedzania (niezwykle cenna praca zespołowa etnografów, historyków sztuki oraz fotografa Piotra Drożdżika i realizatora filmów Jacka Kurzei).
- Udział w konferencjach, sympozjach, spotkaniach on-line:
- koniec grudnia – zdalne spotkania w sprawie projektu „Muzea Domowe” z przedstawicielami UMWM – 3 osoby (22.05),
- konferencja hybrydowa we współpracy z UMWM – Muzea Domowe – Ożywianie tożsamości w społecznościach lokalnych Małopolski – 40 os. (9.10),
- szkolenie na temat wystaw stałych w oddziałach muzealnych ze szczególnym uwzględnieniem Gmachu Głównego – M. Marcinowska, A. Florek, B. Szafrań, B. Wierzbička, D. Lachor,

- zdalne szkolenia na temat dostępności ekspozycji i audiodeskrypcji,
- Kudowa-Zdrój i Pstrążna: Forum Muzeów Domowych – prezentacja i prelekcja na temat piekarnictwa w Małopolsce oraz udział w zebraniu organizatorów Międzynarodowej Sieci Muzeów, konferencja m.in z udziałem Czechów z Opawy i Pilzna, (18-20.09),
- Supraśl, Ikona i Logos, Ikony unickie – konferencja zdalna, M. Marcinowska i E. Ross-Pazdyk (23.11).
- Publikacje: w mediach społecznościowych oraz na stronie Muzeum, Własne: 8 oraz 349 w sieci
- KAMIL BASTA 27 tekstów na stronę www.muzeum.sacz.pl (Rzecz z drugiej strony) oraz 19 tekstów na FB Sądeckiego Parku Etnograficznego, w tym 11 w ramach cykli edukacyjnych (cykl „Dawne zwyczaje i obrzędy pogrzebowe” – 3 teksty, cykl „Opowieści eksponatów” – 5 tekstów, cykl „Tradycje pasterskie Beskidu Sądeckiego” – 2 teksty, „Zwyczaj andrzejkowe” – 1 tekst wspólnie z B. Błażewicz);
- BOGUSŁAWA BŁAŻEWICZ 35 tekstów na stronę www.muzeum.sacz.pl (Rzecz z drugiej strony) oraz 32 teksty na FB Sądeckiego Parku Etnograficznego w ramach cykli edukacyjnych (cykl „Dawne rośliny jadalne, lecznicze i uprawne” – 12 tekstów, cykl „Opowieści eksponatów” – 18 tekstów);
- BARTŁOMIEJ CZECH – 22 teksty z zakresu historii na Facebooku muzealnym;
- ANNA FLOREK; 5 tekstów na Facebooku muzealnym;
- JOANNA HOŁDA – 24 teksty na stronę www.muzeum.sacz.pl (Rzecz z drugiej strony) oraz 35 tekstów na FB Sądeckiego Parku Etnograficznego, w tym 26 w ramach cykli edukacyjnych (cykl „Historie (nie) całkiem prawdziwe – demonologia ludowa na Sądecczyźnie” – 14 tekstów, cykl „Opowieści eksponatów” – 11 tekstów, cykl „Tradycje pasterskie Beskidu Sądeckiego” – 1 tekst);
- MARIA MARCINOWSKA 1 tekst informacyjny na wystawie Album Matejkowski i 5 tekstów na Facebooku muzealnym oraz 2 teksty na stronie nikiforberki.pl (o projekcie, o regionie);
- LESZEK MIGRAŁA – 2 artykuły w Studia Sandecjana: Główne problemy samorządowe i gospodarcze Nowego Sącza w okresie międzywojennym; Prze-

mówienia Bolesława Barbackiego w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół” w Nowym Sączu (opracowanie);

- EDYTA ROSS-PAZDYK – 17 tekstów na stronę www.muzeum.sacz.pl (Rzecz z drugiej strony) oraz 2 teksty na Facebooku muzealnym;
- JUSTYNA STASIEK-HARABIN – 17 tekstów na stronę www.muzeum.sacz.pl (Rzecz z drugiej strony) oraz 5 tekstów na Facebooku muzealnym;
- BARBARA SZAFRAN – 2 teksty na Facebooku muzealnym;
- ANNA WAWRZCZAK – 5 tekstów na Facebooku Muzeum Pienińskiego;
- BARBARA WĘGLARZ – 102 teksty na Facebooku Muzeum Pienińskiego;
- BEATA WIERZBICKA – Opracowanie dokumentacyjne

82 archiwaliów z Archiwum Spiskiego w Lewoczy (dawna nazwa: Archiwum Państwowe w Lewoczy)- 1 plik PDF oraz 1 informacja o projekcie na stronie www.muzeum.sacz.pl; 25 tekstów z zakresu historii na Facebooku muzealnym;

- ZBIGNIEW WOLANIN – teksty do katalogów: Z Nikiforem na Węgry – Z Violą Berki do Polski oraz Współczesna karpacka rzeźba ludowa w kamieniu, tekst do folderu wystawy Łemkowska bajka.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów i innych): 7 lekcji muzealnych, 14 warsztatów, 6 innych form edukacyjnych (3 warsztaty akordeonowe, 178 pokazów w ramach „Ginących zawodów”, 1 spotkanie z cyklu „Spotkajmy się w Muzeum Pienińskim” oraz 3 formy w ramach edukacji z historii XX w.: „Spotkania z najnowszą historią”; „Spotkania z IPN” oraz obchody

Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 5 imprez plenerowych, 5 wernisaży i 1 finał oraz uroczystość otwarcia Muzeum Nikifora, 2 konferencje w Miasteczku Galicyjskim, seminarium naukowe w SPE, Promocja kwartalnika „Sądeczanie HISTORIA” oraz publikacji „Studia Sandecjana”, 7 koncertów, 5 konkursów zasadniczych
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 5
liczba pracujących: stażystów: 12, praktykantów: 6

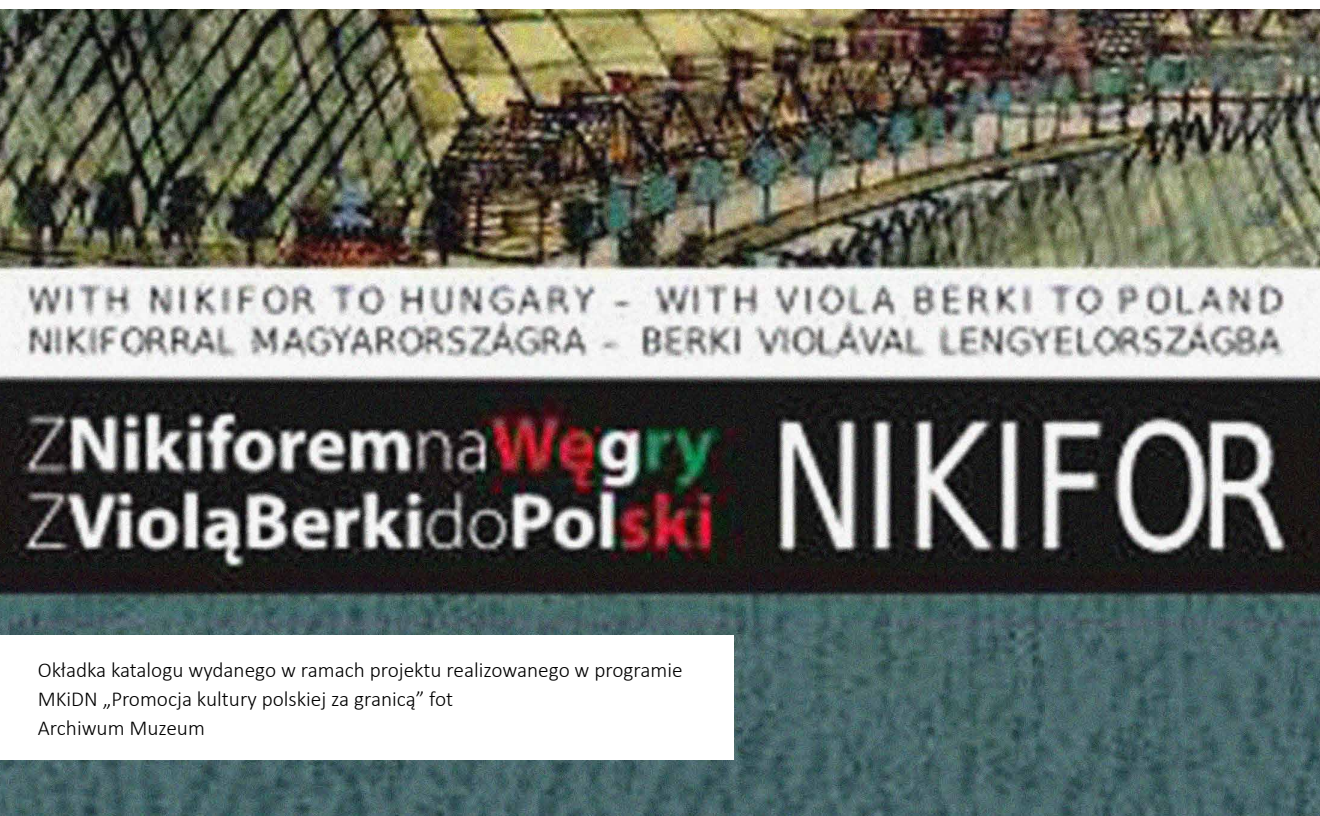
FREKWENCJA

w wszystkich oddziałach i filiach: 58 888 os.
Frekwencja w poszczególnych oddziałach i filiach:
Gmach Główny: 3 640 os.,
Sąddecki Park Etnograficzny wraz z Miasteczkiem Galicyjskim: 32 690 os.,
Muzeum Nikifora: 13 183 os.,
Muzeum Pienińskie: 7 776 os.,
Dom Gotycki: 1 022 os.,
Galeria Marii Ritter: 120 os.,
Muzeum Lachów Sądeckich: 457 os.
Poza oddziałami Muzeum odnotowano 4 593 os. (głównie odbiorcy wystaw czasowych).
zwiedzających indywidualnie: 45 704 os.
w ramach grup zorganizowanych): 5 004 os. (270 grup)

na wystawach stałych i czasowych łącznie biletowanych: 56 930 os. na wystawach czasowych odrębnie biletowanych: 852 os.
na imprezach plenerowych: 2 914 os.
na koncertach: 515 os.
w konkursach: 212 os.
Frekwencja osób z niepełnosprawnościami (665 os.):
Gmach Główny: 83 os.,
Miasteczko Galicyjskie: 359 os.,
Sąddecki Park Etnograficzny: 66 os.,
Dom Gotycki: 22 os.,
Muzeum Pienińskie: 83 os.,
Muzeum Nikifora: 52 os.

STRONA WWW

muzeum.sacz.pl
Użytkownicy: 44 679
Nowi użytkownicy: 43 995
Sesje: 65 032
Odśtony: 178 247
Unikalne odśtony: 131 774

Okładka katalogu wydanego w ramach projektu realizowanego w programie MKiDN „Promocja kultury polskiej za granicą” fot Archiwum Muzeum

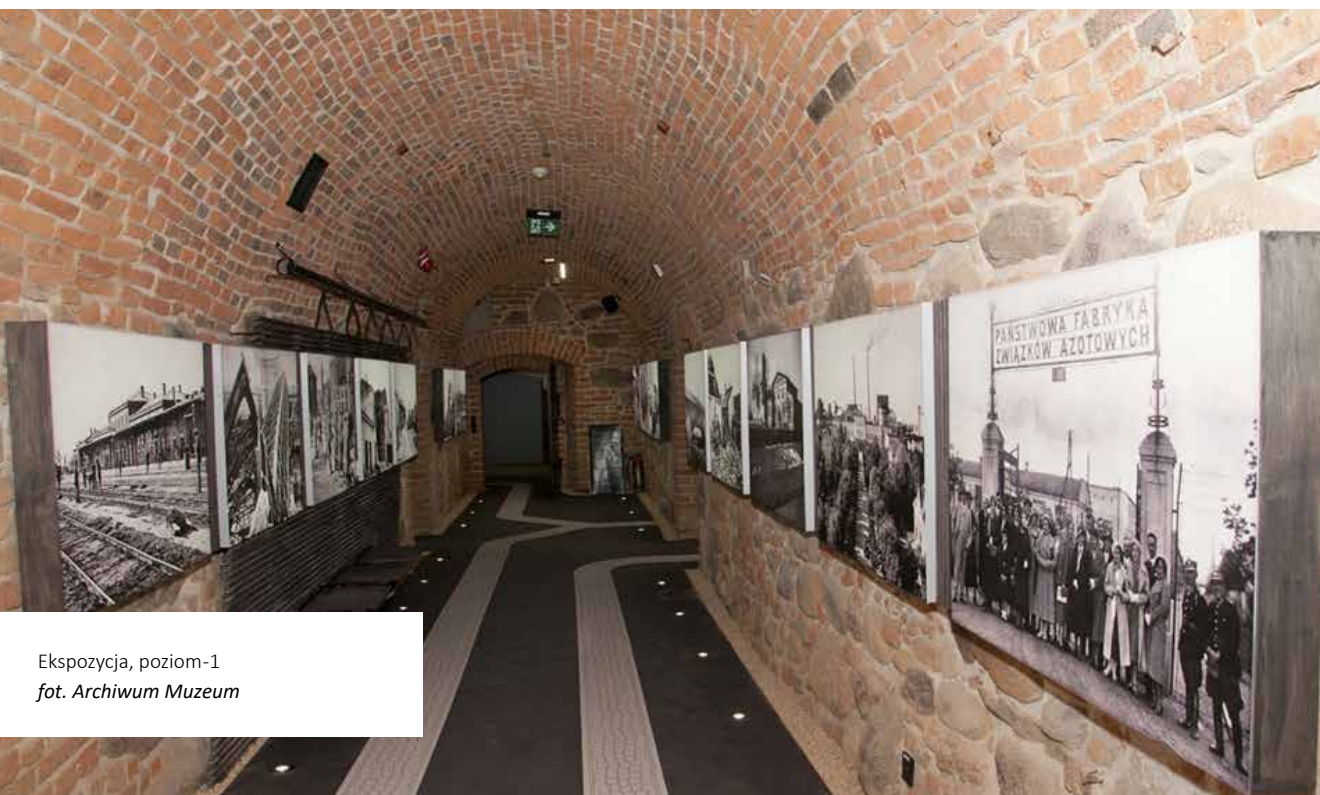
MUZEUM OKRĘGOWE W TARNOWIE

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

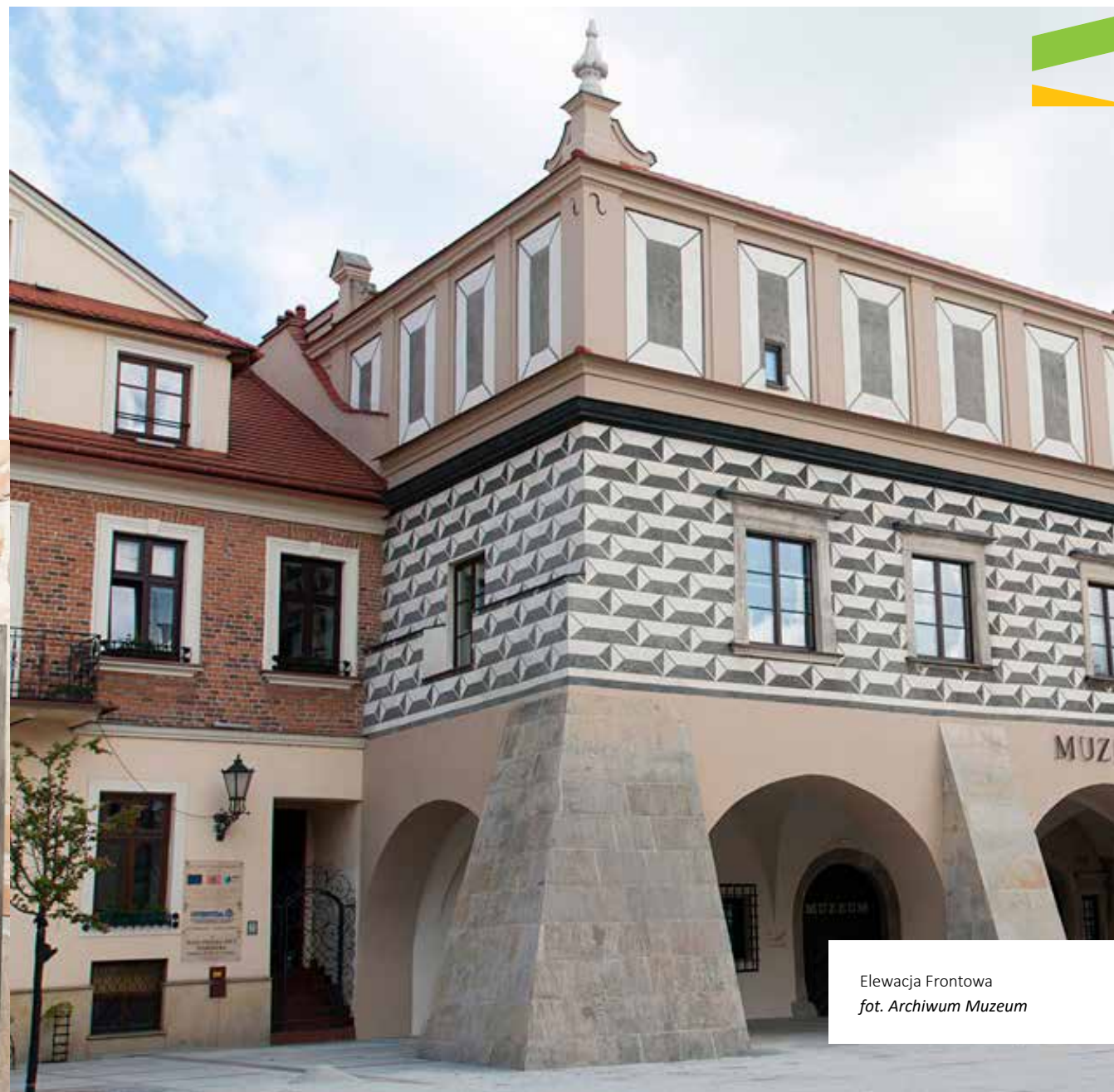
- Powstało Muzeum Historii Tarnowa i Regionu

Najistotniejszym wydarzeniem dla Muzeum Okręgowego w Tarnowie było zakończenie rozpoczętej w 2014 r. modernizacji dwóch renesansowych kamienic przy tarnowskim Rynku w ramach projektu pn. „Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie”. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności do dziedzictwa i oferty kulturalnej Muzeum Okręgowego w Tarnowie, przyczyniającej się do wzrostu aktywnego udziału społeczeństwa w kulturze. Zgodnie z planami zostaną wykonane prace konserwatorskie i zabezpieczające zabytkowe kamienice, roboty rozbiórkowe, budowla-

ne i wykończeniowe. Obiekt został przystosowany do obsługi osób niepełnosprawnych, zmodernizowane zostały instalacje techniczne oraz urządzone tereny zielone na podwórzu. Największym i najbardziej widocznym aspektem projektu jest powstanie stałej ekspozycji historycznej. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne, Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego, Poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. To pod względem merytorycznym, najważniejszy projekt w dziewięćdziesięcioletniej historii tarnowskiego Muzeum.

Ekspozycja, poziom-1
fot. Archiwum Muzeum

Elewacja Frontowa
fot. Archiwum Muzeum

• **Dostępność w Muzeum**

Korzystając z możliwości współpracy pomiędzy koordynatorami dostępności, dzięki działaniu Małopolskiego Instytutu Kultury udało się pracować nad tym, by budynki Muzeum oraz zbiory były dostępne dla osób ze specjalnymi potrzebami. Liczne szkolenia, prowadzone przez UMWM, MKiDN, NCK, Fundację „Kultury bez barier” zaowocowały nabywaniem nowych umiejętności w zakresie dostępności. Wewnątrz, pracownicy merytoryczni Muzeum szkoleni byli w zakresie przygotowywania treści dostępnych. Prezentowane były narzędzia służące dostępności, tak by prezentowane rezultaty działań tarnowskich muzealników dotarły do jak największego grona odbiorców.

| **WYSTAWY STAŁE**

- Muzeum Historii Tarnowa i Regionu, „Historia Tarnowa i regionu”. Wystawa opisująca pradzieje oraz

historie Tarnowa i regionu od czasów najdawniejszych do współczesności, powstała w konsekwencji realizacji projektu „Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie”.

- Ratusz w Tarnowie – ekspozycja „W kontuszu i przy szabli” – najcenniejsze zbiory z kolekcji Sanguszków, ilustrujące epokę sarmacką.
- Zamek w Dębnie – budowla gotycka z XV w. – wnętrza zamkowe z zachowaniem cech różnych epok od gotyku po rokoko.
- Dwór w Dołędze – z XIX w. – muzeum wewnątrz, z wystrojem nawiązującym do wydarzeń historycznych, głównie do powstania styczniowego.
- Muzeum Pamiątek po Janie Matejce „Koryznowka” w Nowym Wiśniczu – dworek drewniany z XIX w. – muzeum biograficzne Jana Matejki.

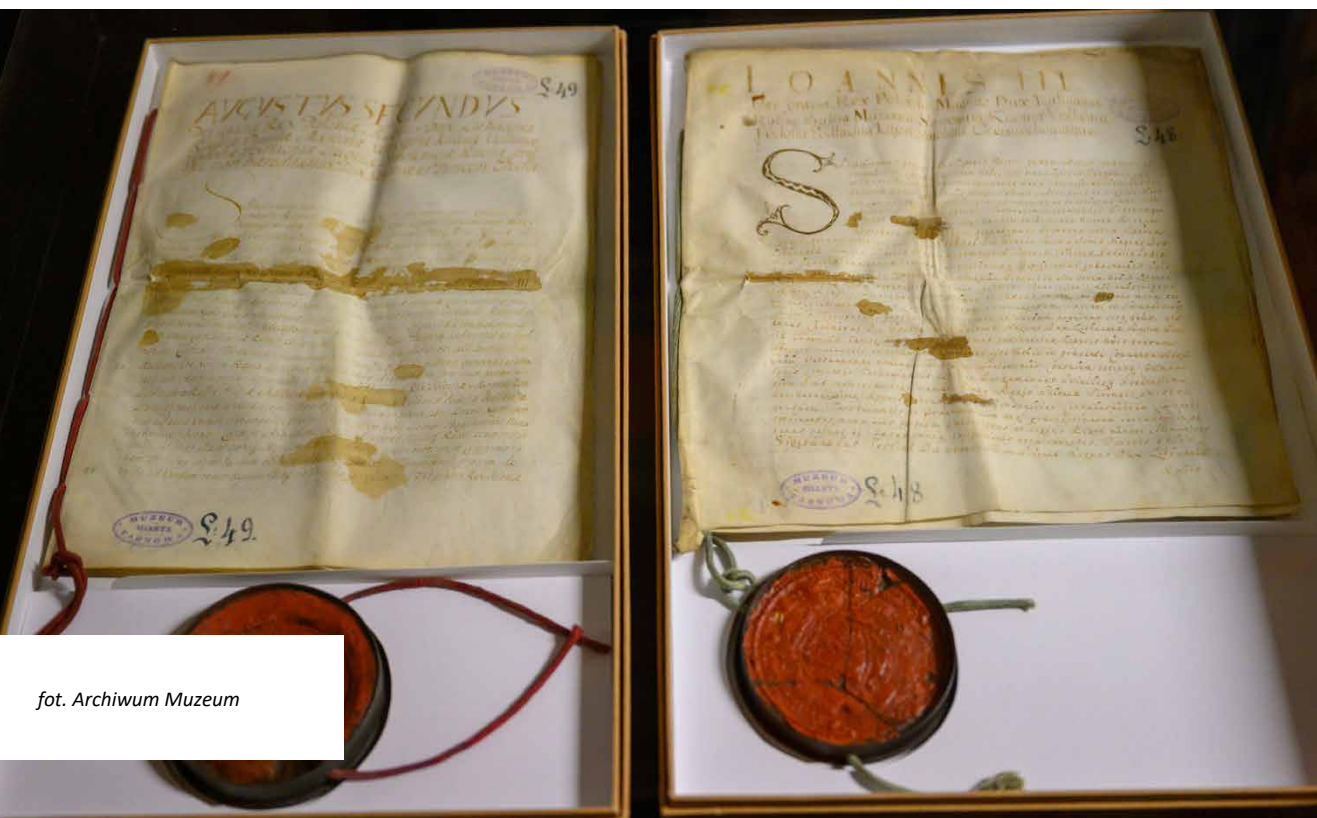
- Muzeum Wincentego Witosa w Wierzchosławicach – zagroda, którą zbudował i w której mieszkał Wincenty Witos – ekspozycja biograficzna.
- Zagroda Felicji Curyłowej w Zalipiu – zmodernizowana w ramach programu SKANSENOVA, ekspozycja zwiększona o translokowany dom Stefanii Łączyńskiej.
- Galeria Panorama – ekspozycja fragmentów „Panoramy Siedmiogrodzkiej” przedstawiającej w oryginale zwycięską dla Węgrów, bitwę pod Sybinem w 1849 r.

Realizowane prace renowacyjne oraz remontowe pozwoliły na rozpoczęcie przygotowań do udostępnienia dwóch ekspozycji stałych. Uwspółcześniana pod względem przekazu zostanie wystawa „Cyganie. Kultura i historia”, będąca znakiem rozpoznawczym tarnowskiego Muzeum. Zupełnie nową realizacją będą

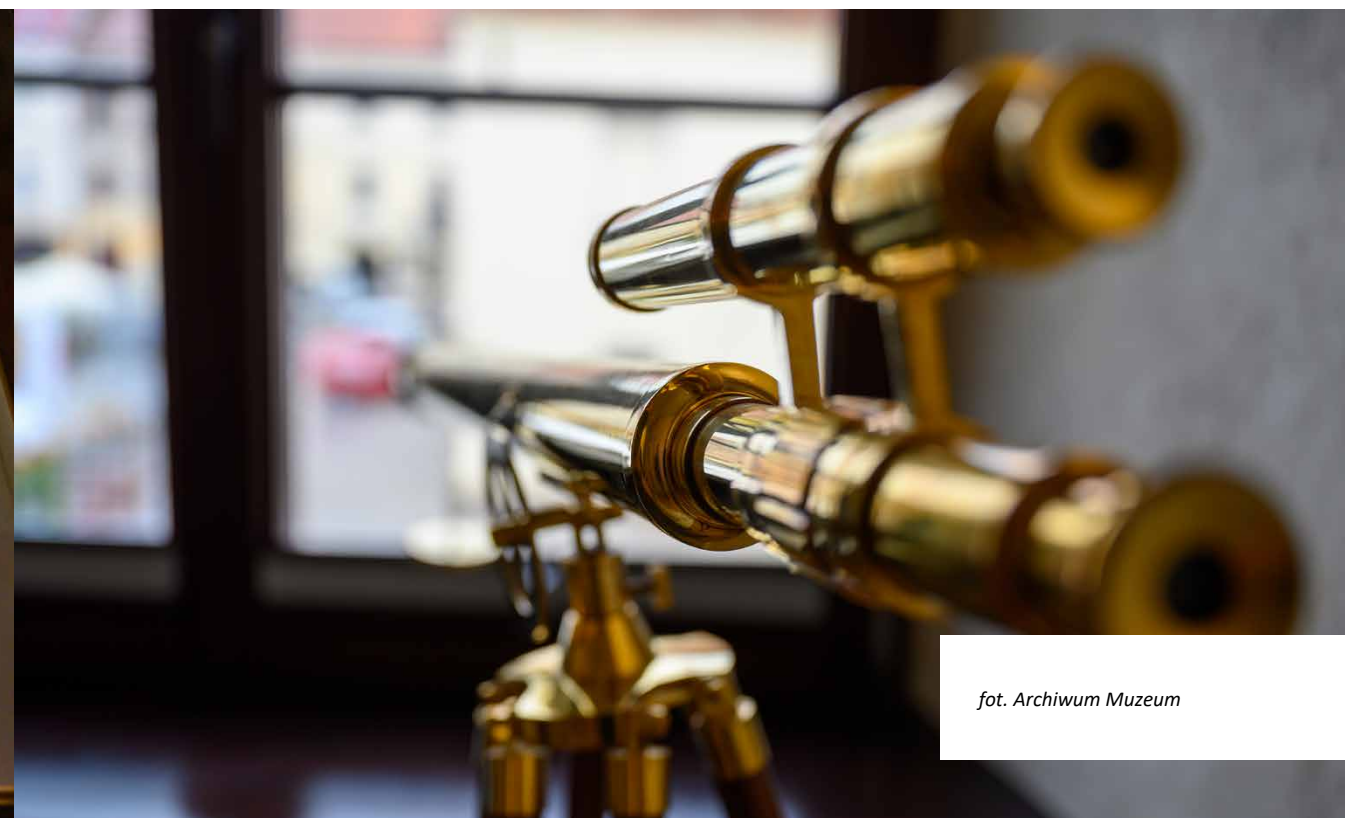
dzie z kolei możliwość spotkania z muzealną narracją w Regionalnym Centrum Edukacji o Pamięci, które powstanie w miejscu dawnej Izby Pamięci Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Okręg Tarnów.

| **WYSTAWY CZASOWE**

W 2020 r. rozpoczęto przygotowania do realizacji kilkunastu wystaw o charakterze czasowym, których czas otwarcia i udostępnienia ekspozycji, a także sposób zwiedzania determinowały rozporządzenia mające na celu zmniejszenie możliwości dystrybucji wirusa SARS CoV-2. Muzeum kontynuowało oczekiwany przez artystów i regionalne środowisko odbiorców sztuki, cykl „Tarnowscy Artyści w Galerii Muzealnej”, który przyniósł trzy prezentacje, skupione wokół technik malarskich. Tuż przed wprowadzeniem obostrzeń, we współpracy z Muzeum Uniwersyteckiego Jagiellońskiego udostępniona dla zwiedzających

fot. Archiwum Muzeum

fot. Archiwum Muzeum

została wystawa edukacyjna „Wszystko jest liczbą”. Wśród kolekcji należących do zbiorów tarnowskiej instytucji, pokazana została ciekawa pod względem historycznym, estetycznym oraz propagandowym, wystawa polskich plakatów politycznych.

Oddziały oraz działy merytoryczne Muzeum realizowały niezbędne aktywności. Sięgano do własnych zbiorów, realizowano kwerendy, przygotowywane były projekty scenograficzne.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Najistotniejszym wyzwaniem w 2020 r. była realizacja przedsięwzięć kulturalnych organizowanych przez Muzeum Okręgowe w Tarnowie gwarantujących bezpieczeństwo uczestników. Podjęto decyzję o rezygnacji z części wydarzeń, które generować mogły szczególne niebezpieczeństwo. Nie odbył się „Międzynarodowy Turniej Rycerski O Złoty Warkocz Tarłówny” oraz Dni Pamięci Żydów Galicyjskich „Galicianer Sztetl”. Troska o zwiedzających spowodowała

niepodejmowanie kroków zmierzających do organizacji Międzynarodowej Nocy Muzeów. Analizując możliwości realizacji działalności Muzeum, we wrześniu 2020 r. odbył się, w specjalnej formule, „57 Konkurs Malowana Chata”. Muzeum uznało, że jednym z kardynalnych celów tego projektu jest podtrzymywanie tradycji zdobienia domów, stąd pominąwszy aspekt promujący całą Małopolskę, podkreślając zaś wartość tradycji. Także we wrześniu odbył się „XXI Międzynarodowy Tabor Pamięci Romów”. Rozpoczęty tradycyjnym przejazdem przez miasto, zasadniczą swoją część miała w konferencja naukowa, w której wzięli udział najlepsi badacze społeczności romskiej w Polsce i Europie.

W Wierchosławicach, korzystając z plenerowego charakteru przygotowywanych wydarzeń, podjęto działania upamiętniające setną rocznicę zwycięstwa w bitwie warszawskiej i postać ówczesnego premiera rządu, Wincentego Witosa. Latem odbyły się tzw. Dożynki Witosowe, nawiązujące do odwiedzin Wła-

dysława Reymonta w Wierchosławicach w 1925 r., a w listopadzie wspomniano wszystkich założycieli i działaczy polskiego ruchu ludowego podczas Zadaszek Witosowych.

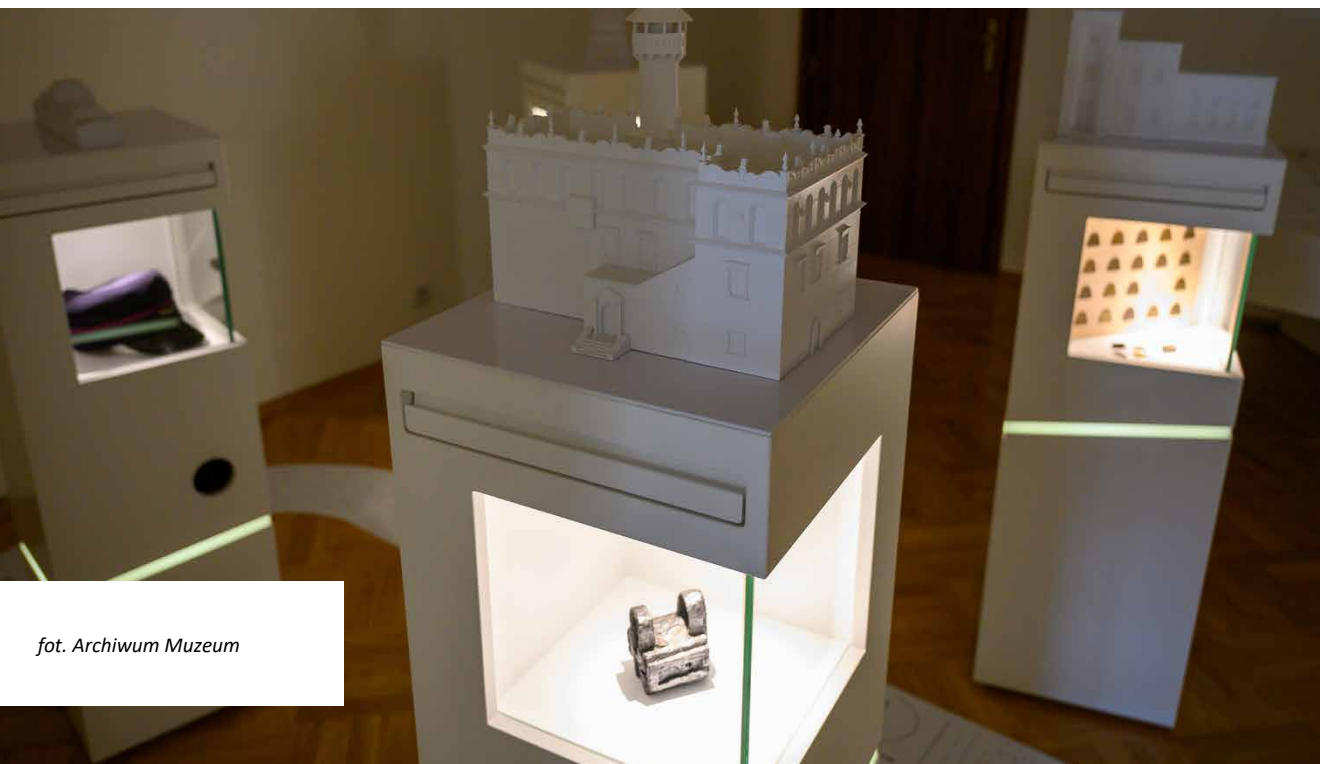
DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Przedsięwzięcia edukacyjne realizowane przez tarnowskie Muzeum Okręgowe są jednymi z najistotniejszych pod względem ważności. Każdego roku, dzięki lekcjom muzealnym, warsztatom w salach muzealnych gości od kilku do kilkunastu tysięcy dzieci, młodzieży i dorosłych, którzy wracając do Muzeum jako indywidualni zwiedzający stają się najbardziej świadomymi i wymagającymi klientami. Przygotowując ofertę edukacyjną, uwzględniając postulaty dostępności w działaniach Muzeum, nie spodziewano się zmiany trybu w funkcjonowaniu szkół, ośrodków wychowawczych, stowarzyszeń i fundacji. Stan zagrożenia epidemicznego, a później wprowadzony stan epidemii zamknął możliwość realizacji w trybie

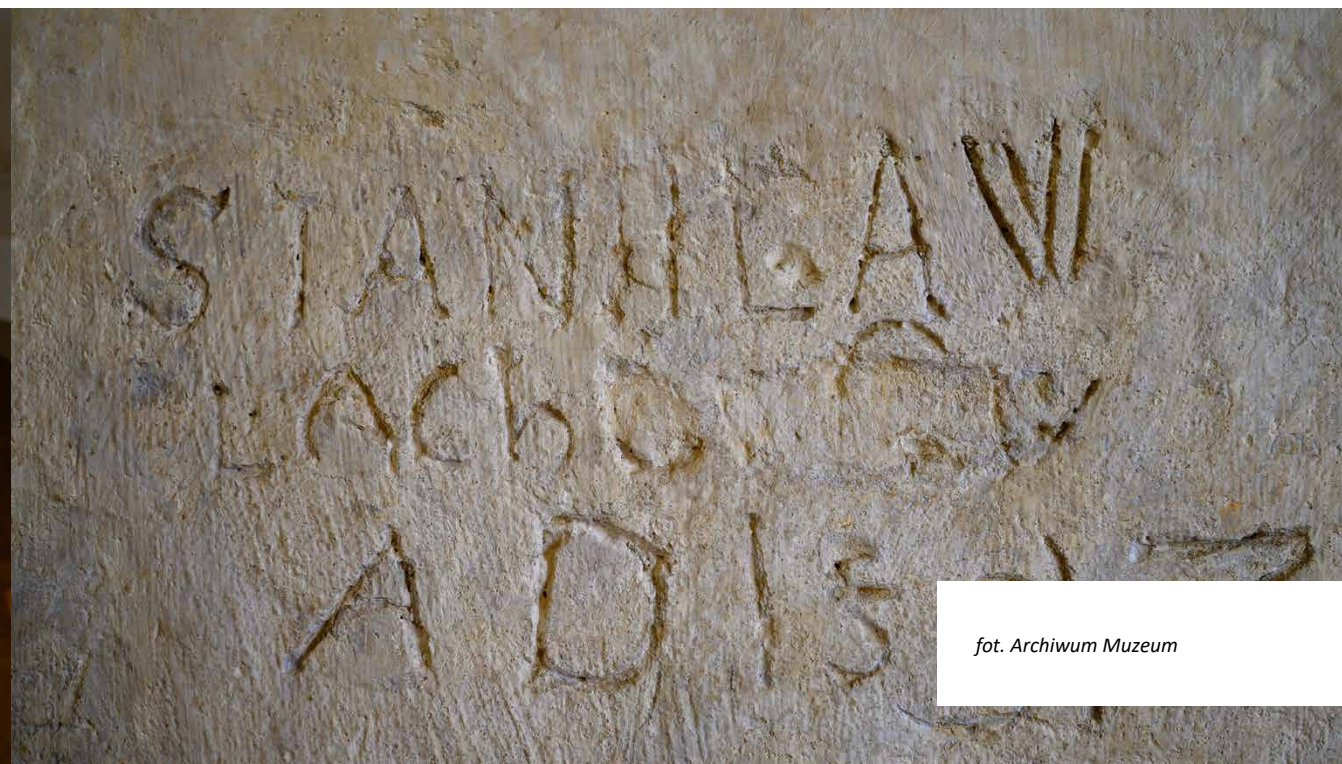
stacjonarnym zadań edukacyjnych. Na rok 2020 przygotowana została obszerna oferta, z którą można się zapoznać na stronie www.muzeum.tarnow.pl w zakładce „edukacja”.

Co warto wiedzieć?

- oferta edukacyjna została przygotowana przez: Muzeum Etnograficzne, Ratusz – Galerię Sztuki Dawnej, Galerię Panorama, Muzeum Zamek w Dębnie, Muzeum Historii Tarnowa i Regionu,
- przygotowane propozycje uwzględniały wszystkie grupy wiekowe,
- stworzone zostały scenariusze zajęć edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami: oferta dla osób z niepełnosprawnością wzroku: „Husaria – chluba i duma Polski”; Dotknij Panoramy, Stacja Tarnów; oferta dla osób z niepełnosprawnością słuchu: „Husaria – chluba i duma Polski”, Dotknij Panoramy, Stacja Tarnów.

fot. Archiwum Muzeum

fot. Archiwum Muzeum

Podjęte zostały działania, które polegały m.in. na dostarczaniu gotowych zestawów edukacyjnych do przedszkoli, uruchomieniu internetowych form współpracy z odbiorcami, przy użyciu mediów społecznościowych, takich jak Facebook oraz YouTube.

W Oddziale Dwór w Dołędze powstał spójny i atrakcyjny materiał filmowy dotyczący specyfiki kultury Krakowiaków wschodnich, który będzie mógł być wykorzystywany przez instytucje oświatowe także po zakończeniu pandemii.

DIŁALNOŚĆ NAUKOWO-BADAWCZA

Początek 2020 r. przyniósł ostatni etap transferu zbiorów muzealnych z tymczasowych do docelowych lokalizacji. Dokonano przy okazji przeglądu stanu zachowania, wprowadzono do kart ewidencyjnych niezbędne korekty.

Działy merytoryczne skupiały się wokół określonych

kolekcji, przede wszystkim depozytu szkła i porcelany. Wobec niemal 2 tys. eksponatów przeprowadzono niezbędne analizy, określano atrybucje, realizowano konsultacje merytoryczne ze specjalistami z muzeów warszawskich oraz krakowskich.

Pracowano nad przygotowaniem stałej ekspozycji w powstającym Regionalnym Centrum Edukacji o Pamięci. Funkcjonujące w świecie muzealnym, realizujące zadania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Konferencje naukowe zostały przełożone lub przeniesione do internetu. Muzealnicy tarnowscy uczestniczyli licznie i aktywnie w webinarach przygotowywanych przez wiodące instytucje w Polsce, czerpiąc i dzieląc się wiedzą na temat zbiorów ale przede wszystkim na tematy związane z nowym sposobem informowania o zbiorach i ich wartości dla kultury.

Dzięki zwiększającej się wiedzy na temat platform

komunikacji internetowej możliwe było kontynuowanie uczestnictwa w programach naukowych, z których najciekawsze są: 1) Roma Civic Emancipation Between The Two World Wars [Roma Inter-Bellum], 2) Beyond Stereotypes: Cultural Exchanges and the Romani Contribution to European Public Spaces. [BestRom]

DIŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W ramach działalności wydawniczej, Muzeum działało we współpracy z organizacjami afiliowanymi przy instytucji, w kooperacji z Tarnowskim Towarzystwem Kulturalnym wydany został kolejny tom „Rocznika Tarnowskiego”, najstarszego w regionie czasopisma o charakterze popularno-naukowym. Przygotowany został kolejny, dwunasty tom czasopisma naukowego „Studia Romologica”, które w całości, jako jedyne, poświęcone jest problemom historii i współczesności Romów w Polsce i w Europie.

Rozpoczęły się prace przygotowujące do wydania dwutomowego katalogu zbiorów pt. „Ceramika i szkło z depozytu książąt Sanguszków w Muzeum Okręgowym w Tarnowie. Świadkowie Historii”. Przedmiotem publikacji będzie prezentacja całego depozytu, zbioru ceramiki – 1 372 obiekty i szkła – 569 obiekty, ujętych w dwóch tomach, każdy zawierający noty katalogowe i teksty charakteryzujące dany zbiór, manufakturę i charakter obiektów.

Zdigitalizowanie depozytu (zrealizowane w 2017 r.), pozwoli na wykorzystanie w katalogu istniejącego zespołu fotografii ceramiki i szkła. W katalogu zaprezentowane zostaną wszystkie obiekty. Publikacja stanowić będzie pełny materiał źródłowy i porównawczy dla naukowców, badaczy, kolekcjonerów i amatorów.

INWENTARYZACJA, KONSERWACJA

Działania konserwatorskie podejmowane były w pracowniach własnych, zaś w sprawach stanowiących wyzwania konserwatorskie realizowano we współpracy ze specjalistami. Muzeum dokonało przeglądów konserwatorskich związanych z ruchem muzealiów oraz przeprowadzonymi inwentaryzacjami. Kontynuowana była współpraca z Akademią Sztuk Pięknych w zakresie konserwacji eksponatów stanowiących wyzwania podejmowane w ramach prac dyplomowych. Inwentaryzacje kontrolne (skontra) prowadzone są w Dziale Archeologii oraz Dziale Sztuki. Kontrola stanu faktycznego połączona jest z przygotowaniem

realizacji procesu relokacji zbiorów do magazynów w nowo otwartym Oddziale Muzeum Historii Tarnowa i Regionu. Oddane przestrzenie służą przede wszystkim wystawie, ale zapewniają komfort pracy merytorycznej pracownikom Działów Archeologii i Historii.

INWESTYCJE, REMONTY

- „Przebudowa i rozbudowa zespołu kamienic Rynek 20,21 i Kapitulna 9 oraz zmiana sposobu użytkowania nieużytkowego poddasza na cele Muzeum Okręgowego w Tarnowie – ETAP III” w ramach zadania inwestycyjnego „Rewaloryzacja, konserwacja i rozszerzenie publicznych funkcji zabytkowych obiektów Muzeum Okręgowego w Tarnowie” – zakończenie realizacji zadania, odbiór końcowy – 28.02.2020 r., dofinansowanie z RPO WM 2014-2020.

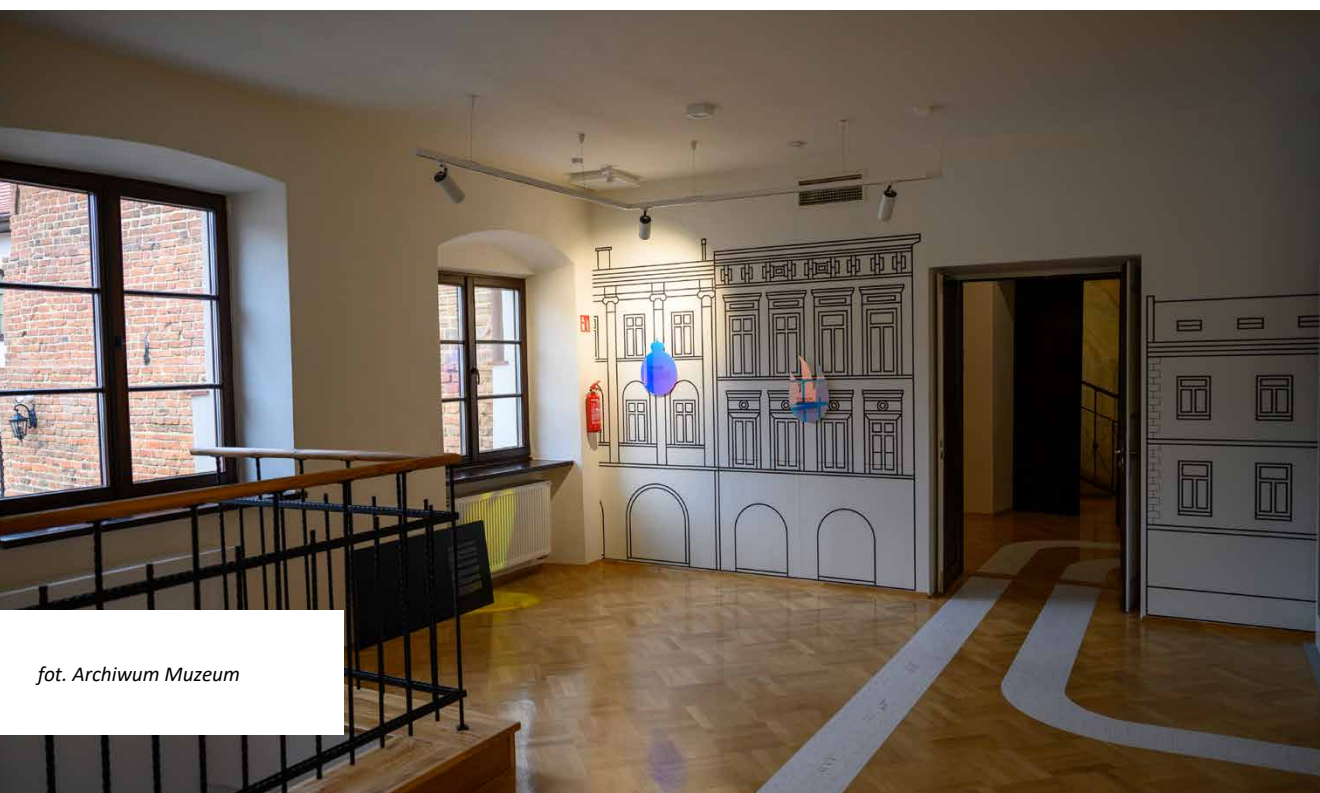
- „Modernizacja i adaptacja budynku pokoszarowego na cele Regionalnego Centrum Edukacji o Pamięci” – Pełnienie nadzoru autorskiego i inwestorskiego w ramach zadania.

- opracowanie materiałów do zapytania ofertowego na Pełnienie funkcji inspektora nadzoru przy realizacji zadania pn.: „Montaż zabezpieczeń elektronicznych w obiektach Muzeum Okręgowego w Tarnowie” w podziale na dwie części: Część nr I pod nazwą: „Tarnów, Muzeum Etnograficzne (XVIII w.): montaż instalacji przeciwpożarowej (SSP) i antywłamaniowej (SSWiN)”, Część nr II pod nazwą: „Dębno, zamek (XV w.) – Oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie: montaż instalacji antywłamaniowej (SSWiN)”.

- opracowanie fiszki dla zadania „Remont zabytkowego dworu Muzeum Etnograficznego w Tarnowie wraz z modernizacją wystawy stałej i zagospodarowaniem terenu w ramach projektu pn.: „Małopolski dwór – odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społecznych”.

- przeprowadzenie przeglądu gwarancyjnego robót budowlanych i konserwatorskich zrealizowanych w ramach zadania pn.: „Restauracja, konserwacja i rewitalizacja Zagrody Felicji Curyłowej w Zalipiu. Relokacja Chaty Łączyńskiej” w ramach projektu „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”.

- przeprowadzenie przeglądu gwarancyjnego robót

fot. Archiwum Muzeum

budowlanych i konserwatorskich zrealizowanych w ramach zadania pn.: „Restauracja, konserwacja i rewitalizacja Zagrody Felicji Curyłowej w Zalipiu” w ramach projektu „SKANSENOVA – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu”.

- przeprowadzenie przeglądu gwarancyjnego robót budowlanych zrealizowanych w ramach zadania pn.: „Termomodernizacja budynku Muzeum Etnograficznego w Tarnowie” w ramach projektu „Modernizacja energetyczna wojewódzkich budynków użyteczności publicznej”, usunięcie usterki.
- przygotowanie materiałów i przeprowadzenie zadania polegającego na awaryjnej wymianie wewnętrznej instalacji gazowej na odcinku: od zaworu głównego gazowej sieci zewnętrznej przy budynku Rynek 3- zadanie zostało zrealizowane.
- zainicjowanie i uczestnictwo w procedurze przeglądu gwarancyjnego robót budowlanych i konserwatorskich wykonanych przy kapliczce w Dołędze w ramach zadania pn.: „Przywrócenie świetności drewnianej kapliczki z poł. XIX w., znajdującej się na terenie parku dworskiego w Dołędze – Gmina Szczurowa”.

PROJEKTY, NA KTÓRE POZYSKANO ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

- Konkurs Malowana Chata – edycja 57, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program: Kultura ludowa i tradycyjna. Zadanie zakłada realizację Konkursu „Malowana Chata”, będącego imprezą cykliczną (57 edycja), organizowaną od 1948 r., której głównym celem jest podtrzymywanie unikatowej w skali Europy ludowej tradycji zdobienia ścian domów i obejść gospodarczych.
- „Dębno, zamek (XV w.) – Oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie: montaż instalacji antywłamaniowej (SSWiN)”. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program: Ochrona zabytków.
- „Tarnów, Muzeum Etnograficzne (XVIII w.): montaż instalacji przeciwpożarowej (SSP) i antywłamaniowej (SSWiN)”. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program: Ochrona zabytków.

DZIAŁANIA INSTYTUCJI W CZASIE PANDEMII COVID-19

Późną wiosną świat został dotknięty doświadczeniem epidemii. Mając na uwadze tę wyjątkową sytuację Muzeum starało się odpowiadać na sytuacje, które były konsekwencjami wprowadzanych zarządzeń. Pomimo rozległej sieci oddziałów, nawiązano szybki kontakt z powiatowymi służbami sanitarnymi, omówiono i dostosowano regulaminy zwiedzania ekspozycji muzealnych tak, by zapewnić bezpieczeństwo zwiedzającym. Z czasem stała się konieczność przeniesienia części aktywności do sieci, ale w ten sposób by dla regionu i lokalnie niosła ona ze sobą wartość merytoryczną. Dbając jednocześnie o zwiedzających, którzy z maseczkach i z dala od siebie podziwiali wnętrza muzealne, realizowane były treści, które zapełniały stronę internetową oraz profile Muzeum w serwisach społecznościowych. Muzeum we wrześniu, zdecydowało o realizacji kolejnej edycji konkursu „Malowana Chata”.

STATYSTYKA

liczba wydarzeń edukacyjnych (lekcji, warsztatów): 124
liczba innych wydarzeń (imprezy, konkursy, koncerty): 6
liczba projektów, na które pozyskano środki zewnętrzne: 3

FREKWENCJA

zwiedzający ogółem: 21 128
uczestnicy ogółem (z podziałem na: uczestników lekcji muzealnych, koncertów, innych form): 3 466
lekcje muzealne/bon kultury: 2478
wydarzenia/koncerty: 988
liczba wolontariuszy, stażystów: łącznie 13 osób

STRONA WWW

liczba odwiedzin strony www: 161 100
liczba unikalnych użytkowników strony www: 41 197

PODSUMOWANIE

DOTACJE Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO DLA INSTYTUCJI KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Województwo Małopolskie prowadzi lub współprowadzi 23 instytucje kultury, z czego 21 jest wpisanych do rejestru Województwa.

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestrów innych podmiotów:

- Muzeum Armii Krajowej im. Gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie (Gmina Miejska Kraków),
- Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Instytucje współprowadzone, wpisane do rejestru Województwa:

- Instytut Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II w Krakowie,
- Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach.

Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Golicach, instytucja wpisana do rejestru Województwa Małopolskiego, została na podstawie odrębnej umowy przekazana do prowadzenia Powiatowi Gólickiemu.

DOTACJE

Dotacja podmiotowa na 1 stycznia 2020 r. dla instytucji kultury województwa małopolskiego została zaplanowana w uchwale w sprawie budżetu województwa małopolskiego na poziomie 137 185 499 zł, w tym:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – 135 834 899 zł;
- z Fundacji Centrum im. Jana Pawła II „Nie lękajcie się” – 200 000 zł (dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie);
- z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego – 1 150 600, w tym:

- Gmina Miejska Kraków – 1 150 600 zł na działalność bieżącą dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II.

W ciągu roku budżetowego – na mocy uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie zmian w budżecie województwa – zwiększono roczną wartość dotacji dla instytucji kultury na realizację zadań statutowych w łącznej kwocie 2 762 139 zł, z następujących źródeł:

- z budżetu Województwa Małopolskiego – 2 695 099 zł;
- z budżetu Gminy Nowy Targ – 17 000 zł (na organizację przedsięwzięć kulturalnych realizowanych w 2019 roku przez Galerię Sztuki „Jatki” Biuro Wystaw Artystycznych w Nowym Targu (oddział Małopolskiego Centrum Kultury SOKOŁ w Nowym Sączu);
- z budżetu Gminy Miasta Tarnowa – 6 040 zł na działalność statutową Muzeum Okręgowego w Tarnowie;
- z budżetu Gminy Jabłonka – 30 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej;
- z budżetu Gminy Lipnica Wielka – 12 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej;
- z budżetu Gminy Raba Wyżna – 2 000 zł na dofinansowanie działalności Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyicy Górnej.

Ponadto, poza budżetem Województwa Małopolskiego, z budżetu państwa przekazano dotację w wysokości 3 109 748 zł dla Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach poprzez budżet Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako

współorganizatora Muzeum.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku dotacja podstawowa dla instytucji kultury wyniosła łącznie 139 907 090 zł. Natomiast według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku instytucje kultury województwa małopolskiego wykorzystały kwotę 140 429 772 zł w tym:

- 272 682 zł – Filharmonia Krakowska im. Karola Szymanowskiego w Krakowie – realizacja projektu związanego z remontem pomieszczeń administracyjnych, wykonania klimatyzacji, remont organów w budynku krakowskiej Filharmonii;
- 150 000 zł – Małopolskie Centrum Kultury „SOKÓŁ” w Nowym Sączu – realizacja w ramach Budżetu Obywatelskiego zadanie Z Babycznego Kufierka – Nawojowska Szkoła Tradycji;
- 100 000 zł – Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie – realizacja zadania pn. Wydarzenia z okazji 100-lecia urodzin Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II.

DOTACJE Z BUDŻETU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

L.P	NAZWA INSTYTUCJI	2018	2019	2020
1	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	4 209 012	4 637 517	4 864 121
2	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	4 703 223	4 986 334	4 979 837
3	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	5 640 380	5 923 601	6 196 915
4	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	6 782 787	7 729 341	8 318 641
5	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	3 021 275	3 512 484	3 996 536
6	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	2 860 271	3 496 422	3 561 655
7	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzyca Górnej	1 320 533	1 425 150	1 649 067
8	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie i Zamek Lipowiec	1 656 017	1 660 195	1 857 697
9	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	10 918 657	11 600 320	12 247 576
10	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	4 002 442	4 045 373	3 857 963
11	Centrum Sztuki Mościce	3 803 737	3 109 338	3 456 557
12	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	3 416 038	3 244 416	3 810 842
13	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	8 224 831	7 974 474	8 421 875
14	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	13 942 665	16 886 215	15 138 255
15	Opera Krakowska w Krakowie	23 041 384	24 395 183	25 539 064
16	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	2 714 006	2 987 050	3 339 257
17	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	14 832 420	16 361 132	17 439 207
18	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	2 913 669	3 016 803	3 398 187
29	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	1 932 414	2 231 867	1 825 725
20	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	1 101 549	1 210 564	1 217 206
21	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	709 323	756 373	1 341 797
22	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	1 128 555	1 128 555	1 274 348
23	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	1 673 526	2 241 829	2 637 444
SUMA		124 548 714	134 560 536	140 429 772

ZATRUDNIENIE W ETATACH

L.P.	NAZWA INSTYTUCJI	2018	2019	2020
1	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	64,2	65,02	64,93
2	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	58,1	61,96	62,13
3	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	75,8	73,83	76,99
4	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	113,0	121	116
5	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	45,9	44,81	49,54
6	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	46,2	45,03	45,95
7	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	20,2	20,2	20,33
8	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	27,2	28	28,8
9	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	163,5	166,49	163,06
10	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	42,4	40,82	43,21
11	Centrum Sztuki Mościce	40,4	43,2	41,66
12	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	24,3	24,95	25,96
13	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	77,3	78,54	80,22
14	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	164,0	175	180
15	Opera Krakowska w Krakowie	314,8	316,87	323,59
16	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	30,0	31,09	31,09
17	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	212,8	214,14	210,6
18	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	17,0	14,63	20
19	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	35,8	37,17	41,29
20	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	17,9	18,52	18,85
21	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	25,8	29,5	29,15
22	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	28,5	28	27,5
23	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	14,5	23	30

PRZYCHODY I KOSZTY W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2018

L.P.	NAZWA INSTYTUCJI	2018	
		PRZYCHODY	KOSZTY
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	5 385 636	5 433 371
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 822 952	5 821 546
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 139 774	5 741 815
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	8 997 182	8 971 492
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	5 720 088	5 507 729
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	8 976 764	7 446 478
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	1 841 497	1 735 318
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	2 570 103	2 484 186
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 722 035	13 460 424
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	7 241 995	6 583 276
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 878 420	5 752 371
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	6 040 872	6 035 673
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	14 123 542	13 601 800
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	22 935 521	23 043 612
15.	Opera Krakowska w Krakowie	33 866 569	33 762 552
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 068 819	5 050 155
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	18 389 091	18 161 883
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 868 517	3 918 165
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	5 992 645	5 988 036
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 485 635	5 263 290
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 680 718	1 646 657
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	7 270 345	7 270 265
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	1 706 493	1 633 806

PRZYCHODY I KOSZTY W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2019

L.P.	NAZWA INSTYTUCJI	2019	
		PRZYCHODY	KOSZTY
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	6 243 627	6 098 388
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 857 277	5 778 773
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 503 047	6 112 426
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	10 738 841	10 735 324
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	5 202 067	4 575 917
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	7 924 729	8 008 136
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	2 039 424	1 982 728
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	2 553 790	2 541 023
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 951 995	13 929 286
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 476 250	5 447 114
11.	Centrum Sztuki Mościce	6 455 903	6 550 718
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	6 511 575	6 047 784
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	15 280 848	15 328 953
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	28 277 854	28 566 903
15.	Opera Krakowska w Krakowie	34 533 089	34 492 960
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 509 432	5 571 659
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	19 789 372	19 050 895
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 372 154	3 341 924
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	6 541 782	5 941 000
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 930 086	5 759 550
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 830 843	1 811 154
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	6 705 938	6 704 111
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	3 377 418	4 581 441

PRZYCHODY I KOSZTY W INSTYTUCJACH KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2020

L.P.	NAZWA INSTYTUCJI	2020	
		PRZYCHODY	KOSZTY
1.	Muzeum Archeologiczne w Krakowie	6 392 627	6 517 161
2.	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	5 608 630	5 562 807
3.	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	6 489 832	6 095 922
4.	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	11 118 631	11 086 548
5.	Muzeum Tatrzańskie im. dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem	5 206 715	4 614 772
6.	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	6 504 790	6 691 090
7.	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	2 361 615	2 076 835
8.	Muzeum Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	2 730 085	2 728 976
9.	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	13 842 575	13 780 571
10.	Małopolski Instytut Kultury w Krakowie	5 419 569	5 383 178
11.	Centrum Sztuki Mościce	5 372 093	5 335 403
12.	Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie	6 231 655	6 353 499
13.	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	12 067 025	12 066 076
14.	Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie	24 910 134	23 757 306
15.	Opera Krakowska w Krakowie	31 770 956	29 993 735
16.	Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem	5 652 570	5 469 562
17.	Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie	19 494 132	19 533 870
18.	Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie	3 763 159	3 719 570
19.	Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II w Wadowicach	6 745 597	6 642 538
20.	Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie	5 626 029	5 586 219
21.	Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów	1 799 307	1 715 335
22.	Europejskie Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach	7 669 123	7 667 683
23.	Małopolskie Centrum Nauki COGITEON w Krakowie	3 106 099	3 018 027

MAŁOPOLSKA

